

P. Cal.

201

Cal. Coll.

201

DATE LABEL

L 1110 2F

~~1544 2F~~
~~I 1615 2F~~

~~H 4408 (2)~~

~~1544 2F~~

الحمد لله المنة

کتاب فیض امتاب من تبلیغات محمد اراشکوه بادشاه نقی الله شاه جعل العجبت
موسوم

که کتاب فیض امتاب من تبلیغات حضرت رسالت پناه صلعم واصحاب کرام و اولیای علی
حسب فرمایش شاه محمد حسن صاحب متوطن قصبه لهر پور کبیری بکتاب او در کتاب
دوساطت مولوی محمد نادر علی صاحب وکیل عدالت یوانی صدر اگره

بایتهام مستبریل صاحب بمطبع مدرس اگره ۱۸۵۳ء
طبع

کتاب سنیہ الاولیاء

بیان نسب اہل بیت و تاریخ ولادت با سعادت وابت ای نزول وحی و
سیراج و ہجرت از مکہ منظرہ و وصول بمدینہ و وفات حضرت رشت

۲۹	حضرت امام علی موسیٰ رضا رضی	۱۰	پناہ صلی اللہ علیہ وسلم
۳۲	حضرت امام محمد تقی رضی اللہ	۱۱	حضرت امیر المومنین ابوبکر صدیق
۳۳	حضرت امام علی تقی رضی اللہ	۱۲	حضرت امیر المومنین عمر فاروق رضی
۳۴	حضرت امام حسن عسکری رضی	۱۳	حضرت امیر المومنین عثمان رضی
۳۵	حضرت امام محمد رضی اور نہ	۱۴	حضرت امیر المومنین علی کرم اللہ وجہہ
۳۶	حضرت امام سلمان فارسی رضی	۱۵	حضرت امیر المومنین حسن رضی اللہ
ایشا	حضرت اولین قرنی رضی	۱۶	حضرت امیر المومنین حسین رضی اللہ
۳۹	حضرت حسن بصری رضی	۱۷	حضرت امیر المومنین امام زین العابدین
	حضرت قاسم بن محمد بن ابوبکر	۱۸	حضرت امام محمد باقر رضی اللہ عنہ
ایشا	صدیق رضی اللہ عنہ	۱۹	حضرت جعفر صادق رضی اللہ عنہ
۴۰	حضرت امام اعظم ابو حنیفہ کوفی	۲۰	حضرت امام موسیٰ کاظم رضی اللہ

حضرت امام مالک قدس سره

حضرت امام شافعی قدس سره

حضرت امام احمد حنبل قدس سره

حضرت امام ابو یوسف قدس سره

حضرت امام محمد شیبانی قدس سره

سلسله علیہ قادریہ

حضرت شیخ سرور کرخی قدس سره

حضرت شیخ سری بن العفلس

حضرت شیخ جنید بغدادی

حضرت شیخ ابوبکر شیبانی قدس سره

حضرت شیخ عبدالواحد ترمذی قدس سره

حضرت شیخ ابوالفتح طبرستانی قدس سره

شیخ ابوالحسن نیکاری قدس سره

حضرت شیخ ابوسعید مبارک

شیخ حماد دیاس قدس سره

شیخ سیف الدین

شیخ شرف الدین عسکری رحمه الله

شیخ شمس الدین عبدالعزیز رح

شیخ سراج الدین عبدالجبار رح

شیخ تاج الدین عبدالرزاق رح

شیخ ابوالسختی ابراهیم رحمه الله

شیخ ابوالفضل محمد قدس سره

شیخ عبدالرحمن عبداله رح

شیخ ابوزکریا محیی رحمه الله

شیخ ابوالفرح موسی قدس سره

شیخ علی بن بیتی قدس سره

شیخ ابو عمر و صرغی قدس سره

شیخ ابوسعید قیس لوی قدس سره

۹۷

ایضاً

۹۲

ایضاً

۹۶

ایضاً

۹۷

ایضاً

۹۸

۱۰۰

۱۰۲

۱۲۲	حضرت شیخ ابویزید بطامی رح	۱۰۳	شیخ قتیب البان موصلی رح
۱۲۳	حضرت شیخ ابوالحسن خرقانی رح	۱۰۴	شیخ احمد بن مبارک رح
۱۲۵	شیخ ابوعلی رودباری رح	ایضا	شیخ صدوق بغدادی رح
ایضا	شیخ ابوعلی کاتب رح	۱۰۵	شیخ بقای بن بطور رح
ایضا	شیخ ابوعثمان مغزلی رح	۱۰۶	شیخ محمد الادان المعروف بابن القلاء
۱۲۶	شیخ ابوالقاسم کرکالی رح	۱۰۸	شیخ ابوالسعود بن شبل رح
ایضا	شیخ ابوعلی فارمدی رح	ایضا	شیخ ابوکرکوشی رح
۱۲۷	خواجده بریف بن ابویوسف	۱۰۹	شیخ موفی الدین المهدسی رح
ایضا	خواجده حسن اندازی رح	ایضا	شیخ محمد بن احمد الجونی رح
۱۲۸	خواجده احمد سوسی رح	۱۱۰	شیخ ابومرین معسرلی رح
ایضا	حضرت خواجده عبدالعزیز کوردی		
۱۲۹	خواجده محمود الجعفری رح	۱۱۱	شیخ محی الدین عسکری رح
ایضا	خواجده عارف ریوگری رح	۱۱۲	شیخ صدوق الدین محمد بن محی قزوینی
ایضا	خواجده علی راستی رح		
۱۳۰	خواجده محمد بابا ساسی رح	ایضا	امام عبدالعزیز ابن احمد باغی رح
ایضا	میرزا میر کلال قدس سره	۱۱۳	حضرت شیخ میر محمد التمش بوریان
۱۳۱	خواجده بیباو الدین نقشبندی رح	۱۱۴	مسلک شریفه خواجده ابوبکر گوار

۱۳۷	حضرت سلطان ابراهیم اول رح	۱۳۳	خواجہ محمد پارس رح
۱۵۰	خواجہ خدیقہ رعشی رح	۱۳۲	خواجہ ابو نصر پارسی رح
ایضاً	خواجہ سپرہ بصری رح	ایضاً	خواجہ علاء الدین عطار رح
ایضاً	خواجہ سلو و یوزک رح	۱۳۵	مولانا یعقوب چرخمی رح
۱۵۱	خواجہ ابوالحسن شامی رح	۱۳۶	حضرت خواجہ عبدالباقی رح
ایضاً	خواجہ احمد چشتی رح	۱۳۷	مولانا نظام الدین خاموش رح
۱۵۲	خواجہ محمد چشتی رح	۱۳۸	مولانا سعد الدین کاشغری رح
۱۵۳	خواجہ حسین بن محمد سبحان رح	۱۳۹	حضرت مولانا عبد الرحمن سجادی رح
۱۵۴	خواجہ سواد چشتی رح	۱۴۰	مولانا عبد الغفور لاری رح
۱۵۵	خواجہ احمد بن سواد بن یوسف چشتی رح	۱۴۱	خواجہ عبد الشہید رح
ایضاً	شاہ سبحان رح	۱۴۲	خواجہ باقی رحمہ اللہ
۱۵۶	خواجہ حاجی شریف زندانی رح	۱۴۳	نام خواجہ و صالح خواجہ پید
ایضاً	حضرت شیخ عثمان اردلی رح	ایضاً	
۱۵۸	حضرت خواجہ حسین الدین رح	سلسلہ شریفہ چشتیہ	
۱۶۰	شیخ حمید الدین الصوفی مسعود انکوری رح	۱۳۵	خواجہ عبد الواحد زید قدس سرہ
۱۵۹	شیخ عثمان مارونی رح	۱۳۶	حضرت فیض بن عیاض رح
۱۶۱	حضرت خواجہ قطب الدین اوشکی رح		

۱۵۰	شیخ سیف الدین ماخرزی رح	۱۴۲	شیخ فرید گنجشکر قدس سره
ایضا	شیخ نجم الدین رازی رح	۱۴۵	شیخ نظام الدین اولیا رح
۱۵۱	شیخ رضی الدین علی رح	۱۴۶	میر خسرو دهلوی قدس سره
۱۵۲	شیخ جمال الدین احمد خرقانی	۱۴۱	شیخ نصیر الدین جبرائیل دہلی رح
ایضا	شیخ نور الدین عبد الرحمن انصاری رح	۱۴۳	شیخ برهان الدین غریب رح
ایضا	شیخ زکریا الدین علاء الدین سلطان	ایضا	شیخ عبد القدوس کنکو رح
۱۵۳	شیخ نجم الدین محمد بن محمد ملا وکاسی	۱۴۴	شیخ جلال تہا نیسری قدس سره
ایضا	شیخ محمود مزوفانی رحمہ اللہ	سلسلہ کبرویہ رجبیہ	
۱۵۴	میر سید علی ہدائے رح	۱۴۱	شیخ ابوبکر بن عبد اللہ شاج رح
ایضا	شیخ بیاد الدین ولد رح	۱۴۵	شیخ احمد غزالی رحمہ اللہ نقا
۱۵۵	مولانا جلال الدین اودھ رح	ایضا	شیخ ابوالنجیب ہروردی رح
۱۵۶	سلطان ولد قدس سره	۱۴۷	شیخ عمار یاسر رحمہ اللہ نقا
۱۵۷	حسام الدین صلی رح	ایضا	حضرت شیخ نجم الدین کبری رح
سلسلہ سہروردیہ		۱۴۹	شیخ محمد الدین بعداوی رح
۱۵۸	مشاد دینوری رحمہ اللہ	ایضا	شیخ سعد الدین جموی رح

۱۸۸	شیخ احمد الخو دینوری رح	۲۰۰	حضرت محمود جلیانی رح
۱۸۹	رویم قدس الہ سرہ	۲۰۱	برمان الدین قطب عالم رح
۱۹۰	شیخ ابو عبد الہ بن خنیف رح	۲۰۲	حضرت سراج الدین محمد شاہ عالم رحمہ اللہ تعالیٰ
۱۹۱	شیخ ابو العباس نہادندی	متفرق	
۱۹۲	شیخ اخئی قرخ رنجانی رح	۲۰۵	مالک دینار رح
۱۹۳	شیخ وجیہ الدین رح	۲۰۶	شیخ حبیب رانی قدس سرہ
۱۹۴	حضرت شیخ شہاب الدین سہروردی	۲۰۷	سعیان ثوری قدس سرہ
۱۹۵	شیخ حمید الدین ناگوری رح	۲۰۸	داؤد بن نضر طائی رح
۱۹۶	شیخ نجیب الدین علی بن برغش	۲۰۹	عقبہ بن غلام رح
۱۹۷	شیخ عبد الرحمن بن علی بن برغش	۲۱۰	امام عبد الہ مبارک رح
۱۹۸	شیخ عباد الدین ذکریا ملتانہ رح	۲۱۱	محمد بن صبیح المشہور بن سہیل
۱۹۹	شیخ نور الدین وافی رح	۲۱۲	حضرت شفیق بن ابراہیم الخلیفی
۲۰۰	ابیر حسینی سادات رح	۲۱۳	یوسف اسباط روح اوردی
۲۰۱	شیخ صدر الدین محمد قدس سرہ		

	حضرت شیخ بشر بن بریه ج	البضا
۲۲۵	ابو حفص عداد قدس سره	البضا
۲۲۶	شیخ علی بن موفی بغدادی ج	۲۱۳
۲۲۷	احمد بن وئب ج	۲۱۴
ایضا	شاه شجاع کرمانی ج	۲۱۵
ایضا	حمدان قصار ج	۲۱۶
۲۲۸	فتح بن شجرف قدس سره	ایضا
۲۲۹	شیخ ابو عبد الله مختار ج	
ایضا	ابو عبد الله مغزلی ج	۲۱۷
ایضا	ابو عبد الله خاقان الصوفی ج	ایضا
۲۳۰	سهیل بن عبد الله شتری ج	۲۲۰
۲۳۱	ابو سعید خزاز ج	۲۳۱
۲۳۲	عباس بن حمزه نیشابوری ج	ایضا
ایضا	ابو حمزه بغدادی ج	ایضا
۲۳۳	ابو حمزه خراسانی ج	۲۲۲
۲۳۴	شیخ ابو بکر دقاق ج	۲۳۳
	حضرت شیخ بشر بن بریه ج	
	ابو سلیمان دارانی ج	
	فتح بن علی موصلی ج	
	بشر حافی قدس سره	
	احمد بن ابی الجاری ج	
	حاتم بن عثمان اصم ج	
	شیخ احمد حصرویه ج	
	شیخ ابو العباس حمزه بن	
	حارث بن اسد محاسبی ج	
	حضرت شیخ ذوالنون مصری ج	
	حضرت ابو تراب نخشی ج	
	ابو ابراهیم بن عیسی ج	
	زکریا بن یحیی البرودی ج	
	ابو عبد الله السجری ج	
	محمد علی بن حکیم الرمذی ج	
	یحیی بن سعاده رازی ج	

ایضا	ابو محمد حریری ۱	ایضا	ابراہیم الخواص ۱
ایضا	بنان بن محمد احمال ۱	۲۳۵	زکریا بن دلویہ ۱
۲۳۸	محمد بن فضیل ۱	ایضا	ابو الحسن بوزی ۱
ایضا	ابو الحسن دراق ۱	۲۳۸	عمرو بن عثمان مکی صوفی ۱
ایضا	ابو الحسن دراج ۱	ایضا	ابو عثمان داغظ رحمہ اللہ
۲۳۹	ابو عمرو دشتی ۱	ایضا	سسون بن محب الکذاب ۱
ایضا	خبر الساج ۱	۲۳۹	ابو عثمان جری ۱
ایضا	شیخ ابوبکر واسطی ۱	۲۴۱	شیخ احمد بن محمد بن رفیع ۱
۲۵۰	شیخ ابوبکر کتانی ۱	ایضا	طلحہ بن محمد بن صباح بنی تدی
۲۵۱	ابراہیم بن داؤد القصار الرازی	۲۴۲	ابو یوسف بن حسین الرازی ۱
ایضا	ابو الحسن بن محمد المنین ۱	ایضا	شیخ ابوالعباس بن علی بن یوسف
۲۵۲	ابو علی ثقفی ۱	۲۴۳	ابو عبد اللہ بن جلا ۱
ایضا	شیخ ابو محمد رشتی ۱	۲۴۳	شیخ ابوالعباس بن عطار ۱
ایضا	ابو یعقوب نیر جری ۱	۲۴۴	حسین بن منصور جلاح ۱
۲۵۳	ابو الحسن صالحی دیلمی	۲۴۴	ابوبکر راہی ۱
			ابوالخیر جنجفی ۱

۲۵۲	حضرت شیخ ابوبکر بن طاہر دکنی	شیخ جعفر بن محمد بن نصیر الخلدی ایضا
۲۵۳	حضرت عبدالہ سائل قدس سرہ	شیخ ابوالحسن الصفی القوشچی ۲۶۱
ایضاً	حضرت شیخ ابراہیم بن شیبان الکرمی	شیخ عبد الملک بن علی بن عبد اللہ ۲۶۱
ایضاً	حضرت شیخ ابوعلی شتوی قدس سرہ	شیخ بشار بن حسین بن محمد بن علی ایضا
۲۵۵	شیخ ابوسعید اوابی قدس سرہ	شیخ علی بن بشار بن حسین الصفی ایضا
ایضاً	شیخ جعفر الخمدار ۲۶	شیخ ابوبکر الداقی ۲۶۲
ایضاً	شیخ ابراہیم بن احمد مولد مصر	شیخ ابوالحسن بن سالم بصری ۲۶۳
ایضاً	شیخ ابوالقاسم الحکیم السمرقندی	شیخ ابوبکر مغنیہ ۲۶
۲۵۶	شیخ ابوالقاسم بن عیسیٰ البغدادی	شیخ اسمعیل بن شاپوری ۲۶
ایضاً	حضرت شیخ ۲۶	شیخ ابو عمر بن یحییٰ ۲۶
ایضاً	شیخ ابوالعباس سیاری	شیخ عبدالہ معنی ۲۶
۲۵۷	شیخ ابوالخیر تینانی الاطع	شیخ ابوبکر قطبی ۲۶
ایضاً	شیخ ابوبکر مصری قدس سرہ	شیخ ابوالاحمد ۲۶
۲۵۸	شیخ الونزہم شیرازی ۲۶	شیخ ابو عبدالہ رودباری ایضا
۲۵۹	شیخ ابو عمر وزجاجی ۲۶	شیخ ابوسعید صلحوی ۲۶۵

۲۶۰	شیخ ابوبکر السوسی	۲۶۰	شیخ ابراهیم بن ثابت
۲۶۱	شیخ ابوالقاسم دینور	۲۶۱	شیخ ابوبکر نساز
۲۶۲	خواجہ یحییٰ بن عمار النیبانی	۲۶۲	شیخ ابوالحسین حصری
۲۶۳	شیخ عثمان بن ابومر بقلانہ	۲۶۳	شیخ ابوالقاسم نصر آبادی
۲۶۴	شیخ ابوعلی دقاق	۲۶۴	شیخ ابوبکر طوسی
۲۶۵	شیخ ابو عبد الرحمن سلجی	۲۶۵	شیخ عبدالواحد بن علی السیاری
۲۶۶	شیخ ابوسعید مالینی	۲۶۶	شیخ عبدالہ برقی
۲۶۷	شیخ ابوالحسین جہضم ہمدانی	۲۶۷	شیخ ابونصر سراج
۲۶۸	شیخ عبدالہ طاقی	۲۶۸	شیخ ابوالقاسم مازی
۲۶۹	شیخ عبدالہ داستانی	۲۶۹	شیخ ابوالقاسم القوی
۲۷۰	شیخ ابومنصور صفہا	۲۷۰	شیخ ابوبکر کلابادی
۲۷۱	شیخ سالار مسعود غازی	۲۷۱	شیخ ابوالخیر حبشی
۲۷۲	شیخ ابوعلی سباہی	۲۷۲	شیخ احمد بن ابراهیم اہسوی
۲۷۳	شیخ ابواسحق بن شہدیار کازمی	۲۷۳	شیخ ابوالحسین بن سمعون
۲۷۴	شیخ ابومنصور بن محمد الانصاری	۲۷۴	شیخ ابوطالب مکی

۲۹۱	شیخ ابوالعباس بن عیاض	۲۸۷	شیخ البوسیدین ابوالخیر ۱
	شیخ عبدالسلام عبدالرحمن الی البرکات	۲۸۰	شیخ عمرو ۱
ایضا	نعمانی الاشعری احمد	ایضا	شیخ ابوعبدالله ماکور ۱
۲۹۲	شیخ ابوالیمان بن محفوظ القزازی	ایضا	شیخ ابوالحسن اوزس
ایضا	شیخ عبدالعزیز بن شیبان السجستانی	۲۸۱	شیخ پیرعلی بجزیری ۱
ایضا	حضرت تاج العارفین ابوالوفاء	۲۸۲	شیخ ابوالقاسم قشیری
۲۹۳	شیخ مدنی بن مسافر الشافعی ۱	۲۸۳	شیخ الاسلام خواجه عبدالقادر
۲۹۴	شیخ ماجد کردی رحمداد	۲۸۵	شیخ ابوالحسن بخاری
۲۹۵	شیخ سعید احمد بن ابوالحسن ریغانی	ایضا	شیخ ابوالفضل البردوسی الحاکمی بزاز
۲۹۶	شیخ حیوة بن قیس الخوالی ۱	۲۸۶	حضرت امام محمد بن محمد الخزاز
۳۰۰	شیخ شهاب الدین سهروردی سمرقانی	ایضا	شیخ ابوالعباس خری
ایضا	شیخ جاگیر قدس سره	۲۸۷	حکیم سنائی غزنوی ۱
۳۰۱	شیخ عبدالرحیم معشر بلخانی	ایضا	شیخ ابوعبدالله جرجانی
ایضا	شیخ ابوعلی بن مسلم ۱	۲۸۸	عین القضاة بدائنی
۳۰۲	شیخ نظام گنجوی ۱	ایضا	شیخ الاسلام شیخ احمد جام ۱

۳۰۲	حضرت عبدالقوشی البهاری	۳۰۲	حضرت عبدالقوشی البهاری
۳۰۳	حضرت شیخ	۳۰۳	شیخ لبس القویة السودی
ایضا	شیخ روزبهان بقلی	ایضا	شیخ عقیف الدین تمسک
۳۰۴	شیخ ابواسمعی اعوب	۳۰۴	شیخ سعدی شیرازی
ایضا	شیخ ابوالحسن کردویه	ایضا	شیخ حسن بلخاری
۳۰۵	شیخ ابن صباع	۳۰۵	شیخ ابو محمد مرعانی
ایضا	شیخ یونس بن یوسف ریشانی	۳۰۶	حضرت ابن مطرف ادرسی
۳۰۶	شیخ علی بن ادریس یعقوبی	ایضا	شیخ شمس الدین
ایضا	شیخ وزید الدین عطاردی	۳۰۷	شیخ عماد الدین
۳۰۷	شیخ ابن خازن المهری	ایضا	شیخ سلمان ترکان
ایضا	شیخ اوهب الدین الکرمانی	۳۰۸	شیخ نجم الدین
۳۰۸	مولانا شمس الدین تبریزی	ایضا	شیخ اوهدی صغهبانی
۳۰۹	شیخ ابو هیثم جیل بسنی	۳۰۹	مولانا محمود زاهد مرغانی
ایضا	شیخ ابوالحسن شادانی	۳۱۰	مولانا زاهد مرغانی
۳۱۰	شیخ علی الحیار	۳۱۰	خواجہ حافظ شیرازی

۲۳۱	شیخ نظام اینستی ۱۱	۲۱۵	مولانا طہیر الدین ضلوی ۱۱
ایضا	شیخ دادو حسینی وال ۱۱	ایضا	شیخ کمال مجتہدی ۱۱
۲۳۲	شیخ نظام نادر لونی ۱۱	۲۱۹	مولانا محمد شیرین ۱۱
۲۳۳	شیخ وجیہ الدین گجراتی ۱۱	ایضا	شاہ فاسم النوار ۱۱
۲۳۴	شیخ علاؤ الدین ادوی ۱۱	۲۲۰	شیخ زین الدین جوانی ۱۱
ایضا	شیخ محمد بن فضل اند ۱۱	۳۱۱	حضرت سید بدیع الدین ۱۱
۲۳۶	شاہ ابو المعالی ۱۱	۲۲۲	مولانا جلال الدین پیرانی
۲۳۷	خواجہ عبد المحسن جامی ۱۱	۲۲۳	خواجہ شمس الدین محمد الکوہی ۱۱
۲۳۹	حضرت احمد کلابی السہبندی ۱۱	ایضا	مولانا شمس الدین محمد رومی ۱۱
۲۴۱	شاہ بلاول قدس سرہ ۱۱	۲۲۷	شیخ صوفی عسلی ۱۱
ذکر نساء العارفات رضی		ایضا	امیر سید علی قوام ۱۱
ازواج مطہرات		۲۲۸	مخدومی شیخ حسین خواجہ ۱۱
۲۴۳	حضرت خدیجہ کبریٰ رضی اللہ عنہا	ایضا	شیخ علی ستفی ۱۱
۲۴۴	حضرت عایشہ صدیقہ رضی اللہ عنہا	۲۲۹	شیخ ادہم جوہوری ۱۱
۲۴۶	حضرت زینب رضی اللہ عنہا	۲۳۰	شیخ سلیم فتحپوری ۱۱

۲۵۷	حضرت غیره العابدہ ۲۱	۲۴۷	حضرت زینب بنت جحش ۲۱
ایضاً	حضرت ابو بصری ۲۱	ایضاً	حضرت لودہ رضا
۲۵۹	حضرت نفہ ۲۱	۲۴۸	حضرت صفیہ رضا
۲۶۰	حضرت فاطمہ بنشاپورہ ۲۱	۲۴۹	حضرت ام حبیبہ رضا
ایضاً	حضرت تحفہ ۲۱	۲۵۰	حضرت حفصہ رضا
۲۶۲	حضرت ام عیسیٰ ۲۱	ایضاً	حضرت حمزہ رضا
۲۶۷	حضرت ام محمد ۲۱	ایضاً	حضرت سیمونہ رضا
ایضاً	حضرت امہ الامجد ۲۱	۲۵۱	حضرت ام سلمہ رضا
ایضاً	حضرت امہ الاسلام ۲۱	ذکر نبات طاہرات حضرت	
۲۶۸	حضرت سیمونہ و اعطاج ۲۱	۲۵۱	حضرت فاطمہ زہرا رضا
ایضاً	حضرت خدیجہ و اعطاج ۲۱	۲۵۲	حضرت زینب رضا
۲۶۹	حضرت ام محمد ۲۱	۲۵۳	حضرت رقیہ رضا
ایضاً	حضرت کریمہ زینبہ ۲۱	ایضاً	حضرت ام کلثوم رضا
ایضاً	حضرت فاطمہ و اعطاج ۲۱	ذکر نساء العارفات	
۲۷۰	حضرت فاطمہ ۲۱	ایضاً	حضرت زایدہ ۲۱
۲۷۱	لی بی جمال خاتون ۲۱	۲۵۵	حضرت شوکانہ ۲۱
۲۷۲	خاصہ کتاب		

الحمد لله المنة

که کتاب فیض انساب من البیفات محمد داراشکوه بادشاه نقی الشراہ و جعل الخیر

موسوم

که مشتمله تذکره تولد و وفات حضرت رسالت پناه صلعم و اصحاب کرام و اولیای عظام
حسب فرمایش شاه محمد حسن صاحب متوطن قصبه لهر پور کبیری ملک شاه اوده کلک
و وساطت مولوی محمد نادر علی صاحب و کیل عدالت دیوانی صدر اگره

باہتمام مستبریل صاحب بمطبع مدرسه اگره ۱۹۵۳ء طبع شد

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على محمد سيد المرسلين وعلى آله وصحبه
اجمعين الطيبين الطاهرين ابا عبد الله احوال و معجزات حضرت سيدنا امام
و سناقت اصحاب و دو اوزه امام و مقامات اولياي عظام اظهر الشمس
است و سقدين و سناخرين در اكثر كتب معتبره عربي و فارسي مشتمل گشته
اين ليكن چون بعضي خصوصيات آن در كتب متفرقه مندرج است و بعد از
تجسس و تفحص بسيار يافته و دانسته ميشود و غالي از شكالي نبود فبا اين
فقير فقير محمد دار اشكوه حقاقت دري خواست كه اسامي و
تاريخ تولد و وفات و محل قبور حضرت سه در كتابات بهترين موجود است

صلی الله علیه و سلم چهار یار بزرگوار که چهار رکن در کین دین تویم و چهار حج
 حسن حصین ملت مستقیم اند و دوستی و دشمنی ایشان دوستی و دشمنی خدا و رسول
 است بیا زده امام دیگر که نزدیک ثمره شجره اصطفا و تره با صره اجتناب و او از آن
 علم حضرت سید الامینا اند و ایامه اربعه که چهار دیوار خانه اسلام و معتقدان
 فرزند امام و بعضی اولولایای کرام که حدیث صحیح نبوی در باب ایشان
 وارد است علمای اسمی کامبیا ی بنی اسرائیل و اینجا مراد علما اولیای است
 که مسلم ظاهری و باطنی آن سرور صلعم بایشان رسیده و احوال ایشان
 آنچه کتب معتبره بنظر در آمده بود بیرون آورده سلسله سلسله تسلیمی نماید
 و جماعتی که تریب سلسله ایشان معلوم شد ذکر آنها را در فضل علیجده
 سندرج سازد تا طالب آن باسانی بر سطلب خویش فایز گردد و دینش
 چون این فقیر کمال اصلاص و بندگی باینظایفه علیه بوده روز و شب
 جز ذکر ایشان فکری نداشت و خود را از شتاق و معتقدان ایشان
 میدانست و از نیجه تجسم بر شمه از احوال سعادت اشمال ایشان مشغول
 شد زیرا که اگر کسی را وصل دوست میسر نباشد خاطر را بخت و جوهر
 و گفتگوی او خوش میدارد و سید امام علیه الصلوٰة و السلام فرموده اند

اگر کسی مانده نهد که بران مناسیده رحمت بارد تواند بود که اور از ان مانده
 بیفانده نکرده اند و نیزه است و صلعم فرمودند من احب قومًا فهو مني منهم
 یعنی کسیکه دوست میدارد جماعت بس او از آنهاست و الحمد لله و الله
 که توفیق جمع ساختن این کتاب یافت و موسوم بسفینه الاولیا گردید
 تمهید بدانکه مخلوقات الهی بعد از انبیا علیهم السلام اولیا اند پس از
 ارواحم که ایشان بموجب آیة کریمه حکیم و مجنون عاشقان و معشوقان
 خدای و مجبان و محبوبان اویند و ایطافه علیه هیت بودند و هستند
 و خواهند بود و دنیا از برکت وجود مبارک ایشان تایم و مستقیم
 بس خواجه حضرت زلیخوجبری در کشف المحجوب نوشته اند که فرمودند
 هرگز زمین را بی حجت ندارد و هرگز این است را بی ولی ندارد و سندان
 رسول صلعم آورده اند که پیغمبر فرموده اند هرگز هست من خالی نباشد
 از طایفه که بر خیز باشند و همه چهل تن از امت من بر خوی ابراهیم علیه
 السلام باشند پس بعد از انبیا پچکس نزدیکتر از ایشان نیست بعد از
 عزوجل و پچکس بزرگتر از ایشان نیست و پچکس محرم تر از ایشان نیست
 و پچکس گرمتر از ایشان نیست و پچکس عالی همت تر از ایشان نیست

و بچکس بی نیازتر از ایشان نیست و بچکس فاضلتر و کاملتر از ایشان نیست
 و بچکس عالمتر و عالمتر از ایشان نیست و بچکس حلیمتر و خلیقتر از ایشان نیست
 و بچکس شجاع تر و سخی تر از ایشان نیست چنانچه ارشیخ ابو عبد الله علیه
 رحمه الله پرسیدند که اولیای اله را چه خبر شناسند در میان خلق گفتند
 بلطافت زبان و حسن خلق و تازہ روی و سنجای نفس و قلت اعراض
 و پذیرفتن عذر و شفقت تام بر همه خلق پس دوستی ایشان دوستی خداست
 و نزدیکی ایشان نزدیکی او و بستن ایشان بستن او است پوستن با ایشان
 پوستن با دوست و ادب ایشان ادب او است چنانچه شیخ اسلام
 حضرت خواجہ عبد الله انصاری قدس الله سره فرموده اند الهی
 این صیفت که دوستان خود را کردی هر که ایشان را جست ترا یافت
 و تا ترا ندید ایشان را شناخت و شیخ ابو الخیر حبشی رحمه الله گفت اند
 جو انمرد باید که تا جو انمرد بیند هر که جو انمرد را دیدند او را دیده که حق را بدید
 و طریقه اینطائفه شریفه بر یک نهج نیست هر یکی را مشربلی است جد بعضی
 پنهانند و بعضی آشکار بعضی بامر الهی کرامات ظاہر کنند و برین تقدیر
 ظاہر ساختن کرامات لازم باشد و گرنه مطلب ایشان عالی تر از کرامات

ایمان است و بعضی از جهت عجب نفس خود اظهار کرامات نمکنند و در
 اختفای آن که شدند و بعضی مامور نیستند با معنی هر چه از ایشان صادر شود بآن
 ایزد است نمکنند تا مامور نشوند و نگویند تا گویند نخورند تا نخورند و پوشند
 تا بپوشانند و طریقه بعضی ترک و تجرید کمال است چنانچه گفته اند بیت
 شرط اول در طریق عاشقی دانی که چیست به ترک کردن هر دو عالم را

دشمنت بازدن به و بموجب آیه کریمه قل لئن لم فی خوفهم لیجمعون
 عمل میکنند و سگوند تا ترک بکمال نیت خاطر فارغ از طلال نیست و بعضی
 با سباب ظاهری دنیای پروراند و طریقه ایشان خلوت در انجمن است
 و گویند **بیت** چیست دنیا از خدا غافل شدن بی نی لباسی

نقره و نشه زدن و بموجب آیه کریمه رجال لا تمیم تجاره ولا بیعین

ذکر الله و اقام الصلوة عمل نمایند پس اعراض در غار ایشان بر ظاهر
 کار و گفتار بر سر این گروه و الا شکوه نباید کرد و شیخ استقامت فرمود
 سوال سایل از انکار است برین کار آنکس که ازین کار بوی آید و او را با سوال
 چه کار انکار کن که آن کار شوم است هر که انکار کند ازین کار خودم است
 نه نمی مشغول اند ازین کار و قومی برین کار با انکار و قومی خود در سر این کار

آنکه بدین کار با کرامت نبرد و است و آنکه بر سر این کار است غرق نور و حشر
 باشد و دیویری نرسد و نبرد بر که بردوستی از دوستان حق انکار کند کند
 عفویت او است که او داخل دوستان خود نگردد و نبرد زیرا که حق تعالی
 فرموده است اولیای تحت قبای لا بعرفهم غیرنی اولیا من ینباید
 که نمی شناسند ایشانرا غیر از من مگر بتائید من پس در کس بنظر حقارت
 نباید نگریست که دوستان خدا از چشم غیر پوشیده باشند و تابصیرت و
 فراست صادق نباشد در خلق تصرف نباید کرد که بر خود ستم کردن است
 و بعضی در زمره ملامتیه خود امسک دارند تا کسی ایشانرا نشناسد تا
 نبروشی که مخالف شرع باشد بلکه چنانچه حضرت سلطان العارفين
 شیخ بایزید بسطامی قدس الله بعد از آنی که کبکال رسیده اند و شهوات
 گشتند از سفر به بسطام آمدند اکابر و مشرف و ائامی آنجا بجهت استقبال
 ایشان بر آمده و ملازمت نموده با عقدا تمام بشهر آوردند و سلطان العارفين
 چون بخوم آمد دید و آفت را دانستند برای اینکه خلق پرگنده شوند و منکر
 گردند با آنکه ماه رمضان بود و نانی از بازار برده آشته خوردند چون آنمغنی را
 مشاهده کردند منکر گشته متفرق شدند تا در بسطام بودند ایشان رجوع نکردند

نکردند اگر چه ظاهر که مثل ایشان بزرگی با وجود رمضان روزه خون خورد
اما خلاف شرع نکردند چرا که مسافر بودند و در سفر افطار رواست و ایشان
رجوع خلق را نخواستند کسی را که رجوع با هی باشد رجوع غیرا نخواهد و طایفه
ملا سینه است که این قسم سلامتی که مخالف شرع نباشد قباب خود سازند
پس اعتراض بر کار این طایفه نباید کرد که بر حقیقت کار ایشان کسی مطلع
نیست حضرت شیخ ذوالنون مصری و ابوتراب خشبی رحمهما الله فرموده
اند که اله تعالی از بنده که اعتراض فرماید زبان او بطعن درود انکار اولیا
الله دراز شود و حمد و ن قصار گفته اند که سلامت ترک سلامت است
و ابراهیم قصار گفته اند که بسنده است تر از دنیا و چیز صحبت فقری و وقت
دوستی از دوستان خدا و ابوالعباس عطف گفته اند که اگر توانی که دست
در روزنی در دوستان اوزن اگر در درجه ایشان نرسی تر اشغیع باشند
و محمد بن سماک قدس سره در وقت رحلت مناجات میکردند که یا خدایا
بر تو ظاهر است که در وقت سعیت کردن اهل طاعت ترا دوست میدهم
الکون دوستی ایشان کفارت گناهان من گردان در سیدن با منجا
و ملازمت ایشانرا از جمله واجبات و حصول سعادت باید دانست و در هر جا

که باشند ملازمت ایشان باید کرد که شیخ اسلام فرموده اند دیدار شاخ
 را غنیمت باید شمرد که اگر دیدار پیران از دست بشود آنرا در نته ان یافت آن
 همیشه بنوعی فایده باشد و دیدار ایشانرا مستم دان که ترک شدن آنرا
 تدارک نباشد و ابو عبد الله سجری گفته اند سودمندترین چیزی مردمانرا

صحبت صالحانست و اقداب ایشان در افعال و اقوال و زیارت کردن قبرها

و دستان خدا و خواجہ معین الدین چشتی فرموده اند صحبت نیکان به از کار نیک

و صحبت بدیان بد از کار بد حضرت سلطان ابراهیم اویم فرموده اند شبی در

خواب دیدم که در شش طوماری بدست داشت و چیزی نمی نوشت پرسیدم

چرا می نویسی گفت نام دوستان خدای که هفتم نام من نوشتی گفت نمی گفتم

من نه از ایشانم لیکن دوست دوستان اویم ایشانرا دوست دارم درین

بودم که در رسید و گفت طومار از سر گیر و نام ابراهیم را مقدم بر همه نویس که

دوست دوستان ماست و سید الطایفه حضرت شیخ جنید بغدادی فرموده

اند که اگر کسی را پند که ایمان دارد و با بی طائفه و سخنان ایشانرا پذیرد البته او را

بگویند نامرا بدعا یاد آرد و هم سید الطائفه شیخ شبلی را میفرمودند که اگر از همه

عالم بیایی که از آنچه میگوئی در یک علمه موافق تو بود و دانش را بگیر حسین

وحسین ابن منصور صلاح رحمه الله گفته اند هر که سبحان او یا ایمان آورد اولاد
 چاشنی دارد و او را از من سلام گویند و شیخ شروانی گفته اند که اگر پایی دید
 بخراسان روید زیارت شخصی که مارا دوست دارد و نیز با مصحاب خود گفته
 اند که وصیت میکنم شمارا بنیکوئی با کسی که اینطائفه را دوست دارد و ملاقات
 ایشانرا نه بجهت آزمائش یا سوال یا طلب کرامت باید کرد و با اعتقاد و محبت
 باید آمد که سهیل بن عبدالله قسری رحمه الله گفته اند از نشانیهای بدبختی است
 که دیدار و صحبت اولیا دست دهد و توفیق قبول نیابد و در اول انکار آورد
 و ابو عبدالله مغربی قدس سره گفته اند که درویشان امینان خداوند
 بر بندگان و برکت ایشان بلا از خلق منقطع شود و استاد اولیا محبوب
 سبحانی حضرت غوث تسلیمین رضی الله عنه فرمودند این جماعه پادشاهان دنیا
 و آخرت اند و شیخ ابو الحسن بنو نومی گفته اند اولیا اله و الیان عالم اند از
 آسمان باران برکت اقام ایشان می باره و از زمین نباتات بعفوا
 احوال ایشان میروید و از کتب مشایخ تحقیق نموده شد که چهار هزار
 اولیا الله اند که ایشانرا مکتومان گویند و ایشان هر یک گزانشانند
 و جمال حال خود را در دست صد تن دیگر از سه ننگان در گاه حق مانند

که ایشانرا اختیار گویند و چهل تن دیگر را رحیون نامند و چهل تن دیگر
 را ابدال خوانند و هفت تن دیگر را ابرار گویند و چهار تن دیگر را اوداد
 نامند و سه دیگر را نقبا خوانند و دوی دیگر را امامان گویند و امامان
 در همین دیسار قطب باشند و یکی را از نبطان قطب و غوث نامند
 و این جمله یکدیگر را بشناسند تا هم محتاج باشند و جماعه دیگر را مفردان
 گویند که ایشان از همه ممتاز و بی نیاز و عدد ایشان بر طاق باشد
 و مرتبه ایشان با این نبوت و صدیقیت باشد و این فقیر نیز سید
 است که الهه تعالی برکت این طائفه در دنیا و آخرت توفیق عمل
 نیک و نجات در ستگاری بخشد و از کمترین دوستان خود شمارد
 و در زمره ایشان برانگیزد و از توجه ایشان ایمان نصیب گردانند
 بیت از عمل خویش ندارم امیدم بر کرم است مراد اعتماد
 بیان نسب اطهر و تاریخ ولادت باسعادت
 و ابتدای نزول وحی و معراج و هجرت از مکه
 و وصول بمدینه و وفات حضرت رسالت پناه
 بدانکه حضرت رسول صلی الله علیه و علی آله و صحابه و سلم بهترین

بهترین ماسوی اله از اعیان و اشرف قبیلہ قریش اندم از جانب
 پدر و هم از جانب مادر اما از جانب پدر محمد بن عبد الله بن عبد المطلب
 بن هاشم بن عبد مناف بن قصی بن كلاب بن مرة بن کعب بن
 لوی بن غالب بن فهر بن مالک بن النضر بن کنانہ بن حرمیہ
 بن مدرکہ بن الیاس بن مضر بن برادر بن معد بن عدنان تا اینجا
 میان ارباب سیر و تواریخ و اصحاب علم انساب اتفاق است
 و از عدنان تا اسماعیل و از اسماعیل تا آدم علیهما اسلام اختلاف
 بسیار است ولیکن جمہور اہل سیر و تواریخ متفق اند بر آنکہ اسماعیل
 و ابراهیم و لوط و شیت علیہم السلام از اجداد کرام آنحضرت اند
 اما از جانب مادر آمنہ بنت وہب بن عبد مناف بن زمرہ
 بن کلاب الی آخر صلی اللہ علیہ وسلم و سہاد کرامی آنحضرت
 بسیار است و از انجملہ نود و نہ مشہور است و نام نامی آنسرور علیہ
 الصلوٰۃ و السلام در توریت احمد و صحوک و قتال و در انجیل حامد
 و برواتی فارق لیطاد و در آسمان احمد و محمود است و لاوت
 باسادات آنحضرت علیہ افضل الصلوٰۃ با اتفاق علما و اہل سیر

این کتاب در بیان سیر و تواریخ و اصحاب علم انساب اتفاق است
 و از عدنان تا اسماعیل و از اسماعیل تا آدم علیهما اسلام اختلاف
 بسیار است ولیکن جمہور اہل سیر و تواریخ متفق اند بر آنکہ اسماعیل
 و ابراهیم و لوط و شیت علیہم السلام از اجداد کرام آنحضرت اند
 اما از جانب مادر آمنہ بنت وہب بن عبد مناف بن زمرہ
 بن کلاب الی آخر صلی اللہ علیہ وسلم و سہاد کرامی آنحضرت
 بسیار است و از انجملہ نود و نہ مشہور است و نام نامی آنسرور علیہ
 الصلوٰۃ و السلام در توریت احمد و صحوک و قتال و در انجیل حامد
 و برواتی فارق لیطاد و در آسمان احمد و محمود است و لاوت
 باسادات آنحضرت علیہ افضل الصلوٰۃ با اتفاق علما و اہل سیر

طلوع صبح صادق و پیش از طلوع آفتاب روز دوشنبه بوده لیکن
 در تعیین سال و ماه و تاریخ آن اختلاف است عامه اهل سیر و
 تاریخ بر آنند که آنسر در صلی اله علیه و سلم در سال فیل متولد شده
 بعد از پنجاه و پنج یا چهل روز و قوی آنکه هر دو قضیه در یکروز واقع شده
 و بر غم بعضی ولادت آنحضرت بعد از سی سال از واقعه فیل و گمان
 جمیع بعد از چهل سال روی داد و قول اول صحیح است و عقیده جمهور علما
 آنست که تولد آنسر در علیه الصلوٰة و السلام در ماه ربیع الاول بوده
 در غم طائفه آنکه در ماه رمضان واقع شده و مشهور آنست که در اوایل
 ماه ربیع الاول واقع شد و دویم و هشتم نیز گفته اند و بقول بعضی اول
 دوشنبه که از ماه مذکور بوده و گویند که آنسر در رعد نوشیروان
 تولد نموده اند بعد از آنکه چهل و دو سال از حکومت او گذشته بود و
 صاحب جامع الاصول و غیره آوردند هشتصد و هفتاد و دو سال از دنیا
 سکندر زومی گذشته و بروایتی ابن عباس از زمان حضرت عیسی
 تا ولادت پیغمبر صلی اله علیه و سلم ششصد سال بوده و ابتدا
 نزول وحی بر آنسر در علیه الصلوٰة و السلام بقول اکثر اصحاب صحیح

حدیث داهل سید روز دوشنبه سیم یا هشتم ماه ربیع الاول سال قبل و یکم از
 ولادت آنسرور صلعم بودند جمیع کثیر از ائمه سیر و تواریخ در ماه مبارک رمضان
 بوده و معجزاتی که آنسرور صلعم بظهور رسیده مثل نزول قرآن و شق قمر
 و سخن کردن طفل از اهل یمامه که چهار روز متولد شده بود و سخن کردن آیه و گواهی
 دادن سو سمار بر نبوت آنحضرت و تسبیح گفتن سنگریزها در دست مبارک آنحضرت
 و آمدن درخت و شاخ خرما پیش آنحضرت در روان شدن سنگ بر او
 آب بطلب آنسرور و اثر نکردن آتش بر پروای که دست مبارک بان رسیده
 بود در روان شدن آب از انگستان مبارک درستن درخت خرما از کوه کمان
 شتر بار و روشن شدن سخن کردن بزغال زبان زهر آلوده و سوامی این بسیار
 است و یک هزار و جمعی نقل کرده اند که از آنسرور سه هزار سحرة بظهور آمده
 آنقدر سحری است که از آنحضرت شده اند کی از ان بیچ پهنی بر روی نموده
 معراج آنحضرت صلعم بقول اکثر علماء در ماه ربیع الاول سال موافق
 از نبوت دگویند در شوال سال یازدهم و بقول شب پست و هفتم ماه جب
 و بقول مشهور است و بقول در پست و هشتم ماه ربیع الآخر و بعضی در هفتم
 ماه رمضان سال دوازدهم از بعثت واقع شده و جامعنی بر آنند که بعد از

بمشت بربیع سال انصورت رونموده و گویند در شب دوشنبه بود هجرت
 آنسر در علیه الصلوٰة والسلام با صدیق رضی الله عنہ در شب بت و بغم صغیر
 یا غزہ ربیع الاول سال سیزدهم یا چهاردهم از محبت واقع شده و اکثر
 اهل سیر بر آنند که بیرون رفتن ایشان از مکہ دوشنبه بود و بعضی بر آنند که
 پنجشنبه بوده است و وجه جمع آنست که خروج از خانه البکر رضی الله عنہ پنجشنبه
 و خروج از غار و توجه نمودن بمدینه دوشنبه یا عکس بوده باشد و الله اعلم
 و باتفاق اهل سیر آنروز که حضرت پیغمبر صلعم داخل مدینه منور شدند روز
 دوشنبه بوده از ماه ربیع الاول و در آنکه جندم ماه بود در اختلاف است بعضی
 بر آنند که اول ماه و بقول دوم و بقولی دوازدهم و بقولی سیزدهم بوده

واقعه نائله وفات آنحضرت صلعم

نزد جمهور ارباب سیر هنگام چاشت روز دوشنبه دوازدهم ربیع الاول سال
 یازدهم از هجرت و بقول دوم ماه مذکور واقع شده و شب چارشنبه نیم شب
 یا سحر و بقول بعضی روز سه شنبه در مدینه منظمه در حجره حضرت عائشه صدیقہ
 رضی الله در آن مکان قبض روح مقدس واقع شد آنحضرت را صلی الله علیہ
 وسلم دفن کردند و سن شریف شصت و سه سال و بقول شصت و پنج و پنج

بمشت بربیع سال انصورت رونموده و گویند در شب دوشنبه بود هجرت
 آنسر در علیه الصلوٰة والسلام با صدیق رضی الله عنہ در شب بت و بغم صغیر
 یا غزہ ربیع الاول سال سیزدهم یا چهاردهم از محبت واقع شده و اکثر
 اهل سیر بر آنند که بیرون رفتن ایشان از مکہ دوشنبه بود و بعضی بر آنند که
 پنجشنبه بوده است و وجه جمع آنست که خروج از خانه البکر رضی الله عنہ پنجشنبه
 و خروج از غار و توجه نمودن بمدینه دوشنبه یا عکس بوده باشد و الله اعلم
 و باتفاق اهل سیر آنروز که حضرت پیغمبر صلعم داخل مدینه منور شدند روز
 دوشنبه بوده از ماه ربیع الاول و در آنکه جندم ماه بود در اختلاف است بعضی
 بر آنند که اول ماه و بقول دوم و بقولی دوازدهم و بقولی سیزدهم بوده

و بقولی شصت و بقولی شصت و دو نیم سال بوده و بعضی علماء در وجه جمع میان
 این اقوال گفته اند که قول اول بنا بر آنست که سال ولادت و سال وفات
 نشده اند و قول دوم بنا بر اعتبار سال ولادت و وفات است و آنست
 که شصت گفته ما فوق عشرات رنشمرده و قول چهارم سنی بر آن حدیث
 که عمر بر پنجاه و نهمی نصف عمر آن پنجم است که پیش از او بوده و عمر عیسی علیه السلام
 یکصد و هشت و پنج سال بوده و این حدیث خالی از ضعفی نیست البته علماء باوجود
حضرت امیر المومنین ابو بکر صدیق رضی الله عنه
 کینت ان فضل البشر بعد الانبیا ابو بکر است و لقب ایشان صدیق اکبر
 و حقیق و نام شریف ایشان عبدالله و هو ابن ابی قحافه بن عثمان بن عامر
 بن عمرو بن کعب بن سعد بن تيم بن مره و نام مادر ایشان ام الجراح سلمی
 بنت صخر بن عامر بن عمرو بن کعب و لقب حضرت صدیق از جانب پدر
 و مادر که پس عمر و دختر یکدیگر بودند در مره که جد هفتم سرور کائنات است
 و جد ششم ایشان است به نسب آنسر و میرسد ولادت صدیق اکبر بعد از
 واقعه فیل به دو سال و چهار ماه بوده و اول کسی که از پیران بی طلب
 معجزه به پنجم صلح ایمان آورد ایشان بودند و در روز وفات حضرت پناه

این حدیث صحیح است و در بعضی نسخ و بعضی نسخ این حدیث را از بعضی نسخ حذف کرده اند و بعضی نسخ این حدیث را از بعضی نسخ حذف کرده اند و بعضی نسخ این حدیث را از بعضی نسخ حذف کرده اند

پناه برسد خلافت نشند و مدت خلافت ایشان در سال ۱۰۰
 بوده و وفات ایشان در سال سیزدهم از هجرت آخر روز دوشنبه
 و بروایت اصح شب سه شنبه و بقولی جموعیت دویم یا بیست و سوم
 ماه جمادی الآخر است و مدت عمر شریف ایشان شصت و سه سال
 بوده و بقولی شصت و پنج سال و نقش نگین ایشان نعم القادر الهی بود
 و قبر ایشان متصل قبر حضرت رسالت پناه صلعم است چنانچه گویند
 صدیق کبر رضی الله عنه وصیت کرده بودند که تابوت مرا بدر روز سه شنبه
 علیه اسلام برید و بگویند که استلام علیک یا رسول الله این ابو بکر است بشما
 تو آمده اگر چنانچه اجماعت نمود در کشاده گرد در آید و الا به بقیع برید او
 میگوید که چون بموجب وصیت ابو بکر رضی الله عنه عمل کردند هنوز آن کلمات
 تمام نشده بود که پرده دور شد و آواز در بر آمد و ندائی بگوشه بار رسید که
 در آید حیب را بسوی حیب اگر چه در شان خلفای راشدین اجماعت
 صحیحیه وارد شده لیکن بحجت اختصار دو حدیث در فضیلت ایشان است
 میشوند قال رسول الله صلعم ما طلعت الشمس ولا غابت علی احد افضل من
 ابی بکر الا ان یکون نبیا یعنی طلوع نکرده است آفتاب و غروب نکرده است

این حدیث در صحیحین است
 و در بعضی نسخ
 آمده که
 در آید حیب را بسوی حیب
 اگر چه در شان
 خلفای راشدین
 اجماعت صحیحیه
 وارد شده لیکن
 بحجت اختصار
 دو حدیث در
 فضیلت ایشان
 است میشوند
 قال رسول الله
 صلعم ما طلعت
 الشمس ولا غابت
 علی احد افضل
 من ابی بکر الا
 ان یکون نبیا
 یعنی طلوع
 نکرده است
 آفتاب و غروب
 نکرده است

نکرده است بر هیچ یکی بهتر از ابو بکر مگر آنکه باشد پیغمبری و عن عائشه رضی الله
عنها قالت قال رسول الله صلعم فی مرضه ادعی فی ابابکر ایامک و انا کنت

کتب کتابا فانی اخاف ان تمی تمس و بقول فایل انا و لا دیا لی الله
و المؤمنون رواه سلم مرویت از عائشه که گفت مراد رسول الله صلعم
در مرض موت خود بطلب ابابکر پدر خود را و عبد الرحمن برادر خود را
تا بنویسم مکتوبی را بحیث آنکه میترسم که دیگری آرزوی خلافت نکند و گوید که
مستحق خلافت منم نه دیگر حال آنکه ابامیکنند خدا تعالی و مومنان خلافت
غیر ابابکر را: امیر المؤمنین حضرت عمر فاروق رضی الله عنه
کینت ایشان ابو حفص است و لقب فاروق اعظم و نام شریف عمر
و هو ابن الخطاب بن نفیل بن عبد العزی بن رباح بن عبد الله بن قریظ
بن زراح بن عدی بن کعب بن لوی بن عاب القریظی و نام مادر ایشان
حمیمه بنت ماسم بن مغیره و قیل بنت هشام بن المغیره بن عبد الله بن عمر
بن محزم است بنا بر قول اول دختر عم ابو جهل و بقول ثانی خواهر ابو جهل
میشود و نسب فاروق اعظم از جانب پدر به نسب سردر کائنات و نسب
که جد هشتم آنحضرت و جد نهم ایشان است میرسد و ولادت ایشان

مردت خلافت ایشان از سال دویست و پنجاه

بوده و خلافت ایشان از سال دویست و پنجاه
بوده و خلافت ایشان از سال دویست و پنجاه
بوده و خلافت ایشان از سال دویست و پنجاه
بوده و خلافت ایشان از سال دویست و پنجاه
بوده و خلافت ایشان از سال دویست و پنجاه
بوده و خلافت ایشان از سال دویست و پنجاه
بوده و خلافت ایشان از سال دویست و پنجاه
بوده و خلافت ایشان از سال دویست و پنجاه
بوده و خلافت ایشان از سال دویست و پنجاه
بوده و خلافت ایشان از سال دویست و پنجاه

بعد از واقعه فیل سیزدهم سال بوده دوازدهم سال از بعثت آن سرور صلوات
آورده اند چهل کس اند از جماعه که بشرن اسلام شرف گشته بودند و چهار روز
این آیه کریمه در شان نازل گشته که یا ایها البنی حسبک الله و من اتعک من المومنین
در روزه شنبه بیت دسوم جمادی الاخر سال سیزدهم هجری بر سرند خلافت
نشسته و شهادت ایشان سال بیت دسوم هجری شب یکشنبه غره ماه محرم
بوده و برداشتی روز چهارشنبه بیت دهم ذی حجه سنه بیت دسه زخم رسیده
در روز پنجشنبه بیت دهم ماه مذکور قضیه وفات روی داد و مدت عمر
شریف ایشان نزد جمهور شصت و سه سال و بقولی پنجاه و هشت سال و بقولی
پنجاه و چهار سال و بقولی پنجاه و پنج سال بوده و نقش نگین ایشان کنی یا ابوس
دا عطا یا عمر بوده و قبر ایشان متصل قبر حضرت صدیق اکبر است رضی الله عنه
چنانچه حکیم خاقانی گفته است بیت بنی حرم محمدی را چون لاکه ستر ستری
جوزا بکنار شمس خفته پیشش و در خلیفه رخ نهفته چون یک الف و دو لام
الله بر سرشده هم نهاد و همراه و گویند که عیسی را علیه اسلام متصل قبر فاروق
اعظم دفن خواهند کرد و این دو یاز بر رگوار در میان دو پنجه نادر است و چون
شد فال رسول الله صلواتم لوکان بعدی بنی لکان عمر ابن الخطاب مشکوه یعنی

سال بود و از ده روز کم و یازده سال و یازده ماه و پست و دو روز نیز
گفته اند مدت عمر شریف ایشان هشتاد و هشت سال بوده و بعضی گویند
نود سال و هفتاد و پنج سال و هشتاد و دو و هشتاد و شش نیز گفته اند
و در سال سی و پنجم و یاسی و ششم از هجرت روز جمعه سیزدهم یا پندرهم ذی حجه
در مدینه منوره شربت شهادت چشیده اند و نقش نلین ایشان لیکن

او نذمن بوده و قبر ایشان در بقیع است قال رسول الله صلعم لكل

نبی رفیق و رفیق فی الجشه عثمان یعنی گفت بنعمه صلعم هر پیغمبر را رفیقی است

و رفیق من در بهشت عثمان است و قال رسول الله صلعم لیدخلن لطفات

عثمان سبعون الفا کلهم قد استوجبوا النار یعنی گفت رسول الله صلعم

بر آئینده در اهل میشود هفتاد هزار کس که همه مستحق عذاب دوزخ شده باشند

در بهشت حضرت امیر المؤمنین علی مرتضی کرم الله وجهه

گفت ایشان ابوالحسن و ابوتراب است و لقب مرتضی و اسد الله

و نام شریف ایشان علی است و هو ابن ابی طالب ابن عبد المطلب

بن هاشم بن عبدمناف و نام مادر ایشان فاطمه بنت اسد بن هاشم

بن عبدمناف است و ولادت ایشان در مکه معظمه بوده است و در مدینه

در درون خانه مبارک روز جمعه سیزدهم ربیع بعد از واقعه فیل سی سال بعد
 گفته اند که ولادت ایشان در خانه کعبه بوده در سال هجرت رسالت پناه صلعم
 یازده ساله بوده اند بعضی سیزده سال گفته اند و اول سیکه از صبیان ایمان آوردند
 ایشان بودند در سال سی و پنجم بایستی دهم از هجرت برسند خلافت ششمند
 و مدت خلافت ایشان پنج سال و سه ماه بوده و بقول چهارده ماه بوده و وفات
 ایشان شب دوشنبه بیست و یکم ماه رمضان سال چهارم هجری و بقول روز جمعه
 هفدهم ماه مذکور روی نموده و بعضی بیست و سوم گفته اند مدت عمر شریف ایشان
 شصت و سه سال یا شصت و پنج سال بوده و نقش نگین حضرت امیر ملک
 شد بوده گویند که حق بجان و تعالی برای حضرت امیر کرم الله وجهه دو بار شمس
 کرد و آفتاب را از مغرب بازگردانیدگی در عهد رسول الله صلعم و یکبار بعد از
 وفات آنحضرت و قبر ایشان در نجف است چنانچه در شواهد النبوت مسطور است
 که میرالمومنین علی امام حسن و حسین رضی الله عنهما وصیت کرده بودند که چون
 بمیرم مرا بر سر قبر بنمید و بیرون برید و بنظر من که الحال بنجف شهرت دارد
 برسانید و آنجا سنگی سفید خواهید یافت که از آن نور درخشان است آنرا
 بکنیند و آنجا کشادگی خواهید یافت مرا در آنجا دفن کنید ملا عبد الغفور لاری

رحمه الله آورده اند که قبر حضرت امیر المومنین علی کرم الله وجهه در بلخ است
موضعی که باستان‌ها امیر شهور است و درین باب جهت آن آورده اند و الله اعلم

قال رسول الله صلعم انت منی بمنزلة نارون من موسی الا انه لا بنی بعدی
متفق علی شکیوة گفت رسول الله صلعم مرا که نسبت تو بمن همچونست نارون

است بموسی غیر اینکه بعد از من پیغمبری و قال رسول الله صلعم من كنت مولاً

فعلی مولاه اللهم وال من والاه و عاد من عاداه صواعق یعنی گفت رسول

صلعم روز غدیر خم هر کس را هستم من مولای او پس علی مولای اوست

خدا یا دوست دار کسی را که دوست دارد علی دشمن دار کسی را که دشمن

دارد او را حضرت امیر امام اول اند از ائمه اثنا عشر رضی الله عنهم و سلم

جمع اولیا با ایشان منتهی میشود و ترتیب فضیلت چهار یار حضرت سید البر

بر ترتیب خلافت چنانچه در کلام الله در آخر سوره فتح اشاره بآن شده

محمد رسول الله و الدین معه اشد او علی الکفار رحمانیم تراهم رکعوا و سجداً

بسجود فضل من الله و رضوانا باید دانست و هر چهار یار را بهترین جمیع خلق

خدا بعد از انبیا باید شناخت که علماء اسلام برین متفق اند و این حقیر

در خواب بسوادت خلفای راشدین رضی الله عنهم جمیعین مشرف گشته

گشته چنانچه شبی در خواب می‌پند که چهار کس لباس سعیده بزرگانه متعاقب
 یکدیگر می‌روند فقیر از شخصی پرسیدم که اینها چه کسانی گفت چهار یار پیغمبر صلوات
 فقیر از عقب ایشان روان گشت ایشان از دریا می‌گذشته بر کوهی که بسیار
 بلند بود بر آمدند و برابر هم ایستادند فقیر پیشتر رفته اول بخدمت صدیق اکبر
 رسیده گفت اشلام علیکم یا صدیق اکبر در جواب فرمودند علیکم اشلام
 گفتم التماس فاتحه دارم فاتحه خوانند و بعد از آن بهمین روش بخدمت
 حضرت فاروق اعظم رفتم و سلام گفته فاتحه التماس نمودم ایشان نیز
 خواندند و باز بهمین طور بخدمت ذوالنورین و حضرت امیرالمؤمنین علی
 رضی الله عنهم سلام گفته و جواب شنیده التماس فاتحه کردم ایشان
 نیز در باره این فقیر جدا جدا فاتحه خواندند و فرمودند بجهت یادگاری
 ما مورثه ایم و فقیر را با عنایت خاصی رخصت فرمودند و این خواب
 را از بیداری بخت و سعادت مندی کوفین خود میداند که چنین عطیه عظمی
 مشرف گشته الحمد لله علی ذلک حضرت امیرالمؤمنین
 حسن رضی الله عنه کینت ایشان ابو محمد است و لقب نقی
 و سید نام حسن و هو ابن علی بن ابی طالب رضی الله عنهما و ایشان

امام دوم از ایام اثنا عشر ولادت ایشان بمدینه منوره است و زینمه
 سال سوم از هجرت و جبرئیل علیه السلام نام ایشانرا بعد پیش رسول صلعم
 بر قطع حریر نوشته آورده گویند که ایشان شبیه ترین مردمان بودند رسول
 صلعم از سینه تا بفرق سر و مدت عمر شریف ایشان چهل و هشت سال
 بوده و مدت خلافت ششماه و وفات ایشان در یازدهم ربیع الاول
 سال پنجاه و نهمی بوده و شهر آنست که ایشانرا خاتون ایشان بر داده و قبر ایشان در بعضی

امیر المومنین حسین رضی الله عنه

کینت ایشان ابو عبد الله و لقب شهید و سید و نام حسین و هو ابن علی
 بن ابی طالب رضی الله عنهما و ایشان امام سوم و ابو الایمه اند و ولادت
 ایشان در مدینه بود روز شنبه چهارم شعبان سال چهارم از هجرت
 و گویند مدت حمل ایشان ششماه بوده است و بیچ فرزند شی ششماه نماند
 است مگر ایشان و حضرت یحیی بن زکریا علیه السلام و میان ولادت میر
 المومنین حسن رضی الله عنه و علق حضرت فاطمه زهرا رضی الله عنهما با امام
 حسین رضی الله عنه پنجاه روز بوده است و رسول صلعم ایشانرا حسین
 نام نهاد و مانند ایشانرا جمالی بوده که چون در بار یکی نشستند از بوی حسین

دشمنان را
 که شهرت است
 خاتون و بیعت
 داده است بفرموده
 بیچین مبارک

از نوزدهمین بسین و در خشنده رخساره بدیشان راه می بردند و گویند حسن
 و حسین رضی الله عنهما پیش رسول صلعم کشتی میگرفتند رسول صلعم حسن را
 نهد نمودند که بگیر حسین را حضرت فاطمه رضی الله عنهما گفتند یا رسول الله
 بزرگ را میگوئی که خورد را بگیر رسول علیه اسلام فرمودند که اینک جبرئیل علیه
 السلام را میگوید که حسن را بگیر و مدت عمر شریف ایشان پنجاه و هفت
 سال و پنج ماه بوده و شهادت ایشان در کربلا روز شنبه عاشورا وقت
 نماز پیشین و بقولی روز جمعه وقت نماز جمعه سال شصت و یک هجری رو
 داده آورده اند روز قتل امام حسین رضی الله عنده بیت المقدس سه سالگی را
 بر نه ششند که در زیر آن خون تازه نیافتند و بعضی گویند در روز خون از آسمان بارید و در آن روز
 حضرت امام زین العابدین رضی الله عنده

کینت ایشان ابو محمد است و ابو الحسن و ابو بکر نیز گفته اند و لقب سجاد و زین العابدین
 و نام علی و هو ابن حسین بن علی مرتضی رضی الله عنهم ایشان امام چهارم
 اند و ولادت ایشان بمدینه منوره بوده است در سال سی و سه از هجرت
 و بقولی سی و هفت و بقولی سی و شش و نام مادر ایشان شهبانو است
 و دختر یزدجرد که از اولاد نوشیروان عادل بود با چارمده عزال نام و مدت

از نوزدهمین بسین و در خشنده
 رخساره بدیشان راه می بردند و
 گویند حسن و حسین رضی الله
 عنهما پیش رسول صلعم کشتی
 میگرفتند رسول صلعم حسن را
 نهد نمودند که بگیر حسین را
 حضرت فاطمه رضی الله عنهما
 گفتند یا رسول الله بزرگ را
 میگوئی که خورد را بگیر رسول
 علیه اسلام فرمودند که اینک
 جبرئیل علیه السلام را میگوید
 که حسن را بگیر و مدت عمر
 شریف ایشان پنجاه و هفت
 سال و پنج ماه بوده و شهادت
 ایشان در کربلا روز شنبه
 عاشورا وقت نماز پیشین و
 بقولی روز جمعه وقت نماز
 جمعه سال شصت و یک هجری
 رو داده آورده اند روز قتل
 امام حسین رضی الله عنده
 بیت المقدس سه سالگی را
 بر نه ششند که در زیر آن
 خون تازه نیافتند و بعضی
 گویند در روز خون از آسمان
 بارید و در آن روز حضرت
 امام زین العابدین رضی الله
 عنده

از نوزدهمین بسین و در خشنده
 رخساره بدیشان راه می بردند و
 گویند حسن و حسین رضی الله
 عنهما پیش رسول صلعم کشتی
 میگرفتند رسول صلعم حسن را
 نهد نمودند که بگیر حسین را
 حضرت فاطمه رضی الله عنهما
 گفتند یا رسول الله بزرگ را
 میگوئی که خورد را بگیر رسول
 علیه اسلام فرمودند که اینک
 جبرئیل علیه السلام را میگوید
 که حسن را بگیر و مدت عمر
 شریف ایشان پنجاه و هفت
 سال و پنج ماه بوده و شهادت
 ایشان در کربلا روز شنبه
 عاشورا وقت نماز پیشین و
 بقولی روز جمعه وقت نماز
 جمعه سال شصت و یک هجری
 رو داده آورده اند روز قتل
 امام حسین رضی الله عنده
 بیت المقدس سه سالگی را
 بر نه ششند که در زیر آن
 خون تازه نیافتند و بعضی
 گویند در روز خون از آسمان
 بارید و در آن روز حضرت
 امام زین العابدین رضی الله
 عنده

عمر شریف ایشان شصت و یکسال یا شصت و دو سال و بقولی پنجاه
 و شش سال وفات ایشان در شب پیردهم محرم سال نود و چهارم
 یا نود و پنج خردی نموده گفته اند که هرگاه ایشان وضو میساختند گونگیبار
 ایشان زرد میشد و لرزه بر اندام ایشان می افتاد چون ایشان از این
 پرسیدند فرمودند پیش که خواهیم استاد و تبار ایشان نزدیک بقدر حضرت امام حسن رضی
 الله عنهما

امیر المومنین امام محمد باقر رضی الله عنه

کینت ایشان ابو جعفر است و لقب باقر و نام محمد و هو ابن علی بن حسین بن
 ابی عنیم و ایشان امام پنجم اند و ولادت ایشان در مدینه مطهره پیش از
 قتل امیر المومنین حسین رضی الله بسال بوده روز جمعه سوم ماه صفر
 سال پنجاه و هفت هجری و نام مادر ایشان فاطمه بود بنت امیر المومنین
 حسن بن علی المرتضی رضی الله عنهما و پنجم صلعم با ایشان سلام رسانیده اند
 چنانچه گویند جابر رضی الله عنه گفت روزی با رسول صلعم بودم مرا فرمود
 که ای جابر شاید که تو بمانی تا آنوقت که ملاقات کنی با یکی از فرزندان
 من که دیر آمد بن علی بن حسین گویند خدا تعالی ویران نور و حکمت خواند
 ویران من سلام رسان و مدت عمر شریف ایشان پنجاه و هفت سال

سال و بقولی شصت و سه و بقول واقعی هفتاد و سه و در تاریخ چهارم
 از امام جعفر صادق منقولست که عمر شریف ایشان پنجاه و هشت سال
 بود و وفات ایشان در سال یکصد و چهارده هجری بود و بقول یحیی بن
 سعین در سال یکصد و پانزده و بقول مدای یکصد و هفده بود و قبر ایشان
 در جنسین است نزدیک قبر امام زین العابدین رضی الله عنه

امام جعفر صادق رضی الله عنه

کنیت ایشان ابو عبد الله است یا ابو اسمعیل و لقب صادق جعفر نام
 و ابو ابن محمد بن علی بن حسین بن علی رضی عنی الله عنهم ایشان امام
 ششم اند و نام مادر ایشان فزوه بنت القاسم بن محمد بن ابی بکر الصدیق
 رضی الله عنهم و مادر امام فزوه اسما بنت عبد الرحمن بن ابی بکر الصدیق
 است رضی الله عنه و نسبت خرقه حضرت امام جعفر صادق رضی الله عنه
 از دو جانب است یکی از جانب حضرت امام محمد باقر بحضرت امیر مومنین
 علی کرم الله وجهه میرسد و دیگر از پدر و الله خود قاسم بن محمد بن ابی بکر
 است و ایشان از سلمان فارس و ایشانرا از صدیق اکبر رضی الله
 عنه ولادت ایشان بمدینه در سال هشتاد و هجرت و بقولی هشتاد و سه

در روز دوشنبه هفدهم ربیع الاول بوده است مدت عمر شریف
ایشان شصت و هشت سال و بقولی شصت و پنج سال بوده و قاضی
ایشان نیز در مدینه بوده است روز دوشنبه پانزدهم شهر ربیع
المکرم و چهل و هشت هجری و قبر ایشان در بقیع است و آن گنبد است
که در آن امام محمد باقر و امام زین العابدین و امام حسن نیز آسوده اند
رضی الله عنهم و در کشف المحجوب آورده اند که امام جعفر صادق رضی
الله عنه روز با مولی خویش نشسته بودند و میگفتند بیایید تا سجت
کنیم و عهد گیریم که هر که از میان ما رستگاری باید اندر قیامت همه را
شفاعت کند گفتند یا این رسول الله صلعم ترا شفاعت ما چه حاجت است که حدیثی
جمله شفاعت ایشان فرمودند که با این افعال خود شرم ندارم که اندر قیامت بر وجه خود

حضرت امام موسی کاظم رضی الله عنه

کینت ایشان ابو الحسن است و ابو ابراهیم و لقب کاظم نام موسی و پسر
جعفر الصادق رضی الله عنهما و ایشان امام هفتم اند از ائمه اثنا عشر
و ولادت ایشان در ابوا بوده میان مکه و مدینه روز یکشنبه هفتم صفر
در سال یکصد و هشت و هفت هجری و مادر ایشان ام ولد بوده

بوده حمیده بزبانه نام که امام محمد باقر رضی الله عنه دیرا خرید به امام جعفر صادق
 اورا داده بودند و از وی خیر اهل الارض امام موسی بن امام جعفر
 رضی الله عنهما منوله شدند و مدت عمر شریف ایشان پنجاه و چهار سال
 و بقولی پنجاه و پنج سال بوده و وفات ایشان روز جمعه ششم و بقولی
 هفتم و بقولی در نصف رجب سال یکصد و هشتاد و سه هجری در حس
 مارون الرشید جزا الله واقع شد و قرائن در بغداد است در
 معتبره که مشهور است معتبره قریش
امام موسی علی رضارضی الله عنه
 کینت ایشان ابو الحسن است چون کینت پدر و از امام موسی کاظم
 رضی الله عنه آرنه که فرموده اند ویرا عطا کردم کینت خود و لقب فطانت
 و نام علی و بواسن موسی بن جعفر رضی الله عنهم و ایشان امام هشتم اند
 و ولادت ایشان بدینیه بوده روز پنجشنبه یازدهم ربیع الآخر در سال
 و پنجاه و سه هجری بوده بعد از وفات جد ایشان حضرت امام جعفر صادق
 رضی الله عنه بیخ سال و بقولی هشتم شوال و بقولی هفتم و بقولی ششم در
 سال مذکور و نیز بعضی در سال یکصد و پنجاه و شش هجری بوده و مادر

ایشان ام ولد بوده اند کنتم نام داروی و بجنه دشمنه و ام البنین میگفتند
 اند و ایشان کینزک حضرت حمیده مادر امام موسی کاظم بوده اند
 رضی الله عنه و آورده اند که شعی حمیده حضرت پیغمبر صلعم را در خواب دید
 که فرمودند بخد را به موسی پسر خود بخش و زود باشد پسر بوجود
 آید که بهترین اهل زمین باشد و از امام رضا رضی الله عنهما روایت کند
 که گفت چون برضا حامله شدم هرگز در خود ثقل حل نیافتم و در خواب
 از شکم خود آواز شیخ و تهلیل میشنیدم در زمانی که بوجود آمد در سینه
 بر زمین نهاد و روی بر آسمان کرد و بهای مبارک می جنبانید چنان
 کسی سخن گوید و مساجات کند اودت عمر شریف ایشان چهل
 و نه سال بوده بقولی چهل و چهار و بقولی چهل و پنج و بقولی پنجاه سال
 است و فات ایشان در ولایت طوس واقع شده در قریه سناده
 از دستاق نوقان روز جمعه بیست و یکم یا نهم ماه رمضان سال
 دصد و هشت هجری گویند مامون ولد یار جویگان^{علیه السلام} ایشانرا طلب داشت
 و پیش وی طبقاتی میوه نهاده بودند و خوشه انگور در دست داشت و میخورد
 چون ایشانرا بدید از جای بر حبت و ایشانرا سفا فقه کرد و ایشانرا میثابند

بمشاند و آن خوشه انگور را با ایشان داد و گفت یا ابن رسول الله
 ازین انگور خوشتر دیده ایشان فرمودند که انگور از بهشت باشد مامون
 گفت ازین انگور بخور رضا رضی الله عنه فرمودند مرا معاف دار مامون
 سبانه کرد و گفت مانع چیست مگر ما را ستم میداری و از دست امام آن
 خوشه را بگرفت و بعضی را از آن انگور بخورد و دیگر بار انگور بر رضا رضی الله
 داد و ایشان دوسه دانه بخوردند و بیند جستند و بر خاستند مامون
 گفت کجا میروی گفت بدانجا که فرمودی و چربی بر سه مبارک پوشیده
 بیرون آمدند و بفرمودند تا در سه آیه بنهند و بر فرزندش خود بختند
 و در آنوقت امام محمد تقی سرزند ایشان از نیند بطریق طی ارض
 یک ساعت نزدیک پدر حاضرتند رضا رضی الله عنه ایشان را مبارک
 خود کشیده میان دو چشم ایشان را میوسیدند و بر بستر خود برودند
 و ایشان نیز روی بروی پدر خود نهادند و با ایشان سخنان پنهان
 گفتند و همانوقت رحلت فرمودند و قبر ایشان مورق قبر
 ماردون الرشید است به قبه که در سراسر امی حمید بن العفطه
 بطای است و آن قریه امروز محموده کلانی است و بمشهد شهرت دارد

حضرت امام محمد تقی رضی الله عنه

کینت ایشان ابو جعفر است ایشانرا ابو جعفر ثانی نیز گفته اند و لقب
 تقی و جواد و نام محمد و هو ابن علی بن موسی بن جعفر صادق رضی
 ایشان امام نهم اند و ولادت ایشان بدینه بوده روز جمعه دهم ربیع
 در سال کعبه و نود و پنج هجری بوده و نام مادر ایشان خیران یار خان
 دام ولد بوده و بعضی گویند که از اهل باریه قبطیه است و مدت عمر شریف
 هشت و پنجاه بوده و فات ایشان روز شنبه ششم ذی حجه سال
 دو صد و هشت هجری در ایام خلافت معیظم رومی داده و قبر ایشان
 در بغداد است در تقایم قبر جد ایشان امام موسی کاظم رضی الله عنه
 گویند امام محمد تقی در سن یازده سالگی در بعضی از کوچهای بغداد
 با جمعی از کودکان ایستاده بودند اتفاقا مامون بقصد شکار بیرون
 رفت گذردی بر اینجا افتاد همه کودکان از سر راه برگریختند و جواد
 رضی الله عنه بر جای ایستاده بودند چون مامون نزدیک رسید
 ایشانرا دید و ایشانرا خدا تعالی در دلها فیوض عظیم داده بود و آب
 خود را نگاه داشت پرسید که ای کودک تو چه ابا دیگر کودکان از سر راه

راه نرفتگی فی الفور جواب دادند که ای امیرالمومنین راه تنگ نبست که رفتن
 آن راه بر تو گشاده گردانم و مرا جریمه نمود که از ترس بگیریم و حسن ظن
 بتوانست که بی جریمه آزار بچکس نرسانی ماسون را الهکم و صورت ایشان
 بغایت خوش آمد پرسید که نام تو چیست فرمود که محمد پرسید که فرزند
 کیستی فرمودند رضارضی اله عنده و اما افضل دختر خود را نکاح ایشان کرده

حضرت امام محمد تقی رضی الله عنه

کینت ایشان ابو الحسن است و ایشان را ابی الحسن ثالث گفتند
 و لقب مادی و زکی و عسکری و به نفعی مشهور اند نام علی ابن محمد بن
 موسی بن جعفر صادق رضی الله عنه و ایشان امام دهم اند و ولادت
 ایشان در مدینه بوده سیزدهم ماه رجب و بقولی روز عوف در سال
 دو صد و چهار هجری و بقولی دو صد و سیزده و مادر ایشان ام ولد
 بوده شانه نام و بقولی ام افضل نبت ماسون مدت عمر شریف ایشان
 چهل تا چهل و یکسال بوده است وفات ایشان در سه من راه
 که از نو احمی بغداد بسامره مشهور است روی داده روز دوشنبه آخر ماه
 جمادی الاول و بقول سیزدهم جمادی الآخر دو صد و پنجاه و چهار هجری

در زمان خلافت ستمر باشد واقع شده و قبر ایشان هم در سه ای
ایشان است که در سه من رای داشتند گویند که متوکل را خانه بود و در
مرغان بسیار که هر کس با بخا در آمدی اختلاف آواز نا و شور آنها سخن
کسی را توانستی شنود نه کس سخن وی هر وقت که نادی رضی اله عنه
با نخانه در آمدی همه مرغان خاموش گشتندی و چون بیرون شدی
آواز و شور آنها از کردند

امام حسن عسکری رضی اله عنه

کینت ایشان ابو محمد است و لقب زکی و خالص و سراج و عسکری
مشهور اند و نام حسن و هو بن علی بن محمد بن علی رضا رضی اله عنه
و ایشان امام یازدهم از ائمه اثنا عشر ولادت ایشان بمدینه بود در سال
دو صد و سی و یک و بقولی دو صد سی و دو و هجری و مادر ایشان
ام ولد بوده سو سن نام و بقولی نادی رضی اله عنه دیرا حدیث نام
نهادند و مدت عمر شریف ایشان پست دهنه سال و بقولی پست و شست
سال بوده و فات ایشان روز جمعه ششم یا هشتم ربیع الاول
سال دو صد و شصت در سه من را اتفاق افتاد و قبر ایشان

ایشان متصل قبر پدر ایشان است در سر من رای شخصی گفته که در زندان
بودم از تنگی زندان و گرانی قید بزرگی رضی الله عنه شکایتی نوشتم و میخوام
که از تنگدستی چیزی بنویسم اما شرم داشتم و نوشتم در جواب من نوشت
که امر فر نماز پیشین را در خانه خود خواهی گذارد در نماز پیشین مرا از زندان
پسرون آوردند و نماز در خانه گذاردم ناگاه دیدم که قاصدی آمد و برای
من صد دینار آورد و همراه آن کتابتی و در آن نوشته که هر وقت
ترا حاجتی باشد آنرا طلب و شرم مدار که آنچه طلب کنی بان خواهی رسید

حضرت امام محمد رضی الله عنه

کینت ایشان ابو القاسم است و نام محمد و هو ابن حسن بن علی بن
محمد بن علی الرضا رضی الله عنهم و ایشان امام دوازدهم از ائمه اثنا عشر
بقول اهل سنت و جماعت و ولادت ایشان در سر من رای بوده است
در پست و سوم رمضان سال دو صد و پنجاه هشت هجری و ما در آن
ام ولد بوده صقیل و بقولی سوسن و بقولی نرگس و روایت کرده اند
که چون ایشان متولد شدند بدوزانو در آمده انگشت سیاه بجانب
آسمان برداشتن پس عطسه زده گفتند الحمد لله رب العالمین سال

دو صد و شصت و پنج دبقولی در صد شصت و شش که این را امام
 تاریخ اصفهانی ایشان می‌اند و اهل سنت و جماعت همین را تاریخ
 وفات می‌شمارند و بسگویند که امام مهدی اخرا الزمان بعد ازین نزدیک
 به نزول حضرت عیسی علیه السلام متولد خواهند شد و مذہب
 اهل حق این است و اہل علم با الصواب بدانکہ اگر چه کرامات و فضیلت
 و خوارق عادات ایمة اثنا عشر رضی اللہ عنہم زیادہ از ان است کہ بقید
 تحریر در آید ہر یک از ایشان را حالات و مقامات عالیہ بودہ چنانچہ
 تفصیل آن در بعضی کتب مندرج است و سلسلہ اکثر مشایخ کبار بہ بعضی
 از ایشان میرسد لیکن بحجت اختصار مجلی از ان مثبت گرد آیند
 و از ایمة اثنا عشر رضی اللہ عنہم بس بزرگ و فرزندان خلف رسول
 اللہ صلعم باید دانست در ضمای سرور کائنات صلعم و بجات خویش
 را در دوستی و محبت اہل بیت باید شناخت اما فضیلت و کمال اولاد
 و کرامت آنحضرت درین دورہ تن ندانی اگر چه ایشان بجزید فضیلت و
 کمال اختصا ص استہار یافته اند زیرا کہ اہل فضیلت و کمال از اہل بیت
 بسیار بودہ اند چہ در طبقات ایمة اثنا عشر چہ متاخر از ایشان

حضرت سلمان فارسی رضی اللہ عنہ

گینت ایشان ابو عبد اللہ است و ایشانرا سلمان بن اسلام میگفتند
 از کبار صحابه اند و پیغمبر صلعم در شان ایشان فرمودند که سلمان رجل من اهل بیت
 یعنی سلمان از اهل بیت ماست و انتساب ایشان در علم باطن بصدیق اکبر است
 رضی اللہ عنہ و فات ایشان بعد این بوده در سال سی و سه هجری و مدت
 عمر شریف ایشان بقولے یک هزار و پانصد و بقولے سیصد و پنجاه
 و بقولے دوصد و پنجاه سال است و این قول صحیح است
 حضرت اولیس قمی رضی اللہ عنہ

نام شریف ایشان اولیس است از اهل نجد بوده اند قرن قبل از استیلا
 مشروب اند بدان حضرت رسول صلعم ایشانرا از خیر التامین ستایش
 فرمودند و ایشان در زمان پیغمبر علی السلام بوده اند لیکن از دو سبب
 طاعت آن سرور صلعم میسر نشد یکی بسبب خدمت مادر پیری که داشتند
 و دیگر از کمال غلبه حال و ایشان شتر بانی کرده مزد آنرا بنفقات خود
 دادند و صرف می نمودند بجهت آنکه آن سرور صلعم که در جنگ زندان
 مبارک شهید شده بود چون معلوم بود که کدام و نه ان شهید شده

دند انبای خود را تمام شکسته بودند چون پیغمبر صلعم وصیت کرده بودند که
 خرقه مرا با او پس رسانده گویند که آنت مراد عاکنه ایه المؤمنین غیر در ایام
^{فت} عظام امیر المؤمنین علی رضی الله عنهما خرقه مبارک را نزد او پس برده در خواب
 در عبا بجهت است نمودند گویند که بد عبا ایشان حق تعالی بعد موی گویند
 قبیله ریح و سفر که در عرب هیچ قبیله القدر که سفندان نداشت از است
 پیغمبر صلعم بخشید کیفیت وفات ایشان در شواهد البتوه چنین مسطور است
 که در آذربایجان که بجزارفته بود حلت نمود صحاب وی خواستند که
 تو گنند بسنگ رسیدند که قبر وی در آن کنده بودند و لحد همی ساخته خواستند
 که کفن سازند در جادان وی جمانها یافتند که دست با بنی آدم
 بنود ویر ازان کفن ساخته در آن قبر دفن کردند و صاحب کشف المحجوب
 و تذکرة الاولیا چنین آورده اند که او پس نزد امیر المؤمنین علی رضی الله عنهما
 آمد بموافقت ایشان در صفین حرب میگرد تا شهید شد و تاریخ وفات
 ایشان بقول اول در سیوم رجب سال پست دو و هجری و بقول ثانی
 در سال سی و هفت هجری بود و امام عبد الله یا منی
 رحمه الله در روضة الریاضین هر دو قول را مذکور ساخته

حضرت حسن بصری رحمه الله

کینت ایشان ابو سعید است ایشان گوهر فروش بودند و ازین جهت حسن بولوی نیز میگفتند و از کبار تابعین اند امیر المؤمنین عمر را با صدوی کس از صحابه رضی الله دیده اند گویند مادر ایشان از نوالی ام سلمه بوده و علی عنه نقلت که از ایشان سوال کردند که سلمانی چیست و سلمان کینت گفتند سلمانی در کتاب است و سلمان در زیر خاک دیگر برسیدند که ای شیخ دلگام خفته است سخن تو در آنها اثر نیکند چه کنیم فرمودند کاشکی خفته بود که چون خفته را بجنبانی بیدار شود دلهای شماره است که هر چند بجنبانید بیدار نشود و ولادت ایشان در سال هجرت و یک هجری بود و مدت عمر شریف ایشان هشتاد و نه سال و وفات در پنجم رجب سال یکصد و ده هجری و قبر ایشان در بصره که سابق آباد بود نزدیک بصره که الحال آباد است واقع شده

قاسم بن محمد بن ابی بکر الصدیق رضی الله عنهم

از کبار تابعین اند و یکی از فقهای سبعمدینه و در خانه عمه خویش حضرت عائشه صدیقہ رضی الله عنهما تربیت یافته اند یحیی بن سواد فرموده اند

که در مدینه بیج یکی را افضل تر از قاسم ندیدم و از زیاده نرویت که بیج یکی را
 عالم تر از وی ندیدم و از عمر عبد العزیز رحمه الله منقولست که اگر صحابه با حضرت
 باختیار من می بود بقاسم میگذاشتم وفات ایشان در سال ^{هجرت} ^{عصمت}
 هجری بوده و بقولی یکصد و هشت و بقولی یکصد و نوزده و صد و دوازده گفته اند

حضرت امام اعظم ابو حنیفه کوفی رضی الله عنه

کنیت ایشان ابو حنیفه است و لقب امام اعظم فرام نماند و هو این ثابت
 و ایشان از تابعین اند و امام اول اند از ائمه اربعه و با امام جعفر صادق
 رضی الله عنه صحبت داشتند و هفت کس را از صحابه کبار دیده اند و از
 ایشان حدیث روایت کرده اند انس بن مالک جابر بن عبد الله
 عبد الله بن النضر عبد الله بن ابی اوفی عبد الله بن حرث بن حرز بنی
 معقل بن یسار و ائمه بن اسقع رضی الله عنهم در استاد علم فقیه و عیاش
 و ابراهیم اویم و بشیر حافی و داود طائی بوده و رحمهم الله و صاحبین نیز
 شاکر و ایمانند که امام ابو یوسف و امام محمد باشند صاحب کشف المحجوب
 در توفیق ایشان امام امامان و معتقد ای بسیار شریف فقها و عظمای
 نوشته اند گویند هر گاه بطواف روضه رسول صلعم میرفتند می گفتند

و توفیق ایشان امام امامان و معتقد ای بسیار شریف
 فقها و عظمای نوشته اند گویند هر گاه بطواف
 روضه رسول صلعم میرفتند می گفتند

می گفتند السلام علیک یا سید المرسلین جواب می آید و علیک اسلام یا امام
 المسلمین و یحیی این معاذ را می رحمة الله گوید که سبب صلعم را بخواب دیدم
 گفتیم یا رسول الله ابن اطلبک یعنی کجا جویم ترا قال عند علم ابو حنیفه فرمود
 که نزد علم ابو حنیفه و خواجه محمد یار سا در فصول سنه نوشته اند که وجود
 امام عظیم رضی الله عنه بزرگترین سبب عزت پیغمبر است صلعم بعد از قرآن
 مجید مذہب او مذہبی است که عیسی علیه السلام بعد از نزول چهل سال
 موافق آن مذہب حکم خواهند کرد و گویند که در آخر بار بطوان خانه کعبه
 رفتند شبی بر بای ایستاده نصف قرآن را بر یک پای و نصف دیگر
 را بر پای دیگر ختم نمودند و گفتند که ما عرفناک حق معرفتک و لکن
 عبدناک حق عبادتک تا قتی آواز داد که ای ابو حنیفه شناختی مرا آنچه
 حق شناختن بود و عبادت کردی مرا آنچه حق عبادت کردن بود
 پس آمرزیدم ترا با تالبعان تو آورده اند که رسول صلعم آب دهن مبارک
 خود را با نس بن مالک با مانت سپرده بودند که این را با ابو حنیفه
 خواهی رساند و آن در لب النس رضی الله عنه آبله شده بود تا در
 ایام طفولیت یا امام عظیم رضی الله عنه رسانیدند نقل است که امام سبب

ذات
رضی
عنه
و
تولد
در
ماه
شهر
کعبه
مکه
در
سال
هجری
۱۰۰
در
روز
سه
شنبه

رضی الله عنه هر شب هزار رکعت نماز میگذاردند و تا سی سال نماز با نهداد
را بظهارت نماز خفصن گذارده بودند آورده اند که تا امام اعظم رضی الله
در حالت حیات بودند با آنکه مدت حمل حضرت امام شافعی رضی الله
تعالی چهار سال گذشته بود و از مادر متولد شدند و در همان شب که
حضرت امام شافعی تولد نمودند ولادت حضرت امام اعظم رضی الله
عنه در سال هشتاد و هجری و مدت عمر شریف هفتاد سال بوده

و قبر ایشان متصل شهر بغداد کعبه است و
حضرت امام مالک رضی الله عنه

کنیت ایشان ابو عبد الله است و نام مالک و هو بن انس بن مالک
رضی الله عنه و ایشان در جمیع علوم دینی امام دویم از ائمه اربعه و
استاد امام شافعی اندر رحمهم الله ولادت ایشان در سال نود و پنج
و بقولی نود و چهار و بقولی نود و هفت هجری بوده و دفات
در ربیع الآخر سال یکصد و هفتاد و نه هجری رومی داده و قبر

ایشان در بیسج عرفت است و
حضرت امام شافعی رضی الله عنه

کینت ایشان ابو عبد الله است و لقب شافعی و نام محمد و هو ابن محمد
 از قبیلہ قریش اند و نسب ایشان بہت واسطہ از جانب پدر عبدالمطلب
 بن ہاشم کہ جد رسول صلعم اند میرسد و نام مادر امام شافعی ام الحسن
 است وہی بنت حمزہ بن القاسم بن زید بن حسن بن علی ابن ابی طالب
 و ایشان قرشی ہاشمی علوی فاطمی اند و امام سوم اند از ائمہ اربعہ مادریدینہ
 بودند پیش امام مالک کسب علوم مینمودند بعد از انکہ بعراق آمدند با امام محمد
 بن حسن شاگرد امام اعظم حجت داشتند استفادہ نمودند ولادت ایشان
 بخرہ دلقوی در عسقلان دلقوی در سنہ ۱۸۱ مکیہ و پنجاہ ہجری واقع
 شدہ دو فوات روز جمعہ سلح ماہ ربیع سال دوصد و چہار روی
 دادہ و قبر ایشان در زاد مہرست گویند در ہفت سالگی حفظ قرآن
 نمودند و در پانزدہ سالگی فتوی میدادند سفیان نوری رحمہ اللہ فرمودند
 کہ اگر عقل فنی وزن کردنی با عقل یک نیمہ خلق عقل اورا حج آمدی
 حضرت امام احمد حنبل رضی اللہ عنہ
 کینت ایشان ابو محمد یا عبد اللہ است و نام محمد و هو ابن محمد بن حنبل
 امام چہارم اند از ائمہ اربعہ و شاگرد امام شافعی اند ولادت ایشان

به بعد از است در سال یکصد و شصت و چهار هجری مدت عمر بقا و
 و نه سال وفات هم به بعد از وقت چاشت روز جمعه دوازدهم ربیع الاول
 در سال دوصد و چهل و یک هجری روی داده و برایشان نیز
 در بعد از است گویند چون در بعد از معتزل غلبه نمودند و امام را کنار شط
 تکلیف کردند که تسرا از مخلوق کوید پس بسرای خلیفه بردند و سر
 برد سرای خلیفه بود گفت ای امام زینهار که مردانه باشی که وقتی من
 دزدی کردم هزار جویم زدند تسرا نه نمودم تا عاقبت ربائی یافتیم
 منکه در باطل جنین صبر کردم تو که بر حقی اولیتر باشی امام احمد فرمودند
 که این سخن باری بود مراد ایشان از با وجود کبر سن بقایم کشیدند و
 تا زمانه زدند که تسرا آن را مخلوق بگویی نگفتند و در آن میان پندار از
 ایشان کشاده شد و دستهای ایشان بسته بودند و دست از
 غیب پدید آمد و بست چون این بر مان بدیدند ربما کردند و هم از آن آزار
 بر حمت حق پیوستند در حالت تزع بدست اشاره میکردند و بزبان
 می گفتند که نه هنوز پس ایشان گفت بدو آنچه حالت است
 و وقتی با حضرت چه جامی سوال است بدعا مدکن که از حاضرانی که بر

که بر بالین اندکی آبیس است که در برابر ایستاده و خاک او با بر سر میزد و میگوید
 که ای احمد جان دایمان بروی از دست من و من میگویم نه هنوز نه هنوز تا یک نفس ماندم
 است جای خطرست نه جای امن و چون وفات کردند جنازه ایشان را بر کفن
 مرغان می آمدند و خود را بر جنازه میزدند تا چهل هزار کبر و جبهود و ترسایمان
 شدند و زناری انداختند و نوحه میزدند و لا اله الا الله محمد الرسول الله میگفتند

حضرت امام ابو یوسف قدس الله

نام ایشان یعقوب بن ابراهیم اصل ایشان از کوفه است شاکر و امام مسلمین
 حضرت ابو حنیفه کوفی اندر رضی الله عنه و حضرت امام اعظم ایشان از ایشان
 سیف بودند اول که بنی راقاضی القضاة خواندند با وجود آنکه بعضا اشتغال
 داشتند هر روز دو صد رکعت نماز نافله میگذاردند منقول است که در وقت حلت
 میفرمودند که هر چه فتوی دارم بر کتفم الا آنچه موافق کتاب و سنت رسول خدا
 صلی الله علیه و سلم و وفات ایشان در پست دهم رجب سال یکصد و هشتاد
 و دو هجری و مدت عمر هفتاد سال و قبر در بغداد است .

حضرت امام محمد شیبانی قدس سره

نام پدر ایشان حسن است از ولایت شام بخراسان آمدند و در واسط طین

کششند و در اینجا امام محمد متولد شدند و در کوفه نشو و نما یافتند پدر ایشان
 از امر ابودو حضرت امام محمد شاکر در شید حضرت امام اعظم اندر ضی ابیه عنده
 و علم حضرت امام اعظم را ایشان در عالم منتشر کردند امام ابو یوسف و ایشان را
 صاحبین و امامین میگویند صاحب تصانیف معینه بودند امام شافعی در ائمه
 شاکر و ایشانند سلطان المشایخ در مخطوط حضرت کنج شکر مینویسند که امام
 شافعی در کتاب امام محمد فریفتند و می گفتند که اگر بگویم قرآن لعنت محمد بن
 نماز شده است روست بر آئینه می توانم گفت بواسطه فصاحت وی
 وفات ایشان چهاردهم جمادی الآخر در سال یکصد و هشتاد و نه هجری بود
 و قبر در ری است چون ذکر ائمه اربعه رضی الله عنهم که بنبره چهار عنصر دین اند
 و استقامت مذنب حق اهل سنت و جماعت سبب وجود شریف ایشانست
 و ذکر امامین تمام شد شروع در ذکر اولیا کبار کرد اگر چه در نفحات الانس
 و کشف المحجوب و تذکره الاولیاء و دیگر کتب احوال ایشان تفصیل مذکور است
 لیکن سلسله ظاهر بنیشت بنابر ان این فقیر هر سلسله را اجداد اجدایان می نماید
 و بعضی از مشایخ متقدمین که سلسله ایشان مسموع نشد در فصل علیجه ذکر
 خواهد نمود انساب مریدان مشایخ بسطه طریق است یکی بجزوه دوم بغالین

بنفالیین سویم بعجبت و خدمت و ناموب بان و خرقة دو است خرقة ارادت
 و آنرا جزیک شیخ روان باشد و دویم خرقة تبرک و آن از مشایخ بسیار است
 برکت گرفتن روا باشد

بیان سلسله تبرکه علیه عالیہ قادریہ کہ منسوب است بحضرت عیون ثقلین شہاد
 عبد القادر رضا

و این سلسله علیہ را بعد از آنحضرت قادریہ می نامند و بالاتباع ایشان

نا حضرت سید الطائف جنید یہ می خوانند
 حضرت شیخ معروف کمرخی قدس سرہ

کینت ایشان ابو محفوظ است و نام پدر ایشان یزوز و بقولی فیروزان
 و بعضی گفته اند معروف ابن علی الکمرخی و با ولدین در دین ترسا بومند بر دست

امام علی بن موسی الرضا رضی اللہ عنہ سلمان شدند در مذہب امام عظیم بود

اند و حضرت امام علی بن موسی را ایشان کمال عنایت و محبت بوده

و آنچه یافته اند از ترتیب و برکت خدمت امام رضی اللہ عنہ بوزہ در باب

امام میکرده اند صاحب تذکرۃ الاولیاء گوید اگر عارف نبود می معروف نبود

و با او و طایفی کہ در علم شاکر ابو حنیفہ رضی اللہ عنہ و در طریقت مرید

حبیب راعی است صحبت داشته اند و حبیب راعی مرید سلمان فارسی رضی الله
 عنہم نقلت که یکروز طهارت ایشان شکست در حال تیمم کردند گفتند نیک
 و جمله تیمم چرامی کنید فرمودند که تو اند بگو که تا اینجا برسم بی وضو میرم گویند
 بر در امام رضا رضی الله عنه روزی مردم از دعای مردم کردند و پهلوی معروف
 قدس سره شکسته پارس شدند سری سقطی گفت مرا وصیتی کن گفتند
 پیش از آنکه بمیرم پیر این مرابصده کرده که میخواهم از دنیا بیرون روم بخوا
 چنانکه آمده بودم لاجرم در تجرید تمنا داشتند صاحب کشف المحجوب گفته اند
 که معروف است از فضایل بسیار است و اندر فنون علم مقتدای قوم بوده است
 و حضرت شیخ معروف فرمودند علامت جوانمردان سه چیز بود یکی وفای بخلاف
 دیگر ستایش بچو و دیگر عطای بی سوال و فات ایشان دوم محرم سال صد
 هجری بوده و قبر در بغداد است بدعا کردن و زیارت بدانجا روند مجرب است
 هر که دعا کند مستجاب شود حضرت شیخ سرری بن المفلس السقطی
 قدس سره کینت ایشان ابو الحسن است و مرید حضرت شیخ معروف
 کرخی و معتقد ای زمان و شیخ وقت و امام اهل تصرف و در اصناف علم
 کامل بوده اند ایشان فرمودند مرو است که در میان بازار بخت مشغول شد

باشد و خیرید و فروخت نماید و یک لحظه از ایه تعالی غافل نباشد و نیز فرمودند
 قوی ترین تو تبا هست که بر نفس خود غالب آئی و فرمودند ادب تیر جهان
 دل است و فرمودند هر که عاجز آید از ادب نفس خویش از ادب غیر عاجز تر
 بود و فرمودند که پنج چیز است که قرار نگیرد در دل اگر در آن چیز دیگری بود خوب
 خدای در جا بخدای دوستی بخدای دنیا از خدای و انس بخدای
 و فرموده اند که خلق آنست که خلق را از بخانی و میغ فرمودند که هر روز چند
 بار در آئینه می نگریم آنکه مباد از شومی گناه رویم سیاه شده باشند
 سید الطائیفه شیخ جنید فرمودند که هیچکس را در عبادت کامل تر از سری
 سعلی ندیدم که نود و هشت سال بگذشت و بهلوی بر زمین نه نهاد مگر در چهار
 مرگ و هم فرموده اند که وقت رحلت گفتم مراد صیتی کن فرمود ای جنید
 مشغول مشو بسبب خلق از صحبت خدا تعالی گفتم این سخن اگر پیشتر
 میگفتی با تو صحبت نمیداشتم وفات ایشان با بادا شب نهم سوم ماه
 رمضان سال دصد و پنجاه هجری بوده و قبر در شونیزیه بغداد است
 حضرت شاه سید الطائیفه شیخ جنید بعد اومی رحمه الله
 بکت ایشان ابو القاسم است و لقب سید الطائیفه و طادس العلماء و

قواریری در جاج و خراز و قواریری در جاج ازان گویند که پدر ایشان محمد
 بن جنید باشد بگینه فرودختی و الد سید الطائفه از نهادند بوده اند و مولد
 و منشاء سید الطایفه به بعد از بوده مذیب سفیان ثوری داشتند
 مرید کامل و خواهرزاده شیخ سری سقطی اند مرجع مشایخ کبار مطلع
 سعادت و انوار بحر حقایق و مسرسل سلطان طریقت پیشوائی اهل حقیقت
 معتقد ای زمان ادمار جهان و از ائمه و سادات این قوم بوده اند و با
 عارف نجاشی محمد قصاب صحبت داشتند در رویم و ابوالحسن ثوری
 و شبلی و خراز و عیزه و مشایخ جمع سلسله نسبت با ایشان درست
 کند و منسوبان ایشان را جنیده خوانند و از نخبه ایشان را سید الطائفه
 و امام امیر گویند سخن ایشان در طریقت حجت و بیخس از مشایخ است
 و متاخرین بر ظاهر و باطن ایشان نکشت نتوانت نهاد و مقبول به بودند و
 بنای طریقه ایشان بر صحوات و معنی محمود و سکر اصحاب کشف همچو تفصیل
 بیان کرده اند و زری انوسری سقطی پرسیدند که هیچ مرید را درجه بلند تر از پر
 باشد گفتند بل بر بان این ظاهر است جنید را درجه فوق درجه است
 خلیفه بعد از رویم را گفت ای بی ادب رویم گفت من بی ادب شامم که

که می‌روز با جنید صحبت داشته باشد از دلی ادبی نیاید و شیخ ابو جعفر او
 گفته اند اگر عقل مردی بودی بصورت جنید بودی گویند که حضرت جنید
 سی سال نماز خفتن گذارده بر پای با ستادی و تا صبح الله کھنئی بس هم
 بدان وضو نماز باده و بگذاردی منیسه مو و ند خدا ایتالی سی سال بزبان جنید
 با جنید سخن گفت و جنید در میان نه و ضلوق را خرنه و نیز میفرمودند که یک روز
 دلم شده بود گفتم اللهم دللم بازوه ندای شنیدم که با جنید ما دللم
 ر بوده ایم تا با بامانی نو باز میخوای تا با غیر ما بامانی نقلت که یکی از بزرگان
 رسول صلعم را بخواب دید شسته و شیخ جنید حاضر شخصی فتوسی در آورد
 رسول صلعم فرمودند بجنید فتوسی ده گفت یا رسول الله تو حاضری فتوسی
 بدگیری چون بدیم فرمودند که چند آنکه افیاء را همه است خود مباحات
 بود مرا با جنید مباحات است حضرت شیخ سماع و جد هرگز نمی فرمودند
 و بظاهر و باطن بشرع شریف آراسته بودند نقلت که روزی سخن
 می گفتند مریدی نعره بزد او را از آن منع کردند و برنجایند و فرمودند
 اگر بار دیگر نعره زنی ترا بچوگردانم بس ایشان با بر سه سخن شدند و آن
 جوان خود را نگاه میداشت تا حال مجابی رسد که فاشش مانند پلان شد

چون فرشته ادا دیدند در میان خلق خاکستر شده بود نقلت که در بغداد
 روزی در زوی را آویخته بودند دیدند و بر نشند و پای دزد را بوسیدند
 مردم این سوال کردند گفتند هزار رحمت بروی باد که در کار خود مرد
 بوده است و چنان آن کار را کمال رسانید که سر در سر آن کار کرد نقلت
 که در مجلس حضرت شیخ یکی برخواست و گفت دل کدام وقت خوش
 بود و نه بود آنوقت که او در دل بود و هم حضرت شیخ چنین فرمودند
 که مرد بپیرت مرد آید و نه بصورت و هم فرموده اند که هر که شناخت خدا را
 هرگز شاد نبود و نه سوخته اند که وقت چون فوت شود آنرا هرگز
 نتوان یافت هیچ چیز عزیز تر از وقت نیست و فرموده اند جوایز دوی است
 که بار خویش بر خلق نهی و هر چه داری بدهی و نه سوخته خلق چهار چیز
 است سخاوت و امانت و نصیحت و شفقت آنست که بطریق ایشان
 دبی و آنچه طلب میکنند و منت بر ایشان نهی که ایشان طاقت آرزو دارند
 و سخنی نگوئی که ایشان ندانند از حضرت شیخ پرسیدند که محبت با که داریم فرمودند
 با کسی که هر نیکی که با تو کرده باشد بروی فراموشش بود پرسیدند هیچ چیز
 فاصله از ریستن فرمودند گریستن بر گریستن پرسیدند بنده کیست

کیست فرمودند انکه از بندگی کسان آزاد بود پرسیدند راه بخدای چگونه است
 منسرمودند و نیار اترک گیری یافتی و خلافت کردی حق پرستی نقلت
 که فرمودند نشی نماز مشغول بودم هر چند جهل کردم نفس من مراد یک
 بجده موافقت نیک کرد و هیچ تفکر دیگر نتوانستم کرد دل تنگ شدم خودم
 از خانه بیرون آمیم چون در کشادم جوانی دیدم خود را در کلیم مجیده دبر در
 سر در کشیده چون مرا بید گفت تا ازین زمان در انتظار تو بودم گفتم تو بودی
 که مرا بقرار ساختی گفت آری سلمه را جواب ده چگویی در نفس که
 برگردد او را در وی کرد و یانه گفتم آری چون مخالفت هوای منی کند
 در او و دانی او گردد چون این گفتم سلمه بگریان برود گفت ای
 نفس چندین بار از من همین جواب شنیدی اکنون از چندین سخن بر ما
 و برقت من ندانستم که از کجا آمد و کجا رفت وفات ایشان روز شنبه
 بیست و هفتم رجب سال دو صد و نود و هفت هجری بوده و در تاریخ
 یا فی دو صد و نود و هفت نوشته و بقولی دو صد و نود و نود بوده و قول
 اول اصح است گویند چون وقت وفات ایشان نزدیک رسید
 تسبیح می گفتند و با انگشت عقد میگرفتند با چهار انگشت عقد بستند

و انگشت سیم را او گذاشتند و گفتند بسم الله الرحمن الرحيم چشم
 پوشیده بر حمت حق پوستند چون عنال بوقت غسل خواست که آب
 چشم ایشان رساند تا تعفی آواز داد که دست از دیده دست مابار که
 چشمی که بنام بسته شود جز بقای مانگشاید پس خواست که انگشت که عقد
 کرده بودند بکشاید آواز آمد که نکستی که بنام مابسته شده است جز بفرمان
 کشاده نگرود چون اجازه برگرفتند که تری سعید بر اجازه نشست هر چند که
 آنرا میرانند نیزفت تا آواز داد که خود را و مرا بر جانید که جنگ من بسیار
 بر گوشه این اجازه دوخته اند در روز قلاب حین نصب کرد بیان است
 که اگر غوغای شما بودی کابند او چون باز سفید در هوا مابا پریدے
 و قبر ایشان در بغداد است ط

حضرت شیخ ابوبکر شبلی قدس الله تبارک و تعالی

کسبت ایشان ابوبکر است و نام جعفر و هو این یونس و لوقی و
 بن محمد مرید خاص شیخ جیند اند و حرقه از ایشان دارند چنانچه شیخ
 که هر قومی را تا جیست و تاج این قوم شبلی است و مالکی الذمب بودند لوقی
 اصل ایشان از موضع شبلیه خراسان است و در طبقات سلمی مذکور است

نمی بینم تا نفی کنم جوان گفت ارید اعلیٰ من هذا فرمودند که درین طریق
 متابعت صدیق البر کرده ام رضی الله عنہم بگویند که رسول صلعم بجهت غذا
 سه مرتبه اصحاب را داد ان اموال امر فرمودند و صدیق رضی الله عنہ در هر مرتبه
 جمیع اموال خود را در راه حق داد رسول صلعم در بارسی پرسیدند که چه
 گذشتی برای عیال خود صدیق رضی الله عنہ در مرتبه اول گفت اولاد
 من از دو حال سپردن نیست صالح اند یا طالح اگر صالح اند خفی است
 بند نامی صالح را ضایع نخواهد گذشت و اگر طالح اند مرا ایشان چه کار
 در مرتبه دوم گفت گذاشتم برای ایشان سوره واقعه را که بعد از مغرب
 بخوانند در مرتبه سوم گفت عمر رضی الله عنہ اگر زنی برای ابو بکر بیعت
 تو انم کرد امروز خواهد بود در انروز عمر مالدار بود ابو بکر رضی الله عنہ
 فقیر عمر رضی الله عنہ نصف اموال خود را داد و صدیق رضی الله عنہ بیایم
 را چنانچه گویند که آنحضرت صلعم در انروز جبرئیل را بصورت شخصی دیدند
 که لیف خرما پوشیده بود چون از سبب آن پرسیدند گفت یا رسول الله
 امروز جمیع ملائکه متابعت ابو بکر صدیق لیف خرما پوشیدند تا گمان
 دیدند که ابو بکر رضی الله عنہ پنداشد جامه لیف خرما پوشیده بور یا کمین

گفته دو سناسی و پیران که در برش بود بر سر برداشته می آید و در امروز
 غیر این در بساط صدیق چیزی نبود رسول صلعم پرسیدند یا ابو بکر
 عیال چه گذاشتی درین بار که مرتبه آخر بود گفت الهه جوان گفت ارید
 اعلی من هذا حضرت شیخ شبلی گفتند ای جوان و جهای خوب
 گفتم انما هست تو بس عالی است بهتر ازین بگویم فرمود که ختم را بنویس
 بموجب امراهی است که در قرآن مجید آمده قل التدم ذریم فی خوضهم
 بلعون یعنی بگو ای محمد الهه بس بگذار آنها را در شغل آنها که بازی کرده
 باشند جوان گفت بسی حسبی یعنی بس است بس است بمن و نوره
 بزد و جان بد او و عیان از مشاهده اینحال شبلی دعوی خون نمودند
 شیخ شبلی گفتند روحی کشش کرد پس نباید مشتاق شد و فریاد کرد
 خوانده شد پس اجابت کرد پس چیت گناه من بد عیان از دعوی
 گذشتند و ایشانرا معذور داشتند نقلت که حضرت شیخ پرسیدند
 که اگر مالا کریمین که بودند فرمودند آن بود که وقتی گناه کسی را از بزرگ
 باشد هرگز کسی با آن گناه عذاب نکند که گناهیست که من فلا در دیت و بنده خود را
 شیخ عبد الواحد تمیمی قدس الله بتره

یا ابراهیم

کینت ایشان ابو الفضل است و نام پدر ایشان عبد العزیز بن حرث بن
 اسد از بزرگان اهل طائفه علییه و اکمل مریدان حضرت شیخ ابوبکر شبلی اند
 قدس الله تعالی سره و فات ایشان در جمادی الآخر سال چهارم
 و هجرت و پنج هجری بوده و قبر ایشان در بقعه حضرت امام جنبلت رحمته

شیخ ابو الفرح طرسوسی قدس سره

اصل ایشان از طرسوس است مرید شیخ عبد الواحد تیمی اند و قدوه اولیا
 زمان در بنده مشایخ جهان و صاحب مقامات بلند و کرامات ارجمند بوده اند

حضرت شیخ ابوالحسن بنکاری قدس سره

نام ایشان علی بن محمد بن جعفر القرشی البکاری است مرید شیخ ابو الفرح
 طرسوسی اند و از بزرگان مشایخ وقت و معتدای اهل زمان و صاحب خراف
 و کرامات بوده اند و فات ایشان در محرم سال چهارم و شهادت و شش واقع شده

حضرت شیخ ابوسعید مبارک قدس سره

نام ایشان مبارک بن علی بن حسین المخدومی است سلطان الاولیاء و بزرگان
 الاققیاء قدوه عارفان و قبله سالکان پیر طریقت و وقت اسرار
 حقیقت جامع علوم ظاهر و باطن و صحبت دار حضرت علیه السلام و جنلی

المذنب و مرید شیخ ابوالحسن بیکاری و پیر حسرت حضرت قطب ربانی
 محبوب سجانی شاه محی الدین عبد القادر جیلانی اندر صنی اله عنده از
 حضرت عوث الثقلین منقول است که در ابتدای حال با خدا تعالی عهد
 کرده بودم که نخورم تا نخوراند و نیشامم تا نیشاماند چون چهل روز بگذشت
 شخصی آمد و قدری طعام بگذاشت و بر رفت نزدیک بود که نفس از دست
 بالایی طعام افتد گفتم والله از عهدی که با خدا می خود بستم برگردم
 ناگاه از باطن خود آوازی شنیدم که کسی به آواز بلند میگفت الجوع
 الجوع حضرت شیخ ابوسعید مخزومی بر من بگذشت آن آواز شنیده گفتم
 عبد القادر این چیست گفتم این اضطراب نفس است اما روح برقرار خود است
 در مشاهده خداوند خود گفتم بخانه مایا و بر رفت من گفتم بیرون
 نخواهم رفت ناگاه ابو العباس خضر علیه السلام درآمد گفت بر خیز
 و پیش ابوسعید رو در نشستم دیدم که ابوسعید بر در خانه خود ایستاده انتظار
 من می کشید گفتم ای شاه عبد القادر آنچه من ترا گفتم بس بود
 که خضر را نیز بایستی گفت پس مرا بخانه در آورد و طعامی که همپا کرده بود
 بقمه لقمه در دهان من می نهاد تا سیر شدم و بعد از آن مرا حفره

پوشانید و صحبت اورال لازم گرفتیم بنامی مدرسه باب الازخ که
 بحضرت غوث الثقلین است ایشان کرده اند در درویشات بحضرت
 غوث اعظم داده بودند چنانچه قبر مبارک حضرت غوث اعظم در آنجا
 مدینه است وفات حضرت شیخ ابوسعید الخدومی در ماه سال ما بقصد و سیزده

حضرت شیخ جماد و یاس قدس سره

کینت ایشان ابو عبد الله است و نام جماد بن مسلم و یاس دوشا.
 فرزندش را کو بند سپهر صحبت حضرت غوث الثقلین شیخ عبد القادر
 رضی الله عنه از شاخ کبار و عارف اسرار و مقتدا می وقت عصا
 کرامات عالیله بوده اند و با وجود آنکه اتمی اند حصصاً عالی علم لدنی را ایشان
 کرامت فرموده بودند و در دوازده هزار سرید کامل داشتند بهتر و معتبرتر
 شیخ عبد القادر جمیلی اند رضی الله عنه نقلت که از وی شیخ جماد غیر
 مراد دوازده هزار سرید است و هر شب ایشان را یاد میکنم و حاجات ایشان
 از خدا اشعاً میخواهم و هر که از ایشان کنایه مبتلاست در خواست
 میکنم یا در آن ماه تو فنیق توبه و بد یا از جهان سپرون برد تا دیر
 در گناه نماند حضرت شیخ عبد القادر رضی الله عنه در اینجا حاضر بودند

بود گفتند اگر حق سبحانه و تعالی مرا منزلتی دهد از تو در خواست کم که برید
 من تا قیام قیامت بی توبه نمانند و من بدین ضمان ایشان بکشم شیخ
 حماد گفتند که حق سبحانه و تعالی بر ما شایسته نمود آنچه او از خداوند خود
 خواست حق تعالی قبول کرد نقلت که حضرت غوث اعظم جوان بودند
 در صحبت حضرت شیخ حماد میرفتند روزی باب تمام در مجلس شیخ
 نشسته بودند چون برخاسته بیرون رفتند شیخ حماد سر مودند
 این اعمی را قدمی است که در وقت او بر گردن همه اولیا خواهد بود هر کس
 مامور شود بآنکه بگوید قدمی بزه علی رقبته کل ولی الله بر آئینه آرزو
 بگوید همه اولیا گردن نهند وفات شیخ حماد در ماه رمضان با نصد
 ر بیت و پنج عیسوی ۵

حضرت غوث الثقلین شاه محی الدین سید عبد القادر
 الحسینی الحسینی رضی الله عنه

کینت آن بادشاه مشایخ اندر طریقت و امام ایمه اندر شریعت
 و محبوب ربانی ابو محمد است و نام شریف آن پیر زمانه سرور عارفان
 یگانه شرف زمانه خضر عباد قطب صمدانی عبد القادر دهبان ابی صامه

موسیٰ حبیبی دوست بن ابی عبد الله بن یحییٰ زاهد بن محمد بن داود بن
 موسیٰ الجون بن عبد الله محض بن حسن مثنیٰ بن حسن بن
 علی مرتضیٰ رضی الله عنہم حبیبی از ان جهت گویند که پدر عبد محض
 حسن مثنیٰ بن حسن بن علی مرتضیٰ است رضی الله عنہم و مادر عبد الله
 محض فاطمه بنت حسین بن علی مرتضیٰ است رضی الله عنہم دیگر آنکه اولاد
 ما جدہ آنحضرت نیز حسینی بوده اند و لقب محی الدین است سبب تلقب
 آنحضرت محی الدین آنست که فرموده اند روز جمعه از بعضی سیاحت
 بیخدا می آمدم ناگهان به بیماری نحیف البدن متغیر اللون بگذشتم مرا گفت
 السلام علیک یا عبد القادر جواب سلام باز دادم گفت نزدیک من
 آئی نزدیک اورفتم گفت مرا بنشان اورا بنشانم جدا و تازه شد
 و صورت او خوب گشت و رنگ او صاف گردید از او پرسیدم گفت
 مرا پیشناسی گفت نه گفت من دین جد تو ام ضعیف شده بودم چنانکه
 دیدی مرا خدا تعالی بتوزنده گردانید انت محی الدین اورا بگذشتم و مسجد
 جامع رفتم شخصی نعلین پیش پای من نهاد و گفت یا شیخ محی الدین چون
 نماز بگذارم خلق از هر طرف بر من هجوم کردند و دست و پای مرا می بوسیدند

بوسیدند می گفتند یا محی الدین و لقب آنحضرت در آسمان باز اشهب
 چنانچه فرمودند **شمع** انابیل الافراح اطلاء درو حیا طر
 با و فی العلباء باز اشهب : و غوث الثقلین بیگویند که تعریف
 آنحضرت بر جن و انس بوده چنانچه آدمیان در مجلس آن غوث عظیم
 حاضر می شدند و اسلام می آوردند و تائب می گشتند و افاده می گرفتند
 جنیان نیز صف صف در مجلس حاضر میگشتند و اسلام می آوردند
 و فایده ما حاصل سینمودند و آنحضرت می فرمودند که مرا انس را مشایخ
 است در جن را مشایخ است و در ملک را دامن شیخ کلم شیخ ابوسعید
 عبدالله بغدادی رحمه الله گفته اند که عاجزه داشتم فاطمه نام شانزده
 ساله با ملای بام بر آمده بود غایب شد بخدمت حضرت غوث ثقلین
 رفتم و آن قضیه را گفتم فرمودند امشب در خرابه کرخ که محل است
 از بغداد برو بر زمین دایره بکش و وقت کشیدن دایره بگو
 بسم الله علی بنت عبد العاد و در آن نشین چون شب تاریک شود
 طواف کن جن بر تو خواهند گذشت بصورت مختلفه هیچ خون نکنی و وقت سحر
 با شاه ایشان باش که باید دار تو پرسد بگوی شیخ عبد العاد مرا بر تو

فرستاده است و قضیه دختر با و بکوی راوی گوید چنان کردم جنیان
 صف صف بصورت مختلفه میگذاشتند و هیچ یکی نمیتوانست که نزدیک دایره
 آید تا آنکه پادشاه ایشان بر اسی سوار با جماعه از جنیان پیدا شد
 و مقابل دایره بایستاد و مرا پرسید که حاجت تو چیست گفتم شیخ مرا
 بر تو فرستاده است در حال از اسب فرود آمدن زمین بوسید و پیرون
 دایره نشست و گفت چرا فرستاده است خبر غایبشان دختر
 با و گفتم فرمود تا آن دیو که دختر را برده بود حاضر کنند در حال آن
 دیو را با دختر حاضر کردند گفتند از دیوان چنین است آن دیو را گفت
 ترا چه باعث شد که این دختر را از کاب غوث ربودی گفت مرا
 خوش آمد و در دل من جای کرد فرمود آنرا گردن زنت و دختر را
 بمن داد گفتم مثل تو فرمان بردار شیخ را ندیدم گفت ما جلوه مطیع او
 نباشیم که چون او از خانه بجمع اجنه اقصای عالم نظر میکند از بیت
 او همه در فرار میشوند و چون حق تعالی اقامت نطق میکند او را سنگین
 میگردد اندر جن دانش و جلی آنحضرت را بجهت آن گویند که اصل آن
 غوث آفاق از ولایت جیل است و ولادت با سعادت آن در نینوا ^{انجا}

در اینجا واقع شده و آن ملکی است و راسی طبرستان که آنرا جیلان و گیلان
 و گیل نیز گویند و بعضی گفته اند جیل موضوعی است بر کنار دجله میگذرد راه از
 بغداد بطرف واسط و نیز موضوعی است جبل نام نزدیک مدین بحسب نسبت
 این دو موضع هم گیلی و گیلانی و جیلانی میگویند اما جماعه که نسبت آنحضرت
 باین دو موضع کرده اند صاحب روضه النواظر که از اکابر وقت بودند
 و قول ایشان سند است نوشته اند که قول آنها غلط است و گفته اند
 نمیتواند بود که آنحضرت در این موضع چند روز اقامت نموده باشند چنانچه
 در برج عجمی اما اصل آنحضرت از ولایت گیلانست و صاحب سنج ابله آن
 آنحضرت را بموضع بشینز که از مضامفات ولایت گیلانست نسبت کرده
 نسبت ارادت آنحضرت بدانکه ترتیب حضرت عنوث الثقلین بر این طریقه
 از روحانیت حضرت رسالت پناه محمدی صلعم است و پیر خرقه آنحضرت
 شیخ ابوسعید مخزومی و از شیخ ابوسعید اسامی که بالابه ترتیب مذکور شده
 نسبت خسر قه بشیخ حسرت کرخی رسیده بحضرت امام رضا رضوان
 غنه میرسد و از اینجا از ابای کرام حضرت گذشت بسید امام صلعم میرسد
 و پیر صحبت آنحضرت شیخ جماد دیاس اندر حرمه الله و با خضر علیه السلام

بسیار صحبت داشته اند و جنبلی مذہب بوده اند و فتویٰ بر مذہب
 امام شافعی و امام احمد جنبل میدادند شیخ بقای بن بطو کفته اند
 روزی حضرت غوث اعظم زیارت قبر امام احمد جنبل رفتند پس دیدیم
 که امام از قبر خود بیرون آمد و آنحضرت را در کنار گرفت و گفت ای
 شیخ عبدالقادر محتاجم من بودم در علم شریعت و علم حقیقت و علم طریقت
 کینت و الدہ مکرمہ معظمہ آنحضرت ام الخیر و لقب نام امنہ الجبار فاطمہ
 بنت شیخ عبدالہ صومسی است کہ از کبار مشایخ گیلان و مقننہ امی اولیا
 زمان و مستجاب الدعوات بوده اند حضرت مولانا عبدالرحمن صاحب
 نوشته اند کہ شیخ عبدالہ صومسی از زوسا از ما یاد بوده و مراد احوال
 عالی و کرامات ظاہر بوده و قیتکہ در غضب شدی حتی سبحانہ و تعالیٰ از برا
 دی زود انتقام کشیدی و ہر چه خواستی خدا یتعالیٰ چنان کردی و ہر چہ
 کہ پیش از وقوع آن خبر کردی چنان واقع شدی و والدہ ماجدہ
 حضرت غوث الثقلین را بہرہ وافر بود از خیر و صلاح شیخ عبدالقادر
 ولد حضرت غوث اعظم فرمودند وقتی کہ غوث صد انی از صلیب شریف
 پدر بر حم لطیف مادر صلوات نمودند والدہ مکرمہ معظمہ ایشان در سن ^{نہصت}

شصت سالگی که زمان یاس است بوده اند این کرامات آنحضرت
 است و الهه آنحضرت از کبار است و عارفات صالحات و اصلاحات
 و صاحب مکاشفات بوده اند و ولادت با سعادت عوثر اعظم
 در جیلان اول شب ماه رمضان سال چهار صد و هفتاد و بقول
 بغداد یک حبسه بوده و الهه آنحضرت فرموده اند که چون فرزندم عبد
 القادر متولد شد هرگز در ماه رمضان روز پستان نگرانی و شیر نخورد
 یکبار بلال رمضان جهت ابرو پوشیده شده بود مردم از من پرسیدند
 گفتم فرزندم امروز شیر نخورده است آخر معلوم شد که آنروز از ماه
 رمضان بوده است و آنحضرت فرمودند که در ادب جوانی چون چشم
 من خواب گرم شدی آدازی می شنیدم که ای عبد القادر ترا بر
 خواب نیا فریدم و چون بکتب میرسیدم آواز ملایکه میشنیدم که می گفتند
 بر خیزید و جای دهید ولی خدا ایراد آنحضرت پشوده ساله بودند که از
 جیلان بجناد آمدند و در سال چهار صد و هشتاد و هشت به بغداد
 رسیده به تحصیل علوم مشغول گشتند اول لغزات قرآن بعد ازین بفقیر
 و حدیث و دیگر علوم دینی و در اندک زمانی بر قرآن خود فایق شده

و از همه ممتاز گشتند و در همین سفر اول شصت کس از قطاع الطریق بردست
 آنحضرت توبه کرده مرید شدند و در سال یا پند و بیست و یک بفرموده پیغمبر
 و حضرت علی کرم الله وجهه که آب دهن مبارک در دهن آنحضرت حنثند
 بر منبر برآمده مجلس وعظ بنادند و تا چهل سال در جمیع علوم دینی تکلم می
 فرمودند وقت وعظ میفرمودند که ای اهل آسمان و زمین بایستد بشنوید سخن
 مرا از من چیزی بیاموزید که نایب و وارث پیغمبر صلعم در زمین و درین
 مجلس خلعتها عطا میشود و حق تعالی بر دل من تجلی میکند و قریب بخدا
 هزار نفر در مجلس وعظ آنحضرت حاضر می شدند و چهار صد نفر کلام
 آنحضرت را می نوشتند و هر گاه مجلس میشد از اثر آن کلام حقیقت
 انتظام وجد و ذوق دوست کسی می مردند و شیخ ابوسعید قیلوی رضی الله عنه
 گفته اند که در مجلس شیخ عبدالقادر بار بار پیغمبر صلعم و پیغمبران دیگر را صلوات
 الله علیهم و علی آله و احوالهم از اصف صفت مشاهده میکردم کتاب غنیة الطیبات
 و فتوح العینب نعینف آنحضرت است جلوه مبارک آنحضرت را در کتب
 معتبره چنین نوشته اند خیف البدن میانہ بالا و لعین الصدک شده
 پیشانی گندمگون پوسته ابرو و آواز آنحضرت بلند بوده و لباسی

و لباس بطریق علماء می پوشیدند گاهی طبلسان و گاهی جامه در سبزه
 که قیمت یک گز آن یک دینار بود و یک جبه زیاده میفرمودند که نمی پوشم تا
 نمی پوشانند و میخورم تا میخورانند و میگویم تا میگویند و اگر کسی بدید چندان
 آنحضرت می آورد قبول می نمودند اما غیر از سلاطین و همان لحظه بجا نمان
 مجلس نسبت می فرمودند روزی امام المستجد بالله خلیفه بعد از جد
 آنحضرت آمده بدیده زرمش نهاد فرمودند حاجت نیست الحاج بسیار
 نمود آنحضرت یک بدیده را بدست راست و یکی را بدست چپ برداشته
 با هم بشپیدند از آن خون روان شد فرمودند ای ابوالمظفر از حد اس
 شرم نداری که خونهای مردم میخوری و بر خود کردی گسلی و بدان با من بزرگ
 می شوی در حال خلیفه بهوش شد فرمودند بعزت میبود اگر حرمت
 اتصال او به پیغمبر صلعم نبود می سیکند اشم که آن خون تا خانه او بر سفت
 و حضرت غوث اعظم هر گز هیچ یکی از خلفا و صاحب شتمی زلفه اند
 و بر بساط آهنا نشسته اند و بجبه ایشان تعظیم نفرمودند و چون خلیفه
 بخانه آنحضرت آمدی اندرون میرفتند و بازمی آمدند تا قیام از برای او باشد
 در یکم خلیفه مبالغه بسیار می نمودند و خلیفه دست می بوسید و با او آب

می نشست دی گفت هر چه شیخ فرماید بسر و چشم ما و چون رقم می نوشتند بنا
 طریق که عبد القادر تو چنین میفرماید و فرمان او بر تو نافذ است و حکم او
 مرا ترا سودمند و بر تو حجت چون رسم بر حلیفه رسیدی بوسیلهی او بر
 گداشتی گویند که بچکس خوش خلق و شرمگین و کریم و مهربان تر آنحضرت بود
 چنانچه هر یکی از منشیان آنحضرت کمان بردی که از نزد آنحضرت عزیزتر
 نیست و بیچگاه جواب سایل را در نفرمودی و هر بیماری که اطبا از علاج او
 عاجز می آمدند او را بخدمت آنحضرت می آوردند و بجز در رسیدن دست
 مبارک شفافی یافت نقلت که در ذی حجه آنحضرت در آمد نا پناشد
 و بیچ تو هست بر درین اثنا حضرت علیه السلام در رسید و گفت یا ولی الله
 یکی از ابدال فوت شده بهر که حکم فرماید بجای او نصب کرده شود فرمودند
 که در خانه ما شخصی شکستی افتاده است برو او را بپردن آرد بجای آن
 ابدال نصب کن حضرت علیه السلام آمد از آن خانه پیش آن بگانه عمر آورد
 و بیک نظر کمیی اثر آنحضرت پنا گردید بمرتب ابدالیت رسید چون در راه
 بقعر شریف بغیر از معرفت و محبت الهی چیزی دیگر نبود پس در حقیقت
 آنشخص بدزدی این متاع آمده بود ازین بود که آنحضرت او را بمطلب

بمطلب ساینده اند و محروم نساخته اند و بمرتبه ابدانیت فایز گردانید گونید که
 عزل نصب افتاب و ابدال و او تاد و سلب حال او یاب دست ایشان بود
 هر که اسخو استند عزل می نموده بجای او دیگر را نصب می نمودند چنانچه از ابدال
 وفات یافته بود کافر از تطنیفینه آورده موسی برودت او را گرفتند محمد نام
 گداشته و طاقی مبارک خود را بر سر او نهاده داخل انجمنه نمودند در روز
 یکی از مردان غیب در هوا بر رفت چون بر سمت الراس بجد او رسید در دل
 گدایند که در شهر بجد او هیچ مردی حضرت عوث اعظم دریافته حال او را سلب
 نمودند و آن جوان از هوا بدگاه آنحضرت افتاد و با تماس شیخ علی بن ابی طالب
 او در گذشته توبه کرد باز در هوا پرواز نموده بر رفت و طریقه آنحضرت تا مشرع
 بوده و اگر کسی امید یزند که بر خلاف شیخ شریف عمل میکند حال او را سلب
 میگردند و میفرمودند که ای مردم اگر ادب شریعت نمی بود بر آینه خبر میگردم شما
 آنچه میجوید و در خیزه میکند شما پیش من همچو شیشه آید می نمم آنچه در ظاهر و باطن شما
 است یکی از اکابر خضر علیه السلام در باب حضرت عوث اعظم سوال نمود فرمود
 که حق تعالی بسبب و ایضا بر ساینده که آن شیخ را مقامی برتر از آن داد و کاس
 محبت خود بخشاید همچو کس را که آن شیخ را برتر و کوارتر از آن داد و عطا نمود

و گفت شیخ عبد العادز فرزند جابست و غوث و قطب اولیای زمان خود
 و گویند که آن غوث صدانی روزی در رباط خویش مجلس فرموده بودند و
 مشایخ قریب صد تن حاضر بودند از جمله شیخ علی متقی بود شیخ بقای بن بط
 و شیخ ابوسعید فیلولی و شیخ ابوالنجیب هردوی علم شیخ شهاب الدین هردو
 و شیخ جاکر و قطب النان موصلی و شیخ ابوالسعود و شیخ غراز بطایحی و شیخ
 منصور بطایحی و شیخ جماد بن مسلم دیاس و خواجه یوسف بن ابوبهدا
 که سیر سلسله خواجهکان نقشبنده و شیخ عقیل بن مسخی و شیخ ابوجواد و شیخ
 و شیخ عدی بن مسافر و شیخ علی بن وهب بخاری و شیخ موسی بن یاقین
 زولی و شیخ احمد بن ابوالحسن رفاغی و شیخ عبدالرحمن طغیونجی و شیخ
 علی طرابا و شیخ ماجد کردی و شیخ ابو محمد قاسم بن عبد منصور بصری و شیخ
 ابو عمر عثمان بن مرزوق و شیخ سواد بخاری و شیخ حیات بن قیس حله
 و شیخ مرسلان دشقی و شیخ عبد الکریم الاکبر السمر و شیخ ابوالعباس الجعفی
 الصهری و شیخ ابوالحکیم ابراهیم بن دینار و شیخ مکارم اکبری و شیخ صدق
 بغدادی و شیخ محسنی دوری مرعش و شیخ صنیا و الدین ابراهیم بن ابی عبد
 بن علی جوینی و شیخ ابو عبد الله و شیخ ابوبکر الحامی الرزین و شیخ جمیل و شیخ

وشیخ ابو محمد عبد الحق حریبی وشیخ ابو عمر البکامی وشیخ ابو حفص عمر بن ابی
 النصر الغزالی وشیخ سلفو المال محمد بن درمانی القزونی وشیخ ابو العباس
 احمد یمانی وشیخ ابو العباس احمد بن العربی وشیخ ابو عبد الله محمد المعروف
 الخاص وشیخ ابو عمر عثمان بن احمد شوکی که از رجال الغیب بودند سیاه
 وشیخ سلطان بن احمد الرزین وشیخ ابو بکر بن عبد الحمید شیبانی وشیخ
 ابو العباس احمد بن الاسباط وشیخ ابو محمد احمد بن عیسی المعروف بالکلبی
 وشیخ مبارک بن علی الحملی وشیخ ابو البرکات بن سعدان العواتی وشیخ
 عبد القادر بن حسن بغدادی وشیخ ابو السعود احمد بن ابی بکر عطار وشیخ
 ابو عبد الله محمد الادافی وشیخ ابو العسلی وشیخ شهاب الدین سهروردی
 وشیخ ابو القاسم عمر بن سعود الرزاز وشیخ ابو المنار محمود بن عثمان
 البقال وشیخ عباد البواب وشیخ عبد الرحیم قناری هزلی وشیخ ابو عمر
 عثمان بن مردوه وشیخ مکارم نهر خالصی وشیخ حلیفه بن موسی بنر
 ملکی وشیخ ابو الحسن جوسقی وشیخ عبد الله قریشی وشیخ ابو البرکات
 ابن صحرا موسی وشیخ ابو الحق ابراهیم بن علی اغلب وشیخ عوف
 رضی الله عنهم جمعین و غیر ایشان نیز جمیع از شاخ کبار در اینجا بودند

در آنحضرت بالای سبزه سخن ملکیت در آنجا سخن فرمودند قدمی بنده علی رفته کل
 دلی اله شیخ علی مینی بر سبزه بر آند و قدم مبارک آنحضرت را گرفته بر کردن
 نهاد و بزرگ درین آنحضرت در آند و سایر اولیا کردند در پیش داشتند شیخ
 ابوسعید قیلوی گفته اند که چون حضرت شیخ عبد القادر فرمود که قدمی بنده
 علی رفته کل دلی الله حضرت حق سبحانه و تعالی بر دل آنحضرت نخل کرد و در اول
 صلح بردت طایفه از ملائکه مقربین بمحض اولیای متقدمین و متاخرین که در آنجا
 حاضر بودند احیایا با جباه خود و اموات با ارواح خود خلعتی در آنحضرت پوشیدند
 و ملائکه در حال الغیب مجلس آنحضرت را در میان گرفته بودند و صفها در هوا
 ایستاده و بر روی زمین هیچ دلی نماند مگر که کردن خود را بست کرد و گویند
 که یک کس از عجم تو اضع نکرد حال دیر اسلب نمودند و ظاهر است که این قسم
 دعوی از کمال عنایت بی نهایت اله و فرزند می و حمایت حضرت رست
 بناه صلح که همه اولیا و الله تو اضع نمودند و فرمان ایشان را قبول کردند
 و هیچ دلی با بقام نرسیده ذالک فضل اله یوتیه من یشاء و اله ذوالفضل
 العظیم و در او ایل حال آن غوث اعظم بعضی از مشایخ گفته اند که این جوان
 عجمی را قدمی است که بر کردن جمیع اولیا و الله خواهد بود و از مشایخ کبار اکثر

اکثری صد سال بیشتر نیز از احوال آنحضرت خبر داده بودند چنانچه شیخ ابوبکر
 بن مراد الطابخی قدس الله سره که از کبار مستفیدان مشایخ عراق و صاحب
 کرامات ظاهره و مقامات فاخره بودند و در خواب مرید حضرت صدیق
 اکبر شده بود بواسطه خود از حضرت صدیق رضی الله عنه گرفته اند و فرمودند که
 از حق سبحانه و تعالی عهد گرفتم که جسمی که در روضه من در آید آتش آنرا
 نسوزد و قبر ایشان در بطایح است و گوشت یا ماهی که از نزدیک قبر ایشان
 می بردند هرگز نجس نمی شد سیگفته اند که او تا در عراق بعثت کس اند نمود و کس
 و امام جنبل و بشیر حافی و منصور بن عمار و جنید بغدادی و سهیل
 بن عبد الله تستری و شیخ عبد القادر جیلانی قدس سره ایم از ایشان
 پرسیدند که شیخ عبد القادر کیست فرمودند عجمی است شریفی که در بغداد
 خواهد بود ظهور او در قرن پنجم است و شیخ ابو محمد البشکی که مرید شیخ ابوبکر
 بطایحی و از اعیان مشایخ عراق و صاحب خوارق بلند و مقامات
 ارجمند بوده اند و قبر ایشان در حدابیه است که از دیهیمای بطایح است
 می سرمودند که شیخ عبد القادر کسی است که اقامه کرده شود بافعال او و توالی
 او و حق تعالی جمع و کثر بر او برکت او بر همه های عالی رساند و مبایات کند

روز قیامت با ستهای سابق و حضرت غوث الثقلین سفیر مودند که بر قدم
 بر قدم نینی میباشد و من بر قدم جد خود صلعم دبرت می که جد من ^{بدرت}
 و من بر انجا بنادم مگر در قدم نبوت که راه نیت در ان غیر بنی را د این ^{بشارت}
 بر کمال مرتبه ولایت و متابعت و پیروی آن سرور است صلعم نقلت از شیخ
 شریفین خورشید موصلی که گفت شنیدم از پدر خود که می گفت سیزده
 سال خدمت حضرت شیخ عبد القادر رضی الله عنه کردم هرگز ندیدم که
 کس بر ایشان نشسته باشد یا خلط و خوی بیرون انداخته باشند
 جمیع مشایخ وقت زاردی ارادت با آنحضرت بوده و امام یا فنی گفته اند
 که اکثری از مشایخ من بحضرت غوث اعظم نسبت درست کرده اند خواهر
 سعین الدین جستی و شیخ شهاب الدین سهروردی قدس سرهما
 بلازمت آنحضرت رسیده فیض و جمعیت باطن حاصل نموده اند نقلت
 که پیش شیخ عقیل ذکر کردند که جوان عجمی عبد القادر نام در بغداد مشهور
 شده است فرمودند او در آسمان مشهور تر است از آنکه در زمین از شیخ
 ابو بوزای حسرتی که از اجل مشایخ موزب بوده اند بعضی از اصحاب
 گفتند به بغداد میرسیم فرمودند با اینجا برسید زنهار که ترک ملازمت شیخ

شیخ عبد القادر نه نمایند بخدا سوکنند که در تمام غم مثل او آوریده نشده
 و در عراق مثل او دیده نشده و مشرق زمین مباحث میکند با و بر سر
 و علم و کمال او برتر است از علم و کمالات او یسای دیگر و چون ایشانرا
 به میند سلام من برسانید و بگویند که مرا فراموش نکنند گویند که حضرت
 فرموده اند که هفت و پنج سال در بیابانهای بغداد تجرید در سیاحت بودم
 و چهل سال بوضوی عشا نماز با دعا گذاردم و پانزده سال بعد
 از ادای نماز عشا بیکبای ایستاده ختم قرآن میکردم تا سحر شبی نفس
 من آرزوی خواب کرد و گفت چه شود اگر یک ساعتی غسبی گفته
 او شنیدم و همانجا بیکبای ایستاده ختم قرآن کردم و خواب بمسور
 پیش من مشکل شده می آمد و من بغضب بانک بروی میزدم و فرغ
 میشد و سفر نمودند چهل چهل روز روزه میداشتم در بیابان عراق تا روز
 سال در برج عجمی اقامت میکردم و بسبب اقامت من آنرا برج عجمی
 میگویند نقلت از شیخ عبد الرزاق فرزند آنحضرت که عوث اعظم
 میفرموده اند که مرا بدست کاغذی داده شد بعد از درازسی انتهای
 لقمه دیدم که نام اصحاب و سرداران من که تا قیام قیامت نسبت خود

بمن درست خواهند کرد در اینجا ثبت نموده اند و حکم شد که اینها را به
 بخشیدیم نقلت که آنحضرت میفرمودند که قسم بعزت و جلال او که
 قدم بر ندازم از پیش پروردگار خود تا روان نکند مریدان مرا با من بسوی
 بهشت و آنحضرت فرموده اند که اگر مرید من در مشرق باشد و من در
 مغرب باشم در بنده شود عورت او را بر آئینه پوشم از سوز در مشرق
 او را نقلت از شیخ عمران که وقتی با آنحضرت عرض کردم که اگر شخصی
 خود را مرید حضرت بگویند و دست بیعت بشما نداده باشد و خرقه از شما
 نپوشیده باشد ما او را از اصحاب حضرت شماریم یا نه فرمودند بے
 هر که خود را بمن نسبت کند قبول کند او را حضرت حق سبحانه و تعالی
 و بیامرز و کنایان او را و او از جمله اصحاب من است نقلت که شیخ
 عمر برادر که آنحضرت می فرمودند که نوزید حسین بن سحر صلاح کنی
 در زمان او که دستگیری او کند اگر من می بودم دستگیری او
 میکردم هر کسی که از مریدان من باشد و بگوید مرگ او را تا قیام قیامت
 دستگیری کنم بشارت باد بر کسی که پیر ایشان شیخ عبدالقادر را
 ایشان ابو حنیفه و پیغمبر ایشان محمد الرسول الله صلعم و خوش حال

حال آن سعادت‌مندان و نیک‌بختانی که باین سعادت عظمی مشرف
 شده اند و درین درگاه نسبت ارادت و بندگی را درست کرده اند
 امید که این فقیر نیز از کمترین بندگان و نیازمندان این درگاه است
 بتوجه آنحضرت سپرد سنگیر در دنیا و آخرت بجات یابد و داخل سنوبان
 آن درگاه دالاجاه باشد نقلت که آنحضرت میفرموده اند هر سگمانی
 که بر در سمن گذشته است یا روی مرادید است عذاب کور و بیجا
 از او تخفیف کرده شود راوی گوید که مردی از بندگان بر آنحضرت آنوقت
 پدر من وفات یافته است او را در خواب دیدم گفتم برادر گور عذاب
 میکنند بخدمت شیخ عبد القادر برو و التماس دعا کن شیخ گفت
 او وقتی بر در سمن گذشته است گفتم آری شیخ ساکت شدند
 روز دیگر آنمرد بیامد و گفت پدر خود را در خواب دیدم بغایت خوش
 و خورم و خلعت سبزی در بر پوشیده میگفت که عذاب از من جدا
 و این خلعت برکت شیخ عبد القادر من دادند بر تو باد که همیشه در
 خدمت حضرت شیخ باشی سعادت‌مند چشمیکه آن جمال را دیده باشد
 و در خدمت آن گوش که آن آواز شنیده باشد و طالع منده شخصی

که بر آن مدرسه گذشته باشد شیخ علی بن پستی گفته که هیچ فرقه
 را با برکت تر و هیچ طائفه را سرفرازتر از حرقه و طاغیه شیخ عبد القادر
 ندیده ام و هیچ روزی را مبارک تر از آن روز که آنجا را می دیدم ندیدم
 یکی از اهل بمن گوید که غزیت اسلام کردم و در خاطر داشتم که پیش
 بهترین اهل بمن باین سعادت مشرف کردم و در جواب دیدم که حضرت
 عیسی علیه السلام می فرمودند که بجداد برو و بدست شیخ عبد القادر
 اسلام آر که بهترین اهل زمین است و شیخ ابو عمر دین مرزوق
 گفته اند شیخ عبد القادر شیخ داماد است هر که درین زمان براه
 الهی برود و عالی با معامی باو میدهند پس شیخ عبد القادر امام
 اوست و حق تعالی عهد گرفته است از اولیای دقت که امر او را
 قبول کنند بر فیضی که از رسول صلعم باصحاب میرسد و درین زمان از
 شیخ عبد القادر با اولیای دقت میرسد و بمراتب جمیع اولیای
 اطلاع دارد و بچکس را بر رتبه شیخ اطلاع نیست و در نظر هیچ کس
 را بجز خدا و رسول بر دست نیست و آنحضرت می فرمودند که میخواستم
 در صحرا نمانم با شما بشم لیکن حق سبحانه و تعالی نفع خلق را بمن باز

باز بسته است و ما حال صد هزار کس بر دست من توبه کرده نقلت
 از شیخ ابو محمد محلی که گفته اند روزی در بند ادب زیارت حضرت شیخ
 عبید القادر رضی الله در آدم و سوتی در خدمت ایشان مانند من چون
 غنیمت مرا حجت مهر کردم از آنجبهت دستوری خواستم مرا وصیت
 کردند که از هیچ کس چیزی نخواهی و نگشت مبارک خود را در دهن من
 انداختند و فرمودند که این را بک و باز گرد به چنان کردم از بند ادب
 تا بمهر باب و طعام احتیاج نشد و قوت در زیادتی بود نقلت که
 از شیخ ابوالمظفر اسمعیل که دقتی شیخ علی بن پیتی بیمار شد و حضرت
 عنوث اعظم بعبادت شیخ رفتند و در آن موضع دو درخت حر نامی خشک
 شده بود و از مدت چهار سال اصلاً بار در نمی شد پس عنوث اعظم
 در زیر یک درخت و صنواختند و در زیر درخت دیگر دو رکعت نماز
 گذاروند و بعد از آن هفته بر دو درخت سبز شدند و بار گرفتند نقلت
 که دقتی شخصی بخدمت انقبلا حاجات آمد و گفت که عورت من
 حامله است و مرا آرزوی پس است فرمودند خواهد شد چون وضع
 حمل شدن آن مرد را در خمر بر او و آنرا برداشته بخدمت آنحضرت

آورد و گفت که این دختر است فرمودند در خانه در آبی و این را به پیچ و
 پیرین که همیشه و چون بموجب فرموده عمل کرد همان لحظه آن دختر بشیر
 نقلت از شیخ ابوالسعود که حضرت عوث صدیقی میفرمودند که افتاد
 و ماهتاب بر منی آیند تا بر من سلام نکند و سال و ماه و هفته در روز
 بر من آید سلام میگویند و آنچه از خیر و شر در ایشان مقدر شده
 خبر میدهند و شیخ سیف الدین عبدالوهاب ولد عوث اعظم فرموده اند
 که پیچ مای از ما میا بنودی مگر که پیش از آن که نوشدی بیاید
 پیش والد من اگر چنانچه در آن ماه بدی و سختی مقدر شده بود
 در صورتی ناخوش آمدی و اگر نعمت و خیر مقدر شده بودی بصورت
 نیکو بیامدی آخر روز جمعه سلج جادی الاخری سال با پنصد و شصت
 جمع از مشایخ در صحبت آنحضرت نشسته بودند که جوانی خوب رو
 درآمد و گفت السلام علیک یا ولی الله من ماه رجبیم آمده ام تا ترا
 نهیت گویم و در من هیچ بدی و سختی مقدر نشده است در آن ماه رجب
 هیچ نذیند مردم مگر خیر و نیکوی چون روز یکشنبه سلج رجب شخصی کریم
 المنظر آمد و گفت السلام علیک یا ولی الله من شهر شعبانم آمده ام

آمده ام که ترا بهت گویم مقدر شده است در من موت و دفن که
 خلق در بغداد و کرانی در حجاز و قتل و کشتن در خراسان چون ماه
 شعبان آمد هر چه بر جا گفته بود واقع شد و آنحضرت در ماه رمضان
 چند روز بیمار شدند روز دوشنبه بست و نهم رمضان جمعی از مشایخ
 پیش آنحضرت حاضر بودند چون شیخ علی سبکی و شیخ نجیب الدین
 سهروردی و غیره با یکدیگر و قار تمام درآمد و گفت السلام علیک
 یا ولی الله من ماه رمضان آمده ام که عندا کنم از آنچه بر تو مقدر شده
 بود و من دواعی کنم ترا که این آخر اجتماع مننت با تو پس بازگشت
 و آنحضرت در ربیع الآخر سال دوم بر حمت حق پیوستند در رمضان
 دیگر در یافتند وفات آنحضرت بعد از نماز عشاء شب شنبه هشتم
 یا نهم ماه ربیع الآخر سال با پند و نصیحت و یک بجوی رویداده و
 یا نهم ربیع الآخر گفته اند و بقولی سیزدهم و بقولی هفدهم ماه مذکور
 بوده اما اصح قول نهم ماه است و مدت عمر شریف آنحضرت
 بقول باول سال ولادت نمود سال هفت ماه و نه روز است و
 بقول ثانی هشتاد و نه سال و هفت ماه و نه روز بوده و علس

آنحضرت در هندوستان یازدهم و بعضی هفدهم میکنند اما در این
هفدهم است و این فقیر عاقل را شب نهم میکند که صحیح ترین اقوال
قول نهم است آورده اند روز وفات آنحضرت اکثر مشایخ حاضر بودند
شیخ عبدالوهاب ولد آنحضرت طلب وصیت نمودند فرمودند که
علیک یتقوی الله و طاعته یعنی لازم گیر پرپیغمبری را که خالص است
خدا یتعالی باشد و لازم گیر طاعت او را و لا تحف احد او لا تحرج
یعنی بهم و امید بغیر از حق تعالی از هیچکس مدار و کل الحوائج الیه
و اطلبونه و بسیار همه حاجت نارا بحق تعالی و بطلب حاجت
را از او لاسحق با حد سوی اله و اعتماد کن به هیچکس مگر بخداست
خذ التوحید التوحید جمیع الکمل یعنی لازم گیر توحید را و مکرر بر او
تاکید است که بر توحید اجتماع کل است و جمیع مشایخ و سادات
این قوم را بر توحید اتفاق است و بعد از آن با ولاد ایجاد خود که
در گرد آنحضرت نشسته بودند سیفر نمودند بر خیزند و جای دهید
و ادب ایشان بجا آرید که اینجارحمت عظیم در شمار است و جانتنگ
مدارید بر ایشان و سیفر نمودند علیک السلام در حرمه الله و یک شب از روز

روز این کلمات بسیار میفرمودند اما ابایی بشی و لایک الموت
 یعنی من از هیچ چیز باک ندارم و از تک الموت هم باک ندارم قبر آنحضرت
 در مدرسه باب الازخ واقع شده که در شهر بعد از است و شیخ ابو سعید
 مخزومی در جات خود آنحضرت داده بودند برادر تبرک و حق بجانب
 و تعالی چنانچه آنحضرت را در ایام حیات بر تمام عالم تصرف داده بود بعد
 از وفات در قبر نیز همان تصرف داده است چنانچه امام عبد الله یافعی
 رحمه الله گفته اند کسی که صاحب حال باشد و در بعد او داخل شود در آن
 محبوب سجانی شاه عبد القادر گیلانی رضی الله عنه نمکند حال او سلب
 شود نقلت از شیخ عبد الوهاب و شیخ عبد الرزاق رحمهما الله که در آن
 حضرت و الدبزرگوار در مدرسه باب الازخ شیر تناول میکردند شیر
 خورن ترک دادند و تا ویری غایب بودند بعد از آن فرمودند
 فتح شد بر دل من هفتاد در از در نامی لدنی که وسعت پروری برابر بود
 آسمان در زمین است در روزی فرمودند که شرق و غرب و بحر و بر
 و جبل هر تسلیم کردند و هیچ دلی مانند که در الوقت بمن تسلیم نکرد شیخ
 عمر بن ارحمه الله گفته اند که عوث اعظم فرمودند هر که در که بتی بر من

در این کلمات بسیار میفرمودند اما ابایی بشی و لایک الموت یعنی من از هیچ چیز باک ندارم و از تک الموت هم باک ندارم قبر آنحضرت در مدرسه باب الازخ واقع شده که در شهر بعد از است و شیخ ابو سعید مخزومی در جات خود آنحضرت داده بودند برادر تبرک و حق بجانب و تعالی چنانچه آنحضرت را در ایام حیات بر تمام عالم تصرف داده بود بعد از وفات در قبر نیز همان تصرف داده است چنانچه امام عبد الله یافعی رحمه الله گفته اند کسی که صاحب حال باشد و در بعد او داخل شود در آن محبوب سجانی شاه عبد القادر گیلانی رضی الله عنه نمکند حال او سلب شود نقلت از شیخ عبد الوهاب و شیخ عبد الرزاق رحمهما الله که در آن حضرت و الدبزرگوار در مدرسه باب الازخ شیر تناول میکردند شیر خورن ترک دادند و تا ویری غایب بودند بعد از آن فرمودند فتح شد بر دل من هفتاد در از در نامی لدنی که وسعت پروری برابر بود آسمان در زمین است در روزی فرمودند که شرق و غرب و بحر و بر و جبل هر تسلیم کردند و هیچ دلی مانند که در الوقت بمن تسلیم نکرد شیخ عمر بن ارحمه الله گفته اند که عوث اعظم فرمودند هر که در که بتی بر من

آریم در حال برای حضرت شیخ نذر کردیم و در همین اثناء و نغره عظیم
 شنیدیم که هیبت آن تمام دادی را در گرفت و دیدیم راه زمان
 سخت مضطرب و عاجز بر ما آمدند گمان بردیم که مگر طایفه دیگر از راه
 زمان بر ایشان تاختند ما را گفتند بیاید و مال خود را گرد آورید و
 بپنید که بر ما چه مصیبت رسیده است رفیقیم دیدیم که هر دو سردار
 ایشان مرده افتاده است و این نعلین بآب تر نزدیک ایشان است
 پس مالهای ما را با ما باز دادند و گفتند این واقع بزرگت نقلت که
 بخدمت حضرت غوث اعظم آمد و گفت مرا زوجه ایست که ادراصرع
 می آید و جمیع افسون گران در کار او در مانده اند حضرت قطب را
 فرمودند اگر بار دیگر بیاید در گوش او بکوی که اسی حانس شیخ عبد
 القادر مقیم است بیخداد و میفرماید که تو باز نیایی و اگر آمدی هلاک
 کنم راوی گوید بفرموده حضرت شیخ عمل نمودم دیگر زوجه من هرگز
 مصروع نگشت امام عبد الهه یا فعی گویند که بعد از آن سبکس در بغداد
 مصروع نشد و بعد از وفات آنحضرت مصروع میشدند روزی
 عجزه بخدمت غوث اعظم آمد و پس خود را همراه آورد و گفت دل

از طرف
 که در آن حالت
 خود را در آن
 از طرف
 که در آن حالت
 خود را در آن
 از طرف
 که در آن حالت
 خود را در آن
 از طرف
 که در آن حالت
 خود را در آن
 از طرف
 که در آن حالت
 خود را در آن

صورت خود را در این
وقت مشاهده کرد
و دست راست خود را
در دست راستش مشاهده کرد
و دست چپ خود را
در دست چپش مشاهده کرد
و گفت

فرزند خود را تعلق بسیاری می بینم با حضرت و من دیر از حق خود
بری گردانیدم از برای خدا تعالی آنحضرت او را قبول کردند و بجا بده
در یا صنت امر فرمودند بعد از چند روز آن عجزه پیش فرزند آمد دید که نان
جو میخورد زرد و لاغشته از کم خواری و بیداری از آنجا پیش حضرت
غوث اعظم رفت طبعی دید بر آن استخوانهای مرغی که آنحضرت تناول
فرموده بودند بنهاده عجزه با حضرت گفت یا سید ای تو گوشت مرغ
میخوری و پسر من نان جو غوث اعظم دست خود را بر استخوانها نهاده
نسر نمودند قومی باذن الدنسی یحیی العظام در پی ریم آن مرغ زنده شد
و بانک کردن آغاز کرد غوث اعظم آن عجزه گفتند وقتی نسر زنده تو
بمچنین شود هر چه خواهد که بخورد باید داشت که مرثیه آن آفتاب رحمت
و معتقد ای طریقت محبوب سبحانی برتر از آنست که در تحریر و تقصیر
بزار همچو من فقیر عاجز در آید و آنچه در اینجا نوشته شده از بزرگمیت
و از بسیار اندکی وجهت دانستن کمال آنحضرت همین یک سخن بس
که ایشان سر در طائفه اند که خدا تعالی اینها را دست میدارد و چنانچه
نقلست از شیخ جمال العارفین ابو محمد بن عبداللہ بصری که وقتی حاضر

با خضر علیه السلام ملاقات نمودم گفتم حکایت عیسی که ترا با اولیای حق
 گذشته باشد بگویی گفت وقتی در کنار بحر محیطه میگذاشتم و آنجا جا
 آدمی و غیر نبود ناگاه دیدم مردی کلیم جمیده خفته است در خاطر من
 گذشت که دلی خداست او را گفتم بر خیز و بندگی کن گفت ای ابوالعباس
 برو و نفس خود را مشغول دار گفتم مرا چگونه شناسی گفت تو خضر هستی
 یا نه آنجا که من کیستم مناجات کردم یارب من نقیب اولیاءم و این
 را شناسم ندای شنیدم که ای ابوالعباس تو نقیب اولیای هستی و این
 کسیکه ایشان مراد است میدارند و این از ان طائفه است که من
 ایشان را دوست میدارم آنمزد روی بمن کرد و گفت ای ابوالعباس
 شنیدی گفتم آری مراد عاکن گفت از تو دعای سحر او هم گفتم چاره
 نیست گفت و فرک الله نعیمک منه گفتم زیاده کن در حال از
 نظر من غایب شد و هیچ دلی را ممکن نبود که از نظر من غایب شود
 و از آنجا پیش رفتم بر توده ریگی که بغایت بلند بود بالای آن نور
 دیدم که چشم را خیره میکرد دیدم آنجا عورتی کلیمی نو جمیده خفته
 است مشابه کلیم آنمزد خواستم که بجای بیدار سازم ندای شنیدم که باد

باش با آنسانیکه ما ایشانرا دوست میداریم پس ساعتی نشستیم تا بیدار شد
 گفت الحمد لله الذی احیانی بعد ما امانی والیه الشکر والحمد لله الذی
 استی و ادحسنى عن خلقه بعد ان بنی کفتم یا ابو العباس اگر
 پیش از منع با دلب می بودی بهتر میبود گفتم بالله علیک تو زوجه
 آنمرد باشی گفت بلی در اینجا عورتی از ابدال نفسل کرده بود حق تعالی
 بجبهت غسل و تکفین او مرا اینجا آورده چون از آن فارغ شدم او را
 برداشتمند و بسوی آسمان بردند گفتم مراد عاکن گفت ای ابو العباس
 دعا ازت گفتم چاره نیست گفت و فرک الله یصیک من گفتم
 زیادت کن گفت علامت نمئی اگر از نظر تو غایب شوم در حال نگاه کرده
 او را ندیدم راوی گوید از حضرت علیه السلام پرسیدم مثل اینطالعنه
 اجاب راسر قومی باشد که رجوع ایشان بدو بود گفت آری
 گفتم در عهد ما کیست گفت شیخ عبد القادر رضی الله عنه و او از فرزاد
 است در میان این فقیر گفته **پیت عاشق** یار خویش جمله
 جهان به ای خوش آنس که یار عاشق دوست + و صاحب تو
 میگوید که مفردان جماعتی اند که از دایره قطب خارج اند و حضرت علیه السلام

السلام از ایشان است در رسول مصلح پیش از بعثت از ایشان
 بودند و این احوال و کرامات حضرت غوث اعظم که مرقوم گشته از
 هزار یکی و از بسیار اندکیت که حضرت مولانا عبد الرحمن جامی از تاریخ
 امام عبد اله یافعی در نجات الالنس نوشته اند که کرامات شیخ
 عبد القادر رضی الهه بیرون از صد و نهایت است و خبر کرده اند مرا
 بزرگان ایام که کرامات حضرت ایشان بتواتر مانند یک بتواتر رسیده
 و با اتفاق ثابت شده که کرامات که از ایشان بظهور رسیده از دیگر
 مشایخ ظاهر شده و اگر آنچه از آنحضرت در ایام حیات بظهور رسیده
 و آنچه الحال نیز مشاهده نموده میشود و جمع کند کتاب کلامی میشد
 از نخبته همین قدر اختصار نمود و خوارقی که از آنحضرت ظاهر گردید
 و میگردد در حقیقت معجزه رسول است صلعم چنانچه حضرت ملا عبد الرحمن
 جامی قدس سره فرمودند **صیت** از ولی فارقی که مسجوع است
 معجزه آن بنی بستوع است؛ اول شبی که این کمترین مریدان
 شمرع در نوشتن ذکر حضرت پیر دستگیر غوث اعظم نموده در وقت
 خود را بجهاد یافت در گنبد مبارک آنحضرت و بطوان حضرت امام

سومسی کاظم و حضرت غوث اعظم رضی اللہ عنہما مشغول در اسجادات
 مندی خود با این شرف عظمی مشرف گشت و یقین این فقیر شد که
 تحسیر این کتاب بمقبول گشت الحمد للہ علی ذلک
حضرت غوث الثقلین رادہ پسر است
اول شیخ سیف الدین عبدالوہاب

فدس سرہ ایشان بزرگترین فرزند ان حضرت غوث اعظم اند و علوم
 ظاہری و باطنی از والد بزرگوار خود کسب نموده اند و از جمیع علوم بہرہ
 داشتند و بعد از غوث اعظم در مدرسہ المحضرت و عطا سیفر نمودند
 و از فیض صحبت ایشان خلق بہرہ مند میگشتند نقلت از شیخ
 عبد الوہاب کہ می گفتند وقتی در بلاد عجم مسافر شدم و از انواع
 علوم و فنون حکم حاصل کرده بخداد آدم و از والد بزرگوار اذن
 خواستم کہ در حضور ایشان و عطا گویم رخصت دادند بالای منبر برآہ
 انواع علوم و سوا عطا بیان کردم بچکس را در دل اثر نکرد و آب
 از دیرہ نیامد اہل مجلس از والد درخواست کردند کہ عطا فرماید
 سن فرد آدم و حضرت ایشان بر منبر برآید فرمودند کہ شجاعت

که شجاعت صبر کیاست است بجز استماع اینکلمه از اهل مجلس
 فریاد و فغان برخاست من ازین معنی پرسیدم فرمودند تو متکلم هستی
 بخود و من متکلم هستم بغیر ولادت ایشان در ماه شعبان سال ۱۰۸۰
 و دوازده بود و فات شب بیست و پنجم ماه شو اثنی عشر سال ششصد و سی
 هجری بود و قبر ایشان در بغداد است و ایشان را دو پسر بوده
 شیخ ابو منصور عبد السلام و شیخ ابو الفتح سلیمان عالم و عامل
 و کامل بوده اند و جمها الله

حضرت شیخ شرف الدین عیسی رحمه الله

کینت ایشان ابو عبد الرحمن است فرزند حضرت غوث اعظم
 و جمیع علوم را در خدمت والد ماجد خود کسب نموده بعد از آن
 حضرت درس حدیث و فقه و وعظ میفرمودند و کتاب جواهر الاسلام
 در علم صوفیه که مشتمل بر حقایق و معارف است تصنیف ایشان
 و حضرت غوث صدانی کتاب فتوح الغیب را بجهت ایشان تصنیف
 کرده اند و فات ایشان در مهر سال پانصد و هفتاد و سه هجری بود
 شیخ شمس الدین عبد العزیز رحمه الله

کینت ایشان ابو بکر است فرزند حضرت غوث اعظم اندویشان نیز
کسب علوم ظاهر و باطنی از والد بزرگوار خود نموده اند و بسیار
از بزرگت صحبت ایشان فیض حاصل کرده اند و ایشان جانب
سجده عنیت نموده مهاجرتو طن گشت ۛ

حضرت شیخ تاج الدین ابو بکر عبدالرزاق قدس سره

کینت ایشان عبدالرحمن و ابو الفرج است فرزند غوث اعظم اند
و ایشان نیز تحصیل علوم از خدمت والد شریف خود نموده اند و مفتی
عراق بوده اند و ایشان را در علوم قدرت تمام بوده در ساله جلالت
را که محفوظ والد بزرگوار ایشان است بجز ایشان این مرید با اخلاص دارد
و در آن نوشته اند که غوث اعظم سیغرمودند که طامع خالی است چون

سرو و نطمع قسب ایشان در بعد او است ۛ

حضرت شیخ ابو اسحق ابراهیم قدس سره

فرزند غوث اعظم اند قدوه او لیا و اکل اتقیا بوده اند علوم ظاهر
و باطن را از آنحضرت بروجه کمال کسب نموده و خلق بسیاری از فیض
و صحبت ایشان بدرجه کمال رسیده اند تفکر و سکوت بر ایشان

ایشان غالب بوده در چند دور را بر مرتبه کمال داشتند و از حیاتی
 پروردگار خود سی سال سه بالا نکرده و ولادت ایشان در سال
 پانصد و هفت و هشت هجری و وفات در ششم ماه شوال سال ششصد
 و هفت و سه بود و قبر ایشان نزدیک قبر الدلزگوار است و از
 ایشان منقول است که روزی دالسن برای نماز جمعه بیرون آمدند
 و من با دو برادر در خدمت ایشان بودم ناگهان دیدم که سه با خمر بر
 سلطان می برند و از ایشان بوسی بد می آید سه هنگام همراه اند
 حضرت غوث اعظم فرمودند که بایستید آنها ایستادند و دو اب
 بتجیل می رانند آنحضرت فرمودند که بایستید در حال همه فریاد بر آورده
 و بر جای بمانند هر چند آن سه هنگام میزدند دو اب از جای حرکت
 مینکردند در حال سه هنگام را فو لنج گرفت و بر زمین افتادند و
 می طبعیدند پس همه فریاد بر آوردند که ما توبه کردیم فی الحال فو لنج
 بر طرف شد و خمر سه که مبدل گشت آنحضرت بسجده فرستند و این
 خبر بسطان رسید و بخدمت آنحضرت آمده از جمیع محرمات توبه کرد
 گویند که روزی شیخ عبد الرزاق مردان غیب را در مجلس دالماجد

خود در هوادیده برسیدند حضرت غوث اعظم فرمودند مردان غیب اند
 مترس که تو نیز از اینجا عده ایشان را بیچ پس بوده شیخ ابوصالح نصر
 شیخ ابوالقاسم عبدالرحیم شیخ ابو محمد اسمعیل شیخ ابوالحسن
 فضل الله و شیخ جمال الله که ایشان در صورت با غوث صدانی
 بسیار مشابیه بودند و همگی در خدمت عم بزرگوار خود شیخ عبدالوہاب
 کب علوم صوری و معنوی نموده بزرگ کامل گشته اند

حضرت شیخ ابوالفضل محمد قدس ستره

وله حضرت غوث اعظم اند و علوم فطاهر و باطن را در خدمت والد بزرگوار
 خود کسب نمودند و کامل گشته اند و وفات ایشان در بغداد است
 و پنجم ذیقعد سال شصدهجری بوده ه

حضرت شیخ ابو عبد الرحمن عبد الله

فرزند حضرت غوث الثقلین اند و کتاب علوم صوری و معنوی
 از خدمت والد بزرگوار خود کرده اند محدث و فقیه گشته اند و وفات
 ایشان بیست و هفتم ماه صفر سال پانصد و هشتاد و هفت هجری
 بوده و قبر در بغداد است ایشان را دو پسر بود شیخ ابو محمد عبد الرحمن

عبد الرحمن دینیج ابو محمد عبد الفادر که کینت و نام ایشان موافق جد
بزرگوار است جمیع علوم را از والد ماجد و علم خود شیخ عبد الزراق کسب
نموده عالم و کامل گشته بودند

حضرت شیخ ابو زکریا یحییٰ رحمه الله

ولد حضرت قطب ربانی اند و کتاب علوم فقه و حدیث از والد
بزرگوار خود نموده اند فاضل و کامل گشته اند ولادت ایشان در
ششم ربیع الاول سال پانصد و پنجاه هجری بوده و وفات
در شب برات سال ششصد هجری است و قبر ایشان
در بعداد متصل قبر برادر ایشان شیخ عبد الوهاب است

حضرت شیخ ابو نصر موسیٰ قدس سره

آخرین نسبه زنده حضرت غوث اعظم ایشانند و تحصیل علوم در هجرت
والد شریف خود نموده فقیه و محدث و عارف و کامل گشته بودند
ولادت ایشان در سلح ربیع الاول سال پانصد و سی و نهم بود
و به شوق رفته و مشوطن شده و در هجرت شب غزه جمادی الآخره
سال ششصد و پیزده هجری بوده وفات نموده اند و قبر ایشان

نیز در دمشق است ذکر مریدان بی واسطه و با واسطه غوث اعظم کبیر
 مریدان آنحضرت زیاده از آنست که در شمار آیند خصوصاً در ولایت
 هندوستان که مسلمانان اکثر مریدان این سلسله علیه اند و کافران
 نیز معتقد چنانچه متعارف شده که مسلمانان و کافران شب جمعه نزد
 آنحضرت بفقیران بخشش می کنند

حضرت شیخ علی بن هبستی

از کبار مشایخ بطایع اند و مرید شیخ تاج الحارثین ابو الوفا و
 ایشان مرید شیخ ابو محمد شبلی و ایشان مرید شیخ ابو بکر بن برار
 و ایشان ادیسی صدیق اکبر رضی الله بوسه در خدمت حضرت
 غوث اعظم می بودند و فایده ما میگردانند و قتی که آنحضرت فرمودند

قدمی بزه علی رفته کل دلی اله اول کسی با بالای منبر رفت و
 قدم آنحضرت را برگردن خویش نهاد بزمیر دامن مبارک در آمده
 باین سعادت مشرف شد ایشان بودند گویند روزی غوث اعظم
 و عطف میفرمودند و شیخ علی هبستی در برابر آنحضرت نشسته بودند شیخ خوب
 گرفت غوث اعظم اهل مجلس را گفتند خاموش باشید آری

از بنبر فرود آمده در پیش شیخ بادب ایستادند و جانب وی می‌گفتند
 چون شیخ علی پدارشد آنحضرت گفتند که رسول صلعم را در خواب
 دیدی گفت آری عوث اعظم فرمودند من برای او بادب ایستاده
 بودم بچه چهره صیبت کردند ترا گفت بلاذمت تو بعد از آن از شیخ
 علی پرسیدند از معنی آنچه عوث اعظم فرمودند که من از برای
 آن بادب ایستاده بودم شیخ گفت آنچه من بخواب میدیدم آن
 حضرت به پداری میدید و حضرت عوث الثقلین ایشانرا بسیار
 ستایش میکردند وی فرمودند که هر کس از اولیای الهی از
 عالم غیب و شهادت داخل بغداد میشود او همان منت و من
 همان شیخ علی بن هبئی و چون شیخ از زیر آن که محل اقامت
 ایشان بود بلاذمت حضرت عوث اعظم میرفتند بمریدان
 خود می‌گفتند که غسل کنید و خود نیز غسل میکرد با آنها میگفتند
 که جز در آب بشوید و خاطرهای خود را نکشاید که پیش سلطان
 میرویم و چون بخدمت حضرت عوث اعظم میرسیدند آنحضرت
 میفرمودند برای چه ملاحظه میکنید شما از اکابر عاقبت شیخ میگفتند

که بادشاه عراق توی از تو ملاحظه میکنیم و هرگاه امان دهی این
 میثویم حضرت عوث اعظم بعنه نمودند لا خوف علیکم منقولت
 که روزی شیخ بنهر ملک میرفتند دیدند که میان اهل دودیه بر سر
 مرده نزاع است ایشان بر سر آن ایستاده گفتند ای بنده خدا
 آن مرد بر خواست و چشم کشاده بشیخ گفت چنانچه حاضران شنیدند
 که سلمان بن فلان مرا کشته و بیفکاد و بمرد و از کرامات شیخ علی
 هستی نفسل کرده اند که اگر شیر رو بروی شخصی بیاید او نام
 ایشانرا بگیرد و بر کردنیات ایشان در سال پانصد و شصت
 هجری بوده و مدت عمر صد و هفت سال و قبر در زیر آن است

حضرت شیخ ابو عمر و صریفی قدس سره

نام ایشان عثمان است درمید حضرت عوث الثقلین است گفته
 اند که بدایت کار من آن بود که شبی در صبر لغین روی در آسمان
 کرده به پشت افتاده بودم دیدم که در هوا پنج کبوتر میگذرد و یکی
 میگفت سبحان من عنده خزائن کل شئی و ما ننزل الا بقدر معلوم
 و دیگری میگفت سبحان من اعطی کل شئی حلقه ثم یدی و دیگر

و دیگری یگفت سبحان من لبثت الانبیاء حجة علی خلقه و فضل علیهم محمد

صلی الله و سلم و دیگری می گفت کل ما فی الدنیا باطل الا ما کان

الله و رسوله و دیگری می گفت یا اهل الغفلة عن مولایم تو موالی ربکم

رب کریم عطفی الجزیل و یغفر الذنب العظیم چون آنرا شنیدم بچو

شدم و متسلی که بخود آدم دوستی دنیا و آنچه در دنیاست از دل من

رفته بود چون با یاد او شد با خدا تعالی عهد کردم که خود را تسلیم

شخصی کنم که مرا بخدا تعالی رهنمائی کند روان شدم دنی و دانستم

که گنجا میروم ناگاه پیری نیکو دیدار با بیت و دستار پیش آمد

و گفتم السلام علیک یا عثمان جواب سلام گفتم و سو کند بگو

دادم که تو کیستی که نام مراد انستی گفتم من خضرم پیش شیخ

عبد القادر بودم گفتم یا ابو العباس دوش مردی را در زمین

جذب بر رسیده و قبولی یافته و از بالای بهفت آسمان میراندا آمده

که هر حساب بک عبدی با خدای خود عهد کرده است که خود را تسلیم

شخصی کند بروی را پیش من آر پس مرا گفتم یا عثمان

عبد القادر رسید العارفین و قبله الواقدین درین وقت پس

لازم بگیر ملازمت و خدمت و تعظیم و احترام اورا من خود حاضر
 نشدم مگر که خود را در بغداد دیدم و خضر علیہ السلام غایب شد
 پیش شیخ عبد القادر در آمدم گفت جناب ای عثمان زود باشد
 که خدا تعالی ترا مرید دهد نام وی عبد الغنی بن ثقفه که مرتبه و
 بلند تر باشد از اولیای بسیار و خدا تعالی بوی معیشت کند
 بر ملائکه بعد از ان طساقیه بر سر من نهاد خوشی و خنکی آن بدماغ
 من رسید و از دماغ بدل و ملکوت بر من کشف گشت شنیدم
 که عالم در آنچه در عالم است تسبیح حق سبحانه و تعالی میگویند با خلت
 لغات نزدیک بود که عقل من زایل گردد و در دست حضرت شیخ
 پاره پینه بود بر من زد و عقل برقرار ماند بعد از ان چند ماه در خلوت
 نشانده دالته که مرا هیچ امر ظاهری و باطنی واقع نشد پیش از انکه
 من بگویم با من گفت و مرا از جزئیات جز داد که بعد از سی سال واقع شد
 و میان خرقة پوشیدن من از وی و خرقة پوشیدن ابن ثقفه از من
 بست و بحال شد و ابن ثقفه چنان بود که شیخ فرموده بودند ۵
 حضرت شیخ ابو سعید قیلوی قدس سره

از سادات حسنی و کبار مشایخ ۶۰ اقا بودند که امانات و معتمات
 عالیله داشتند و خرقه ارادت از حضرت غوث الثقلین شاه عبدالقادر
 جیلانی رضی الله عنه پوشیده اند و می فرمودند که شیخ
 عبدالقادر نزد یکتبرین اهل زمین است بحق تعالی درین
 عصر روزی بجهت طهارت می رفتند و ابر بوقی پر از آب بدست
 یکی از مریدان ایشان بود ابر بوقی بیفتاد و شکست ریخت دست
 خود را بر آن ابر بوقی کشیدند فی الحال جان بود دست شد و پر آب شد
 و از آن آب طهارت کردند و فات ایشان در سال نابضد
 و پنجشنبه و هفت جبری بوده و قبر ایشان در قیلویه است
 حضرت شیخ قصبیب البان موصلی

کینت ایشان ابو عبد الله است از مریدان کامل حضرت غوث
 الثقلین اند و خوارق و کرامات عجیب از ایشان بسیار ظاهر شده
 قاضی موصلی را نسبت بایشان انکار تمام بود روزی دید که در یکی
 از کوچه های موصلی از مقابل وی می آیند با خود گفت این را می باید
 گرفت و بحاکم سپرد تا بسیارست برساند ناگاه دید که بصورت

کردی برآمدن چون مقداری پیش آمد بصورت اعرابی برآمدن چون
 نزدیکیتر شد بصورت یکی از فقها ظاهر شدند چون بقاضی رسیدند
 گفتند ای قاضی کدام نصیب البان را بجا کم می بری دست
 میکنی از انکار خود توبه کرد و مرید شد پیش حضرت غوث اعظم
 گفتند که نصیب البان نماز نمی گذار و فرمودند بگویند که همیشه سر او بر
 خانه کعبه در سجود است وفات ایشان در سال بافصد
 و هفتاد و چهارم بود و قبر در موصل است
حضرت شیخ احمد بن مبارک رحمه الله
 صاحب کشف و کرامات بود و خادم حضرت قطب ربانی غوث
 صدیقی سید محی الدین شاه عبدالقادر گیلانی رضی الله عنه دلیل بزرگ
 ایشان همین است که سعادت خدمت آنحضرت را دریافته اند گویند
 چون حضرت غوث اعظم بجهت و عظم بر کرسی جلوس میفرمودند
 ایشان مرتفع خود را برای آنحضرت بران کرسی فرس میگردند و
 وفات ایشان در سال بافصد و هفتاد و چهارم بود و است
حضرت شیخ صدوق بغدادی قدس سره

کینت ایشان ابو الفرج و نام پدایشان حسین است معتم بعد از بودن
 همیشه در مجلس ثوث اعظم حاضر میشدند و استفاد می نمودند و در
 شیخ صدقه بر باد حضرت ثوث اعظم در آمدند و آنحضرت بالای منبر
 رفتند و بیچ سخن گفتند قاری را هم نفرمودند که چینی بخواند اما مردم
 را جدی عظیم و حالتی قوی منبر و گرفت شیخ صدقه با خود گفتند
 که ثوث اعظم چینی نگفتند و قاری هیچ بخواند این وجه از حیث
 حضرت ثوث اعظم روی بشیخ صدقه کرده منبر نمودند یا ندا
 یک از بریدان من از بیت المقدس با نیجا یک کام آمده است و
 بردت من توبه کرده امروز حاضران در بهمانی او من شیخ صدقه
 با خود گفتند کسیکه از بیت المقدس یک کام سبزه آید و پیرا از چه
 توبه باید کرد و بشیخ چه حاجت دارد آنحضرت ادبی بایشان کرده
 من نمودند یا ندا وی توبه میکند از آنکه دیگر در هوا نرود حاجت او
 بمن آلت که او را بحجت حق سجانه تعس راه غایم و فانت
 ایشان در سال با نصد و هفتاد و سه بحبری بوده
 حضرت شیخ بقای بن بطور حتمه الله

صاحب کرامات و معانات عالی و در روزه و درع کامل بوده اند و مرید
 شیخ تاج العارفین ابو الوفا اند و در مجلس حضرت غوث ثقلین
 حاضر می بودند و فیض می ربودند ایشان گفته اند که روزی در
 مجلس غوث اعظم حضرت شیخ عبد القادر حاضر بودم در آن شب
 آنکه در پایی اول منبر و عظمی سفینه مودند ناگاه قطع سخن کردند
 خاموش بوده بر زمین فرود آمدند و بعد از آن بمنبر بالا رفتند
 و بر پایه دوم بنشینند پس من مشاهده کردم که پایه اول کشاد شد
 چند آنکه چشم کار میکرد و فرسار شدند اخضر انداختند و رسول
 صلعم با اصحاب بر آنجا نشیند و حضرت حق سبحانه و تعالی بر دل شیخ
 عبد القادر تجلی کرد چنانکه شیخ میل کردند که بپشتند رسول صلعم
 ایشانرا بگرفتند و نگاه داشتند بعد از آن خورد و لا غرضند چون
 کبخی شک بعد از آن بیالیند و بزرگ شدند بر صورتی مایل سهیمین بعد
 از آن آنه از من پوشیده شد حاضران از شیخ بقا کیفیت پرست
 آنحضرت رسول صلعم و اصحاب را پرسیدند گفتند خدا
 ایشانرا تا یابد کرده است بقوتی که ارواح مطهره ایشان متشکل میشود

میشود بصورت حساد و صفات اعیان و می پند ایشانرا که اینکه
 خدا تعالی آنها را قوت رویت آن ارداح در صورت حیا و صفات
 اعیان داده است و بعد از آن از سبب میل کردن و خورد شدن و
 بزرگ شدن حضرت شیخ پرسید گفتند تجلی اول بصفتی بود که
 بشر را قوت آن نیت مگر بتائید بنویس و بعد از نزدیک بود که شیخ
 بیفتد اگر رسول صلعم ایشانرا می گرفتند و تجلی ثانی بصفت حلا
 بود از نجیبت بود که شیخ بگذاختند و خورد شدند و تجلی ثالث بصفت
 جمال بود از نجیبت بود که شیخ با لیدند و بزرگ شدند ثالث فضل

یوتی من ایشانرا و اله ذوالفضل العظیم و وفات ایشان قریب سال بعد
 و بجاه و سهجری بوده و قبر در باب نوس که از دیه های نهر ملک است واقع

شیخ محمد الاوانی المعروف بابن القاید قدس سره

از اکل مریدان قطب ربانی محبوب سبحانی حضرت شاه عبدالقادر جیلانی
 اندکرامات و مقامات عالیه و از بزرگان صوفیه بوده اند در فتوحات
 کئی مذکور است که غوث اعظم رضی الله عنه ایشان را معبود الحرمت
 می گفتند و میفرمودند که محمد بن قاید از بزرگترین است ابن قاید فرموده اند

که همه چیز ابا زبیر گذاشته ام در وی بجز آنکه او دم ناگاه پیش رو
خود نشان پای خود دیدم مرا غیرت گرفت گفتم این نشان قدم
کیست زیرا که اعتقاد داشتم که هیچکس بر من نایق نیست گفتند
این نشان قدم بنی تبت صلعم خاطر من تسکین یافت بد
حضرت شیخ ابوالسعود بن الشبل قدس سره

از کبار مشایخ و مقتدای زمان و صاحب کرامات جلیه و مقامات عالیه
بوده اند مرید حضرت غوث الثقلین شیخ عبد القادر جیلانی
اند رضی الله عنه در خصوص مذکور است که شیخ ابوالسعود با مریدان خود
گفت که پانزده سال است که خدا ایتحالی مراد در مملکت تصرف
داده است اما من تصرف نکردم این فایده روزی از وی پرسیدند
که چه تصرف نیکنی گفت من تصرف را بجز حق سبحانه گذاشته

ام چنانکه خواهد تصرف کند
حضرت شیخ ابو عمر قرشی قدس سره

نام ایشان عثمان بن مزروق بن حمید بن سلامه است حبلی الدیب
بوده اند مرید و شاگرد حضرت غوث صدیقی محبوب ربانی

ربانی سید عبد القادر جیلانی رضی اللہ عنہ و از کبار مشایخ مصر
 و صاحب خوارق و صاحب علوم ظاہر و باطن بودند سال
 رو و نسل طغیان نمود اہل مصر بخدمت ایشان رفتہ کمی آب انبار
 کردند شیخ برکنار رو و نسل آمدہ از آب آن طہارت نمودند فی الحال آب
 کم شد و در سال دیگر کمی کردہ باز بخدمت ایشان آمدہ خواہش زیادتی
 آب نمودند شیخ آنجا رفتہ باب ابریقی کہ ہمراہ داشتند وضو ساختند در
 حال آب زیادہ شد و بمرکت ایشان روزی غمناک بدعا شد و فات شیخ در
 سال با نصد و شصت و چهار ہجری بودہ مدت عمر زیادہ بر بقا و
 سال و قبر در مصر بہ نزدیک قبر امام شافعی رحمۃ اللہ
حضرت شیخ موفق الدین المقدسی رحمۃ اللہ

نام ایشان عبد اللہ بن محمد بن احمد بن قدامۃ الجنبلی است صاحب
 تصانیف و مقامات ارجمند و جامع علوم ظاہر و باطن مرید و شاگرد
 بادشاہ مشایخ حضرت غوث اعظم صمدانی سید عبد القادر جیلانی
 اندر رضی اللہ عنہ وفات ایشان در سال شصت و ہشت ہجری بودہ
حضرت شیخ محمد بن احمد الجویینی قدس سرہ

در یابی حقایق است ولادت ایشان در سرسیه از بلاد اندلس
 شب دوشنبه هفدهم رمضان سال با صد و شصت و هجری
 وفات در شب جمعه پست در دوم ربیع الآخر سال شصت و سی و هفت در دمشق
 بوده و قبر ایشان در جبل فاسون است که الحال لبالحیه مشهرت دارد
حضرت شیخ صدرالدین محمد بن سحیح قونوی ۷۱

کینت ایشان ابوالسعادی است و بهترین مریدان شیخ محی الدین عجمی
 اند مولانا قطب الدین عسکانه در حدیث شاگرد ایشان است
 و مرتبه تصوف و تشریح هر دو بدرجه کمال داشتند و میان مولانا
 جلال الدین رومی و ایشان اختفا من صحبت و محبت بسیار بوده و مولانا
 جلال الدین پیشتر از ایشان وفات نموده اند و صحبت نماز خود پیشان کرده اند

**حضرت امام عبد القدیای فعی بن
 سعید یافعی قدس القدر**

کینت ایشان ابوالسعادات است و لقب عیغف الدین اصل ایشان
 از یمن است و همیشه در حریم شریفین بوده اند شافعی
 مذہب و صاحب خوارق و تصانیف و صحاب مع علوم ظاهر

ظاهر و باطن و از کبار مشایخ وقت بوده اند نسبت ارادت ایشان
 بچند واسطه بحضرت غوث الثقلین شیخ عبد القادر جیلانی رضی الله
 عنه میرسد در اکثر تصانیف خود مثل تاریخ یانسی و تکریم رؤضه
 الریاضین و نشر المحاسن احوال و خوارق حضرت غوث الثقلین
 نوشته اند و کمال اخلاص و اعتقاد و ارادت بخدمت آنحضرت
 داشته اند و وفات ایشان در شب یکشنبه پست و یکم جمادی الآخر
 سال هفتصد و شصت هجری بوده و قبر ایشان در مرز معلما
 بکوه مسقطیه در جوار قبر حضرت فضیل عیاض واقع است
 حضرت مخدوم شیخ عبد القادر قدس سره
 ایشانرا شیخ عبد القادر ثمانی می گفتند نسبت ایشان بیعت
 و واسطه بحضرت غوث افاق سید محی الدین شیخ عبد القادر جیلانی
 رضی الله عنه میرسد باین طریق که والد بزرگوار ایشان که شیخ محمد
 بن سید شاه میر بن سید علی بن سید مسعود بن سید احمد
 بن سید صفی الدین بن سید سیف الدین عبد الوهاب بن سید
 البشادات سید عبد القادر جیلانی رضی الله عنه باشند صاحب

کرامات و خوارق علییه و جامع علوم معقول و منقول بوده اند و از
 بعد از آن در آنجا باجه ملتان تشریف آورده و میفرمایند
 گشتند و سیاحت اکثر معمره عالم را بقدم تجرید پیچیده بودند و قبر
 ایشان در اجرات و شیخ عبد القادر ثانی از اکتامل مشایخ هندستان
 بوده اند و جمع کثیری از کفار و عصات بردست ایشان بشرف
 اسلام و توبه مشرف شدند شیخ ابوالحی دهلوی متادری در اخبار
 الاخبار نوشته اند که شیخ عبد القادر در ولایت وارث حقیقه
 حضرت غوث الثقلین بودند و فات ایشان پیر دوم ربیع الاول
 سال نهصد و چهل و هجری بوده و مدت عمر شریف هفتاد
 و هشت سال و ایشان را دو پسر بود یکی شیخ زمان شیخ عبد الرزاق
 که عارف و کامل بوده اند و فات ایشان در پنج جمادی الآخر
 سال نهصد و چهل و دو و هجری بوده و دوم سید زین العابدین
 که در حضور والده ماجد خود از عالم رفته بودند و از سید زین العابدین
 پسر ماند سید محمد نام که اولاد ایشان تا حال هست
 و شیخ عبد الرزاق را پسر بود شیخ حامد نام که جانشین بود

پیر بزرگوار خود بودند و ایشانرا پس بود شیخ جمال الدین ابو
 الحسن که باذن والده ماجده خود در حیات ایشان بر سجاده
 نشسته و منات شیخ جمال الدین پست و نهم ذی قعدة
 سال نهمصد و هفتاد و هشت هجری روی داده
 حضرت شیخ عبد اللہ الہدیٰ قدس سرہ

ام پد ایشان سید عمر بن سید حسن جلی است دبد و از دہ و ابطہ
 نسبت ایشان بحضرت غوث الثقلین سید محی الدین عبد القادر جیلانی
 رضی اللہ عنہ میرسد و خرقہ را دست بدست از پدران خود پوشیده
 اند و پانزدہ سالہ بودند کہ بطلب الہی از بغداد برآمدہ بہند و سنان
 آمدند و اکثر مشایخ کبار این دیار را دریافتند و در علوم ظاہر سے
 و باطنی کمال رسیدہ اند و در موضع تہہ کہ از توابع دہلی است سکونت
 در زیدہ اند و جمع کثیری مرید ایشان گشتند گویند کہ ہمیشہ باد صوفی
 و مستغرق سابقہ می بودند کہ امات و حوائق بسیار از ایشان
 بظہور رسیدہ چنانچہ گویند ہر گاہ زردی میخواستہ کہ در خانہ ایشان
 در آید ادر اہر دون آن موضع نابینا و مردہ می یافتند بلکہ عدان سے

که ایشان سکونت داشتند دزد را قدرت نبود که آنجا برآید و فاجعه
 ایشان اوز جمعه دهم ربیع الاول سال سی و هفت هجری بود
 و مدت عمر از صد سال زیاده بود و قبهر در موضع تبه است
 حضرت شیخ محمد المشهور بمیان میر قدس سره
 نام والده حضرت ایشان قاضی ساینده است از اولاد حضرت
 امیر المومنین عمر فاروق اندر ضی‌الیه عنه و حضرت میان میر
 پشواهی اهل زمان قطب جهان مشرف خواطر مقتداست
 طریقت و اقیانوس اسرار حقیقت نادرک کامل عارف دراصل
 و یگانه در علم ظاهر و باطن بوده اند و فضیلت ظاهری و باطنی
 بر تبه داشتند که هیچ یکی از فضلا را قدرت آن نبود که در حضور ایشان
 سخن تواند کرد و ولادت ایشان بقول برادر زاده ایشان که
 از خویشان حضرت شیخ نویسانده آورده بود در شهر سوستان
 سال هفتصد و پنجاه و هفت هجری واقع شده و والدین
 و همسیره ایشان نیز صاحب حال و کشف و کرامات بودند
 چنانچه از والدیه ماجده خود نقل میفرمودند که چون برادر کلان

کمان من متولد شد: الله از کشف دریافته که این پسر عارف نخواهد شد
 مناجات کردند که الهی پسر می بخوام که عارف کامل و تبارک و در یاد
 تو همیشه استغراق باشد تا تعنی او از دار که پسر می و دختر می حق تعالی
 موصوف با این صفات عطا خواهد شد و بعد از آن ایشان متولد شدند
 و خواهر ایشان نیز که درین ایام در قید حیات اند و صاحب حال و
 استغراق عظیم تولد نموده اند و حضرت ایشان زیاده از شصت سال
 در بلده فاخره لاهور اقامت ورزیدند و خواص و عام روی ارادت
 با ایشان داشتند در سلسله علییه قادریه بودند مرید شیخ خضرند که در
 تفرید و تجرید و ترک میخانه و با حاصل از سوستان بوده اند و کشف عالم
 ملکوت را پیش والد ماجده معظمه خود حاصل کرده بودند و او بی
 نیز بودند از روحانیت حضرت عوث الثقلین پسر دستگیر شاه غنی
 الدین عبد القادر جیلانی رضی الله عنه گویند برگز نام مشرفین عوث
 اعظم رابی و ضو بزبان میاورند در ترک و تجرید و فقر و فنا و توکل
 و بقا عمت بر همه اهل زمان خود امتیاز داشته و روز و شب مستغرق
 می بودند و سیغرمودند صوفی آن بود که بنویکی از دروازه خدمت ایشان

عرض کرد که اگر حضرت شیخ را وقتی خموش شود مرا در دل یاد آورند
 و دعا کنند فرمودند خاک باد بر آنوقت که غیر او در دل نگذرد همیشه طریقی
 ایشان مطابق سنت و شرع بوده و در خلا و ملا هرگز ایشان سخن
 که منافی ظاهر شرع باشد واقع نشد و در طریقت جیند وقت خود
 بودند و مرید کم میگرفتند و هر کسی را مرید کردند برادر رسانیدند و حق
 بمرتبہ داشتند که هرگز لفظ مرید از زبان ایشان بر نیامد و سیغ فرمودند
 یاران ما را بطلبید و فتوح از انبای ملوک قبول ننیکردند سخنان ایشان
 همه نصیحت و موعظ بود اشعار مناسب بسیار سخن انزند و عاشق ترک بودند
 و می نسر فرمودند تارک آلت که هیچ مرادی نداشته باشد چنانچه
 اگر کیوی جنب تر نشد باشد جنابت باقیست همچنین اگر خطه از
 حضرات در دل مانده باشد همان حال دارد و این بیت میخوانند
بیت شرط اول در طریق عاشقی دانی که چیست تا ترک کردن
 هر دو عالم را و پشت پازون به و این طریقه خاصه ایشان است که
 از نماز خمس با مریدان خود از شهر هر روز بجانب صحرا و باغات
 می رفتند و در زیر درختها جدا جدا می نشستند و چون وقت نماز میرسد

می رسید همه کجا شده نماز جماعت میگزاردند و باز متفرق می شدند
 و شب بجزیره خود آمده در راهی بستند گاهی دوستی از مریدان میماندند
 و اکثری تنها تمام شب مشغول می بودند بعضی از اصحاب ایشان گفتند
 که از وی حضرت ایشان با ملاخواجه کلان که از اکل یاران حضرت
 ایشان بودند بجانب قبرستان رفتند و مشغول گشتند ملاخواجه
 کلان از کشف قبور بود گفت حضرت شیخ میشوندند که صاحب این قبر
 چه میگوید من نمودند چه میگوید گفت می گوید من در آدان جوانی
 از دنیا رفته ام و بسبب عملهای بد بجزاب گرفتارم اسال شما عزیزان
 بر سر قبر من آیدید عجب که من معذب باشم فرمودند که پرس از صاحب
 قبر که عذاب تو از چه رفع شود ملاخواجه توجه نموده گفت که میگوید اگر عقاب
 هزار بار کلمه طیبه لا اله الا الله خوانده ثواب آنرا بمن بخشید عذاب رفع
 شود حضرت ایشان پرس که ام از اصحاب گفتند که بخوانید و خود نیز خوانند
 چون با تمام رسید ملاخواجه گفت که صاحب قبر میگوید برکت کلمه طیبه
 و انفاس شمارا عذاب از من برداشتنند کرامات و خوارق عادات
 از ایشان و از مریدان ایشان بخندان واقع شده که آنرا در تحریر

توان آورد خادم آنحضرت نقل کرد که حضرت شیخ در هوا با سه
 گرم شنبه‌بار پشت بام حجره خود میگذرانید و اندیشی مرا فرمودند که
 کوزه آب در مروه پیش من نهاده بخوبی راوی گوید که مروه را
 بخدمت ایشان نهادم کوزه آب مرا فراموش شد نیم شب بادم
 آمد که کوزه نگذاشته‌ام بر خاستم و کوزه را بالا بردم دیدم که جامه خود
 خالی است در تفحص و تجسس شدم که مبادا بجزیره رفت با شند چراغ
 روشن نمودم بجزیره رفتم آنجا نیز نیافتم متحیر و متفکر نشتم چون وقت
 نماز فجر شد حضرت ایشان از بالا آواز دادند که آب طهارت بیار
 فی الحال کوزه آب بخدمت ایشان بردهم و گفتم که حضرت اشب کجا
 بودند اول من فرمودند که خواب دیده گفتم اگر حضرت نقل ایندازند
 ام این نظر از خاطر من بیرون نخواهد رفت من فرمودند میگویم اما
 این ستره بپوش گوی اگر کفنی ترا زیان رساند فرمودند اشب
 تا حال در غار حرا بودم پرسیدم غار حرا کجاست من فرمودند غار است
 که پیغمبر صلعم پیش از بعثت در آنغار خدای عزوجل را عبادت میکرد
 عجب دارم از حج کنندگان که حج گذارند و ساعتی در آنغار بسر نبرند

بنزد که اگر کسی را جای دیگر در دوازده سال کتایش نشده باشد
 بیک شب نشستن در آنخارفتوحات روی دهد این فقیر و پابر بلاست
 ایشان رسیده بود و حضرت ایشان کمال مهربانی و عنایت فرمود
 بمن داشتند چنانچه در سن هجده سالگی مرا بیماری روی داد که اطبا
 از معالجه او درماندند چون بادشاه بخانه ایشان دست مرا گرفتند
 گفتند که این پسر کلان ناست و اطبا از علاج این درمانده اند تو چه
 فرمایند که حق تعالی این را بر بخشد ایشان کاسه آب را طلب داشته
 و دعائی بر آن خوانده میدند و بفقیر دادند چون آنرا آشامیدم در آن
 هفته صحت کامل یافتیم و با نکل آن آزار دفع شد چون پیش ازین رساله
 سمسری بکینه الاولیاد احوال و ارضاع آنحضرت و پیرو مردان ایشان
 مفصل نوشته بود درین کتاب همین قدر اکتفا نموده شد و فوات
 ایشان روز سه شنبه بعد از نماز ظهر هفتم ماه ربیع الاول سال
 یک هزار و چهل و پنج هجری بمعبوده لاهور در محل خانی پوره واقع شد
 و جمع کثیری بر جنازه ایشان نماز گذارده اند عمر شریف هشتاد
 و هشت سال و قبر ایشان در موضع ما ششم پوره که متصل شهر لاهور است

واقع شد بزاد و تبرک و از مریدان ایشان که از عارفان کامل
 و اصل و مشهور بودند و بر حمت حق پیوستند حضرت حاجی نعمت الهی
 سمرهندی است و شیخ تمنا و شیخ اسمعیل و ملا خواجه کلان و میان
 حامد و حضرت ملا عبد الغفور دانشمند و حاجی صالح و جماعه دیگر در
 حیات اند و از اکمل مریدان ایشان اند حضرت ملا شاه است و
 حضرت ملا خواجه بهاری و شیخ محمد لاهوری و شیخ احمد سناری و شیخ
 احمد دهلوی ختم نمودم احوال مشایخ کبار سلسله معظمه سبزه که قادریم
 را به بهترین مشایخ متاخرین قدس الله اسرارهم و این فقیر بچکس
 مثل ایشان ندیده در همه چیز و الحال نیز در واقعته بجز امت ایشان
 مشرف میشود سپت نماید این سلسله گسسته باد و گردن ابام بدین بسته باد

سلسله شریفه خواجههای بزرگوار قدس

اسرارهم حضرت شیخ ابو یزید بسطامی ^{اول} می

لقب ایشان سلطان العارفین و نام طیفور بن عیسی بن آدم بن
 سهروشان است و جد ایشان کبر بوده بسعادت اسلام مشرف
 شده و اصل ایشان از بسطام است صاحب رشحات نوشته

نوشته که ایشان ادیسی حضرت امام جعفر صادق اند رضی الله عنه
 و صاحب تذکره الاولیاء گوید که صد و سیزده پیر را خدمت کرده
 بودند یکی از بزرگواران امام جعفر صادق بوده اند و ابو حفص و یحیی معاذ
 و شفیق طنجی را نیز دیده بودند و از مادر ایشان نقل کند که چون لقمه
 در دهان می انداختم که در آن شبه بودی بایزید در شکم من بپسید
 تا آن لقمه دفع کردی سید الطایفه حضرت جنید منسروند که بایزید
 در میان ما چون جبرئیل است در ملائکه و از سخنان بلند می که از ایشان
 نقل میکنند شیخ السلام در آن باب میفرماید که بر بایزید فراوان
 دروغها بسته اند و از حضرت شیخ بایزید پرسیدند که سنت کدام است
 در فرض کدام فرموده سنت ترک دنیا و فرض صحبت مولا گویند روزی
 بدجله رسیدند و جمله هر دو کنار هم آوردند و فرمودند بدین غزه نشوم که مرا
 به نیم دانگ بگذرانند و من سسی سال عمر خویش به نیکانک بزایانم
 سرا کریم می باید نه که امت ترس بودند عارف بهیچ چیز شاد نشود جز
 بوصال و فرموده اند صحبت نیکان به از کار نیک و صحبت بدان بدتر
 از کار بد نقلت که ایشانرا بعد از فوت بجزاب دیدند پرسیدند حال

تو چونت نسر بودند مرا گفتند ای پسر چه آوردی گفتم درویشی که
 بد را گاه ملک شود از تو پسر سندی که چه آوردی گویند چه خواهی و طریقه
 طبع غریبه منسوب ایشان است و بنامی این طریقه بر سر کمر و غلبه است
 و فات ایشان پانزدهم شعبان سال دویست و شصت و یکم هجری
 و بقولی دویست و سی و چهار بوده و این دو قول تاریخ وفات
 از آنکه کتب معتبره که در زمان تسلیم نوشته اند نقل کرده شد و آنچه
 حضرت مولانا عبد الرحمن جامی دویست و سی و چهار نوشته اند
 احتمالاً در از طبقاتیکه این تاریخ را نقل کرده اند خالی از غمی نباشد و قبر ایشان در ^{بسطام}
حضرت شیخ ابوالحسن خرقانی قدس سره
 نام ایشان علی بن جعفر است و خرقان موضعی است نزدیک بقره زین
 که ایشان از آنجا اند عوث روزگار خود بوده اند انتساب ایشان
 در تصوف بشیخ بایزید بسطامی است و ترتیب ایشان نیز در سلوک
 از دو حایت شیخ بایزید بسطامی است اما ولادت ایشان
 بعد از وفات شیخ بایزید بعدنی است و وفات ایشان شب شنبه
 عاشورا سال چهارصد و هشت و پنجاه هجری بوده و نسر بوده اند

انکه هرگز با کسی محبت مدارید که شما گوید خدا و او گوید چیز دیگر شیخ شبلی قدس سره
فرموده اند که آن خواهیم که نخایم ایشان گفته اینم خواستی است روزی با صاحب
خود گفتند که چه چیز بهتر بود گفته شیخ ایم نوگویی فرمودند دلی که در وی همه یاد او بود

حضرت شیخ ابوعلی رودباری قدس سره

نام پدر ایشان محمد بن قاسم بن منصور است و از ابناء ای ملوک بوده اند نسبت
ایشان بکبری میرسد و حال ابو عبید الله رودباری اند و مرید پسر اسطه سید العظمی
حضرت شیخ حیدر بغدادی اند و فات ایشان در سال سصد و هشتاد و دو در

بوده و قبر ایشان در مرست

حضرت شیخ ابوعلی کاتب

اصل ایشان از مرست و با اکثری از مشایخ صحبت داشتند و مرید شیخ ابوعلی
رودباری اند ایشان فرموده اند که هرگاه مرا مشکلی پیش بیاید صلح را بجزاب
میدیدم و آنرا می پرسیدم و وفات ایشان در سال سصد و چهل و شش
در تقوئی سه صد و پنجاه و شش هجری بوده و قبر ایشان در مرست

حضرت شیخ ابو عثمان معن سر بی قدس سره

نام ایشان سعید بن سلام است و اصل ایشان از نوب شاگرد ابو الحسن صالح است

مرید شیخ علی کاتب بوده اند و با یعقوب نهر حوری و حبیب مغزلی و ابو عمر و صاحب
 صحبت داشته اند و سالها مجاور مکة معظمه بوده اند شیخ الاسلام گویند که در
 سی سال در مکة معظمه بود و در حرم بول کرده جهت حرمت حرم وفات ایشان
 در نیشابورست واقع شده در سال صد و هفتاد و سه هجری و قبری
 ایشان نیزه در نیشابورست پہلو ابو عثمان جبری و ابو عثمان نصبی

حضرت شیخ ابوالقاسم گرگانی رح

نام ایشان علی است و ایشانرا نسبت ارادت باطن از دو جانب است یکی
 از شیخ عثمان مغزلی بدو واسطه بسید الطایفه شیخ حمید بغدادی میرسد و نسبت دیگر
 از شیخ حسن خرقانی بدو واسطه شیخ بایزید بسطامی می پونند و صاحب کشف المحجوب
 در او ایل صحبت ایشان رسیده و ایشان را قطب مد ار علیہ وقت نوشته
 اند با شیخ ابوسعید ابوالخیر قدس سره صحبت داشته اند و قایلند در سال چهارم و پنجاه

شیخ ابوعلی مسازندی قدس سره

نام ایشان فضل بن محمد است و فاضل قدسی است از مضافات طوس شیخ
 الشیوخ حراسان لاده اند و شاگرد استاد امام قشیری در مرید شیخ ابوالقاسم
 گرگانی اند و با شیخ ابوسعید ابوالخیر ملاقات نموده اند و وفات ایشان

ایشان در سال چهار صد و هفتاد و هفت هجری بوده و قبر در طوس است

حضرت خواجه یوسف بن ایوب همدانی رح

کینت ایشان ابو یعقوب داصل ایشان از همدان است در مدینه شیخ ابو علی فارابی
اند و از شیخ ابوالسحاق شیرازی گردنیز استفاده نموده اند و شیخ عبد الله جو
ر شیخ حسن سمنانی صحبت داشته اند و چون بنیاد فرستند حضرت غوث ثقلین
را هم دریافته و در مجلس حضرت غوث اعظم اکثر حاضرینند حنفی مذہب و
سلسله خواجهای بزرگوار بوده اند ولادت ایشان در سال چهار صد و پنجم
هجری بوده و وفات در راه مرد سال با صد و سی و پنج هجری رو
داده و قبر ایشان در همدان است ایشانرا چهار خلیفه بودند خواجه عبد الله ترمذی خواجه
حسن انداقی و خواجه احمد سیوی خواجه عبد الحانق غمدانی رحم الله تعالی
حضرت خواجه حسن انداقی رح

کینت ایشان ابو محمد است و نام حسن بن حسین و انداق موضع است در لوار
بخارا ولادت ایشان در سال چهار صد و شصت و چند هجری و وفات کمال
با صد و پنجاه و دو و قبر ایشان در بخارا بیرون دروازه کلاباد در مرز
شیخ ابوبکر اسحاق کلابادی است

لقب ایشان در سلسله خواجگامی بزرگوار قدرت اسرار هم حضرت عسکری را
 مرید و خلیفه خواججه محمود انبیر فغنونی اند ایشانرا مقامات علییه و کرامات ظاهر
 بسیار بوده ایشان منقولست که سیغرمودند اگر در روی زمین یکی از فرزندان
 عبدالحق بن محمد و الی بودی حسین بن منصور هرگز بر سره دار نرفتی و انجام او از
 فرزند آن مریدانند ولادت ایشان در راستین که تقسیم است از بخارا و خاست
 در سال هفتصد و بیست و یک هجری بوده مدت عمر یکصد و سی سال و قبر در خوارزم است

حضرت خواججه محمد با ساسی قدس سره

مرید و خلیفه حضرت غزیرانند و حضرت خواججه بهاء الدین نقشبند را بفرزند
 قبول کرده اند و با صحابه می گفتند که این مرد است که بوی ابن کلاب سیده بود
 زود باشد که مقتدا ای روزگار شود پس روی بآب میر کلال که مرید و خلیفه
 ایشان بود کردند و فرمودند که در حق فرزندم بهاء الدین شفقت در اینند
 و ترا اجل نگویم اگر تقصیر کنی و امیر بر پای خاستند و دست بر سینه نهاده گفتند
 که هر دو نباشم اگر تقصیر کنم ولادت ایشان در شهریه ساسی بوده است
 که از جمله دیبهای راستین است و قبر ایشان نیز در آنجا است
 حضرت سید امیر کلال قدس سره

ایشان از مریدان و خلفای خواجه محمد بابا ساسی اند ولادت ایشان در موضع
سوخارست و فات ایشان در وقت نماز باشد و روز پنجشنبه هشتم جمادی الاول
سال هفتصد و سیصد و دو هجری بوده و قبر ایشان در موضع سوخارست
حضرت خواجه نقشبندی بهاء الدین قدس سره

نام ایشان محمد بن محمد التجاری است و وجه تسمیه نقشبند در رساله بهائیه
که در معانیات حواشی است می نویسند که حضرت میفرمودند من و پدر بصنعت
کنج بافی و نقشبندی مشغول میبودیم و همین نقل را بخط حضرت مولانا عبدالحق
جانبی قدس سره نیز نوشته یافتیم سلسله حضرت خواجه های نقشبندی
اند ایشانرا نظر قبول از فرزندی خواجه محمد بابا ساسی است و مرید سید میر
کلان اند و ادیسی نیز بوده اند از روحانیت خواجه عبدالحق عجد و آن
قدس الهی سره و از خدمت قثم شیخ و خلیل اما که از مشایخ ترکستان بوده
اند فایده ما گرفتند عوث وقت و قبله اولیای زمان خویش بوده اند و
خاص و عام روی باب ایشان در آئینه اند طریقه ایشان تمام مطلب شیخ
شریف بوده و مذہب امام عظیم رضی الله عنه داشتند و اکثر مشایخ این
سلسله حنفی بوده و عالم از خواجه بزرگ پرسیدند که در طریقه شما جبر و خلوت

و سماع میباید فرمودند که نمی باشد پس گفتند که بنای طریقه شما بر حسب فرموده
 که بظاهر با خلق و به باطن با حق سبحانه و تعالی پیوسته از درون شو اشناؤ
 و زبرون بگانه باشی اینچنین زیباردش کم می بود اندر جهان بی داریم
 همه جا و با همه کس در کار بیسیدار نهفته چشم و دل جانب یاری کویند که حضرت
 خواجه را هرگز غلام و کینزک نمی بوده است ایشانرا از معنی سوال کردند
 فرمودند که بندی با خواجگی راست نیاید از ایشان پرسیدند که سلسله شما کجا
 میرسد فرمودند که از سلسله کسی بجای می رسد و پرسیدند که در باب سماع
 چه میفرمایید فرمودند که انکار نمیکنم و این کار نمیکنم و خواجه بزرگ را خوارق
 و کرامات از آن بیشتر است که ششمه از آن بیان توان نمود و از والده ماجده
 ایشان منقولست که میفرمودند فرزندم خواجه بباوالدین چهار ساله بود
 که گفت این کا و ما کو ساله سفید پشانی خواهد آورد بعد از چند ماه همان صفت
 کو ساله برآید کویند چون حضرت خواجه بکه معظمه رفتند در آنروز که حجاج
 قربان میگردند فرمودند ما هم یک پسر داریم او را در راه خدا قربان کردیم
 در دیشتی که در آن سفر همراه ایشان بودند آن تاریخ را نوشته اند چون به
 بخارا رسیدند و تحقیق نمودند پسر خواجه همانروز فوت شده بود و چنانچه

و چنانچه ایشان در ایام حیات خود تصرف نکرده است الحال نیز همان تصرف است
 و ولادت ایشان در محرم سال هفصد و هژده هجری در قصر عارفان بوده و دفاتر
 دو شنبه سوم ماه ربیع الاول سال هفصد و نود و یک هجری رویداده و مدت عمر
 شریف ایشان هفتاد و یک سال بوده و قبر ایشان متصل شهر بخارا است
 در قصر عارفان خواجه بزرگوار علیه الرحمه وصیت کرده بودند که پیش جنازه ما را
 بیت بخوانند بیت مفلسانم آمده در کوی تو باشی بشه از جمال رویتو: حضرت خواجه
 را اصحاب بسیارند اهل مادر انبیا که می سرید ایشانند اما اشهر و بیشتر و مهتر خواجه
 پارسا و خواجه علاء الدین عطار و ملا یعقوب چرخ و خواجه علاء الدین محمد دانی
 حضرت خواجه محمد پارسا قدس سره

نام ایشان محمد بن محمد بن محمود الحانفی البخاری است و لقب ایشان دین‌تغاب
 خواجه بزرگ عنایت فرموده اند از کبار اصحاب خواجه بزرگ اند در مرض اخیر
 خواجه بزرگ در غیبت ایشان با اصحاب و احباب در حق ایشان فرمودند مقصود
 از ظهور با وجود دست او ابرو و طریق جذب و سلوک تربیت کرده ایم اگر شغل میشود
 جهانی اند و نیز میگردود چون در محرم سال هفتصد و بیست و نه هجری طحطافی بیستم
 زیارت بنی مسلم بن سواد بنی عباس است و در تاریخ و حواله کرام و از آغاز تمام پیش

می آمدند چون بکجه مسقطه رسیدند از کان حج را تمام کردند ایشان را رضی عنده
شد و از آنجا متوجه مدینه شریفه شدند در روز چهارشنبه هجرت و سوم ذی الحجه
بمدینه رسیدند در روز پنجشنبه هجرت و چهارم ماه مذکور کجا رحمت حق پوستند
و شب جمعه ایشان را دفن نمودند و قبر ایشان در بقیع کجا قبزه امیر المؤمنین عجل
رضی الله عنه واقع است و سن شریف ایشان هجرت دوازده سال بوده

حضرت خواجه ابوالفضل پارسا رحمه الله

لقب ایشان برهان الدین و حافظ الدین است فرزند خواجه محمد پارسا اندوهری
فاضل و عارف و کامل بوده مانند در نفحات آورده اند که پایای علوم شریف و بوم
طریقت را ابوالدبیر کور خود رسانیده بودند و در نفی وجود و بذل موجود کار از ایشان
گذرانیده در سفر حجاز زاهد خود بودند فرمودند که وقتی که والدین فوت می شدند
بر سره بالین ایشان حاضر می نمودم چون حاضر شدم روی مبارک ایشان را که دم تا نظر
کنم چشم گشاید و تبسم نمودند اضطراب من زیاده شد روی خود را بر کف پا
ایشان نهادم پای خود را بالا کشیدند و فات خواجه ابوالفضل پارسا در
سال هجرت صد و شصت و پنج هجری بوده و قبر ایشان در خطه بلخ است
حضرت خواجه علاء الدین عطاردی

نام ایشان محمد بن محمد البخاری است و اصل ایشان از خوارزم بوده از کبار سرداران و خلفا
 خواجه بزرگ اند و در ایام حیات خود ترتیب بسیاری از مریدان و اولیای ایشان کرده
 و میفرمودند که علاء الدین خلیلی بر ما سبک کرده است و صدیقه خواجه بزرگ در خانه
 خواجه حسن عطار فرزند خلف ایشان بوده چنانچه خدمت مولانا می شیخ در جمیع
 از حضرت خواجه احرار قدس سره نقل کرده اند که خدمت خواجه حسن داماد حضرت
 خواجه بزرگ بوده اند قدس الله برجاهم و فاته ایشان بعد از نماز نطق شب چهارم
 شنبه پنجم رجب سال هشتصد و دو بوده و قبر ایشان در ده توخانیان است و فاته
 خواجه حسن عطار در شب دوشنبه عید قربان سال هشتصد و بیست و شش مجری واقع شده
 و قبر در توخانیان است

مولانا یعقوب چمر حنی ۱۱۱

اصل ایشان از موضع خسرخ است و جرح دیبی است از تنه لهر که از توابع غزنین واقع
 شده فقیر در آنجا رسیده و قبور اجداد ایشان در آنجا است و ایشان مرید پسر
 خواجه بزرگ اند و اول بار که بخدمت شریف ایشان رسیدند فرمودند که ما از
 خود کاری نیکنم اشب به پنجم اگر ترا قبول کنند ما نیز قبول کنیم مولانا یعقوب چمر
 فرمودند که هر که شبی سحر از آن بر من نگذشت است که ایا چه نمود چون با او بگذشت

ایشان رتسم فرمودند قبول کردند و ایشان را بنواجه علاء الدین عطار سپردند
بعد از وفات خواجه بزرگ در صحبت علاء الدین عطار بمرتبگی کمال رسیدند و جامع
گشتند در علوم ظاهری و باطنی و ولادت ایشان در غزنین است و قریباً
در موضع ملقو که یکی از مواضع حصار شادمان است واقع شده
حضرت خواجه عبد القدوس سره

لقب ایشان ناصر الدین احرار است و نام پدر ایشان خواجه محمود بن شهاب الدین
است و جد ایشان بسیار بزرگ بوده اند و حضرت خواجه بهترین و کاملترین
مولانا یعقوب چرخانی اند و سلسله خواجه احراری اند و مقتدای طریقت و
رهنمای حقیقت بوده اند و اهل مآور النهر و نهر آسان ایشان را بجای بزرگ میدانستند
اند و کرامات و خوارق عادات بی نهایت از ایشان بطهور رسیده حضرت مولانا
عبد الرحمن جامی قدس سره اخلاص و اعتقاد بسیار داشته اند چنانچه بعضی
کتابها بنام ایشان تصنیف کرده اند و ایشان را بجای پدر خود میدانستند و حضرت
خواجه اهرام کمال محبت و یگانگی با ایشان بوده است و نسبت حضرت مولانا بابا
ملاقات کرده اند چون بار آخر حضرت خواجه مولانا عبد الرحمن جامی را دیدند
فرمودند محاسن بعینه گردید ایشان در بدیهه این است و گفتند چیست پیرا که

سر دره سگانت و موسی سفید کرم جابوب استانت و گویند که حضرت
 خواجہ احرار امال در اعت بی نهایت بوده همه را در راه الهی صرف می نمود
 و چون سال بآخر رسید انبار بچی را بوده و این اذکرامات حضرت خواجہ است
 و در یناب حضرت مولانا فرموده اند ابیات ہر از ان مرزعه در زیر کت است
 کہ از او رفتن را بہشت است درین ہر زمرہ نشانہ تخم دانہ در ان عالم ہند انبار خانہ
 ولادت ایشان در ماہ رمضان سال شصت و شش ہجری در قریہ باستان کہ
 از توابع ناشکند است بودہ وفات ایشان شب شنبہ بیت و نهم سلخ ربیع الاول
 سال شصت و نود و پنج افتخردہ مدت عمر شریف نو و سال است چند ماہ کم و قدر ایشان ^{در سنہ}
 حضرت مولانا نظام خاموش رح

ایشان فاضلہ دکامترین ہریدان و خلفای مولانا نظام الدین خاموش اند
 و از علوم ظاہری و باطنی پرہ تمام داشتہ اند و بر جادہ شمع و سنت مستقیم بودہ اند
 چون بجز ان شریف برده اند بسید قاسم بہریری و مولانا ابو یزید کوردی
 و شیخ زین الدین خانی و شیخ بہاد الدین عمر محبت داشتہ اند حضرت مولانا عبد
 الرحمن جامی قدس سرہ لاشی در نفحات مذکور ساختہ اند کہ روزی می گفتند
 بعضی از درہ ایشان فرق میان خواب و ہداری جرمان نمینواند کہ در خود خفته

که بعد از خواب می باشد میان بند و اول کیفیت مشغولی ایشان در خواب و بیدار
 بربیک طریقه است بلکه در حالت خواب که بعضی سوانح مرتفع میشود و در امکان
 چنانست که آنچه میگفتند اشارت بحال خود میکردند و فایده ایشان در اشخاص
 نماز پشیمان روز چهارشنبه بمغرم مجادی الاخر سال شصت و شصت هجری بوده

و قبر ایشان در خیابان هرات است

مولانا عبد الرحمن جامی قدس سره

لقب اصلی ایشان علامه الدین است و لقب مشهور لوز الدین و تخلص جامی نام
 و والد ایشان احمد بن محمد دشتی بوده و دشت نخله آیت از محلات صفایان
 حنفی مذہب بوده اند و آنچه در میان عوام است که ایشان بمذہب امام شافعی
 نقل کرده اند خلاف است چنانچه شخصی از خدمت مولانا زین الدین نجوس
 از یمنعتی پرسید فرمودند که غیر واقع مردم فرار گشته اند کتاب چهار مذہب حضرت
 شیخ سعید خرقانی را که از کلمه مسطره همراه آورده بودند بمسائل اخو طاع عمل مینموده اند
 مثل وضو ساختن بعد از مس مراه و مس انعام تنانی و غیره ما و حضرت مولانا
 عالم عامل عارف کامل در فنون علم ظاہری و باطنی جامع و مقبول عالم و معترف
 اهل ماوراءالنہر و خراسان و شوشانی زمان بوده اند و سلطان حسین مرزا در امکان

را کمال عیفت و نیازمندی بخدمت ایشان بوده و از اکل و فضل بریدان سعد الدین
 کاشغری اندر حمد اله تعالی چون بخدمت مولانا سعد الدین رسیدند فرمودند که
 شایسته آنجا که ما افتاده و بسته و اسطر بخواجه بزرگ میرسند و خواجه محمد پارسا را
 در حرسان ایام طفولیت ملازمت کرده بودند و حضرت خواجه پاره مبارک است
 ایشان عنایت نمودند و خواجه احرار قدس الله سره ایشان را کمال تعظیم و احترام
 می نمود چنانچه از نهایت محبت در مکاتیب خود لفظ عرض داشت می نوشتند و میفرمودند
 که افتخار در حرسان است مردم چرا بر او شنائی چراغ باور الهی آیند با وجود آنکه
 حضرت مولانا را حال بر شینوال بود که هرگز اظهار درویشی و کرامات نمیفرمودند
 و سیکه تندرست و کرامات اعتمادی نیت و خود را گاه در لباس عالم طاهر
 گاه در وقت شورش شاعری پنهان میده اشتند و میفرمودند که ستمه حال شرط
 این طریقه است اما حالت که اندیشه و خیال ایشان پشته شو باشد هرگز در هیچ
 نفس از شغل باطنی غالی نمی بودند و در فضیلت بجزی بوده اند سراج جامعیت
 ایشان کم کسی گذشته نفس ندی حق تعالی بایشان داده بود اشعار ایشان
 که بهترین شواهد است تمام شغل بر حقایق و معارف و بر حضرت مولانا از ابتدا
 حال تا مرتبه کمال کثرتش و عشق و جذب محبت غالب بوده چنانچه نفس سوده اند است

لذت عشق فرودسته مراد درک دلی عشق میگویم و جان میدهم از لذت و
 د گفته اند سه غم عشق از دل کس کم بها دلی بے عشق در عالم سب ادا
 مستاب از عشق رو که خود بجاییت که آن همه حقیقت کار سازیت
 اگر چه بظاہر جمال تعلق خاطر می بود اما از وطن این باکی نداشته اند رباعی
 کار جامی عشق خوبانت هر سو عالمی در پی انکار ادا و بچنان در کار خویش
 و این بخت آن بود که میفرمودند هر چند عارف کامل واصل بعد از تحقیق بچنان
 و اتصال محبوب لم یزلی در هر چه نکره حسنه یک چیز نپندد و در هر چه آید ز جزیک
 چیز نجوید اما در ادا خازر از جمیع تعلقات ترک و اجبات نموده میفرمودند که محب
 آنست که از همه چیز قطع تعلق کند و خواست او خواست محبوب کرد و میت
 با عشق تو ام هواماندهست و هوس با آتش سوزنده جهان مانده حس
 خواهد تو مقصود دل خود هر کس جامی از تو ترا همین خواهد و بس
 و هیچ خواهش و مرادی بغیر از طلب الهی نداشته و میفرمودند میت
 هست مراد هر کسی چیز در از بچنان نیست مراد غیر تو جامی نامراد را
 همیشه در وجد و ذوق می بود و اند چنانچه چند نوبت سماع میفرمودند و
 او حسنه حلال که کلمه می گفتند رباعی خوشوقت کسی که می دین

درین سخنان از خم بسبب کشته از پیمانہ صد بار اگر نیت تو و عالم هست :
 واقف نشود که هست عالم یانه : و حضرت مولانا را فهم و طبعی که بود بالاتر
 از ان نباشد و بسیار خوش خلق و خوش تکلم و شگفتہ بودند و سظایبها
 لطیف می فرمودند و تصانیف ایشان چل در چار است بعد و لغظ و همه
 در عالم مشهور و معروف سچکس ، ابران سخن نیت و شواهد النبوة و نجات
 الانس که سخنان لطیف و نکته های دقیق در ان مندرج است دو چشم تصانیف
 ایشان است در مثنوی یوسف و زلیخا و در غزلیات دیوان اول که بهترین اشعار
 است مثل ندارد و این فقیر همیشه تصانیف نظم و نثر ایشانرا مطالعه می نماید
 و از برکت آن کلام حقیقت استقام خاطر ما میر باید و این کتاب را می نویسد هر از
 تتبع و شاگردی ایشان است فصاحت و بلاغت در کوز حال حضرت مولانا
 از کلام ایشان است و یکی از کلامی این زمان در باب حضرت مولانا طعن و
 انگاری نمود و سخنان ناشایسته میگفت فقیر او را منع میکرد بعد از خونت آنروز
 یک از فضل که عالم و عامل است شبی او را بخواب دید با اضطراب تمام پرسید
 اضطراب چیست گفت بدبخت رفقه بودم و سخر استم در آنم که مولانا علیه السلام
 حاجی آمد و در این مها گرفت و گدازت و چون نسبت اخلاص فقیر را بدت

ایشان دانسته بود نام فقیرا گرفت که ایشان بگویند که بولانا عبد الرحمن جان
 بگویند مرا بگذارند و از تقصیر من در گذارند و ولادت ایشان در حر جرد جام در
 پست و دوم شعبان سال شصت و پنجاه هجری بوده و مدت عمر شصت و نهم
 هشتاد و یک سال و فات ایشان بعد از حضرت خواجه احرار سینه سال است
 در شصت و نود و هشت هجری پنجم ماه محرم روز جمعه در وقت اذان سنت
 و قبر ایشان در خیابان هرات است مقبره قبر پیروز و برداشت جنازه
 ایشان را سلطان حسین میرزا با جمیع امانی موالی خراسان نموده است
حضرت مولانا عبد الغفور لاری قدس سره

لقب ایشان رضی الدین است و اصل ایشان از لاری و از اعیان آن دیار بود
 از اولاد سعد بن ابی وقاص است که از کبار انصار و از قبیل انصار و از قبیل
 حرج است مرید کامل و شاکر و در شریف حضرت مولانا عبد الرحمن جامی اندو
 حضرت مولانا در باب ایشان منسب موده است آنجا که فهم و دانش سرشته
 بود شکاری با زیست تیز رفتار عبد الغفور لاری : و حضرت مولانا مرید کم میگرد
 اند و منسب موده که یک مرید کامل که با شکر کافیت و این اشاره به عبد الغفور
 است که کامل بوده اند و ایشان را در علوم ظاهری و باطنی قدرت تمام بوده و در

و حاشیه بر شرح ملا و نغمات الالسن نوشته اند و محل شکلات و نغمات آنرا
 نموده اند و کمال محبت و اخلاص بخدمت پر خود داشته اند و روز وفات
 حضرت مولانا قدس سره در خدمت بوده اند و وفات ایشان بعد از طلوع
 آفتاب روز یکشنبه پنجم شعبان سال پنصد و دوازده هجری بوده و قبر ایشان
 متصل قبر حضرت مولانا در خیابان هرات است سعادت مند مرید که بعد از نزدن
 بهم در خدمت پر خود باشد

حضرت خواجه عبدالشاهید قدس سره

نام پنهان ایشان خواجه کاخواجه بن حضرت خواجه عبدالله احرار است و چون
 متولد شدند والد خواجه بخدمت حضرت خواجه احرار قدس سره برودند
 حضرت خواجه ایشانرا دکمار گرفته فرمودند که این پسر عارف خواهد شد بپرکت
 نفس حضرت خواجه بکلمات ظاهری و باطنی و معانی عالی رسیده اند و کرامات
 و خوارق جلیمه بسیار از ایشان بظهور پوستند و بسند و ستان تشریف آورده
 بودند و اهل هند کمال اعزاز و احترام بجای آورده اکثری مرید گشته و بطریق
 ایشان در سلوک بطریق حضرت خواجه بزرگ بوده و هر ده سال در پنهان
 بوده دو سال پنصد و هشتاد و هجری و سنر نمودند که وقت رحلت مانزد یک رسیده

ما موریم با آنکه شسته استخوان خود را در سمرقند بگورخانه ابای خود رسانیم و متوجه
 سمرقند شدند و بعد از رسیدن سمرقند بدو سه روز رحلت نمودند و قبر ایشان در جوار حضرت
 خواجه اسرار است ه

حضرت خواجه باقی رحمتہ اللہ

ادیسی حضرت خواجه نقشبند سیاه الدین و بظاہر مرید مولانا خواجه علی الیکینی اند
 یکی از مریدان خواجه گفت که در وقت رحلت خواجه فرزندان ایشان از حاضر
 ساخته پرسیدند که در باب این کودکان چه میفرمایند گفتند مصراع فرزند
 بنده است خدا را بخش بخورد و فوات ایشان در سال هزار و دوازده و چوبی بوده
 مدت عمر شریف ایشان چهل سال و قبر در وحسلی است ه

ماشم خواجه و صالح خواجه و سپیدی قدس سراد هم

دو مرید از صفات سمرقند است و هر دو برادرانند و درین زمان مقتدای بابا و مرید
 بودند مردم آنجا را ردی ارادت بخدمت ایشان بوده ماشم خواجه برادر کلان
 و پسر حوزد صالح بودند در سمرقند می بوده اند و مرید پدر خود اند و خود
 کلان خواجه و ایشان مرید خواجه کلان جو یاری و ایشان مرید خواجه محمد
 کاشانی و ایشان مرید مولانا محمد قاضی و ایشان مرید حضرت خواجه احرار

احرار قدس اسرار هم وفات ما ششم خواجه از دوشنبه ربيع الاول سال هزار
 و چهل و نهم هجری بوده و قبر در دیدست و صالح خواجه در پنج بوده اند
 کرامات و خوارق از هر دو برادر بسیار ظاهر شده وفات ایشان در ماه محرم
 سال هزار و چهل و نهم هجری بوده و قبور ایشان در پنج است و مدت بقاء
 و نهم سال تمام شد احوال مشایخ سلسله منبر که نقشبندیه قدس الله اسرار هم
 بیان احوال مشایخ سلسله شریفه چشتیه قدس الله اسرار هم
 و سلسله ایشان از حضرت خواجه حسن بصری بحضرت امیر
 المؤمنین علی کرم الله وجهه میسر
 حضرت خواجه عبد الواحد زید قدس سره
 اصل ایشان از بصره است مرید حسن بصری است و شاکر و امام اعظم اندر علم
 و عبادت و خرقه ارادت از ایشان پوشیده اند چون ذکر حضرت حسن بصری بعد از
 صحابه رضی الله عنهم مذکور شده از نخبه اول درین سلسله نوشته شده ایشان
 بس بزرگ بودند خوارق و کرامات بسیار از ایشان ظهور رسیده نقل است
 که روزی جماعه از درویشان که در خدمت ایشان بودند کرسکی بر آنها طلبه
 کرد آذوقه حلا که دند چیرنی حاضر بود خواجه روی با آسمان کردند و ارضی سجد

و تعلق بجهت آن جماعه مدخوستانه فی الحال دنیای زلزله آسمان بارید نخواهد
 فرمود که بان مقدار که جلوه کفایت کند بردارید بر میان چنان گردند و حلوا
 آوردند خواهد از آن تناول نفسه نمود سبب تناول نفسه نمودن اینست که چون
 بایرین دنیایا از کرامات ایشان بود بخوستانند که از کرامات خود خوراک خویش
 سازند که خوراک اینجامه از کتب و شفقت ایشان میباشد چنانچه در ویشی در باره
 تشنه شد ویرا از آسمان قدری زرزو که داشتند بر آزاب مرد در ویش گفت
 بعزت تو بخورم آب مگر از دست او ابلی که بر اسبلی زند و شربت آب دهد و گرنه
 بکراماتم آب نیاید تا دری که آب در جوف من بیداری یعنی کرامات ظاهر
 امین از کرامت و فایده ایشان در سال یکصد و هفتاد و هفت هجری بوده

حضرت فضیل بن عیاض رحمه الله

گنیت ایشان ابوعلی است و باصل کوفه و بعضی گفته اند از خرسان از ناحیه مرد
 و بعضی گفته اند تولد ایشان در سمرقند بوده و نشو و نما در بار و نیز گفته اند
 که بخاری الاصل بوده اند و مرید خواهد عبد الواحد بن زید و شاکر و امام عظم
 اند رضی الله و با بر اجماع او هم و بنه حافی و سفیان ثوری و داؤد طالی مجاهد
 بودند در حقایق و معارف یگانه عصر نقل است که از وی شنیدند خود خود را

خود را در کنار گرفته می بوسیدند چنانچه عادت پدرانست که کودک گفت ای پدر
 مراد دست میداری گفت بلی گفت خدا ترا دوست میداری گفتند سبط
 کودک گفت بیکدل بود دوست توان داشت ایشان دانستند که این سخن از کجاست
 دست بر سر اذنند کودک را بنیدار حشمتند و بخی مشغول گشتند و فرموده اند هر کس
 که از خدا ترسد از همه چیز ترسد و نیز ترسیده اند که چون حق تعالی بنده را
 دوست دارد و اذن و بسیارش دهد چون دشمن دارد دنیا را بر دی میسراخ کرد و اند
 فرموده اند که هر که خود را قیمتی بپندد او را از تواضع نصیبی نیست و فرموده اند که
 تو ایند بجای می ساکن شویدی که بعضی را نه پند و نه شما کس را که عظیم نیکی بود فرموده
 اند چنانکه عجب بود که در بهشت کریند عجب تر از آنکه در دنیا خندانند و فرموده اند
 در دنیا در آمدن ایشان است اما برون آمدن و خلاص شدن دشوار فرموده اند
 چون ترا گویند هزارا دوست داری خاموش باش اگر کوئی نه کار کردی و اگر
 کوئی دارم قفل تو بفعل دوستان نمازد و فوات ایشان در راه محرم سال
 یکصد و هشتاد و هفت حجبری بوده و قبر ایشان در مکه معظمه در هزار و هشتاد
 حضرت سلطان ابراهیم ادهم رحمه الله
 کینت ایشان بود اسحاق و نام پسر ادهم بن سلیمان بن منصور علی است

و ایشان از انبای ملوک اند و در اوایل حال بادشاه پنج بوده اند و در حوا
 توبه کرده اند گویند شبی بر تخت خفته بودند نیم شب سقفت خانه چند گفتند
 کیستی گفت آشنا شتر کم کرده ام میجویم گفتند شتر بر بام چگونه بود گفت
 اینخانی تو خدا ترا در جابه طلس بر تخت از سطلی این از شتر بر بام جستن
 عجب تر است ازین سخن پتی در دل سلطان افتاد متفکر دستگیر گشتند او را
 بارعام دادند و ارکان دولت همه بر جای خود ایستادند ناگاه مردی
 با میت از در درآمد چنانکه بچکس مانع او نتوانست شد تا پیش تخت سلطان
 گفتند چه میخواهی گفت درین رباط فرود می ایتم گفتند رباط نیست سراسر
 سبت گفت این سراسر پیش از تو از که بود گفتند از پدر من گفت پیش
 از دی از که بود گفتند از پدرش گفت پیش از دی از که بود گفتند از فلان
 همچنین چند کس را شمرده اند او گفت پس این رباط بود که یکی می رود دیگر
 می آید باید شد سلطان تنها با منظر اب تمام از عقب او روان شدند
 گفتند تو کیستی گفت من خضرم در دل ایشان خونی عظیم پیدا شد و در
 نهادند شنیدند که تاغی میگوید بیدار شو پیش از آنکه برکت پیدا کنند و
 اینچنین چند نوبت بگفت ناگاه آهوی دیدند و خود به مشغول گردند آهوی

آهوی سخن آمد و گفت بر البیبه تو فرستاده اند تو مرا صید توانی کرد حال بر سلطان
 متغیر گشت و از جاهای که داشتند بیرون آمدند و ترک سلطنت نموده دست در
 طریقت زدند و بکلی محظوظه رفتند با امام اعظم دسغیان ثوری و ابو یوسف غسولی صحبت
 داشتند و کتب علوم از حضرت امام اعظم رضی الله عنه نمودند و حضرت امام
 ایشانرا سبقت نامی نسب نمودند سید الطائفة جینة قدس الله سره فرمودند که
 ابراهیم ادبم کلید علمهای اینطائفة است و صحبت دار خضر علیه السلام بود مانند
 و فرقه ارادت از فضیل عیاض پوشیده اند در همه عمر بجز کتب خود قوت نمودند
 یگانه زمان و پادشاه برد و جهان رسید اقران بود . نوارق و کرامات و بر سر
 حضرت سلطان زیاده از آنست که در تخریر و بیان در آید گویند چون واردی از غیب
 فرود آمدی گفتی کجا اند ملوک دنیا که برینند که این چه کار و بار است تا از ملک خودشان
 ننگ و عار آید نقلت که وقتی که در کشتی خواسته که نشینند و سیم نهشته و آنها ز سر
 میخواستند و در کشت نماز کردند و گفتند الهی از من چیزی میخواهند در حال ریک دریا
 تمام زرشد مثنی برداشته و بایشان دادند نقلت که از وی برب و جمل نوشته
 باره باره خرقة میدوختند سوزن ایشان در دجله افتاد اشارت به جمل کردند هر از آن
 ماهی مشرب آوردند هر یکی را سوزنی زرین در دهان سلطان فرمودند سوزن خود را

ماهی صنغی آن سوزان را در دمان گرفته آورد و پیش حضرت سلطان نهاد فرمودند
 کمترین چیزی که یافتیم کدو استن ملک بلخ این بود وفات ایشان شانزدهم جمادی الاول
 در سال یکصد و شصت و دو یا شصت یک بجری بوده و قبر ایشان در جبهه شام است در روز
 بغداد و قول اول اصح است ه

حضرت خواجه خدیفه مرعشی رحمه الله

مرعش شهرت از توابع شام از کبار مشایخ متقدم و از مریدان سلطان ابراهیم
 ادهم قدس الله سره فرمودند که اخلاص آنست که افعال او در ظاهر و باطن
 یکسان باشد وفات ایشان در چهاردهم ماه شوال بوده است ه

حضرت خواجه پیره بصری رحمه الله

اصل ایشان از بصره است از اکابر دفت و مرید خواجه خدیفه مرعشی اند و صاحب
 خوارق عالی و مقامات ارجمند بودند وفات ایشان بیست و نهم ماه شوال است

حضرت شیخ علوی دینوری رحمه الله

مرید خاص خواجه پیره بصری از جمله مشایخ دفت و صاحب علوم ظاهری باطنی
 بودند خوارق و کرامات عجیبه از ایشان سرزده چنانچه گویند از روزیکه تولد نموده اند
 تمام عمر صایم الابر بودند و در ایام طفولیت روز شیر میخوردند آنچه در تذکره الاصفیاء

الاصغیا و بعضی رشحات مشایخ چشت نوشته اند این است که شیخ علی دینور
 و شیخ مشاد دینوری یکی است و شیخ مشاد علو دینوری می نویسند اما از لغات
 اللسان و بعضی کتب چنین مفهوم میشود که شیخ علو دینوری غیر شیخ مشاد دینور
 اند و ذکر شیخ مشاد دینوری در سلسله سهروردیه نوشته خواهد شد ۵

حضرت شیخ ابوالسحاق شامی قدس الهی سره

از اقطاب وقت بوده اند و مرید شیخ علو دینوری اند رحمهما الله و وفات ایشان
 چهارم شهر ربیع الآخر است و برادر عکرمه واقع است که از توابع شام است

حضرت خواجہ احمد ابدال چشتی رح

سره حلقه سلسله چشتیانند در سلطان فرسناغه اند از شرفا چشتی است و سایر
 آن ولایت بوده اند و مرید شیخ ابوالسحق شامی اند گویند جن شیخ الو

السحاق نقیبه چشت رسیده اند خواجہ دست ارادت بدامن شیخ زوند نقل
 که روزی خواجہ ابوالاحمد در سن بیست سالگی بمراه پدر خود سلطان فرسناغه
 بعقد شکار حاجب کوه فرستند و در اثنای شکار از پدر و اتباع جدا افتادند
 بکوهی رسیدند که جبل از رجال الهی بر سنگی ایستاده بودند و شیخ ابوالسحاق
 شامی نیز در میان آنجا بود حال برایشان بگشت از زب فرود آمده و پادشاه

شیخ ابواسحاق افتادند بپس و سلاح هر چه داشتند بگذاشتند و پشمینه پوشیدند
 با ایشان روان شدند هر چند پدر و مردم طلب کردند ایشان را نیاقتند بعد از
 چند روز خبر آوردند که با شیخ ابواسحاق اند در فلان موضع پدر ایشان جمعاً
 فرستاد تا بیایند و پدر هر چند پند دادند و بند نهادند باز نخواستند آورد سودمند
 نیفتاد و گویند پدر ایشان را خنجران بود روزی فرصت یافته با یکجا درآمدند و
 در رابست چمنهار اشکمن گرفت پدر ایشان را خبر کردند بام بر آمدند و از غایت غضب
 سنگی بزرگ برداشت که از روزنه بالای بام بر ایشان بزند روزنه فراموش کرد
 را بگرفت با سنگ در هوا سحلی تابستاد چون آنکالت را مشاهده نمود بر دست
 ایشان توبه کرد و امثال این کرامات و خوارق عادات از ایشان نه چندین
 ظاهر شده که به تفصیل بیان توان کرد و ولادت ایشان در سال دو صد و
 هجری بوده و وفات در دهم جمادی الآخر سال سه صد و پنجاه و پنج رویداده و قبر ایشان
 در چشت است ه

حضرت خواجه محمد حجتی قدس سره

ایشان پسر و برید خواجه ابوالحسن حجتی اند و تحصیل علوم دینی و معارف
 یعنی کرده اند و در رهند و درع کامل بوده اند گویند در غزه و سونات همراه محمد

محمود سبک‌گین در سن هفتاد سالگی بدوکاری نمود با بشارت و بشارت رفته
 بودند و بمرکت اذام ایشان فتح سومنات شده وفات ایشان در غره
 رجب سال چهار صد و یازده هجری بوده و قبر ایشان در حجت است
حضرت خواجه یوسف بن سمعان رح

لقب ایشان ناصر الدین است و خواهر زاده و مرید و ترتیب یافته خواجه محمد
 بن خواجه ابوالواحد حشتی اندکونیند که خواجه محمد همشیره داشتند که سن او چهل
 رسیده بود و بجهت خدمت برادر ارادت تزوج نداشتند و بطاعت و عبادت
 خدا تعالی مشغول بودند شبی خواجه محمد بزرگوار خود خواجه ابوالواحد را در خواب
 دیدند که نشسته بودند در ولایت شام فلان مردیست محمد سمعان نام تحصیل علم
 کرده و صالح است خواهر خود را با او عقد کن خواجه او را طلب داشته همشیره
 را با او عقد کرد و خواجه یوسف در حجت از ایشان متولد شدند و بر ایشان در آخر
 عمر سکر و حیرت چنان غلبه کرده بود که گاه بودی که خادم آب و وضو بکنیت
 در آشنای وضو از خود غایب می شدند و ساعتی در آن غیبت میماندند باز
 حاضر می شدند و وضو را با تمام پیرسایند وفات ایشان در چهارم ربیع الآخر
 در سال چهار صد و پنجاه و نه رویداده و مدت عمر هشتاد و چهار سال بوده

و در وقت رحلت خواجہ قطب الدین مودود پسر کلان خود را قایم مقام خود
ساختند و قبسہ ایشان در چہیت است ط

حضرت خواجہ مودود چہیتی رح

لقب ایشان قطب الدین است و در سن بیست سالگی تمام فرہ انہما قرۃ
آن حفظ کردہ تحصیل علوم مشغول می بودند چون بسن بیست و شش سالگی
رسیدند والد بزرگوار ایشان خواجہ یوسف وفات یافتند و بموجب وصیت
پدر تمام مقام ایشان گشتند و بمخالف حمیدہ و افعال پسندیدہ موصوف
و سعوف بودند و مردم آن ولایت ہمہ در مقام ارادت و اعتقاد ایشان
اگرچہ مرید پدر خود بودند لیکن بعد از وفات پدر وقتی کہ حضرت شیخ الاسلام
احمد جام بہرات رسیدند و قضیہ کہ در میان خواجہ مودود و حضرت شیخ
جام گذشتہ در نفحات الانس نورست و چون خواجہ مودود التماس
تربیت و اخلاص خویش بخدمت ایشان نمودند حضرت شیخ احمد جام دست
ایشانرا گرفتند و بر کنار چارباغش خود بنشانند و سہ بار فرمودند بشہ ط
علم بشرہ ط علم و سہ روز بخدمت حضرت شیخ جام بودند و فائدہ نا حاصل
نمودہ و سلسلہ چہیتیہ از خواجہ مودود بخدمت شیخ جام تیر میرسد و وفات

وفات ایشان در غزه رجب در سال با پنصد و هفت و هفت هجری بوده و قبر ایشان
 میسر در نمرار بنبر که چنت است

حضرت خواجه احمد بن مودود حشمتی رح

بسیار بزرگ و قطب وقت بودند و مرید پر خویش در علوم فاطری و باطنی
 قدرت تمام داشته اند حضرت رسالت پناه صلعم را در واقعه دیدند که فرمودند
 ای احمد اگر تو شتاق مایستی ما مشتاق تو ایم چون با ما داشتند یار موفقی
 اختیار کرده برداشتی که کسی ایشان را شناسد بزیرات حرمین اشره عین
 متوجه شدند چون از شریط جج فارغ شدند بدین منوره رسیدند و شمشاه
 مجاورت کردند کونین که مداومت ایشان بر مجاوران آن حرم کران آمدند
 که ایشان را برنجی اندازد و صنه شریفه آواز آمد که برنج بیایند این را که یکی مشتاقان
 ماست چنانچه همه حاضران شنیدند و بعد از مراجعت بیغداد آمده در خانقاه
 شیخ شهاب الدین سهروردی میسرود آمدند و شیخ ایشان را تعظیم و احترام
 بسیار کردند و ولادت ایشان در سال با پنصد و هفت هجری بوده و وفات
 در سال با پنصد و هفتاد و هفت او داده و قبر ایشان در چنت است
 حضرت شاه سمنجان رحمه الله

لقب ایشان رکن الدین است و نام محمود و اصل ایشان از ده سخنان
 خوان بوده در مرید خواهد بود و چشتی اند و شاه بقعی است که خواهد بود و
 عنایت فرموده اند گویند در مدتی که بچشت اقامت و زریزند تقصص طهارت
 در اینجا نکرده و چون احتیاج می شد از چشت بیرون رفته طهارت می نمود
 و سفر نمودند که اینجا جای ادب است و فایده ایشان در سال با بفسد و نود
 و هفت بحسب می بوده ط

حضرت خواجه حاجی شریف زندنی رح

مرید خواجه بود و چشتی اند و سلسله خواجه سعید الدین چشتی از جانب ایشان
 بخواجه بود و چشتی میرسد نقل است که شخصی سلطان سبزه را بعد از وفات
 بخواب دید پرسیدند که عذای تعالی با تو چه کرد گفت که مرا فرمان شده بود
 که فرشتگان عذاب بدوزخ برند و در همین اثنا فرمان رسید که فلان
 روز در دمشق سعادت ملازمت حاجی شریف زندنی را دریافت بود و از بزرگت
 آن بسیار زیاده و فایده ایشان در ششم رجب است ط

حضرت شیخ عثمان مارونی قدس سره

ایشان مرید حاجی شریف زندنی اند قطب وقت و یکانه عصر بوده اند و بچشت

و صحبت بسیاری از کابر و بزرگان رسیده اند و از حضرت خواجہ معین الدین حبشی متوفی
 که روز شیخ عثمان مارونی در ایام سیاحت بجای رسیدند که سخن میغان بود و در آنجا
 التذکره بود که روزی پست از ابره بزم در اجاسی انداختند و آتش آن بر کزنی مرد از شیخ
 پرسیدند که پرسیدن این آتش چه فائده دارد چرا صد امر انجی پرستی که آتش مخلوق است
 جواب داد که در کیش ما آتش را بسیار بزرگ داشتند شیخ فرمودند که تو انی دست با
 خود را در آتش اندازی جواب داد که خاصیت آن سوختن است که قدرت باشد که
 نزدیک آن تو انداخت حضرت شیخ طفلی که در کنار مع بود گرفتند و بسم الله الرحمن الرحیم
 قلنا یا مارکونی بر داد سلام علی ابراهیم گفته در آتش درآمد و چهار ساعت در میان
 ماند برآمد چنانچه بجزه ایشان و جامه آن طفل آتشی نرسیده بود از مشاهده این کرامت
 جمیع مغلان بر قدم شیخ سر نهادند و همه بشرف اسلام شریف شدند و آن پدر و پسر
 از جمله ادیای گشتند و هم حضرت خواجہ معین الدین سه موده اند که شیخ عثمانی در
 میفرمودند که حق سبحانہ و تعالی را دوستانند که اگر یک ساعت در دنیا از و محجوب مانند
 نابود کردند و هم شیخ فرموده اند که در هر که این سه حضرت باشد تحقیق بدو بیکر حضرت
 او را دوست دارد سخاوت چون سخاوت دریا شغفت چون شغفت آفتاب نوح
 چون تواضع زمین و فات ایشان در شان خودم ماه سوال است و قبر در که معظمه است

حضرت خواجه معین الدین چشتی رحمه الله

مولده اصل ایشان سچستان است و نشوونما در دیار خراسان نام پدر بزرگوار ایشان
 خواجه غیاث الدین حسن است که از سادات حسینی بوده اند میرد شیخ عثمان مارونی
 بوده اند و در هندوستان سلسله شریفیه حضرت چشتیه ایشانند قدس الله تعالی
 و شیخ عثمان مارونی میفرمودند که معین الدین با محبوب خدمت و مرام خیرت بر رسید
 او را قطب وقت و صاحب تصرف دینار انوار معرفت و مشرف القلوب در بند
 مشایخ اجل و قدوه اولیای اکمل بوده اند اهل بندار دومی ارادت بخدمت ایشان
 بوده و در جمیع علوم ظاهری و باطنی یکانه زمان بوده اند کرامات و خوارق عادت
 عجیب و غریب که از ایشان بظهور آمده زیاده از حد و بیانت گویند که چون حقیقتاً
 ایشان را تو فیق نوبه کرامت فرمود املاک و اسباب خود را صرف در سوی ایشان
 نموده متوجه سمرقند و بخارا شدند و در اینجا حفظ قرآن مجید و کتب علوم نموده اند و در آنجا
 بطرف عراق عرب عزیمت کردند چون بقصبه مارون که از توابعی میباشد رسید
 رسیدند حضرت شیخ عثمان مارونی را ملازمت نموده اند و بیست سال در خدمت
 شیخ بودند و حضرت خواهر دستیاچی اکثری از مشایخ کبار در یافته اند چنانچه بصحبت
 حضرت غوث الثقلین رضی الله عنه در جیلان رسیده بخواجه و بیعت روز با ایشان

ایشان بوده انواع نواید بوده اند پوشش الدین کبری را در سبزی اردو خواهد یافت
 بهمانی را در همان و شیخ ابوسعید تبریزی را در تبریز و شیخ حسین رنجانی را در لاهور
 دیده اند و از پنج بلاهور آمدند و از آنجا به بلخی از دلی با جمعی رفتند و متوطن شدند و این جمیع
 کثرتی از کفار بپرکت قدم ایشان بشرف اسلام شرف شدند و جماعه که مسلمان
 نشده بودند فتوح دینار بجد بخدمت ایشان میفرستادند و هنوز کفار یک در آن نوار
 اند بزیارت ایشان می آیند و ببلغنا بجا در آن روضه منوره میگردانند و اولاد
 حضرت خواهد در سال با نصد و سی و هفت دخت ایشان و زود و شبانه ششم
 ماه رجب سال شصت و سی و سه هجری بوده و بردایتی سیم ذی الحجه سال مذکور
 و قول اول اصح است و بعد از حلب بر پیشانی حضرت خواهد نوشته یافتند که
 حبیب اللہ مات فی حب اللہ عرس ایشان از مشایخ هندوستان در ششم
 رجب میکنند در همین ماه از اطراف و جوانب مسلمان و کافر خواص و عوام از راه ما
 دور جمع و کثرتی که عدد آن از هزاران پیش است هر سال بر روضه میر که بنیان
 رفته حاضر میشوند و مدت عمر شریف یکصد و چهار سال و قبر حضرت خواص در دار
 الاسلام اجمیر است و این فقیر چندین مرتبه بزیارت آن روضه منوره مشرف
 گشته و اجمیر شهریت پر فیض و پر نور و خوش آب و هوا متصل تا لالی عظیم که

که بچو دریای محیط است و نام آن ساکنان نهاده اند واقع شد و ولادت این
 فقیر و خطه اجمیر بالای ساکنان او دیده در سلج صفر نصف شب دوشنبه سال
 یکم هزار و پست و چهارم هجری چون در خانه والد ماجد فقیرت صبیحه شده بود و پسر
 نمی شد دس مبارک آنحضرت به ببت و چهار سالگی رسیده بود از دومی عقیده
 و اصل حاصل که آنحضرت نسبت بحضرت خواجه داشتند هزاران نذر و نیاز در خواست
 بسته بودند و بمرکت ایشان حق تعالی این کترین سبزه خود را بوجود آورده است
 که توفیق نیکوکاری و رضاسندی خود در دوستان خود نصیب گرداند آمین باین
حضرت شیخ حمید الدین الصوفی السعدی الناکوری رح
 کنت ایشان ابو احمد است و لقب سلطان الناکین است و ناگور شهرت از
 شهرهای هندستان در سلطان الناکین از خلفای حضرت خواجه معین الدین ^{حجسته}
 اند در تجرید و تفرید دیکانه عمر و از معتقدان مشایخ هند جامع میان علوم ظاهر
 و باطنی و صاحب کرامات و مقامات علیه بوده اند ایشانرا با شیخ بهاء الدین
 ذکرا بی طائی در باب فقر و غنا رسالت بسیار واقع شده در ناگور و دستان
 زمین اجای داشتند و آنرا ببت مبارک خود زرعیت میکردند و قوت عیال
 میساختند و ذات ایشان در ببت دهم ربیع الآخر سال ششصد و هفتاد

و بهت دوست بجزی بوده و قبر در قصبه ناکور است ه

حضرت خواجه قطب الدین اوشی کاکلی رح

نام ایشان بنیابرین احمد بن موسی و مولد و اصل ایشان از اوشن فرغانه است
 و آن قصبه ایست از توابع اندجان و کاکلی از آن جهت گویند که چون در دینی مومن
 شده اند فتوح از کس قبول نمیفرمودند و خود همیشه مستغرق می بودند و بر فرزندان
 ایشان بعزت میگذاشت و آنها از آن بقالی که در همسایه ایشان بود بعد از
 فاقها جزوی قرض نموده اوقات که از خود می نمودند روزی زن آن بقال گفت
 اگر من در همسایگی شما می بودم کار شما بعلت میر رسید این سخن بطبیعت ایشان
 کران آمد عهد کردند که از قرض نگیرند روزی این قضیه را بعضی خواجه رسانید
 فسر نمودند که هرگز من از کسی قرض نگیرم و در وقت حاجت بطلاقی که در بجه است
 دست از تحت بقدر حاجت مان بچینه بردارند و صرف خود کنند و بهر که خواهند
 بدهند بعد از آن هر گاه که بخواهند از آن طاق مان بگیرند و این مان را کاکلی گویند
 نقلت که حضرت قطب الدین یکم ساله بودند که پدر ایشان وفات یافت
 و خضر علیه السلام ایشانرا بشیخ ابو محمد سپردند که تعلیم علوم ظاهری و باطنی
 نماید چون حضرت خواجه حسین الدین حبشی باورش رسیدند در آنجا بخدمت

خواجه معین الدین مرید شدند و حضرت خواجه اکمال شفقت و عنایت در باره ایشان
 بود و صحبت در خضر علیه السلام بود و قطب زمان و یگانه دوران و جامع فضل
 و فضایل مصوری و معنوی و صاحب خوارق و کرامت عالیه بوده اند گویند که پس
 بست سالگی پیش از آنکه مرید شوند بکفرت خواجه بر ایضت و مجاهدات اشتغال
 و سیاحت بسیار کرده اند نقل آنکه چون به بغداد رسیدند صحبت شیخ شهاب الدین رسید
 را در یافتند و چون کمال اشتیاق و احوال بخدمت شیخ که پیر ایشان باشند
 از آنجا سعادت نموده بطرف هندوستان آمدند و چون ببلقان رسیدند با شیخ بنیاد کردند
 و کربلائی قدس سره ملاقات نمودند در دولت حضرت شیخ فرید شکر گنج رفته
 بخدمت ایشان رسید و مرید شد و چون به پهلوی رسیدند بعینه بخدمت بر خود
 که در جمیر شریف داشتند نوشتند که اگر حکم شود بملازمت برسم خواجه معین الدین
 در جواب نوشتند که اگر چه در ظاهر بعد است اما در باطن قربت همانجا باید بود
 چند روزی در دہلی توقف نموده باز با جمیر سعادت کردند چون خواجه قطب الدین
 سر راه گشتند که با جمیر بروند مردم دہلی از فراق و جدایی ایشان بغریه آمدند چون
 حضرت خواجه این سخن را شنید از شاهان نموده خواجه قطب الدین را فرمودند که شہر را در پناه
 تو کما اشم در دہلی باش که دہلای مردم از جدایی تو آزرده میشوند ایشان بجز خود

بفرموده حضرت خواجہ بشیر رحمت نمودند حضرت خواجہ قطب الدین اکثر سماع
 فرمودند و در سلسلہ چشتیہ سماع متعارف است و در بعضی ممنوع مثل سلسلہ بندہ کہ
 قادریہ و سید الطائفہ نیز سماع نمی فرمودند و بعضی از اکابر کردہ چنانچہ شیخ
 الاسلام کفایتی کہ در النون مصری و شیخ شبلی و حراد لوزئی در ارج ہرہ سماع
 رمت نمودہ نقل است از سلطان المشایخ کہ در خانقاہ شیخ سجتانی مجلس
 سماع بود و ایشان صاحب حال و اہل کمال حاضر بودند درین اثنا و قوالین
 بیت را کہ از حضرت شیخ احمد جام است خواندہ بیت کشتگان خیرت تسلیم را از ہر پان
 از غیب جالی دیگر است ؛ خواجہ قطب الدین را حال متغیر شد و از ہوش رفتند
 مشایخانی کہ در آن مجلس حاضر بودند از آنجملہ قاضی حمید الدین ناگوری و شیخ
 بدر الدین غزنوی ایشانرا بخاندہ آوردند و قوالان ہمان بیت را تکرار میکردند و
 حضرت خواجہ سماع میفرمودند چنانچہ شبانروز ہمین حال داشتند تا حال
 ایشان در کون کشت روز دوشنبہ چہار دہم ربیع الاول سال شصت و سی و شش
 حضرت شیخ فرید گنج شکر قدس سرہ

نام ایشان محمود بن عبدالدین محمود است و از اولاد حضرت امیر المومنین عمر خطاب
 است رضی اللہ عنہ از جانب پدر و مادر ایشان دختر مولانا و حید الدین محمدی

است در کمال عصمت و عفت و صاحب کرامت اند و حضرت شیخ صالح الدوبیانی
 در صفت و مرض افطار حسینو و ند در برید و خلیفه حضرت خواجہ قطب الدین بختیار اند
 و کبچ شکر از آن گویند که حضرت شیخ را هفت روز گذشته بود که افطار نکرد و بود
 و ضعف بر ایشان غالب شد بخدمت پیر خود روانه شدند در اثناء راه انصاف
 ایشان بلخیزید چنانچه بر زمین افتادند و در همین مبارک ایشان پاره محل درآمد
 و تمام شکر شد از آنجا بر فاسته بخدمت پیر خود رفتند و خواجہ فرمودند فرید
 محلی که بدست رسید حق تعالی وجود ترا کبچ شکر کرد اینده است همواره شیرین
 خواهی بود چون از خدمت پیر خود بیرون آمدند هر کس که ایشان را میدید کبچ شکر
 می گفت ایشان بخدمت حضرت خواجہ سعید الدین چشتی نیز رسیده بودند
 حضرت خواجہ سعید الدین در باب ایشان فرموده اند که بختیار شاه ساسانی
 عظیم البعید آورده است که حصر بدهد الممنی ایشان نگیرد و این شعی است
 که اما خانه در ایشان را منور سازد و قطب و غوث دقت بوده اند و خواجہ
 عالیہ از ایشان بسیار بوده و بطهور رسیده و آنقدر کرامات از ایشان بطهور
 آمده که درین سلسله از کسی کم آمده باشد و حضرت خواجہ قطب الدین را
 کمال عنایت و مهربانی بر ایشان بود چنانچه گویند دفات حضرت خواجہ بزرگ

نزدیک رسیده ایشان از آن کسی که در نواحی حصار است طلبه هستند و وصیت
 نموده که جانشین ایشان باشند بعد از وفات پسر خود در قصبه اجودین که نزدیک
 دیابور در توابع ملتان است در زینده و جمع کثری از برکت مقام شریف
 ایشان بغیض رسیدند و حضرت شیخ فرید بصحبت بسیاری از شاگردان رسیدند
 یکی از آن جمده شیخ سید الدین دیکمائی ملانی اند و مشهور است بعد از اینکه حضرت شیخ
 ریاضت و مجاہدت را کمال رسانیده اند روزی فرموده اند که هر چه خدا کند بشود
 و باقی آواز داد که هر چه فرید میگوید میشود و فقر و فاقه بر ایشان و اهل ایشان را
 چنان غالب بود که روزی یکی از حرهای ایشان بخدمت آمده گفت که فلان پسر
 شما بسبب استغنی بمرضی هلاک رسیده است شیخ فرموده که بنده مسود چه کند اگر
 تقدیر حق در رسیده از جهان نگو کند رسی در پای او به بنید و بیرون افکند و هم
 شیخ فرمودند که چون فقیر جامه پوشد چنان بنیاد که کفن می پوشد و ولادت ایشان
 در قصبه کبودال که از توابع ملتان بوده وفات ایشان روز شنبه پنجم
 ماه محرم سال شصت و شصت و چهارم عری روی داده و مدت عمر نود و پنج سال و نوبه
 درین است ما بین ملتان و لاهور هزار و تبرک است -

حضرت شیخ نظام الدین اولیا رحمة الله

نام ایشان محمد بن احمد بن دانیال مدونی است و بد اؤن قصبه ایت از نخلستان
 سنهبل و لقب ایشان سلاط المشایخ از جانب الهی است و مرید و خلیفه شیخ
 فرید الدین گنج شکر اند و حضرت سلاط المشایخ کامل و عامل بوده اند و جمیع
 علوم با کمال داشتند از مشایخ کبار در هندوستان نامدار و عالمی قدر بوده اند
 و سلاطین وقت را با خواص و عبدا م رومی ارادت بخدمت ایشان بوده و هر
 کس اعزاز و اکرام ایشان را واجب و لازم میدانسته اند و در دار السلطنه ^{سلط}
 اقامت فرموده و تعلیم میدادند و ترتیب ایشان اشتغال داشتند و خوارق و
 کرامات زیاده از شمار خلق از ایشان مشاهده مینمودند و گویند وقتی تجدید و ضو کرده
 بودند خواسته که محاسن مبارک ایشان کندشان در طاق بود کسی نبود که شانه
 را بدست ایشان رساندشان از طاق بگفت و خود را بدست ایشان رساند
 و حضرت سلطان المشایخ بر مجلس و عطا و وجد و سماع می نهادند و قوالان
 خواندند و خود بر هاسته سماع مینمودند و اگر کسی را میدیدند که بتقلید هم سماع میکند
 بجهت ادب سماع می ایستادند و تعظیم می نموده اند نقل است که شخصی را برات
 ادکم شده بود نزد سلطان حیوانده عرض نمود منم نمودند علوا بر روح پاک حضرت
 گنج شکر فاتحه بره آن شخص نزد علوا برد از رفته قدری علوا آورد و در کاغذ پیچیده

پیچیده چون کاغذ کشوده برات او پیش بود نقل است که پیش از سال بحبل روز
 چتری خوردن ترک کردند و باقی فرمودند آنچه در انبار است همه را ایتارکن که
 که جنبه نماز و ولادت ایشان در قصبه مدون است سال سی و شش مجبیه
 وفات چاشت روز چهارشنبه نهم ماه ربیع الآخر سال بمقصد و بیت و پنج
 رویداده و مدت عمر شریف ایشان نود و چهار سال و نماز جازه ایشانرا
 شیخ رکن الدین ابو الفتح بن صدر الدین عارف گذارده و فرمود که از ملکان برآید
 همین نماز آند بودم لوقبہ ایشان در دہلی نومووضی است کہ در آن سکونت
 داشتند و این فقیر چندین بار زیارت آن روضه منوره رسیدہ و ہر روز چہار
 خلق ابنوہ زیارت ایشان جمع میشوند و آنار فیض اذان مکان متبرکہ ظاہر است
 و الحال نذر و نیاز بسیار بر روضہ شریف ایشان میرسد و در سال کیاروس
 ایشان میشود و قوالان میخوانند صحبت و مجلسی عظیم برابت اکثری از شاہج
 سلسلہ ایشان جمع میشوند و این اشاع و وجد میکنند و حضرت سلطان الشاہج
 را اگر چه مریدان بسیارند اما چہار مرید فاضل و کامل مشہور و معروف اند
 امیر خسر و دو شیخ نصیر الدین چراغ دہلی و شیخ برمان الدین عزیز شیخ حسن دہلی
 حضرت امیر خسر و دہلوی رح

از امر از ادب نامی هزاره لایچین اند و ترک بوده اند از ترکان نواحی بلخ مولد ایشان
مومن آباد است که مشهور به بیابانی است از توابع سبزی است جامع انواع
علوم و اقسام صنایع بوده اند مرید و معشوق و نفس ناطقه و منظر نظر سلطان
الشاخ اند گویند که میر از پیر خود التماس نمودند که حسد و نام بادشاهان است
در من درویشم مرا نام دیگر باید شیخ فرمودند که امر در از برای تو نامی التماس
خواهم نمود روز دیگر چون میر بخدمت ایشان آمدند فرمودند که با چنین نمودند که روز
قیامت ترا محمد کاسه لیس خواهند گفت سلطان الشاخ را کمال عنایت و مهر و
سنت بهمیر بوده و از آنچه مریدان خود زیاده میخواستند و میفرمودند که روز قیامت
از هر کس خواهند پرسید که چه آوردی از من پرسند خواهم گفت که کوز سینه
این ترک الله و میر را کوز سینه بمرته بود که پیر این مبارک ایشان نزدیک سینه
همیشه سوخته بود گویند میر چهل سال صایم الدر بوده اند و همراه سلطان الشاخ
بطریق علی ارض حج گذارده بودند و سلطان الشاخ در باب میر سفر موده اند
بعیت این حسرت و مات نام حسرت و نیست از آنکه خدا می نام حسرت و مات
گویند که تصانیف همیر از نظم و نثر بود و نه است و اشعار میر آنچه مشهور است از
پنج لک کم و از چهار لک زیاده است سوا می تصانیف هندی و از برکت آبین

دهن مبارک سلطان المشایخ اینقدرت طبیعت و شیرین سخن حق تعالی باین دان
 بود و در شعر جهان قادر بودند که مطلع انوار را که در جواب سخن سراسر است در دو هفته
 تمام کرده اند و در اشعار ایشان یک بیت است که کم کسی بآن خوبی گفته باشد و اینست
 از یک بیتهای ایشانست **بیت** زلفت زهر و جانب خور نیز عاشقان است
 چیزی نمیتوان گفت رویت در میان است و مضمونهای تازه عالی در اشعار اینقدر
 است که اگر همه را جمع کند از تصانیف بعضی زیاد میشود و همین طور در تمام زبان
 فنون علم هندی پیشل بوده اند و بنجامیت ایشان کم کسی گذشته چون سیراب
 بسماع و نغمه کمال فزوق بوده روش قوالی که الحال در هندستان مشهور است
 پیش از آن نبود اختراع نمودند و خود میخواندند و سلطان المشایخ سماع میفرمودند **نقل**
 است که چون شیخ سعدی هند وستان آمدند در دلی میر ملاقات نمودند و یکشب با
 میر بودند میر یکدرم بخدمت شیخ آوردند و گفتند آنچه از مال دنیا داریم نیست هر چه
 فرمایند میاسازیم شیخ فرمودند و غن چسراغ بجز که آتش بانو صحبت داریم گویند
 که میر را بخدمت پسر خود اخلاص و محبت برته بود که بالاتر از آن نباشد چنانچه
نقل است که در ویشی بخدمت سلطان المشایخ بجهت که الی رفت فرمودند
 که بیش چیزی حاضر نداریم امروز آنچه فتوح آید تو خواهیم داد چون در امر فریب

فتوح رسید فرمودند که در این چنین چند روز گذشت فتوح از جای نرسید کفش
 مبارک خود را بآن درویش دادند او نیز با عفت و تمام گرفته از شهر بلی روان شد در
 آن راه حضرت پیر خسر دکه بابا د شاه عصر بجای رفته بودند و از آنجا بد بلی می آمدند
 دو چار شدند میر از آن درویش پرسیدند که از سلطان المشایخ جزواری گفت
 بصحت و عافیت اند فرمودند که نشانی از ایشان داری گفت کفش مبارک خود را
 بمن داده اند گفتند میفروشی گفت بلی پنج لک روپیه در سله قصیده که سلطان
 محمد بایشان داده بود همه را بدان درویش دادند و کفش پیر خود را گرفته بر نهاده
 بخدمت سلطان المشایخ رسیدند سلطان فرمودند ای خسر و از آن خرید
 چون سلطان المشایخ بر حمت حق پوستند میر در بلی حاضر بودند و مردم از ایشان
 این قصه را پوشید می شنیدند چون بد بلی رسیدند و این قضیه ناگزیر را شنیدند سر
 خود را کشیدند و روی خود را سیاه نمودند و مقابل قبر پیر خود آمده ایستادند و
 گفتند سبحان الله آفتابی در زیر زمین و خسر درنده بر روی آن این را گفته
 سر را بر قبر ایشان زدند و بهوش افتادند تا شش ماه بعد از ایشان
 همیشه در غم و اندوه بودند تا هاجا روز چهارشنبه پنجم شوال در سال هفت صد
 و هشت و پنج هجری رحلت نمودند و قبر ایشان با بایان قبر پیر ایشان است

حضرت شیخ نصیر الدین جبرائیل دہلی رح

نام ایشان محمود و اصل ایشان از شهر اوده است و از اکل علفای درمیدان
 سلطان المشایخ نظام الدین اولیا اند و در سن بیست و پنج سالگی ترک تجرید
 اختیار نموده ریاضتی عظیم میکشیدند و در چهل سالگی بخدمت سلطان المشایخ
 رسیدند و حضرت شیخ را کمال محبت و اتحاد با ایشان بوده و آنقدر خوارق و
 کراماتیکه از ایشان بظهور رسیده از هیچ یک از مریدان سلطان المشایخ ظاهر
 با وجود آنکه درین سلسله ماع و دود میدگردند اما شیخ نصیر الدین سماع میفرمودند
 می گفتند که خلاف سنت است و حضرت شیخ نظام الدین اولیا را این سخن پند
 آمد و می فرمودند راست میگوید نقل است که قلندر سی یازده رخم بوجود مبارک
 ایشان زد و ایشان در استغرافی که بودند از آن باز نیامدند و خون مبارک
 ایشان از ما و دان روان شد چون مریدان را از این حال خبر شد آمده قلندر را
 گرفتند خواستند که ایذا کنند فرمودند که بچکس مزاحم او نکرد و مبلغ با و
 انعام دادند که مبارک در وقت کار و زدن آزاری بدو رسیده باشد و بعد
 از آن این قضیه سه سال وفات ایشان در پیر دهم رمضان وقت چاشت
 سال مقصد پنجاه و هفت هجری رویداده و قبر ایشان در پیرون دہلی نوات

و این فقیر بد بخار سید سید محمد کیو در از خلفای ایشان اند

حضرت شیخ برهان الدین غیب رح

از سرداران سلطان المشایخ اند و حضرت شیخ ایشان را بطرف برهان پور و
دولت آباد بجهت رواج اسلام و ارشاد ساکنان آنجا فرستادند و شیخ
حسن دهلوی را با بعضی از سرداران خود با ایشان همراه کردند و از بزرگت قدم

ایشان اکثری از آن جماعه بشرف اسلام مشرف گشته سرید و معتقد گشتند

و اخلاص ادب ایشان به پیر خود برجه بود که تا بوقت وفات هرگز پشت

بجانب موضع عیلت بود که توطن سلطان المشایخ بود و نگرده بودند وفات

و بته ایشان در دولت آباد کنست و این فقیر با بخار سید

حضرت شیخ عبد القدوس کنکوی رح

از سرزندان حضرت امام اعظم اند رضی الله تعالی عنه سرید شیخ محمد بن شیخ

عارف بن شیخ احمد عبده الحقی و صاحب علم ظاهر و باطن و وجد و سماع بود

و از روحانیت شیخ احمد عبده الحقی نیز ترتیب یافته اند و شیخ را اولاد بسیار شد

همه پسران عالم و عامل گشتند خصوصاً شیخ زین که در درویشی قدم بر قدم

والد خود می نهادند کرامات زیاد از حد و نهایت از ایشان بظهور پوسته

پوسته و فوات ایشان در سال نهمصد و چهل و پنج هجری بود و قبر کنگوی است که از ارباب بی سست

حضرت شیخ جلال تهاپنسی قدس ستره

از جانب پدر و مادر فاروقی بوده اند و اصل ایشان از بلخ است و نام پدربزرگ ایشان قاضی

محمود در سن هفت سالگی قرآن را حفظ کرده و در مهند سالگی اکثر علوم را تحصیل نموده و

می گفتند و فتوی می نوشتند و مرید شیخ عبد القدوس کنگوی اند و ایشان مرید شیخ

محمد عارف و ایشان مرید پدر خود عارف احمد عبدالحق و ایشان مرید پدر خود شیخ

احمد عبدالحق و ایشان مرید شیخ جلال پانی پتی و ایشان مرید شیخ شمس الدین ترک

پانی پتی و ایشان مرید علی صابرو ایشان مرید شیخ فرید الدین کبج مشرک قدس

ارواحهم گویند در اوایل حال روزی شخصی غزلی با او از خوش سخنوازد چون او را گویا

شیخ جلال رسید به پوشش شده از بام افتادند و مانند کبوتر نیم جسمی سبب پیوسته و مغلطینند

از مدتی بحال آمده درین طریق در آمدند ایشانرا کرامات و خوارق عادات علیهم

منموده و استغراق ایشان بمرتبه بود که چون وقت نماز می رسید میزدان الله اکبر

الله اکبر میگفتند تا از استغراق بحال آمده نماز مشغول میشدند اکثر وجد و سماج میفرمودند

و در قصبه تهاپنسر متوطن بوده اند و از مشایخ متاخرین در سلسله چشتیه از ایشان

بزرگتری نبوده گویند که یکی از مریدان شیخ جلال چندین سال خدمت ایشان

کرد و هیچ داری بر و ظاهریش روزی شیخ سخن میگفت در خاطر او گذشت
 که در زمان سابق شیخ نجم الدین کبروی چنان بود که بر هر که نظر میکردند بمرتب
 ولایت میرسید هر روز پنجین کس نیت شیخ بر سر او مطلق شد و بجای او نیز درین
 فرمودند که امروز پنجین مردم هستند که یک نگاه ایشان مرتبه ولایت حاصل شود
 درین اثناء آمدند و افتاد و مرتبه اعلی رسید و در آنک مدتی رحلت نمود شیخ
 فرمودند که هر کسی آتاب برداشت این کار نیت وفات شیخ در روز جمعه پست
 و پنجم ذی الحجه سال نهصد و هشتاد و نه هجری بوده و مدت عمر شریف او در شش
 سال و قبر ایشان در تها نیرست تمام شد ذکر شاخ سلسله شریفه چیتیه قدس سره
 بیان سلسله متبر که کبرویه که منسوب است بحضرت شیخ نجم الدین
 کبری قدس الله تعالی بستره

حضرت شیخ ابوبکر بن عبداله ساج رحمه الله

اصل ایشان از طوس است و مرید عبد القاسم کرکانی اند و ذکر نسبت ارادت
 شیخ ابو القاسم کرکانی در ذرا خواهد جای بزرگوار نوشته شده و سلسله کبرویه با سلسله
 خواهد جای بزرگوار شیخ ابو القاسم یکی میشود و شیخ ابوبکر ساج با ابوبکر دینوری
 صحبت داشته اند و شیخ ابون ساج پرسیدند که دیدار مطلوب را بچه توان دید گفتند

گفتند بیده صدق در آینه طلب ط

حضرت شیخ احمد غنم الی رحمتہ اللہ

اصل ایشان از طوس است و مرید شیخ ابوبکر ساج اند و برادر بزرگوار شیخ الاسلام
امام محمد غنم الی رحمتہ اللہ عالم بوده اند در علم ظاہر و باطن و فات ایشان در
سال پانصد و ہفتاد و ہجری واقع شدہ و قبر ایشان در قزوین است ط

حضرت شیخ ابوالنجیب رحمت اللہ

نام ایشان عبد الغفار بن رقب ضیاء الدین و نسب ایشان بدوازده و اہل
بحضرت امیر المؤمنین ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ میرسد و نسبت ارادت ایشان
بدو جانب است یکی شیخ احمد غزالی چنانچہ درین سلسلہ مذکور شد و دیگر شیخ
در حقیقہ الدین عم ایشان کہ در سلسلہ سہروردیہ مذکور خواهد شد ایشان در جمیع
علوم کامل بودہ اند و تصنیفات بسیار دارند و صحبت حضرت قطب ربانی محبوب
سجانی شیخ عبد القادر کیلانی رضی اللہ عنہ مشرف گشته بودند نقل است
کہ روزی بہ بغداد میگذاشتند بدوکان قصابی رسیدند کہ کو سفندی آویختہ
بود ایستادند و گفتند این کو سفندی میگوید من مرده ام نہ گشتہ قصاب بخود
بیعتا چون بخود باز آید بصحبت قول شیخ استہرا کرد و مایب شد انچہ بخاطر فقر

میرسد این است که اظهار کرامت شیخ را درین محل ضرور بود و در آن دو حکمت
 است یکی آنکه گوشت غیر حلال جمعی از مسلمانان بخورند و دیگر اینکه ساعت توفیق
 توبه مقصوب نیز رسیده بود و وفات ایشان در شب شنبه دوازدهم ماه جماد
 الثانی سال با نصد و شصت و سه هجری بوده و قبر در بعد اوست

حضرت شیخ عمار یا سر قدس سره

مرید شیخ ابوالنجیب سهروردی اند و در ترتیب مریدان و کشف وقایع ایشان
 کمال تمام داشته اند در وقت خود بزرگ و صاحب کرامات بوده اند

حضرت شیخ نجم الدین کبری قدس سره

کینت ایشان ابوالجباب است و این کینت را پیغمبر صلعم در واقعه ایشان
 عنایت فرموده اند و نام احمد بن عمر الجبوتی و لقب نجم الدین و لقب دیگر
 کبری است و کبری از اجنبت گویند که در او ایل جوانی که تحصیل علوم مشغول بودند
 با هر که مناظره و مباحثه میکردند بر وی غالب می آمدند بدین سبب طائفه الکبری
 می گفتند و لفظ طایفه بحجت کثرت استعمال حذف شد و ایشان را شیخ ولی
 تراش نیز گفته اند بسبب آنکه نظر مبارک ایشان در وجد بر هر که افتاد
 بمرتبه ولایت میر رسیدی چنانچه روزی سوداگری بخانقاه ایشان درآمد

در آمد و حضرت شیخ حالت قوی داشته نظر مبارک تمام اثر بر او افتاد در حال تشریح
 ولایت رسید پرسیدند از که ام مملکتی گفت از فلان مملکت اورا اجازت ارشاد
 نوشتند تا در ولایت خود خلق را بچی ارشاد کند در روزی بازی در هوا دنبال
 کبچکی کرده بود ناگاه نظر کیمیا اثر حضرت شیخ بر آن افتاد و کبچک بر گشت
 و باز اگر قه پیش ایشان افزود آورد در روزی بدر خانقاه ایستاده بودند ناگاه
 سکه آنجا رسید و نظر انور حضرت شیخ بروی افتاد در حال بخشش یافت
 میخورد و بخود شد در آن شهر بگورستان رفت و سه بر زمین میمالید و هر جا که می
 د میرفت همه سگان شهر کرد او حلقه کرده بگشتند و دست بردست نهادند نیز او
 می ایستادند چون دان نزدیکی برد و بغر سوده حضرت شیخ ادراد فن کردند
 در بر سر قبر او عمارتی ساختند و حضرت مولوی فخر موده اند بیت مکنظر
 فخر ما که مستنی شوم ز انجای جنس من سک که شد منظور نجم الدین سکا ز سر در است
 و حضرت شیخ در فضیلت و طریقت و تصوف یکانه دبی نظیر بوده اند و حواری
 و کرامات ایشان در عالم مشهور است و نسبت اراوت ایشان بدو حضرت
 یکی از شیخ عمار پاسبان به ترتیبی که درین کتاب مذکور شد بشیخ ابوالعاسم کرکاسنی
 میرسد و طریق دیگر از شیخ اسمعیل فخری بمجد ماکمل و از ایشان بمجد بن داود

و از ایشان بابو العباس ادریس و از ایشان بابو القاسم بن اسمان
 و از ایشان بحضرت ابو یعقوب طبری و از ایشان بابو عبد الله بن عثمان و از
 ایشان بابو یعقوب نهرجوری و از ایشان بابو یعقوب سوسی و از ایشان
 بحضرت الواحد زید و از ایشان کمیل بن زیاد و از ایشان بحضرت امیرالمؤمنین ^{علیه}
 السلام کرم الله وجهه باین ترتیب پیغمبر صلعم میرسد و از شیخ روزبهان بهره یافته بودند
 وفات ایشان در هم جمادی الاول در سال شصت و هفده واقع شده چون
 ملاک بخوارزم رسید در آنوقت عمر ایشان زیاده بر شصت بود شیخ صحیحی
 را مثل شیخ سعدالدین حموی و شیخ رضی الدین علی لالا و غیر ایشان را طلبه
 شده بودند بر خزیند و بیلا و خود روید که آتشی از مشرق بر افروخت تا مغرب
 خواهد سوخت و مرا اینجا شهید باید شد این بلائیت بمرم که علاج ندارد و نیز
 بمرمت مبارک خود گرفته و سنگ در بغل بر کرده با کفار مقاتله و مجادله نموده
 بمرجه شهادت رسیدند گویند که در وقت شهادت کاکل کافری را گرفته
 بودند بعد از شهادت ده کس توانستند که آنرا از دست شیخ خلاص سازند
 آخر آنرا بریند و برکت نظر مبارک حضرت شیخ جمیع مریدان ایشان کامل
 و عالم گشته بودند و کلمه معروف و مشهور اند مثل شیخ مجد الدین بغدادی و شیخ

و شیخ سعد الدین حموی و بابا کمال خجندی و شیخ رضی الدین علی لالا و شیخ
 سیف الدین ماخرزی و شیخ نجم الدین زاری و شیخ جمال الدین کیلی و شیخ
 کفعمان مولانا بابا و الدین ولد مولانا جلال الدین اومی نیز از ایشان است رحمهم الله

حضرت شیخ محمد الدین بغدادی رح

کینت ایشان ابو سعید است و نام مشرف بن ابو یوسف بن ابو الفتح و اصل ایشان
 از بغداد است و از اجل اصحاب دوازده کلمه میدان حضرت شیخ نجم الدین کبری اند
 و حضرت شیخ را کمال عنایت و رحمت بایشان بوده برکت تو جده حضرت
 شیخ بمقامات عالیه رسیده بودند اما در اواخر حال بحسب تقدیر ازلی از شیخ
 محمد الدین قدری ببلخ بی نسبت بر سپر ایشان واقع شده است یعنی حضرت شیخ
 رسید بر زبان گذشت که سرت برود در دریا غرق شوی و میری بمان پنجم
 خوارزم شاه بچرم و گناه شیخ محمد الدین را غرق بحر فناخته بشهادت
 رسانید و فات ایشان در سال ششصد و هفت و هجرت و هجرت استی ششصد
 و شانزده هجری واقع شده و در اسفراین است

حضرت شیخ سعد الدین حموی رح

نام ایشان محمد بن یوسف بن ابی بکر بن ابی حسن است و از اکمل میدان حضرت

شیخ نجم الدین کبری اند فاضل و عامل و کامل بوده اند و ایشانرا تصانیف
 بسیار است وفات ایشان روز عید الضحی سال شصت و پنجاه و هجری رویداد
 و مدت عمر ایشان شصت و سه سال و قبر ایشان در کعبه آباد خراسان است

حضرت شیخ سیف الدین ماخرزی رحمه الله

از کبار مریدان شیخ نجم الدین است چون حضرت شیخ در اوایل ایشانرا در
 اربعین شانزده در اربعین دوم با بجا رسیده دست مبارک برد در خلوت ایشان
 زدن فرمودند بر خیز و پروان ای بیت منم عاشق مرا غم سازد و است
 تو سحوقی ترا با غم چکار است وفات ایشان در سال شصت و پنجاه و هشت
 هجری رویداده و مدت عمر هفتاد و سه سال و قبر در بخارا است

حضرت شیخ نجم الدین رازی رح

المشهور بد اسم از کبار مریدان شیخ نجم الدین کبری اند و شیخ صدر الدین ^{شیخ}
 و مولانا جلال الدین محمد رومی ملاقات نموده اند تفسیر بحر الحقایق که مکتوبات
 از او در وقایع در بیان اشارات در مورد قرآنی ثانی ندارد و از تصانیف ایشان
 است و بر کمال حضرت شیخ هیچ شاکه می به ازان نیست وفات ایشان
 در سال شصت و پنجاه و چهار و قبر ایشان در بغداد مشرف است

حضرت شیخ رضی الدین علی اللاری

لقب ایشان رضی الدین است و نام علی بن سعید بن عبد الجلیل لاری اصل ایشان
از غزنی است و پدر ایشان پسر حکیم سنائی غزنوی است و مرید حضرت شیخ محمد
کبری اند و صحبت شیخ احمد یسوی و خواجه ابویوسف همدانی رسیده اند و بسیار
از مشایخ را در یافتند از صد و بیست و چهار شیخ کامل مکمل حرقه داشته اند و
علوم ظاهر و باطن جامع و از بزرگان وقت بوده اند و سفرند و ستان کرده و صحبت
ابوالرضا ترمذی رضی الله عنه که قبر ایشان در تینه است از توابع حصار
فیروزه مشرف گشته امانت رسول صلعم را شانده محاسن مبارک باشد از
ایشان گرفته اند و وفات ایشان در سوم ربیع الاول سال شصت و چهل و دو
هجری بوده و قبر ایشان در غزنی است باین روضه سلطان محمود دین فقیر غزنی
رسیده و نماز عمر در آن روضه مبرکه گذارده و در همان روز اکثر مرادات مشایخ غزنی
را اطوف نموده مثل ملک یار پرنده و خواجه شمس العارفین و شیخ اصل سرزک
و حکیم سنائی و امام محمد حداد و ابی محمد اعرابی و خواجه محمد باغبان که در
ربیع الاول سال چهار صد و چهل و هفت فوت کرده اند و خواجه علی نانی
و خواجه احمد کی و شیخ بهلول و خواجه ابی بکر بلخاری که میگویند از فرزندان

صدیقی اکبر اند و بر فیض ترین مرادات غنیم مرزایان است و شیخ عثمان ولد
پسر علی تجویری و شیخ حاجی یلدی ختم الاولیا و خواجه بقال و تاج الاولیا شاه پسر

فالی زبان و عین هم قدس الله اردو بهم ه
حضرت شیخ جمال الدین احمد جو قاری

پسر شیخ رضی الدین علی لالا اند بسیار بزرگ و مرتبه عالی داشتند شیخ رضی
الدین علی سه موده اند هر که با خاموشی یا حمد بارز او بجز از جنید و شبلی یافته
اند از وی سینه یابد و فات ایشان در سلج اربع الآخر سال ششصد و شصت
و نه هجری بوده ه

حضرت شیخ نور الدین عبد الرحمن سفهانی کسرقی رح

اصل ایشان از کسرق است و آن مو صغیر است از توابع افغانین پسر شیخ احمد
جو قاری اند و ولادت ایشان در ماه شوال ششصد و سی و هفت یانه و فات
در شب یکشنبه چهاردهم جمادی الاول سال هفتصد هجری بود و در بزرگی

حضرت شیخ زکریا الدین عماد الدوله سمکانی

کینت ایشان ابو المکارم است و نام احمد بن محمد بیابانگی و اصل ایشان از
ملوک سمنان بوده در سن پانزده سالگی با سلطان وقت می بوده اند

۴ این بزرگان در عا قاری وقت بوده اند

بوده اند و در سال شصده و هفتاد و هفت در بغداد مرید شیخ نورالدین عبد
 الرحمن کسری شدند صاحب ریاضت و مجاهدت و مقامات عالیه بوده اند
 گویند که در مدت عمر با صد و سی اربعین شسته اند و لذات ایشان در سال
 شصده و پنجاه و نه وفات ثب جمعه بیست و دوم رجب سال هفتصد و
 و شش و هجده می رویداده و مدت عمر ایشان هفتاد و هفت سال است و قبر
 ایشان در مقبره عماد الدین عبد الوهاب است درین ایام رساله نظر در آنم
 که می گفتند تعینف و حط شیخ علاء الدوله سمنانی است که در عقاید خود نوشته
 و بعضی سخنان در آن رساله خلاف اهل سنت و جماعت بوده و با جهت و
 خود نوشته اگر نه الواقع آن رساله تعینف و حط شیخ است پس بنایه میریم
 بحدای خود جل از کسی که مخالف باشد و اصول فرغ از زیره ابو رضی اله عنیم
شیخ نجم الدین محمد الا و کانی رحمه الله
 مرید شیخ علاء الدوله سمنانی اند و صاحب کشف و کرامات اند و وفات ایشان
 در سال هفتصد و هفتاد و هشت واقع شده و مدت عمر هشتاد سال و در
 ایشان در حصاری از اعمال اسواین است
حضرت شیخ محمود مزوده کانی رحمه الله

لقب ایشان شرف الدین است و نام پدر ایشان عبداله و از اکل مریدان
شیخ علاءالدوله سمنانی اند

حضرت امیر کبیر سید علی هدانی قدس سره

امیر سید علی هدانی رحمة الله تعالی نام پدر ایشان شهاب الدین بن محمد است
و میر سید علی مرید شیخ شرف الدین محمود مزدقانی اند و کسب طریقت
از شیخ تقی الدین علی دوستی که ایشان نیز مرید شیخ علاءالدوله سمنانی
بوده نموده اند و بفرموده پیر خود حضرت شرف الدین محمود سه لوبت
ربع مسکون را سیر کرده اند و صحبت هزار و چهار صد ولی را در یافته
و چهار صد ولی را در یک مجلس دیده اند و ابتداء ای اسلام در کشمیر برکت
مقدم شریف ایشانست و امر دوزخا فقاہ ایشان در کشمیر موجود است
وفات ایشان در ششم ذی حجه سال مئقصد و مئقصد بحسب روئوده قبر
در خلکان است حضرت شیخ بہا و الدین ولد بعضی گفته اند
مرید شیخ نجم الدین کبری اند نام ایشان محمد بن حسین بن احمد الخطیبی الکبری
است از نسل زندان حضرت امیر المؤمنین ابو بکر صدیق رضی الله عنہ اند
و مادر ایشان دختر علاء الدین محمد بن خوارزم شاه است که با شہارہ حضرت

حضرت رسالت پناه صلعم دختر محمود را بحسین بن احمد نکاح کرده بود و شیخ
 بهادالدین ولد از آن متولد شدند بسیار بزرگ و صاحب کشف و کرامات
 بوده اند و شیخ شهاب الدین سهروردی ملاقات نموده بودند و وفات
 ایشان در سال شصده و پست دهمت هجری بوده و قبر در قونیه است

حضرت مولانا جلال الدین رومی رح

مشهور بمولوی رومی اند نام ایشان محمد بن بهادالدین محمد و مولود اصل
 ایشان بلخست و نشود غا در دم بوده مرید پر خود اند بسیار بزرگ و عالم
 و صاحب حال و وجد بوده اند گویند که چهار صد طالب علم هر روز بدرس
 ایشان حاضر میشدند و اشعار ایشان سه سه معرفت و تصوف است
 گویند که در سن پنجاه سالگی بعد از سه چهار روز یکبار افطار میکردند و در همین
 سن روزی با کودکی چند بر بامهای خانه سیر میکردند یکی از کودکان
 گفت بیانا ازین بر آن بام حسین مولانا فاضل بود و این نوع حرکت از یک
 و کریمی آید حیف باشد که آدمی با اینها مشغول شود اگر در جان شما قویست
 هست بیاید تا سوی آسمان پریم درین آشا از نظر کودکان غایب شدند
 کودکیان منبر یاد بر آوردند بعد از لحظه رنگ دیگر کون گشته و چشم متغیر شد

باز آند که گفتند در زمانیکه با شما سخن میکردم دیدم که جماعتی سبزه قبا بیان بر ازمین
شمار گرفتند و کرد آسمان ناگردانیدند و عجایب ملکوت را بمن نمودند چون فریاد
و فغان شما شنیدند باز آوردند و مولوی منبره نمودند سرخی که ازمین برد اگر چه
با آسمان نرسد آما اینقدر باشد که از دام دور تر باشد و بر پد همچنین اگر کسی در شتر
شود بکمال آن نرسد آما اینقدر باشد که از زمره خلق و اهل بازار ممتاز گردد و از

زحمتهای دنیا برسد و سبک ارگردد و ولادت ایشان ششم ربیع الاول سال
ششصد و چهار و فات وقت غروب آفتاب پنجم جمادی الآخره سال
ششصد و هفتاد و د و هجری واقع شده و قبر ایشان در قونیه است

حضرت شیخ حسام الدین چلی رحمه الله

نام ایشان حسن بن محمد بن حسن بن اخئی ترکت حضرت مولوی رود

عنايت و التفات و تعلق با ایشان بوده از کبار خلفای مولوی بودند

چون مولوی بجا رحمت حق بر اوستند و در نفیتم چلی حسام الدین با جمیع صحابه

پیش سلطان ولد نشستند و گفتند میخواستیم که بعد ازین بر جای پدر نشینی بخلصا

و مریدانرا ارشاد کنی و شیخ راستین ما باشی و من در رکاب تو غاشیه

بر دوش نهادم بندگی تو کنم و این بیت بخوانند به میت بر خانه دل را می جان

جان آن کیت ایستاده شد بر تخت شه که با شه خورشید شاهزاده ^{شاه} سلطنت
 در بسیار بگریستند و فرمودند که الصوفی ادلی بقرقه و اینهم احری بقرقه بچنانکه
 در زمان والد خلیفه و بزرگوار بودی همچنین خلیفه و بزرگوار مائی و وفات ایشان
 در سال شش صد و هشتاد و سه هجری بوده است
 حضرت سلطان ولد رحمت الله

فرزند خلف مولانا می جلال الدین رومی اند و مرید و صاحب سجاده
 ایشان علوم ظاهر و باطن را از والد بزرگوار خود و از مولانا حسام الدین صلی
 و شیخ شمس الدین تبریزی قدس الله اسرارهم کسب نموده اند و حضرت
 مولوی در شان ایشان گفته اند که عرض از ظهور ما وجودت و این سخن
 قول من است و تو فعل منی و گفته اند روزی والد من گفتند که ای بهاء الدین
 اگر خواهی که ما را در بهشت برین باشی با همه کس دوست شو و کین کسی را در دل
 ندارد این رباعی را بخوانند رباعی پیشی طلبی ز چپکس پیش مباحث
 چون مرهم دسوم باش و چون پیش مباحث : خواهی که ز چپکس بتوید بر سر
 بد کوی و بد آموز و بد اندیش مباحث : ولادت ایشان در لارنده سال
 ششصد و پست و سه و وفات شب شنبه دهم رجب سال مفسد و دو اوزده هجری

واقع شده گویند که در شب رحلت خود این بیت میخوانند بیت اشبث
 آنست که پنجم شادی در یام از خدا می خود ازادی تمام شد ذکر شایخ
 سلسله علیه کبرویه قدس الله تعالی اسرار جسم ه

ذکر مشایخ سلسله شریفه سهروردیه که منسوبت بحضرت
 شیخ شهاب الدین سهروردی رحمه الله قدس الله ارحمهم
 حضرت ممشاد دینوری رح

دیویشهریت از شهرهای جنبل نزدیک فریبین از سرکان مشایخ عرف
 اند در علم ظاهری و باطنی و کرامات یگانه افاق و از اکل بریدان سید
 الطایفه حضرت شیخ جیند بغدادی اند و از اقران رویم و نوری اند رحمه الله
 ایشان فرمودند چهل سال است که بیست را با بر چه در دست بر من غم
 میکنند گوشه چشم بعبارت بآن نداده ام وفات ایشان در سال دو صد و نود
 حضرت شیخ احمد اسود دینوری رحمه الله

نام پدر ایشان عطار است از کبار مشایخ و مرید ممشاد دینوری بودند وفات
 ایشان در ماه ذی حجه سال سه صد و شصت و هفت هجری بوده
 حضرت شیخ محمد عمویه رحمه الله

نام پدر ایشان عبد الله است از اجل شایخ زمان خویش بوده اند و مرید شیخ
 احمد اسود دینوری اند حضرت شیخ الشیوخ رویم کینت ایشان ابو محمد است
 و ابو بکر ابو الحسین و ابوسیبان نیز گفته اند و نام پدر ایشان احمد بن زید بن رویم
 است و اصل ایشان از بغداد بوده عالم و فقیه و بسیار بزرگ و علوم ظاهر و باطن
 را کتب نموده بودند و آنرا پوشید میباشند مرید کامل و شاگرد رشید سید الطالعه
 حضرت شیخ جیند اند خواجه عبد الله انصاری گفته اند اگر چه رویم خود را شاگرد
 جیند مینمود اما وی بهتر است از حضرت جنید و من موی از وی دوست تر
 دارم از صد جیند حضرت شیخ ابو عبد الله خفیف مشر سوده اند که هرگز رویم
 من کس ندیده است همچو رویم که در توحید سخن گفتی که گویند در او اثر عمر بسیار
 دنیا داران خود را سپهان کردند اما بآن مشغول محجوب نمیگشتند سید الطالعه
 مشر سوده اند که ما فارغ مشغولیم در رویم مشغول فارغ دفات ایشان در سال
 سه صد و سه هجری رویداده و قبر در شوش نیز به بغداد است ۵

حضرت شیخ ابو عبد الله بن خفیف رحمه الله

نام ایشان محمد است و اصل از شیره از ارباب ساسی بلوک بوده اند قطب فقه
 و معتقد اهل طریقت و در ریاضت و مجاهدت پیشل بوده اند مرید رویم اند

و منصور علاج را دریافته بودند و با ابوالمحسین مالکی و ابوالمحسین مزین و ابوالمحسین
 دراج صحبت داشته اند در علوم ظاهر و باطن کامل و شافی مذنب بوده اند
 در تصوف ایشانرا تصانیف بسیارست و طریقه خفیفه منسوب است بایشان
 و طراز مذنب شیخ حضور و عنایت است نقل است که شیخ ابو عبد الله خفیف
 فرموده اند در ابتدا خواستم که بیج روم بیادیه رسیدم رسنی و دلوئی داشتم
 تشنگی بر من غلبه کرد چاهی دیدم آبوی ایزن آب میخورد چون سر چاه
 شدم آب بقرچاه فرودش کفتم خداوند عبد الله قدر کم ازین آبوست
 او از شنیدم که این آبورسن مذانت اعتماد بر ما داشت تو دلو در سن دار
 و قتم خوش گشت و دلو در سن را بنید ا ختم باز او از پی شنیدم که ما ترا تجربه
 کردیم اکنون باز کرد آب خور باز گشتم آب سر چاه آمده بود خوردم و طهارت
 کردم و نیز فرموده اند که وقتی مرا نشان دادند که در مصر جوانی و پیری همیشه
 مرا قب میباشند آنجا رفتم دیدم هر دو بقبله نشسته اند سه بار بر ایشان سلام
 کفتم جواب ندادند کفتم بخدا سوگند که سلام مرا جواب دهید آن جوان سه
 بر آورد و گفت یا ابن خفیف دنیا اندکیت دارین اندک اندکی مانع
 ازین اندک نصیب بسیار بستان یا ابن خفیف مگر فارغی که سلام ما بر تو است

می پردازم این بگفت دسر فرود و سخن کر سنده دشنه بودم کر سنده و
 را فراسوش کردم و دل مرا اثری عظیم شد توقف کرده با ایشان نماز
 پیشین و نماز عصر گذاردم و کفتم مرا پندی دهید گفتند یا این خفیف ما را از زبان
 پند نمود کسی باید که اصحاب مصیبت را پند دهد روز آنجا بودم در نیت خوردن
 و خفتن در میان نبود با خود کفتم چه سود کند بهم تا مرا پندی دهند جوان سه بر
 و گفت صحبت کسی طلب کن که دین او ترا از خدای یاد دهد و هیت بر دل
 تو افتد و ترا بزبان فعل پند دهد بزبان گفتار و فایات ایشان در سال
 سه صد و هفتاد و یک حجبه بوده و قبر ایشان در شیراز مدت عمر بقوله
 نود و پنج سال و بقوله یکصد و چهار است ه
 حضرت شیخ ابوالعباس مهابادی رح

نام ایشان احمد بن محمد بن الفضل است در اصل ایشان نهاوند است شاکر
 جعفر خلدی در مرید شیخ ابو عبد الله خفیف اند شیخ ابوالعباس فرموده اند
 آنانکه خداوند همت اند اگر دست چپ ایشان را از دستشول دارد بر دست راست
 دست چپ خود را ببرند و هم نشسته نموده اند که ده ابقه که مرا در دین کار گرفت
 دو ایزده سال سه بکر میان خود فرود بردم تا یک گوشه دل مهابس نمودند

دینیز گفته اند که همه عالم در آرزوی آنند که حقیقتاً یکایک ایشان را بود و در آرزوی آنم که حق تعالی کیست بر این دین تا بیندیشم که خود چه چیزم و کجا میم
وفات ایشان سه صد و هفتاد و سه بوده است ه

حضرت شیخ اخفی فرخ زنجانی رحمه الله

مرید شیخ ابوالعباس نهاوندی اند و از کبار شیخ وقت ایشان را کرامات و خوارق بسیار است و وفات ایشان روز چهارشنبه غره ربیعال چهارم و پنجاه هفت هجری

حضرت شیخ و حمیه الدین رحمه الله

از اجلاس شیخ اند و صاحب کشف و کرامات نسبت ارادت ایشان به و
است و هر دو طریقه بسید الطایفه میرسید یکی از شیخ عموییه بمشاد دیو
و دیگر از اخفی فرخ زنجانی برودیم و ایشان پیر شیخ ابوالنجیب سهروردی
اند و قبته ایشان در بغداد است ه

حضرت شیخ شهاب الدین سهروردی قدس سره

کینت ایشان ابو حفص است و لقب شیخ الشیوخ و نام عمر بن محمد البکری
سهروردی اند از اولاد ابوبکر صدیق اند رضی الله عنه شیخ الشیوخ و قطب
و دعوت زمان عالم و عامل و فاضل و کامل و پیشوای وقت بوده اند و سب

و ذنب امام شافعی داشتند طریقه ایشان تمام متابع شرع و سنت پیغمبر
 صلعم بوده و در بعد از مشهورترین متاخران بوده اند هر یک عم خود اند شیخ
 ابوالنجیب سهروردی مذکور شیخ النجیب در سلسله کبریه مذکور شد و حضرت
 قطب ربانی عوث صدیق شیخ محی الدین عبد القادر گیلانی رضی الله عنه را
 دو یافتند و او بیگانه ملازمت آنحضرت نواید عظیم و بهره تمام حاصل نمود
 اند و خواص و عوام بعد از ارادی ارادت بخدمت ایشان بوده ^{انقل}
 است که شیخ شهاب الدین منیر موده اند در جوانی بعلم کلام مشغول بودیم
 و کتاب چند در آن یاد گرفتیم و علم من بر ازان منع میکرد روزی عم من
 بزیاارت حضرت شیخ عبد القادر رضی الله عنه آمد و من با وی بودم بر آن
 حاضر باش که بر مردی میردیم که دل وی از خدا استعلاج جز میدید و منتظر
 باش بر کات دیدار ویرا چون نشستم شیخ ابوالنجیب گفت یا سید این
 برادرزاده من بعلم کلام مشغول هست هر چند منع میکنم ازان باز نمی آید
 عوث الثقلین منیر موده امی عمر که ام کتاب حفظ کرده کفر منسلان کتاب
 و منسلان کتاب دست مبارک خود را بسینه من فرود آورد و الله که یک لفظ
 ازان کتب بر حفظ من نمانده بود و خدا میخواهد همه سایل آنها بر خاطر من

فراموش گردانید و از علم لدنی مملو ساخت و مرافق بود که آنچه یافته ام
 از بزرگت حضرت شیخ عبد القادر کیدلانی است نقل است از شیخ نجم الدین
 مرید شیخ شهاب الدین که وقتی نزدیک شیخ خود در خلوت نشستم زود بزم
 در واقع دیدم که حضرت شیخ شهاب الدین بر کوهی بلند نشسته اند و
 جواهر بسیار پیش ایشان و خلق پیشمار در دامن آن کوه جمع آمده اند شیخ
 آن جواهر را بر خلق می اندازند و آنها می چسبند و همین که رو بکمی کرد باز زبانه
 میشود گویا پیش شیخ چشمه است از جواهر چون از خلوت بر آمده پیش
 شیخ زخم پیش از آنکه ازین واقع خبر کنم فرسوده بودند آنچه تو در واقع دیدی حق
 است این در امثال این از بزرگت انقاس شیخ عبد القادر است رخصه
 الله عند اولاد شیخ الشیوخ در رجب سال پانصد و سی و نه هجری
 بوده وفات در غزه محرم سال ششصد و سی و دو در ویداده و قبل از آن
 درون شهر بغداد است و حضرت شیخ الشیوخ را مریدان بسیار بوده اند
 همه فاضل و کامل و مشهور چون شیخ بهاء الدین ذکریایی بلستانی و شیخ
 نجیب الدین علی برعش و شیخ حمید الدین ناگوری و حضرت شیخ الشیوخ
 را نیز تصانیف بسیار است

و شیخ سعیدی
 شیخ اری
 و حکیم

حضرت شیخ حمید الدین ناگوری مدحه الله

نام شیخ محمد بن عطا است و اصل و مولد ایشان بخار است و از اکل بریدان
 شیخ الشیوخ اند و در فضیلت و طریقت یگانه عصر و سبب ترک ایشان اینست
 که در واقعه دیدند که حضرت رسالت پناه صلعم ایشانرا بسوی خود طلب فرمودند
 و آن ترک تعلقات نموده سفر بغداد اختیار کرده بعد از رسیدن بخا
 مرید شیخ شهاب الدین سهروردی گشتند و با خواجه قطب الدین بختیار اوشی و
 کبچ شکر صحبت داشته اند ناگوری از آن جهت گویند که پیش از ترک و بخرید
 قاضی شهبان ناگور بودند و فات ایشان در سال شصت و چهل و سه هجری
 بوده و قبر ایشان بموجب وصیت پایان خواجه قطب الدین بختیار گماشته
 در بهلی است و این فقره زیارت ایشان رسیده است

حضرت شیخ نجیب الدین علی برغش رحمه الله

مولد ایشان شیراز و اصل از شام گویند از ائمه احوال محبت فقرا
 می درزیدند و با ایشان می بودند پیر هر چند لباسها فاخته می ساخت و
 طعامها لذیذ میداد بان التفات میکردند و می گفتند من عابد دنیا داران
 نمی پوشم و طعام نازکان میخورم و پشمینه می پوشیدند و مرید شیخ ابوبکر

شهاب الدین سهروردی اندو عارف و کامل و عالم بوده اند و ایشان از اصحاب
لطیف در رساله‌ها شریعت بسیار است و وفات ایشان در سال شش صد
و هفتاد و هشت مجرب بوده و قبر در شیراز است

حضرت شیخ عبد الرحمن بن علی برغش راج

لقب ایشان ظهر الدین است مرید و خلیفه رشید پدر خود بودند و صاحب مقامات
بلند و کرامات ارجمند چون ایشان متولد شد نزد شیخ الشیوخ باره از خسرته
مبارک خود فرستادند که آنرا بپوشانند اول خسرته که در دنیا پوشیده اند
آن بود و وفات ایشان در سال هفت صد و شانزده مجرب بوده است

حضرت شیخ بهاء الدین ذکریای ملت نارج

کینت ایشان ابو محمد است و ابو البرکات و نام پدر ایشان وجهه الدین بن
کمال الدین علی شاه قریشی و باصل از نغان در علوم ظاهر و باطن و فقه و حدیث
و اصول و فروع عالم و کامل و قطب و غوث وقت و در عهد شیخ الاسلام و از
بے نظیران روزگار و حنفی مذہب بوده اند از اکل مریدان در اصل خلف او و تاجان
شیخ الشیوخ شیخ شهاب الدین سهروردی اند و صاحب کرامات عالی و
مقامات و خوارق ظاهره بودند گویند که چون از سفر حج مراجعت نموده بجناب

بعد از رسیدن شیخ الشیوخ را دریافتند مرید شدند و طریقی خرقه پوشیدن ایشان
 چنین است که بعد از آنکه شیخ الشیوخ رسیدند منتظر می بودند که کی خرقه
 پوشانند روزی در واقعه می بیند که سر در کائنات خلاصه موجودات پیغمبر صلعم در
 خانه نشسته اند و شیخ الشیوخ در پیش ایشان برپای می ایستاده و در آنخانه طناب
 بسته و خرقه چند بر آن طناب آویخته است و آنسر و در زیر اطلیده اند و شیخ الشیوخ
 دست بر گرفته بعد بیوسل آنحضرت صلعم مشرف گردانیدند آنسر در اشارت بخشیه
 از خرقه ها که آویخته بودند موده گفتند عمر این خرقه را بهای و الدین پوشان در شیخ
 الشیوخ آنچنان کردند علی الصباح شیخ الشیوخ مرا اندرون طلبیدند چون بجزئی
 ایشان رسیدیم همانخانه و همان خرقه بطناب آویخته دیدیم شیخ الشیوخ بر خاسته
 خرقه که حضرت رسالت پناه صلعم اشارت فرموده بودند سراپوشانیده گفتند
 بهای و الدین این خرقه رسول است صلعم و من در میان واسطه بیش نیم کسی را بی اجازت
 تو آرم داد و بر حضرت شیخ الشیوخ بگفتان آمده ستوطن شده ببارش و طالبان طالبان
 مشغول شدند و خلق بسیار از بزرگت قدوم ایشان بیدار گشته رسیدند و اهل اندام
 تمام مرید و معتقد ایشان شدند و الحال نیزه اند یا رجمه مرید ایشانند که کرامات
 و تجارب ایشان ظاهر است و دودت ایشان در سال پانصد و شصت و شش

احمد انکسرو

حجرت در قلعه کون کرورد نموده وفات برد پنجشنبه بعد از ادا طهر بخت تا صفر
سال شصده و شصت و شش بحسب بوده و مدت عمر کمید سال و قبش ایشان
در شهر لمان است در حصار قدیم ط

حضرت شیخ فخر الدین عسکری

از اکل بریدان شیخ مہاہ الدین ذکر کیا اند و صبیہ حضرت شیخ مہاہ الدین نیز در خانہ
ایشان بوده و اصل ایشان از نندمان است و در صغر سن حفظ قرآن کردند و
پنجاه سالگی تحصیل علوم نمود و در سن ۷۰ گفتمند دیوان ایشان مشہور است لغات
نیز از تصانیف ایشان است صاحب کرامات و خوارق عادات بوده اند و
ایشان ذی قعدہ سال است صد و ہشتاد و ہشت بحسب بوده و مدت عمر ہشتاد
و دو سال و قبر ایشان در قفقاز قبر شیخ محی الدین ابن العربی است در صالحہ دمشق

حضرت امیر حسینی سادات رحم

نام ایشان حسین بن عالم بن ابی الحسین است و اصل ایشان از غور عالم بودہ
اند در علوم ظاہر و باطن و کتاب کثر اللموز ذرذ السافرین و نہر بہ الارواح
و کوالیات و کلشن براز ایشان است و مرید حضرت شیخ مہاہ الدین ذکر کیا
مستانی اند و وفات ایشان در دہم شوال سال ہفتصد و ہزده بحسب بوده و قبش

در سفر خجرات است حضرت شیخ صدرالدین محمد رح کینت ایشان ابو الفتح
 است منزه زنده رشید و سرید کامل و خلیفه جانشین شیخ بهاء الدین ذکر یازده در
 ملتان بجا نفاذ و والد بزرگوار خود پسرده سال بعد از ایشان بارشاد و تکمیل طالبان
 و سریدان اشتغال داشتند ایشانرا کرامات و خوارق بے نهایت است وفات
 شیخ روز سه شنبه بیست و سوم ذی حجه سال شصت و هشتاد و چهار هجری
 بوده و قبر ایشان در ملتان است نزدیک قبر پدر بزرگوار ایشان رحمهم الله

حضرت شیخ رکن الدین رحمه الله

کینت ایشان ابو الفتح است و لقب ایشان فضل الله منزه زنده خلیف و سرید
 و خلیفه پدر بزرگوار خود شیخ صدرالدین محمد بن شیخ بهاء الدین ذکر یازده پنجاه و دو
 سال بر سجاده پدر و جد بزرگوار نشسته بارشاد و طالبان قیام داشتند و صاحب
 علوم ظاهر و باطن و کشف و کرامات و بس عظیم القدر و جلیل الشان بوده اند
 نقل است که وقتی والد ایشان سلیمان حضرت شیخ بهاء الدین آمده بودند در آن
 ایام که شیخ رکن الدین هفت ماهه در شکم ایشان بودند حضرت شیخ بر قامت
 تعظیم نمودند و والد شیخ رکن الدین را تعجب آمد که سبب تعظیم برای شخصی است که
 در شکم شماست او چه افعان و خاندان و شفیع و دو مان است وفات ایشان

در نهم جمادی الاول سال هفتصد و سی و پنج هجری رویداده و مدت عمر
هشتاد و هشت سال و قبر ایشان نیز متصل قبر پدر و جد بزرگوار است

حضرت مخدوم جهانیان رح

نام ایشان سید جلال بخاری است موافق نام جد ایشان است و اهل بابل
از بخارا ازین قبیله سهند و استان آند جد ایشانست که سید جلیل بخاری سبزه
می گفتند چون از بخارا آمدند خرید حضرت شیخ بیاد الدین فخری ای ملت
شدند از بزرگان صحیح است جلیل القدر و جامع علوم ظاهر و باطن بود مانند
و ایشانرا شرف فرزند بوده است یکی سید احمد کبیر دوم سید بیاد الدین سوم
سید محمد و سید احمد کبیر اول و دوشم زنده رشید قابل و سعادت مند بوده یکی
قطب و شرف وقت شیخ المشایخ و مشرف اهل زمانه و در روزگار یگانه مفرد اند
بیان دو عیان مخدوم جهانیان و دوم سید راجوی قتال ایشان هم از
ادبیا بوده اند اگر چه مخدوم جهانیان در مرتبه ظاهر و باطن پدر ایشان بوده
اند اما مرید شیخ رکن الدین بن شیخ صدر الدین ابن شیخ فخری ای ملت
اند و در هر وادی از بزرگت تربیت ایشان کمال رسیده اند یگانه آرزو نگار
گشتند و مخدوم جهانیان از آن جهت گویند که او را عید می برد و همه حضرت

حضرت شیخ بهاء الدین و شیخ صدر الدین رفته التماس عیدی کرده آواز
 آمد که محققاً ترا مخدوم جهانیان گردانید و عید می تو این است و چون برو خند
 شیخ رکن الدین رفتند از آنجا نیز همین آواز آمد چون پروین آمدند همه کس
 مخدوم جهانیان میگفتند خوارق و کرامات زیاده ارض از ایشان بظهور رسیده
 و در مکه معظمه که رفتند با امام عبده الله یافعی ملاقات کردند و میان این دو عزیز
 اتحاد و محبت بر تپه رسیده که بالاتر از آن نباشد و از مکه معظمه که باز میسر شدند
 آمدند در دلی بجزرت شیخ فیض الدین چراغ دلی ملاقات نمودند و حضرت تبرک
 جشت را از ایشان پوشیدند و ولادت ایشان اول شب جمعه برات است
 هفتصد و هفت هجرت و وفات وقت غروب آفتاب روز چهارشنبه عید الفصح
 سال هفتصد و هشتاد و پنج واقع شده و مدت عمر شریف هفتاد و هشت
 سال و سه ماه و سبت و شش روز و قبر در اجد عثمان است
 برهان الدین قطب عالم رح

کیت ایشان ابو محمد است و نام عبده الله بن ناصر الدین بن محمد بن جهانیان
 در بن قبیله اکثری همونک و صاحب حال و در علم ظاهر و باطن کمال و در دیار آبا
 کرام خود بوده اند خوارق و کرامات علیه از ایشان بظهور پیوسته نقل

پروین

است که شبی بجهت تهنید بر خاسته بودند چون شب تاریک بود پاهای ایشان
 بچوبله رسیده آذاریافت و ایشان ندانستند که آن جهت فرمودند سنگ است
 یا آهن یا چوب یا چه چیز است چون صبح شد و مردم آنرا دیدند بروشنی که از زبان
 ایشان برآنده بود آن چوب پاره بحالت اصلی مانده و ششم هم سنگ و هفتم
 آهن دهم چیز دیگر که تشخیص آن نمیتوان کرد و هشده بود تا آنروز که سال هزار و چهل
 و نه عیسایست نزد فرزندانشان در احمد اباد که مسکن ایشان بود و چون
 است ولادت ایشان چهاردهم رجب سال هفتصد و نود و فوات وقت
 طلوع آفتاب هشتم ذی حجه سال هشتصد و پنجاه و شش عیسایست بوده مدت
 عمر شصت و هشت سال و چهار ماه و بیست و چهار روز و قبر ایشان در موضع
 بنامه از صفات احمد اباد کجاست واقع است تا

حضرت سراج الدین محمد شاه عالم

کنت ایشان ابوالبرکات و نام محمد بن قطب عالم مرید و خلیفه رشید پدر
 بزرگوار خود اند و صاحب کرامات بلند و مقامات ارجمنده بوده اند و بظاهر
 و باطن سید وقت خود گویند که حلیه ایشان کلیه مبارک پیغمبر صلعم مشایخ و اولاد
 بوده و عمر نام و الدین ددایه ایشان نیز مطابق عمر شریف و نام و الدین

سنگ

چیز دیگر

طلوع

والدین در مرضه آنحضرت بوده علیه الصلوة والسلام نقل است که ضعیفه برید
ایشان بود و یک پسر و هفت چهار پنج ساله بیماری بهم رسانده فوت شد
آن ضعیفه بر پنج و فرغ تمام آمده دست بدامن ایشان زد و الحاح نمود که فرزند
بر این باز ندید دست از دامن شما باز ندارم چون عجز و تضرع از حد گذشت
تسلی او نموده بیرون رفتند و ایشانرا نیز فرزند بود ضعیفان طفل را
بر داشته بد دست روی با آسمان کردند و گفتند الهی ان طفل شد این
طفل فی الحال بدست ایشان جان بسپرد و بیرون آمده آن ضعیفه
را نسه نمودند بر دو فرزند تو زنده است چون آن زن بجانه رفت فرزند
خود را زنده یافت ولادت ایشان هفتم ذیقعد سال شصت و هجده
وفات شب شنبه بیستم جمادی الآخر سال شصت و هشتاد و هجری بوده و
مدت عمر شصت و سه سال و قبر ایشان در شهر احمد اباد بزار و تبرک ط
الحمد بعد که با تمام رسید و با ختام الحجاب مید بیاسن امداد روح مقدس
سلطه حضرت پیر دستگیر غوث الثقلین شیخ عبد القادر جیلانی رضی الله عنه
ذکر اکابر و ادویای پنج سلسله مشهور و معروف که سلسله عظمیه قادریه و سلسله
شترک نقشبندیه و سلسله علی حشینه و سلسله شریفیه کبری و سلسله کرمه

سپهر در دیه قدس اله اسرار هم باشد به انکه مدار استقامت عالم و نظام
 امجد اخروی بنی آدم ازین سلسله عالیست و اکثر اهل اسلام لذ خواص و
 عوام خارج ازین سلسله نیستند چرا که بے وسیله دستگیری این بزرگان دین
 رسیدیم بطلب اصلی و سلامت بردن ایمان از نیجهان بس و نمودار است
 و نجات در عقبی بے انکه کسی درین سلسله عالی منتظم باشد با بسانی تصور
 نیست چنانچه در خبرست از حضرت رسالت پناه صلعم که روز قیامت بنده
 نو میدماند باشد از مغسی کردار خود حق سبحانه و تعالی گوینده من فلان
 دانشمند را در فلان محله می شناسم ختی فلان عارف را می شناسم ختی گویم می شناسم
 گوید برو که ترا بوی بخشیدم پس وقتیکه بشناخت نسبت چونند و بسبب
 نجات میکرد و بهر دوستان او گرفتار سیرت ایشان و بهل بردن
 با حسان با ایشان بتر و اولیتر لهذا هر کس خود را در یک سلسله منک
 میسازد و این فقیر خود را در سلسله متبرکه که معظمه قادریه منتظم کرد اینست
 دوست در دامن با سعادت قطب ربانی غوث صدیقی پادشاه مشایخ
 امام امیر پیر و سنیگر حضرت شاه محی الدین عبدالقادر جیلانی رضی الله عنه
 زده امیدوار است که از برکت آن سید اسادات نجات کونین حاصل نماید

نماید و حق تعالی این کیمینه بنده خود را با ایشان بخشید به انکراسای بزرگان
 که درین سلسلهها مذکور شده اند عدد ایشان نهمصد و پنجاه و هفت است بلکه از اکابر و
 مشایخ این سلسلهها بسیار از اکل ادویا و صاحب سعادت علیا بوده اند
 اما چون تاریخ ولادت و وفات ایشان بهم نرسید و نیز برای رعایت ترتیب
 ارادت و نسبت خرد دست بدست که از رابطه نیست این فقیر تذکر همین بزرگان
 عالیشان و عالیجاه اختصار نموده ذکر مشایخ مستوفیة و اکابر که سوا
 سلسلهها مذکور اند چه از مستقدمین و چه از متاخرین چون ترتیب سلسلهها
 ظاهر نشد اما تاریخ تولد و وفات بهم نرسید از نخبه احوال ایشان در
 فصل علیحدہ به ترتیب سال وفات نوشت
حضرت مالک دینار رحمه الله

از تبع تابعین و معتدای امت و بشوای زمان خود و در تجرید و توکل بکافیته
 و بحضرت شیخ بصری محبت داشته اند و مالک از آن جهت گویند که وقتی کشته
 سوار شدند چون میان دریا رسیدند اهل کشتی مزد طلب کردند گفتند هیچ
 ندارم ایشانرا چندان زدند که پیوش افتادند چون پیوش باز آمدند باز
 مزد طلبیدند باز در جواب گفتند ندارم و یکبار ایشانرا بردند گفتند بای تو کشتی

در دریای اندازیم چون این را بگفتند ما باین از دریا برآندند و در دهن پر
 و نیار ایشان دست را دراز کرده یک دنیار گرفتند و با نهادند چون
 اهل کشتی امیوا قهر را مشاهده نمودند دریا ایشان افتادند عذر گناه خوان
 مالک دنیار از کشتی فرود آمده بلاهی آبت روان گشتند و از نظر اهل کشتی
 غایب شدند نقل است که میفرمودند حقیقتاً است حضرت سید المرسلین

را در چیز داده است که نه جبرئیل را داده و نه میکائیل را یکی از کردنی فاد
 یعنی چون یاد کنید مرا من شمارا یاد کنم دوم ادعوی استجب لکم دارین بطلید
 تا من قبول کنم فرموده اند در بعضی کتب آسمانی دیده ام که حق تعالی
 میفرماید هر عالمی که دنیار دوست دارد کترین چیز بگوید که من آن بودم که خلافت
 ذکر و مناجات خویش از دل او بردارم دفات ایشان در آن کتب است

بجواب حضرت شیخ حبیب عجمی قدس سره

کینت ایشان ابو محمد است و اصل از فارس و ایشانرا حبیب عجمی
 میگویند بر شیخ حسن بصری اند و بسیار از زیاده و مشایخ کبار ما در ایشان
 نقل است که خوئی را برادر کردند همدران شب خوئی را بخواب دیدند

در پشت حرمان با حلهای پرسیدند تو قاتل بودی این درجه از کجا یافته
گفت در آن ساعت که مرا بردار کردند جیب عقی بگذاشت در حق من دعا
کرد اینها بزرگت آنت و ذات ایشان در سال یکصد و پنجاه و شش عجب
بوده و قبه ایشان در بصره است ط

حضرت شیخ سفیان ثوری رح

کینت ایشان ابو عبد الله است و نام پدر ایشان سعید کوفی الاصل بوده
اند از بزرگان و معتقدی و پیشوای اهل زمان بوده اند در علم ظاهر و باطن گمانه و از
مجتهدان بچکانه و شاکر حضرت امام اعظم رضی الله عنه بوده و بسیار از شیخ
را دیده اند و دست و سال متصل شب تحفه اند نه نمودند هرگز حدیثی
نشیندم از پیغمبر صلعم که بران عمل نکرده ام نقل است که ایشان هرگز از کسی
چیزی نیکرفتند که اگر دانم در آن جهان در منی مانم میگیرم در روز ایشان عباد
شدند خلیفه طیب ترسای داشت عاذق پیش ایشان فرستاد چون
طیب فارورده بدید گفت که از خون الهی جگر امیزد خون شده دپاره کپشته
از شان پهرون می آید در دینی که چنین مرد بود آن دین باطل نباشد این
گفت دخی الحال اسلام آورد خلیفه گفت پنداشتم که طیبی بر بالین چهار میگرتم

خود چهارش طیب فرستادم شیخ عبداله مبارک فرموده اند که از هزار و صد
 بزرگ کشیده ام که سیکنده فاضلتری از انعیان ندیده ام گویند جوستان
 حج فوت شده بود آهی کشید ایشان گفتند چهار حج کرده ام همه بتو دادم تو
 این آه بمن ده گفتا دادم آن شب بخواب دیدم که ایشان را میگویند که بود
 کردی اگر بر همه اهل عرفات هست کنی تو فکر شوند لغت است که میفرمودند
 کیه ده جزده است از آن روایت و یک از بهر خدا مگر از آن یک جزو گذر
 خدمت در سال یک قطره از چشم پای بسیار بود و هم فرموده اند زهد نه
 چسب پوشیدن و زمان جو خوردن است لیکن دل در دنیا نه بستن است
 دال کوتاه کردن است و هم فرموده اند که اگر بزودیک خدا شوی با کمال بسیار
 که میان تو و خدا بود آسان تر از آنکه یک گناه میان تو و بندگان او بود
 و نه فرموده اند یعنی آنست که سهم نداری خدا را در هر چه بتو رسد و فایده
 ایشان به بصره سیم ماه شعبان سال یکصد و شصت و یک هجری
 بوده و بعد از شصت و دو و مدت عمر ششصد و شصت و سه سال چون
 همش از غسل سید اذن در پیشانی ایشان نوشته دیدم فی یکم الله
 حضرت داود بن نصر طائی رحمه الله

کنت ایشان ابوسلیمان است شاکرد امام المسلمین ابو حنیفه کوفی اندر صلی الله
 علیه و آله و سلم حبیبی نامی دارند ماسه شایخ در جامع علوم ظاهر و باطن و فقیه
 بودند با فضیل عیاض سلطان ابراهیم ادهم محبت داشته اند نقل است
 که یکبار در پیش ایشان نشسته بود و در ایشان سے مکرریت فرمودند
 چنانچه بسیار گفتن کرامت دارد و بسیار دیدن نیز مکرر است ایشان فرمودند
 ای پسر اگر سلامت خواهی دنیا را نوداع کن و اگر کرامت خواهی بر اثر
 تکبر کوی که این برود محل حجاب است دفات ایشان در سال کسب
 دو دو بقول شریف و پنج حسیه بوده و قبله ایشان در بغداد است
 حضرت عتبه بن غلام رحمه الله

نام پدایشان آبان بن مسعود است از سقمان و بزرگان مشایخ و معتقد
 این قوم در صاحب احوال و معامات عالیه بوده اند و از تبع تابعین و مرید
 حضرت شیخ حسن بصری اند و صایم الدهری بودند روزی با شیخ حسن بصری
 بکنار دریا میرفتند ایشان بر آب روان شدند شیخ تعجب نمود و گفتند
 ای عتبه این مرتبه بچو یافتی فرمودند که تو سی سال است که آن میکنی که من
 در سن آن میکنم که او سینه او این مشاره بتسلیم در صاهت گویند شبی تاروز

نخستند همین گفته اند که عذاب کنی ترا دوست دارم و اگر عفو کنی دوست دارم
 روزی شخصی پیش ایشان آمد و گفت ای شیخ میخوام که از تو چیزی بنم
 گفته بخوابم بخوابی گفت ترا میخوام تا حرفهای ترا بنویسم و بنویسم بعد از
 حرفها ترا بود و وفات ایشان در سال یکصد و شصت و هفت هجری بود

حضرت امام عبدالعزیز مبارک رح

شاه و حضرت امام اعظم اند رضی الله عنه در فنون علوم جامع و صاحب
 کشف و کرامات و از معاصران سعیدان ثوری و فضیل عیاض بوده اند
 و شاخ کبار را دریافته اند نقل است که روزی در کوه میگذشتند ناگهان
 را گفتند که عبد الله مبارک می آید هر چه می باید بخوابد ناگهان گفت دعا کن تا
 حق قضا چشم من باز دهد ایشان دعا کردند همان لحظه حقیقتاً چشم باز
 داد صاحب کشف المحجوب نوشته اند که والده امام عبدالعزیز
 باغ بطلب ایشان رفت و ایشان را گفته یافت و دید که مار بزرگ شاخ
 ریجان در دمان گرفته مکس از روی ایشان سیراند ولادت ایشان در
 سال یکصد و هزده و وفات در ماه رمضان سال یکصد و هشتاد و یک هجری بود
 حضرت محمد صبیح المشهور بابن سماک رح

گینت ایشان ابو العباس است از قدمای و علمای این قوم و صاحب مقامات
 علیه و کرامات جلیده بوده اند و با سفیان ثوری صحبت داشته اند فرموده اند
 بهترین تو اضع آنت که خود را بر چکس فضل نبی و منبر موده اند طبع رسنه
 است قد کردن و بندیت بر پای بردار تا بری و فوات ایشان در دل
 یکصد و هشتاد و پنج بوده ه

حضرت شفیق بن ابراهیم ملجی قدس سره

گینت ایشان ابو علی و اصل ایشان از ملج است از قدمای مشایخ و صاحب
 کرامات ارجمند و مقامات بلند و معتدای زمان خوده بوده اند حضرت
 امام موسی کاظم را در یافته اند و با سلطان ابراهیم ادم صحبت داشته اند
 و حنفی مدنیب بوده اند روزی از سلطان ابراهیم ادم پرسیدند که شما
 در معاش چه میکنید گفتند چون سی یایم شکر میکنیم و چون بیایم صبر کنیم
 شیخ شفیق فرمودند ما چون بیایم انبار کنیم و چون نیایم شکر کنیم سلطان بوسه بر چنان
 ایشان دادند و گفتند استاد تو می روزی شخصی بخدمت ایشان آمد و گفت
 ایها الشیخ کنه بسیار دارم و میخواهم که توبه کنم گفتند که دیر آمدی گفت نرزه آمد
 گفتند چه گفت هر که پیش از سرگ آید اگر چه دیر آمده باشد زود آمده است

حکایت از آن بزرگواران که در این کتاب مذکور است
 چون بنویسد فرموده

شیخ فرمودند سه چیز فرین فقرت فراغت دل و سبکی حساب و رحمت نفس و
سه چیز لارنه تو نگار است ریج تن و شغل دل و سختی حساب و شهادت ایشان
در سال کعبه و نود و چهار عجب بود. قبر ایشان در ختلان است ۵

حضرت شیخ یوسف اسباط رح

صاحب معانی بلبله و کرامات ارجند جامع در علوم ظاهر و باطن و در تجسس و کسب
یکانه بوده اند و شیخ فرید الدین عطار ایشان را از ربا و تابعین نوشته اند گویند
بعقاد هر از درم میراث یافته اند و بیچ از آن صرف خود نموده بفقرا دادند برک
خرامی بافتند و مزد آنرا قوت خود میکردند و فای ایشان در سال کعبه و نود
شش عجب واقع شده است. حضرت ابو سلیمان دارانی
نام ایشان عبد الرحمن بن احمد بن عقیله است و از قدما می باشد شیخ شام اند
و علما این قوم در رند و درع یکانه و پشوا می زمانه خود بودند و دارا دبی است لذت
دشمن از ایشان پرسیدند که حقیقت معرفت چیست گفتند آنست که مراد جز
یکه نمود در دو جهان و فای ایشان در سال دو صد و پانزده عجب بود و قبر
در موضع دار است حضرت شیخ بشر مرسی رحمه الله نام پدر ایشان
عیاش است که سولای زند بن الخطاب بوده از متقدمان شیخ اند و اصل ایشان

ایشان از نریس است و آن قریه ایست از توابع مسمر گفته اند که در دلی که دنیا
مقام کند پیرون میرود از آن دل آحزرت و نیز گفته که از سخنان اینطایفه هیچ
چیز بدین شهر از گرفت تا آنکه دو گواه عدل از کتاب و سنت بران نیافتم و نیز گفته
اند افضل اعمال خلافت خود پیش نفس است و فات ایشان در روزی حور سال
دو صد و هفتاد و هجده و بقولے نوزده بوده است ه

حضرت شیخ فتح بن علی موصلی رحمه الله

اصل ایشان از موصل است و از متقدمان مشایخ موصل بوده اند و باسی
کس از بزرگان صحبت داشته اند که همه احوال بودند ایشان فرموده اند که
ازل بابر که عبد الله بن جعفر را رحمه الله دیدم مرا گفت یا خراسانی چهار چیز پیش
دست چشم در زبان و دل دهر و آب چشم جانی منکر که شاید و بزبان سخنی مگو
که خدای در دل تو بخلاف آن دانند و دل نگا مدار از خیانت و کبر بر مسلمانان
دهر و نگاه دار در سر و هیچ بجوی با و در این هر چهار بدین صفت نباشد
خاکستر بر سر باید کرد که آن در شقاوت تو بود و فات ایشان روز عید^{الغنی}
سال دو صد و هفت و هجده بوده گویند روز عید دیدند که مردم قربان میکنند
گفتند ای سیدانی که چیزی ندانم که براسے تو قربان کنم من این دارم پس

انگشت بر کوه نهادند و بیفتادند چون مردم نگرینند بر حمت حق پوسته بودند
 و خط سبزی بر کله می ایشان ظاهر بود
حضرت شیخ بشیر عالی قدس سره

کنت ایشان ابو نصر و نام پدر ایشان عارث بن عبد الرحمن بن عطارد
 بن ثمان بن عبد اله و اصل ایشان از مرو است از قدمای مشایخ و بزرگان
 این قوم و صاحب مقامات بلند و کرامات از جمله معقیم بغداد و از اولاد اعراف
 بوده اند مرید خال خود اند علی خیرم صحبت داشته اند و با امام احمد حنبل
 رضی الله عنه و فضیل عیاض قدس الله کونیند تا ایشان در حیات بودند هیچ
 چاره در راه نامی بغداد روث نکرد بجهت حرمت تعظیم ایشان که همیشه پاره
 می بودند روزی مردی را استوری روث انداخت فریاد بر آورد که بشیر از عالم
 بر رفت چون تحقیق کردند چنان بود **نقل است** که پیغمبر صلعم را کجواب دیدند
 که می منسره ماینده ای بشیر میدانی که خدایتحالی چرا ترا برکنند از نیان آفران
 بلند کرد این مرتبه ترا گفتند یا رسول الله فرمودند از بر آنکه متابعت سنت من کردی
 و حرمت داشتی صالحی از او نصیحت کردی برادران را و دوستی داشتی مراد صحاب
 و اهل بیت را و ولادت ایشان بقول ابن کثیر شامی در بغداد سال دو صد

دو صد و پنجاه مجسمه است وفات ایشان روز چهارشنبه دهم محرم سال
 دو صد و بیست و هفت مجسمه بود و قبر پروردن شهر بغداد است و چون
 بر حمت پوستند آواز نوحه جنان از خانه ایشان بگوش مردم میرسد
 بعد از وفات ایشان از خواب دیدند پرسیدند که خداوند با تو چه کرد و تو
 که امر زید را در آنجا که بر جنازه من حاضر شدند و آنها که سر او دادند تا

بقیامت حضرت شیخ احمد بن الحواری رح

کینت ایشان ابو الحسن است و اصل از دمشق سرید ابو سلیمان دار اند
 والد ایشان نیز از سوره عان و عارفان بودند و خانه ان ایشان خانه ان
 رند و درع بوده از بزرگان این قوم و مدوح مشایخ اند گویند ایشان را با
 ابو سلیمان دارانی عهدی بوده که هرگز مخالفت فرمایان او نکند روزی سلیمان
 در مجلس سخن میگفتند ایشان آمدند و با ابو سلیمان گفتند متور تا فته شد
 چه میفرمائی ابو سلیمان جواب ندادند سه بار مکرر گفتند ابو سلیمان اول
 به تنگ آمد گفتند برو در در آنجا بنشین ابو سلیمان سخت مشغول شدند بعد از آن
 یاد ایشان آمد که با حمد چه گفته اند فرمودند الحمد را بگوید در تنور خواهد بود چنان
 جستند در تنور یافتند و یکموسه ایشان نوحه بود وفات ایشان در سال

دو صدوسی و دو بحسبی بوده است ط

حضرت شیخ حاتم بن عثمان اصم

کیت ایشان ابو عبد الرحمن و اصل از بلخ خفنی مذہب و سرید شیخ شفیق بلخی
 و صاحب سلوم ظاهر و باطن بوده اند گویند ایشان اصم بزرده اند ضعیف
 با ایشان سخن میگفت در اثنای سخن از وی یاد جدا شد بجهت دفع حجات او
 گفتند آواز بلند تر کن که من نمی شنوم و خود را چنان فراموشند که گوش
 ایشان گرفت و آنرا نشینده اند ضعیف شد و مان شد و این لقب بر ایشان
 ماند گویند بغیرت یکی از ایشان وصیت خواتم نمودند اگر یار خواهی
 خدای بس و اگر همراه خواهی کرام الکاتبین بس و اگر عبرت خواهی دنیا بس
 و اگر سوسن خواهی مترا بس و اگر کار خواهی عبادت خدا بس و اگر عظمت
 خواهی رک بس و اگر اینکه گفتیم پسندید ه نیست در نرخ ترا بس فرموده اند
 شہوت سه قسم است یکی در طعام و دیگر در کفار و دیگر در نظر پس نگاه دار
 خویش را با عماد خداوند و دنیا ترا است گفتند چشم را بعبادت نکریستین بنگار
 ایشان در سال دو صدوسی و هفت ہجری بود بموضع ما سجد کرد از آنجا
 حضرت شیخ احمد بن حنبلہ قدس سرہ

کینت ایشان ابو حامد است و اصل ایشان از بلخ مرید حاتم اصم و از بزرگان
 مشایخ خراسان اند سلطان ابراهیم ادهم و حضرت شیخ بایزید بسطامی و ابو تراب
 نخشی و ابو حفص صدور دیده و طریقه ملائمه داشتند و جامه بروی لشکران
 داشتند شیخ احمد نه سوده اند هر که درویشا نزد خدمت کند بچیز کم شود
 تو اضع و حسن ادب و سخاوت و کفنه اند هیچ خواب گران نیست از خواب
 غفلت و فات ایشان در سال دو صد و چهل و هجده بود و مدت عمر خود
 پنجاه سال است و قبر در بلخ است شیخ ابو العباس حمزه بن محمد
 حارث بن اسد محاسبی رح

از متقدمان مشایخ برات و دستجاب الدعوة بودند نه سوده هر که صحبت
 او را آراسته سازد هیچ پند آراسته نگردد و فات ایشان دو صد و چهل
 و یک هجده بوده حضرت شیخ ذوالنون مصری رحمه الله کینت ابو
 عبد الله است حاصل از بصره از علمای و قدمای مشایخ در جموع او یکادقت
 با ایشان بوده که نیند چهل سال روز و شب پشت پایدار تنهاده اند جزید و زان
 نشسته بر سینه این گفت چهرت فرمودند بشهرم و درم که در شهر با بی
 بنده دارند نشینم طریقه محاسبه با ایشان است سئوب و سخن ایشان اندر توحید

و تجرید بود و مذہب مذلتستن رضائت و از جمله مقامات وفات ایشان
 در بعد از سال دوصد و چهل و بیست و یک رویداده نیز چنین آید و آنکه حضرت
 ذوالنون سمری رحمه الله کینت ایشان ابو الفیض است و نام ثوبان بن
 ابراهیم در صل ایشان از اصمیم سمری است که حضرت امام مالک در مدینه
 اسرافیل و از بزرگان این قوم و کبار مشایخ و پرشوا اهل طاعت و صاحب
 ریاضت و کشف و کرامت و در تجرید و توحید بکانه و سر عارفان زمانه بود
 اندک تمار حیات بودند خود را چنان پنهان داشتند که بر حقیقت حال ایشان
 هیچکس واقف نگشت بزرگی و عوارق حضرت شیخ زیاد از آن است که
 در قید ضبط در آید روزی پاره جماعتی در کشتی نشستند باز کانه را کو بر سر
 کم شده بر اتفاق کردند که ایشان برده اند میر بخانینند و امانت بر ایشان
 چون کار از حد گذشت گفتند خداوند او سیدانی که من نه برده ام هزاران
 مایه سوز را بر آوردند و در دمان هر یک کو بر سر یکی از آنها بگرفتند
 و بایشان دادند اهل کشتی چون انجا افتاد دیدند در پای ایشان می افتادند
 و عند نجا استند و همین نقل را صاحب کشف المحجوب از زبان ذوالنون
 سمری قدس سره ثبت بخوان برقع داری که اندر یک کشتی با ایشان

ایشان بوده مینمایند فرمودند هرگز از زمان دآب سیر نخوردم تا زحمت
کردم خدا را و نه قصد معصیت در من بدید آمد گویند چون بخواستند بازخواست
شوند گفتند بار خدا یا بگوام قدم آیم برگاه تو و بگوام زبان گویم راز تو
و بگوام دیده نگرم بعینت تو و بگوام لعنت گویم نام تو از بس سر ما یکی
سر ما بس ساختم و بدگاه تو آمدم فرمودند راه راست آنراست که از خدا
ترسان است چون ترس بر خاست از راه افتادی و نرسد نمودند دست
با کسی کن که بتغیر تو متغیر نگردد و نرسد نمودند معرفت قرار بگیرد در شکلی که از
طعام پر باشد و نیز فرموده اند که توبه عوام از گنا مان است و توبه خواص
از غفلت فرموده اند علامت محبت خدای آنست که متابعت جیب خدا
کند در اخلاق و افعال و اوامر و سنن حضرت شیخ را پرسیدند که از
مردم پرین کار چیست فرمودند آنکس که زبان خود نگاهدارد پرسیدند علامت
توکل چیست فرمودند طمع از خلائق منقطع کرده ایندن پرسیدند ابروه
که بیشتر فرمودند بدخوترین مرد ما زرا پرسیدند دنیا چیست فرمودند هر
ترا از حق شوال دارد پرسیدند نفل چیست فرمودند آنکه بخدای راه نداند
و دنیا مورد شیخ فرمودند ای مریدان علماء را ملاقات کنید بجهل بیند اسرار خود

را از ایشان پوشیده دارید و زناد را بر عبت که رحمت شما دیده بعضی از
 عبادت را بشما بیا سوزند و اهل معرفت بسکوت یعنی پیش عارف حرف
 گفتن خوب نیست و فات ایشان در بیت و ششم شعبان سال دو صد
 و پنجاه و پنج مکه واقع شده نقل است که چون بر حمت حق پوسته آن شب
 هفتاد کس را کول صلعم را بخواب دیدند که آنحضرت میفرماید دست خدا
 در انون خواهد آمد با استقبال او آمد عام و چون جازه ایشان را می بردند
 مرغان بسیار بر جازه پر دریم بافتند چنانکه همه خلق را بسایه خود پوشیدند
 و پیکس از آن قسم مرغان را خیره بود و خلق از آن کاره که نسبت ایشان
 داشتند باز آمدند و تائب گشتند و قبر حضرت شیخ در مصر است و بر قبر ایشان

نوشته یافتند چنانکه بخط آدمیان مانند بود و ذوالنون حیب الله من اهل حق

مقبل الله و بعضی از شکران بر گاه آن نوشته را میتراشیدند باز نوشته
 می یافتند حضرت شیخ ابو تراب بخشی قدس سره نام ایشان
 مسکن بن الحصین است و بقوله مسکن بن محمد بن الحصین از اکل شایخ
 حراسان بوده اند و بابو حاتم عماد بصری و حاتم اصم صحبت داشته اند
 و بر قدم خسرید سیاحت بسیار نموده اند گفته اند تو کل آنست که خود را در

در دریا عبودیت افکنی در دل در خدای بسته داری اگر بدشکر کنی و اگر باز گیرد
 کنی و گفته اند مینت از عبادت چیزی منفعت ترا اصلاح خاطر و لبا فسر و
 غیر خلد کرده دامن تنبت با عیار کز دل بهارفت با بشی با وفات ایشان در
 هفتم جمادی الاول سال دوصد و چهل و پنج هجری بوده چون در بادیه
 بصره بر حمت حق پوستند بعد از چندین سال جماعه با بخار رسیدند و ایشانرا
 دیدند رو بقبله ایستاده و خشک گشته و عصا در دست در کوه در پیش نهاده
 و از دزدان با بیخ ضرر رسیده حضرت شیخ ابراهیم بن علی
 رحمه الله اصل ایشان را مصعبانیت با معروف کنی صحبت داشته
 اند و از متقدمان مشایخ و صاحب کشف و کرامات بوده اند فرموده اند هرگاه
 خواهی کسی را از اولیای حق بشناسی این بگوی هو الاول والاخر و اظهار

و الباطن و هو بکل شیء علیم وفات ایشان در اصعبان سال دوصد و چهل و
 هفت هجری واقع شده حضرت شیخ ذکریای بن یحیی الهرو
 از کبار مشایخ مستجاب الدعوة بودند امام احمد جنبل رضی الله عنه فرموده
 اند ذکریای از جمله ابدال است وفات ایشان در هرات ماه رجب سال
 دوصد و پنجاه و پنج هجری بوده شیخ ابو عبد الله السجری

انبزرگان مشایخ خراسانند و با ابو حفص صحبت داشته اند و بار بار بر قدم تجرید
 سفر کرده اند شخصی ایشانرا گفت یکدیگر زیاده سرخ دارم بخواهم توبه کنم صلحت
 چه می بینی گفتند اگر بدی ترا بهتره اگر نه بدی را بهتر فرمودند بر او غلطی که تو فکر
 از مجلس او نه درویش بر خیزد و درویش نه تو فکر او نه در غلط است و فایده
 ایشان در سال دوم و پنجاه پنج بوده شیخ محمد بن علی حکیم الترمذی
 قدس سره کینت ایشان ابو عبد الله است طریقه حکیمه منسوب است
 بایشان و سخن ایشان در اثبات ولایت است از متقدمان و محققان ایشان
 اند و صاحب تصانیف بسیار در احادیث اسناد عالی داشته و از خواص
 یاران امام اعظم رضی الله عنه صحبت دار خضر لودند علیه السلام در روز یکشنبه با
 خضر علیه السلام ملاقات میکردند و در اوقات آنکه میگری پرسیدند کونیند کیبار
 تصانیف خود را در آب انداختند خضر علیه السلام انهم را پیش ایشان باز داشتند
 و گفت خود را پیش بدین مشغول سیدار ایشان گفته اند صد شیر کرسنه در
 درسه کوه سفید من چندان تباه نمکند که یک عت شیطان کند و صد شیطان آن
 تباهی نمکند که یک عت نفس آدمی نقل است که در جوانی صاحب حسن بوده اند
 زنی صاحب جمال ایشان بود و فوت کرد با او التفات نکردند وقتی آن زن خبر یافت

یافت که جانح رفت اندر محذور ایاری است و آنجا رفت از بناغ کبر بخت و زن بر معتب
 میدوید با توجه نکرد بعد از مدتی که مسن گشتند این سخن جاود ایشان آمد و در
 خاطر گذشت چه بود اگر حاجت آن زن روا کردی بعد از آن تا یک کشتی چون
 این در خاطر خطور کرد اندوه ناک شده گفتند ای نفس جنیت در جوانی در
 خاطر این نبود اکنون بعد از ریاضتها بسیار در بصری پشیمانی خود بجهت این
 خطره سه روز ماتم داشتند بعد از سه روز پیغمبر صلعم را بجزاب دیدند فرمودند
 ای محمد رنجور مشو نه از آن است که در روز کار تو رجعتی است بلکه آن خاطر از آن بود
 که از ایام جوانی تا حال چهل سال دیگر بگذشت و مدت ما از دنیا دورتر گشت
 و دور افتادیم از جبری نیست و در حال تو قصور نرفته و آنچه دیدی از
 دراز کشیدن مدت مفارقت است و ازین باید دانست که درین ایام که سال
 هزار و چهل و نه هجری است و از زمان پیغمبر صلعم دورتر گشته در دنیا و علمها و دنیا
 حضور صادر دنیا داران چه قدر تفاوت رفته باشد و فایده ایشان در دنیا
 دو صد و پنجاه و پنج مجسمه واقع شده حضرت شیخ یحیی بن سعید دراز
 قدس سره کینت ایشان بود که بایات و لقب و اعطای در باب ایشان
 بعضی از اکابر گفته اند حدیث را در یحیی بود یکی از اینها و دیگر از اولی و اول

کسی که از مشایخ پس از خلفای راشدین بر مبنای ایشان بودند باین
 گفته قومی اند که بگویند با بجای رسیدیم که ما را نماز نباید کرد گفتند بگویند
 رسیده اند اما بدو زخ گویند که در فری با برادر بدی میگفتند برادر ایشان گفت
 خوش دمی است فرمودند خوش تر ازین دل انگس است که ازین ده فارغ است
 و گفته اند ما مردمان سخن کم گویند و با خدای بسیار گفته اند یک گناه بعد از توبه
 رشت تر بود از هفتاد گناه پیش از توبه گفتند حضرت ارضفات ادلیات
 اعتماد بر خدای در همه چیز دلی نیاز بودن بدو از همه چیز در جوع کردن باو
 در همه چیز و گفته اند ختمای بهترین صدیقانست پرسیدند نشان محبت
 چیست فرمودند آنچه بیگویی زیاده نشود و بجای نقصان نه پذیرد و
 گفت براد صیت کیند فرمودند سبحان اله چون نفس من از من قبول
 نمی کند دیگری چون قبول کند و گفته اند الهی تو دوست منی که من ترا
 دوست دارم با آنکه بی نیازی پس من چگونه دوست دارم با او چه حاجت
 و گفته اند الهی اگر من نتوانم که از گناه باز ایستم تو می توانی که گناه بیا مری و
 گفته اند الهی مرا عمل بهشت نیست و طاقت دوزخ دارم اکنون کار بغض
 تو افتاده و فعات ایشان در سال دو صد و پنجاه و هشت مجرب گردیده

رد داده و قبور ایشان در نیشابور است در قبرستان عمر حضرت شیخ
 ابو حفص حداد رحمه الله نام ایشان عمر دین سلمه است و اصل ایشان
 از نیشابور است از بزرگان زمان و شیخ سلامت سرید عبداله با دروی دستار
 ابو عثمان جری اند با سید الطایفه جیند ملاقات کرده اند گویند اوز سه
 می گذشتند یکی را متحیر در میان دیدند پرسیدند چه حال داری گفت خری دهم
 کم شده جبران هیچ نداشتم ایشان توقف کردند و گفتند بعزت تو که گام
 بر نذارم تا خرا و بازنرسد در حال خرا و پدید آمد نقل است که یکی از ایشان
 طلب وصیت کرد و گفتند یا اخی لازم یکدرباش تا همه در بار تو گشاده
 کرد و لازم یک سید باش تا همه سادات ترا گردن نهند و گفته اند کرم انان
 دنیا است برای کسی که بان محتاج است نقل است که حضرت شبلی ایشانرا
 چهار ماه بهمانی کردند در هر بار حلو و طعام و یکدرباش خند و چون بود اع
 و گفتند یا شبلی اگر بر نیشابور آئی بمنز بانی و جوایز می تو آموزم گفتند یا
 ابو حفص چه کردم فرمودند تکلف کردی و تکلف جوایز نبود همرا از چنان
 بایست داشت که خود را تا با عدون بهمان کرانی نه آیت و بر رفتن نشا و مان
 نه چون تکلف کنی آنرا بر تو کران آید و در رفتن بر دل آسانی شود هر که با همگان

حال این بود جوانمرد بنود وفات ایشان در سال شصت و چهارم
 و تقوئی دو صد و شصت و پنج واقع شده حضرت شیخ علی بن موفق
 بعد ازیں از قنای مشایخ عراقی و بزرگان این قوم بوده اند و حضرت
 شیخ ذوالنون صحری را دیده اند و سفر بسیار کرده و همفدا و حج کرده اند
 و منی بعد از حج با خود بنا سف میگفتند که میروم و می آیم نه دل و نه وقت من
 خود در چه شام آن شب حق تعالی را بخواب دیدند که ایشان از کف ای
 پسر موفق تو بخانه خویش خوانی کسی را که نخوابی اگر من ترا نخواستمی
 گویند اوزی در راه کاغذی یافتند و در آستین خود نگاه داشتند چون از
 آستین بر آوردند دیدند که در آن کاغذ نوشته اند ای ابن موفق از فقر
 میترسی و حال آنکه پروردگار تو ام و ایشان گفته اند خداوند اگر من ترا
 از بیم التماس در دوزخ می پرستم در دوزخ فرود آرد اگر با میدی پرستم
 بر کنم در اینجا جای من و فرود می آید اگر می پرستم یکدیگر بجای دیس از یکدیگر
 بر چه خواهی بکن وفات ایشان در سال دو صد و شصت و پنج بحسب بوده
 و قبر ایشان در هرات است نزدیک بناغ سعید و گویند که شیخ الاسلام خواص
 عبدالله انصاری هر وقت سوار به انجا رسید فرود آمد و میادین گذشت

حضرت شیخ احمد بن وهب رحمه الله

کینت ایشان ابو جعفر است و اصل از بصره گفته اند هر که بطلب فوت بر خاست
نام فقرا از بصره خاست و فات ایشان در سال دو صد و هفتاد و هجری بوده

حضرت شاه شجاع کرمانی قدس سره

کینت ایشان ابو الفوارس است و از انبای بلوک بوده اند و مرید ابو حفص صد ادا
بصحت بسیاری از شاخ رسیده اند چون ابو تراب نخشی و ابو ذراع معمر
و ابو عبیده بصری گویند شاه چهل سال مخفتند وقتی در خواب شدند حق تعالی را
بخواست دیدند پس از آن پوسته خواب کردند بی چنانچه ایشانرا خفته یاد طلب
خواست می یافتند شاه گفته اند علامت صبر سه چیز است ترک شکایت و صدق
رضا و قبول تقاضا به خوشی و فات ایشان بعد از سال دو صد و هفتاد و هجری

حضرت حمدون قصار قدس سره

کینت ایشان ابو صالح است و نام پدر ایشان عماره و طریقه قصار سنیوب
بایشان است و درین طریق اظهار تشیر بود صاحب کرامات و امام اول است
در دین و سنیوب ثوری بوده و با ابو تراب نخشی و علی نصر آبادی و ابو حفص
صحبت داشته اند اول سئله که از ایشان صحاب بفرماید و احوال

گفتند سهیل شتری و سید الطایفه گفتند اگر دال بود که پس از پنجم صلح
 پنجم بودی حمدون بود ایشان گفته اند هر چه خواهی که پوشیده بود بر کس
 اشکارا کن و گفته اند من شمارا بدو چیز وصیت کنم صحبت علماء و اجتناب از
 جهال و گفته اند تو کل دست بجزای زدن است و گفته اند اگر توانی که کار خود
 بجز ای باز کناری بهتر است از آنکه بجای و تدبیر مشغول شوی و گفته اند من
 نیک خوئی را ندانم الا در سخاوت و بد خوئی را نشناسم مگر در بخل و گفته اند
 تو اضع آن بود که کس را بجز محتاج نه بینی در دو جهان وفات ایشان در
 سال دو صد و هفتاد و یک هجری بوده و قبر ایشان در هرات است

شیخ فتح بن شحرف قدس سره

گفت ایشان ابو نصر است و اصل بنام او از قدما می مشایخ خراسان اند
 گویند در حالت نزع با خود جبری میگفتند مردم گوش داشتند میگفتند الهی
 استند شرفی ایک تعجب فدوی علیک بار خدا یا بسیار شده ثوق من بسوی تو
 تعجب کن در ضمن مرانزه خود چون ایشان می شنیدند بر ساق پای نوشته
 دیدند که القبح الله وفات ایشان پانزدهم شعبان سال دو صد و هفتاد
 و سه هجری بوده بر جنازه ایشان سی هزار کس نماز گزاره و ندو

حضرت شیخ ابو عبید اللہ مختار

نام پدر ایشان محمد بن احمد و اصل از نهرات است و از مستقمان و بزرگان مشایخ
 نهرات اند و پسر شیخ ابو علی بن مختار العلوی المحسینی فرموده اند طعام چنان خور
 که اورا خورده باشی نه او ترا اگر تو اورا خوردی همه نور شود و اگر او ترا همه دور
 وفات ایشان در سال دوصد و هفتاد و هفت بحسب کتب بوده و قبر در نهرات است

حضرت شیخ ابو عبید اللہ مخمری رح

نام ایشان محمد اسمعیل است اسناد ابراهیم خواص و ابراهیم بن شیبان کرمان
 شاهی و مرید ابو الحسن علا رزین اند و ایشان مرید خواجہ عبید اللہ واحد زید
 و ایشان مرید شیخ حسن بصری اند قدس اللہ اسرار ہم دینی بر سر بود
 سینا سخن می گفتند سخن بی کار سید که گفتند بنده با او چند ان نزدیکی جوید که
 فرودمانه فردا سنگ از کوه می چینند و پار و پار میشد و بهامون می آمد و گفته اند چون
 حوازترین مردم درویشی بود که با تو مکران ملاحظه کند و عظیم ترین خلق را تو وضع
 کند وفات ایشان در سال دوصد و هفتاد و نه هجری بوده و مدت عمر یکصد
 و بیست و دو سال و قبر ایشان بر سر کوه سینا است شیخ ابو عبید اللہ
 النخاقان الصوفی رح از بکار صوفیه بغداد اند وفات ایشان در سال

دو صد و هفتاد و نه حجه بوده حضرت سهیل بن عبد الله سمرقندی
 قدس سره کنت ایشان ابو محمد است و حنفی مذہب مرید ذوالنون مصری
 و از کبار علماء ایتالیفه و او تاد عراق اند و جامع بودند میان حقیقت و شریعت
 طریقه سہیل منسوب بایشان است و بنامی این طریقه بر اجتهاد و مجاہدہ نفس
 صاحب کشف المحجوب نوشته اند سهیل بن عبد الله سمرقندی آنروز که از مادر
 زاد صایم بودند و آنروز که از دنیا بر رفت نیز صایم بود از ایشان پرسیدند
 که نشان بد بختی چیست گفتند که ترا علم دهد و توفیق عمل بدهد و عمل دهد و عمل
 بدهد که عمل کنی بکار کنی و دیدار و محبت دهد باینکان و ترا قبول بدهد گفته اند که
 در شبان روزی هر که یکبار خورد این خوردن صد یقین است گفته اند هر که گشت
 کش شیطان کرد او نکرد و حکم خداست گفته اند در سہرہ اعتنا سیر خوردن
 و گفته اند هر دو جگه که کتاب و سنت گواه آن نبود باطل باشد و گفته اند هیچ
 صحتی عظیم تر از جہل نیست و گفته اند بزرگترین کرامات آنست که خوی بد خود را
 بخوی نیک بدل کنی و گفته اند هیچ صحتی بزرگتر نیست از فراموشی حق و گفته
 اند خداوند اهر روزی دیشب و سحر عطا نام است و بزرگترین عطایا آنست
 که ترا ذکر خود الهام کند و گفته اند هیچ یاری دہی نیست الا خدا می و هیچ دین نیست

نیت الارسول صلی الله علیه و آله و سلم پیچ زادی نیت الا تقوی بسبب علم نیت الصبر
 و گفته اند خدای ماخلق علیما فیه و غیره بود بمن را از کونیه و اگر از نیکو نیت من بکن
 و اگر این نیک نیت حاجت از من باز خواهد و گفته اند هر کس زنده نشود و با نفس
 ببرد و گفته اند نضوف اندک خوردن است و با خدای آرام گرفتن و در خلق
 گرفتن و گفته اند توکل آنت که اگر چیزی بود و اگر چیزی نبود در هر دو حال
 باشی و گفته اند عبودیت رضادادن است بغض خدای و گفته اند نفس از
 سه صفت عالی نیت کافرت یا منافق یا مرای و فات ایشان در ماه
 محرم سال دوهشتاد و سه هجری بوده و این قول صحیح است و مدت عمر
 شریف هشتاد و کویزه روزی که جنازه ایشان از برداشتن مردم بسیار جمع بود
 جهود هفتاد ساله که آن مشغله اشیند بیرون آمد چون بخانه رسید آواز برادر
 که ای مردمان ایچکه که من می بینم شنیدم چه می بینی گفت فرشتهها
 از آسمان می آیند و خود ابر جنازه می مانند و سلمان شد حضرت شیخ
 ابو سعید خزاز روح الله نام ایشان احمد بن عیسی است و لقب خزاز
 و اصل ایشان از بغداد و طریقه حرانیه منسوب است بایشان و اول کسیکه
 در فناء و بقا عبارت کرد ایشان بودند و از بزرگان و قدمای مشایخ اند و

اندر علم تو جید و اشارت امام و یکانه شایخ بودند شیخ السلام فرمود ما ندانم
 که در علم تو جید همه پرده باشند و در شایخ هیچکس از دی شناسم و نزدیکی است
 که خراز پنجمی بودی از بزرگی و مرید محمد بن منصور طوسی و در ارشاد و بیعت
 ایتمی بوده اند و با ذوالنون مصری و سهری سغلی و بشره عافی و غیر اینان
 از اهل الکابر صحبت داشته اند گویند وقتی در عرفات بودند حاجیان دعا
 میکردند و میز اینها را میخواندند گفتند مرا از تو آید که من هم دعا کنم باز گفتند چه دعا کنیم
 چیزی نمانده که با من نکرده باز قصد دعا کردم تا وقتی آواز داد که پس وجود
 حق دعا میکنی یعنی پس دریافت ما از ما چیزی خواهی ایشان گفتند وقت
 غنر خود را جز بجزئیترترین چیزی نخواستول کن و گفته اند علم آنت که در عمل آرد
 ترا و یقین آنت که بر کرد ترا و فوات ایشان در سال دو صد و هشتاد و شش
 هجری بوده و بقول دو صد و هشتاد و پنج و یا هفت و قدر که معطر است
 حضرت شیخ عباس بن حمزه میثاق پوری رح کت ایشان ابو
 الفضل است و با ذوالنون مصری صحبت داشته اند حضرت بایزید بسطامی
 را دیده و فوات ایشان در ماه ربیع الاول سال دو صد و هشتاد و شصت
 هجری بوده حضرت شیخ ابو حمزه بغدادی رحمه الله نام این

ایشان محمد بن ابراهیم است بابش حافی دسری سقطی و ابو تراب بخش
صحبت داشته اند و مرید عارث محاسبی اند و از اقران ابو الحسین نور
و خیر شایخ بودند وقتی در بغداد از قرب الهی خبری می آمدن رسیدند از خود
غایب گشتند همچنان در رفتن ایستادند چون با خویشان آمدند خود را در باق
دیدند زیر سیل حضرت شیخ ابو حمزه خراسانی از اصل ایشان
از ایشان بپرسیدند و از جمله شایخ و در توکل یگانه بوده با ابو تراب بخشی و
شیخ ابوسعید خراسانی صحبت داشته اند و از صحابه ان سید الطایفه بودند
صاحب کشف المحجوب نوشته اند که روزی در میان ایشان در جای نشاند
چون سه روز بگذشت کردی با بخار رسیدند با خود گفتیم که ایشانرا آواز دهم
باز گفتند که خوب نباشد که از غیر مدد خواهم شکایت کنم که خداوند من برادر
چاه انداخته شما بر آید آن کرده بر سه چاه آمدند گفتند این چاه در میان
راه است مبادا بجزیره بیاید و بیفتد تا بجهت ثواب سه این چاه را بر تو
ابو حمزه گفتند نفس من با منظر اب آمد و از جان خود نوب رشتم چون
آنها سه چاه پوشیده رفتند من با حق سعادت کردم و از غیر او ناسید
گشتم چون ثبت شد از سه چاه آواز شنیدم چون دیدم سه چاه را

کسی بکشد بجا نوری عظیم مثل ارژن یا دم خود را درون چاه انداخت داشتیم که
 سبب نجات سینت و فرستاده حق است دم آنرا بگرفتم و مرا سپردن کشید تا
 آهوز داد که نیکو نجات یافتی یا ابا حمزه که بلفی از تعلق ترا نجات داد نقل است که
 روزی سید الطایفه شیخ جنید البیس را دیدند برهنه بر کردن مردم صحبت گفتند
 ای ملعون شرم ناری ازین مردم البیس گفت کدام مردم اینها مردم تبسند
 مردم آنها اند که در مسجد شونیزیر اند و حکوم سوخته اند چون در مسجد رفتند ابو حمزه
 خسر اسانی و ابو الحسین نوری و ابو بکر دقاق را دیدند مرافق نشسته ابو حمزه
 سر بر آورد و گفت دروغ گفت آن ملعون ادلیای حذای از ان عشیر
 تر اند البیس را بر حال ایشان اطلاع باشد وفات ایشان در سال دو صد
 و نود و هجده بوده حضرت شیخ ابو بکر دقاق رحمه الله نام ایشان
 محمد بن عبد الله است جامع علوم ظاهری و باطنی بوده اند و با سید الطایفه صحبت
 داشته اند و از اقران ابو الحسین نوری و ابو حمزه خراسانی اند وفات ایشان
 در سال دو صد و نود و هجده بوده حضرت شیخ ابراهیم الخواصر رحمه الله
 کینه ایشان بر اسحق و هسان بغدادی است حساب صحیح در طریق توکل و تجرید جان و از
 خاصان درگاه الهی بوده اند و از اقران سید الطایفه جنید و نوری بود صحبت

و صحبت دار خضر علیه السلام شیخ اسلام گفته اند که شیخ ابو الحسن حرقا
 گفت در میان سخنانی که ابراهیم خواص با من میگفت این بود که اگر با خضر
 بابلی توبه و اگر از هری شیخ بگردی از ان توبه کن منشا ددی نوری منر سو دانه
 نیم خواب بودم در مسجد من نمودن خواهی که دوستی از دوستان با منی بر خیزد
 و بر سر تل توبه شو بیدار شدم برف میبارید آنجا رفتم و ابراهیم خواص را دیدم
 مریع نشسته و کرد بر کردی مقداری از سهی سبزه نپی از برف و با من برف
 که بر سر و آند ه بود در عوق غرق کفتم این منزلت بچه یافتی گفت از عدت
 فقیر دفات ایشان در سال دو صد و نود و یک هجری بوده یوسف بن حسین
 ایشانرا شسته و دفن کرده بعلت شکم بر حمت حق پوستند کویند هر بار
 که قانع می گشتند غسل میکردند و آنروز از دنیا بر فتنه هفتاد بار غسل کرده
 بودند سه مای عظیم بود بار آخر در آب بر فتنه و قبر ایشان در زیر حصا
 بطرک صفایان است حضرت شیخ ذکریای بن ولویه کینت ایشان
 ابو یحیی است و از اهل نیشا پور بودند و از کتب خود فوت می ساخته و فوات
 ایشان در نیشا پور سال دو صد و نود و چهار هجری بوده حضرت شیخ
 ابو الحسن نوری رحمه الله نام ایشان محمد و بوسه محمد بن محمد

شهسواران باین بنوی و پدر ایشان از معتز است که باین هرات در مدتی
 شده مولد دست ایشان بغداد است و نوری ازان جهت گویند که چون
 در خانه تاریک سخن میگفتند از نور باطن ایشان خانه روشن میشد و نور حق است
 بر بیان میباشند بر سببی سقطی اند ذوالنون مصری را دیده بودند و با محمد علی
 قصاب و احمد بن الحواری صحبت داشته اند در اتران سید الطایفه اند در
 طریقت مجتهد و صاحب مذهب بوده اند ایشان از مشایخ ذوق الیقین
 گفته اند در وجد و عالی عظیم داشتند طریقه ایشان از نوری گویند و سلامت
 ایشان بر وفق جین بیان است و قاعده مذهب ایشان بقصص تصوف باشد
 بر نیکو در صحبت ایشان میفرمودند که کیس نفس در دنیا نزدیک من دست تراز
 هزار سال آخرت از بهر آنکه این سه ای حدیث است و آن سه آقرب و قرب
 بخدمت باشد نقل است که روزی شیخ غسل میکردند در وی عابره ایشان را برد
 هنوز از آب بیرون نیامده بودند که باز آمده و عذر خواست و هر دو دست او خشک شده
 بود گفته الهی چون این عابره باز آورد خودت این را باین بارده شیخ فرمودند
 ترک کردن جمیع حظوظ نفس است و نیز فرموده اند من لم یوف الله قسطه
 فی الدنیا لم یعز منه الاخرة هر که شناخت خدا را در دنیا نمی شناسد او را در

در آخرت از اکل مریدان و اکابر ایشان بودند مشایخ فیه بوده اند که
 پنجکس در زمان ابو الحسن نوری چون او نیکو طریقت و عالی سخن بوده
 شیخ السلام گفته اند جوانی خراسانی نزد ابراهیم قصار آمده گفت میخواهم
 نوری را بنیم گفت او چند سال نزدیک ما بود هیچ از دهشت بیرون نیاید
 یکسال دیگر کرد شسته میگشت و با کس نیامیخت و در سال دیگر در ویرانه
 خانه بگرفت و هیچ بیرون نیامد مگر نماز و سحر خاموشی کرد و با پنجکس
 سخن نگفت آن جوان گفت میخواهم البته او را بنیم ابراهیم او را بنوری
 دلالت کرد چون شیخ رسید از او پرسیدند با که صحبت داشته گفت
 با ابو حمزه خراسانی شیخ گفتند آن مرد که از قرب نشان میدهد و
 اشارت میکند گفت آری گفتند چنین باورسی ویر اسلام کوی کوی گو که
 اینجا ما یم قرب بعد بعدت شیخ ابن عربی فرمایند قرب نکویند تا مسافت
 نباشد و تا مسافت بود و دو کانی بجای پس قرب بعد بود و فوات ایشان
 در سال دو صد و نود و پنج هجری بوده و بقولی دو صد و هشتاد و
 شش واضح قول اول است چون شیخ ابو الحسن نوری بر حمت حق بودند
 سید الطایفه فرمودند پنجکس در حقیقت صدق سخن نگفت تا نوری بیرون

که صدیق زمانه او بود حضرت شیخ عمر و بن عثمان یکی الصوفی ^{حلی}
 کینت ایشان ابو عبد الله است مرید سید الطایفه و استاد حسین بن
 منصور حلاج اند و صحیح داشته اند با ابو سعید خزاز و عالم بوده اند
 بعلوم حقایق چون سخن ایشان باریک شد مردم بکلام منور داشتند
 و بهجرت افتند و از آنکه معظه پیرون کردند چون بچده رفتند آن یاران
 قاضی آنجا نمودند اصل ایشان ازین است از بزرگان و سادات این
 قوم بوده اند بزرگان این طایفه گویند هر چه بر حسین آمد سبب دعای عمر و
 بن عثمان است که دیر از خود برنجایند وفات ایشان در بغداد است
 دو صد و نود و شش هجری بوده و بقول دو صد و نود یک و بقول
 دو صد و نود و هفت که سال وفات حضرت سید الطایفه است و قول
 آنکه اصح است حضرت شیخ ابو عثمان و اعظم رحمه الله نام
 ایشان سعید بن اسمعیل بن منصور است و مولد و منشاء وی بوده
 بعد از آن برنیشاپور انتقال نمودند و هم در آنجا رحلت فرمودند و وفات
 ایشان در سال دو صد و نود و هشت هجری است حضرت شیخ نسیمون
 بن محب الکذاب کینت ایشان ابو الحسن است و بقول ابو القاسم

ابو القاسم خود را کذاب لقب کرده بودند بسببی که در نغمات الناس
 مذکور است و تا کذاب نیگفتند ایشان را با زنی نکرستند در علم محبت یگان
 بودند با بسری سقطی و محمد بن علی مصاب و ابو احمد قلانسی رحمهم الله
 صحبت داشته اند و از اقران حضرت شیخ جنید و حضرت شیخ ابو الحسین
 نوری بوده اند هر شب با نروزی با نصد رکعت نماز میکردند حضرت شیخ
 ابو احمد قلانسی گفته اند مردی بر فقه او در بغداد چهل هزار درم نفقه
 کردیم چون گفت یا ابو احمد ما را استطاعت این نفقه نیست بر خیز تا
 بگوشه رویم و بر درمی یک رکعت نماز بگذاریم پس بعد این رفتیم
 و چهل هزار رکعت نماز گذاریم وفات ایشان در سال دو صد و نود
 و هشت هجری او دیده ام حضرت شیخ ابو عثمان حیری قدس
 سره نام ایشان سعید بن اسمعیل نیشابوری است و چهره مکه
 ایت از محلات نیشابور اما اصل ایشان از ری است مرید شاه شجاع
 و ابو حفص حداد و یحیی بن معاذ رازی صاحب کشف المحجوب نیشابور
 که حق سبحانه و تعالی مراد ابو عثمان را از آنکه پرسه تمام عنایت نمود
 بهنگام رجا از یحیی معاذ یافت و مقام عزت از صحبت شاه شجاع

و مقام شغفت از صحبت ابو حفص و در همین محل صاحب کشف المحجوب
 می نویسد بریدار رو باشد که بصحبت شیخ پنج یا شش یا بیشتر ازین
 برسد و از هر پیری و صحبتی ویرا کشف مقامی گردد با سید الطائیفه درویش
 و یوسف ابن حسین و محمد فضیل بلخی صحبت داشته بودند و در ریاست
 اندر وقت خود یکانه و در ابتدای حال بیست سال اندر یابانها غلت
 گزیدند چنانکه حس آدمی نشیندند و از شغفت پیه ایشان بگردخت چشمها
 سفیدار سوراخ جوان دوزی مانده و از صورت آدمیان بگشتند
 پس از بیست سال فرمان صحبت اند گفتند ابتدای صحبت بابل خدا
 و مجاوران خانه و سه کلمه تا مبارک بود قصد که محظومه کردند شاخ
 از آمدن ایشان بدل آگاه بودند با استقبال آمدند و ایشانرا بصورت بدل
 شده و بجالی که بجز من چیزی مانده بود بایقند و گفتند یا ابا عثمان
 بیست سال برین صفت زیستی که آدم دورتیش در روزگار تو جان
 نشدند بکوی که چو رفتی و چه دیدی و چه یافتی و چه بازار آمدی گفتند
 بس که میرقم و آفت سکر دیدم و نوییدی یافتیم و بجز بازار آمدیم جسد
 مشایخ گفتند یا ابا عثمان حرام است که بعد از تو بر کس بران که عبارت صحیح

صحیح و سکر کنند که انصاف جمله بد اوی و آفت سکر باز نمودی و از جمله
 سخنان ایشان است که گفته اند خلاف سنت در ظاهر علامت ریاست
 باطن بود و گفته اند خوف از عدل اوست در جا از فضل او و گفته اند
 هر که خدا یزادوست دارد آرزو سزد خدای و تقای خدا بود و گفته اند
 عاقل آنست که از هر چه برسد پیش از آنکه باورسد کار آن بسازد و قائل
 ایشان در ماه ربیع الاول سال دوصد و نود و هشت هجری بوده
 حضرت شیخ احمد بن محمد بن مسروق کینت ایشان ابو اسحاق
 و اصل از طوس است از قدمای مشایخ و بزرگان این قوم بوده اند و در
 بعد او سکونت داشتند و او استاد شیخ علی او دباری و شاگرد عمار
 محاسبی اند و با شیخ سمری لفظی و محمد بن منصور طوسی صحبت داشته اند
 حضرت سید الطائفة شیخ جنید از ایشان حکایات میکرده اند ایشان
 فرموده اند هر کس ترک کند تپیر از زندگانی میکند بر احوال دین فرموده اند
 که بسیار نظر کردن بسوی باطل میرد معرفت حق را از غل و فوات شیخ
 در سال دوصد و نه هجری بوده حضرت شیخ طلح بن محمد صالح تلمیذ
 رحمه الله از کمل مریدان شیخ ابو عثمان حیرمی اند و صاحب مقامات

عالی وفات ایشان در سال سصد و دو و چهل و سه بود
 حضرت شیخ یوسف بن حسین رازی کینت ایشان ^{تقریباً}
 و از قوما می شنایج کبار و مرید ذوالنون مصری و شاگرد امام احمد
 حنبل اند و عمر دراز یافته با بسیار از نیکوایه صحبت داشته اند فرمود
 اند شنیدم که ذوالنون اسم اعظم میداند تکی خدمت وی کردم
 در خوات تعلیم آن نمودم تا آنکه روزی طبعی با سه پوش که در سفره
 پیچیده بود بمن داد و منمود بفلان دست من برسان طبق را
 برداشتم و او نه شدم در راه بخاطرم گذشت که آیا در نیچه با ش خود
 را نیتیه من ضبط کرد چون دارم در آن موئی بود بدرفت کفتم
 بمن استنیز کرد غضبناک باز گشتم چون مرا بدید گفت هرگاه امانت
 دار ای موئی نتوانستی کرد امانت داری اسم اعظم را چون توانی
 نمود وفات ایشان در سال سه صد و سه یا چهار هجری بوده

حضرت شیخ ابو العباس پستی رحمة الله
 نام ایشان عبد الله بن محمد بن نافع بن مکرم است و باصل از
 است که در لواحق قندهار است در تاریخ ابن کثیر مسطور است که ابو العباس

العباس پستی هفتاد سال پہلو بر زمین نرسایند و بدیوار دستون
 نکیسه نکرد و پایی بر بند از نیش پور بحرین اشرفین رفت و در تبا
 در بیت المقدس اقامت نموده وفات ایشان در ماه محرم سال
 سه صد و چهارم هجری بوده حضرت شیخ ابو عبد اللہ بن حلال
 قدس سرہ نام ایشان احمد بن یحیی است و اصل ایشان از
 بغداد بوده و ساکن گشتند بر بلد دمشق از اجله مشایخ شام اند و
 مریدان و تلامذہ بسیارند با سید الطالیفہ و نوری صحبت داشته اند و قتی
 ابو الحزین تاتی ایشان را دیدند کہ در هوا میروند آواز دادم کہ بشناختم
 در جواب ایشان گفتند شناختی شیخ الاسلام فرموده اند ابو
 الحزین شناخت شخص را میگفت و ابو عبد اللہ شناخت مقام و
 شرف را و وفات ایشان در سال صد و شش و شصت هجری بوده
 حضرت شیخ حسین بن منصور حلاج قدس سرہ
 کینت ایشان ابو العینث و اصل ایشان از بطنای فارس است
 و صاحب سکر بودند و حلاج از آن جهت گویند کہ اوزی بدو کان
 حلاج کہ دوست ایشان بود رفتند و او را بکاری فرستادند بجائی

با کثرت اشارت کردند چینه یکسو شد و پنهان دانند کیو در باب ایشان
 مشایخ رحیم الهدرا اختلاف است بعضی مثل شیخ عمر دین عثمان
 میگویند که سیرت ایشانند و ابو یعقوب نه جوری: علی بن سید اصفهانی
 و غیرم از مشایخ متقدمین الکار کرده اند و سبوح ساخته اند و
 بسحر میکنند اما جمیع چون شیخ ابابکر شبلی و ابو العباس بن
 عطاء و شیخ عبداله خفیف و شیخ ابوالقاسم نصر آبادی و شیخ ابو سعید
 ابوالخیر و شیخ الاسلام خواجه عبداله انصاری و شیخ ابوالقاسم
 کرکائی و سید علی مجوری صاحب کشف المحجوب و غیر ایشان از
 ستارین همه معتقد اند و بزرگ داشته اند و گفته اند چه محرم است
 چه جو اصل بود صاحب کشف المحجوب نه بوده اند من معتقدیم
 اما سخن ادا قده را تا یو حضرت خواجه محمد پارسا رحمه الهد
 در فصل الخطاب آورده اند که آنچه در بعضی کتب نوشته اند که سید
 الطایفه شیخ جید قنوی بقتل حسین ابن منصور نوشته اند این
 انرا ای محض است بر سید الطایفه چه وفات ایشان پیش از قضیه
 حسین ابن منصور پیارده یا دوازده سال بوده چنانچه از تاریخ

وفات این دو عزیز ظاهر میشود آنچه بر ایشان آمد از غلبه شوق و جذبه عشق و محفوظ
 نداشتن مراتب بود و جذبه عشق آنست که چون محبت بر تپه اعلی رسد عاشق در آن
 بسوزد و او را از خود خبر نماند و در نظرش جز یار و دنیا دید هر چه بیند اربابش است
 او در شب در دیده ظاهر و باطن او یار باشد و جز یار در دو عالم هیچ نداند
 و نه بیند و چون عاشق بر سنووال گردد یقین که هر چه در نظرش در آید از کثرت
 یار ندارد و چنانچه مولانا عبدالرحمن جامی نسبت به همین حال فرمایند
 بسکه در جان نگار دینیه زارم تویی هر چه پیدا میشود از دور بندارم تویی
 و نیز بعضی از کبار عارفین فرموده اند بیت چو در خانه دل بغیر از تو کر
 نیست شایسته شکل ای تو باشی بدانم پس حسین ابن منصور در نجابت
 بودند که از بجزری و جذبه عشق اناجی گفته در نظر ایشان هیچ چیز جز یار
 در نیاید و چون صورت مثالی ایشان نیز بنظر افتاد آنرا هم صورت یار دانستند
 اگر چه صورت ایشان بود چنانچه مجنون از کمال جذبه عشق در او از لیلی را
 شناخت و پرسید که این کسیت گفته لیلیست مقصود تو بود محبوب تو گفت
 لیلی خودم فرسود گر آن لیلی از خیمه بیرون نشود همه کوه و صحرا چون
 شود اگر چه در محنت مجنون لیلی نبود اما نهایت عشق و فنا و جذبه خود را

یار دیده دیار را خود و از کمال یگانگی و کجمنی دلی بر خاست و الا بیت
 چه نسبت خاک با عالم پاک که ادراک عاجز است از درک ادراک یقینیه
 قتل ایشان در باب الطلاق بعد از در ششده بیت و پنجم ذی حجه سال ۲۳۰
 و نه هجری واقع شده حضرت شیخ ابو العباس بن عطار رحمه الله نام
 ایشان محمد بن احمد است بغدادی الاصل و از علمای مشایخ و طرفاء ابقوم بود
 اندک گرد و ابراهیم مارستانی اند و با سید الطایفه و شیخ ابوسعید خراسی صحبت
 داشته اند ایشان در تفسیر است بس نیکو بر تمام قرآن مجید بر زبان شایسته
 و فات ایشان در راه ذیقعد در سال سه صد و نه هجری بوده و بعضی صد و نه
 نیز گفته اند و الا صحیح قول اول در زیر فایره باشد خلیفه چون همین تصور است
 از ایشان پرسید که چگونه در حق علاج گفته تو در حق خود میگردان و بیم مردمان باز
 ده و زیر گفت تعویض میکنی و فرمود تا دهند آنها را ایشان را یکان یکان کنده بر سر
 ایشان نشاندند و در همین حالت بر حمت حق پوستند حضرت شیخ ابو کر
 رازی قدس سره نام ایشان محمد بن زکریا است و از بزرگان این خلیفه در زاد
 ایشانند گفته اند در مشایخ پنجگس از ایشان گریان نر نبوده و پوسته عبادت
 میکردند و فات ایشان در سال سه صد و ده هجری بوده حضرت شیخ ابو

آنچه حمصی روح الشاد و صه بار نابادیه کعبه را بر قدم تو کل و تجرید طی نمود
 اند و فات ایشان در سال سه صد و ده هجری بوده حضرت شیخ
 ابو محمد حسری رحمه الله نام ایشان احمد بن محمد بن حسین است و بقول
 حسین بن محمد و بقول عبد الله بن یحیی از اکمل مریدان سید الطایفه اند
 چون سید الطایفه وفات نمودند ایشان را بجای سید الطایفه بنشانند و رفته
 وصول امام بودند و با اسمیل عبدالله شتری صحبت داشته اند گویند کیان علی بن محمد
 مقام کردند و بگفتند و سخن نگفتند و پشت باز نه نهاده اند و پا دراز نکرده ایشان گفتند
 اخلاص شمره یقین است دریا شمره شک و گفته اند مرجع عارفان بخدا و بر
 بود و مرجع عوام بعد از نا امیدى وفات ایشان در سال سه صد و یازده و
 بقول چهارده هجری بوده در جنگ فراسط از تشنگی رحمت حق پوستند
 حضرت شیخ بنان محمد احمال قدس ستره اصل ایشان از واسط است
 در سه سکونت داشتند صاحب مقامات و کرامات علیه اند و با سید الطایفه
 صحبت داشته اند و ابراهیم خواص را دیده بودند و از استادان نوروی اند
 ایشان گفته اند در که نشسته بودم و نزدیک من جوانی بود شخصی در جیب
 پیش آن جوان نهاد و گفت مرا باین حاجت میت آن شخص گفت بر فقیر آن

مسکینان دست کن چنان کرد شب اورا دیدم که در وادی برآ خود چیزی بخت
 گفتم کاش برآ خود از آن درها چیزی نگاه میداشتی گفت نمیدانم که تا این
 زمان خوابم زلیت و فوات ایشان در سال سه صد و شازده هجری بوده و خبر
 در مصرت حضرت شیخ محمد بن فضیل قدس ستره کینت ایشان
 ابو عبد الله است و اصل از بلخ مرید شیخ احمد خضردیه اند مستعبان بگناه آن
 از بلخ پیرون کردند روی شمشیر کرده اهل شهر را غرق کردند شیخ الاسلام گفته اند
 پس از آن شهر بلخ صوفی برجات ایشان گفته اند مریدی که در طلب دنیا
 باشد آن نشان او بار و نگو ساری اوست گفته اند رهند در دنیا ترکست و اگر
 توانی ایثار کنی و اگر توانی خوار داری و فوات ایشان در سال سه صد و نوزده هجری
 بوده و قبر در سمرقند است حضرت شیخ ابو الحسین در اراق نام ایشان
 محمد بن سعد است از کبار شاخ نیشابور و فدای ایشانند و مرید ابو عثمان جری
 اند و عالم بوده اند گفته اند کرم در غفوانت که با ذنوبی گناه یار خود را پس از آنکه
 عفو کرده باشی و فوات ایشان در سال سه صد و نوزده هجری است حضرت
 شیخ ابو الحسین در اراق قدس ستره اصل ایشان از شهر بغداد است خادم
 ابراهیم خواص اند و در سماع از عالم رفته اند و فوات ایشان در سال سه صد

سه صد و هفت پجری بوده حضرت شیخ ابو عمر دمشقی قدس سره
 از بکار شیخ شام بوده اند و با ابو عبد الله جلا و صحاب و النون مصری صحبت داشته
 اند گفته تصوف آنست که غیر خدا را در نقصان بیند بلک چشم پوشد از ما سوا
 او بسبب شایده او که نمره است از جمیع نقصان با وفات ایشان در سال سه صد
 و هشت پجری بوده حضرت خیر النجاج قدس الله کینت ایشان ابو الحسن
 است و نام محمد بن اسمعیل و همل از سامره و سکن ایشان بغداد و مرید سر می
 و از قرآن سید الطایفه شیخ جنید و استاد نوری و ابن عطا و حریری اند ابراهیم
 خواص و شیا هر دو در مجلس ایشان توبه کردند بسیار از زو سید الطایفه فرستادند و آنجا
 بنود بسبب ساجی ایشان در نجات الانس مذکور است گویند وقت نماز شام بود
 که تلک الموت سایه انداختند سر از بالین برداشته گفتند عفاک الله توقف کن که
 تو بنده خدای و من بنده خدا ام گفته اند که جان او بردار و مرا گفته اند چون وقت
 نماز آید بگذار از آنچه ترا فرموده اند فوت نمیشود و آنچه مرا فرموده اند میشود و پس
 طهارت کردند و نماز گذاردند و جان سپردند و وفات ایشان در سال سه صد و هشت
 و دو پجری بوده مدت عمر که صد و هشت سال حضرت شیخ ابو بکر الواسطی
 قدس سره نام ایشان محمد بن ابن موسی و مشهورانند با بن فرغانی از ثقات صحاب

سید الطایفه شیخ جنید و شیخ ابوالحسن نوری و از علمای مشایخ و عالم و جامع اندر علم
 ظاهر و باطن و امام توحید و علم اشارت و صفا مقام او را است بوده اند شیخ الاسلام فرمود
 اند که از زبان ابی الحسن آن توحید نیامده که از زبان واسطی و هم شیخ الاسلام
 فرماید که واسطی گفته اند که گوید نزد یکم در است و آنکه در است درستی او نیست است و نقاد و مرو
 بوده بقول صاحب طبقات سلمی بعد از سه صد و بست هجری و بقول صاحب الحاشیاء
 سال سه صد و هشت است و قول ثانی اصح است و قبر نیز در در است حضرت شیخ
 ابوبکر کتانی قدس سره نام ایشان محمد بن علی جعفریست و اصل از بغداد از برید
 سید الطایفه شیخ جنید اند و ساها مجاور یک معطمه بودند ایشان را چراغ حرم
 میگفتند در طواف دوازده هزار ختم کرده سی سال در حرم نشسته بودند و درین سی سال
 شبان روزی یکبار طهارت تازه میکردند و در عیادت خواب نکردند و صحبت در آخرت علیهم
 بودند حضرت رسول صلعم را اکثر در خواب میدیدند و نمواها میکردند و خوابها می شنیدند
 چنانچه یک شبی پنجاه و یک مرتبه پنجم صلعم را بخواب دیدند وقتی پنجم صلعم فرمودند که هرگز
 چنین و یکبار بگوید یا حی یا قیوم یا لا اله الا انت چون در خواب دیدی میزد و این
 گفته اند انس مخلوق عفویت است و قرب اهل دنیا سعیت است و با ایمان میل کردن
 بذلت تصوف همه خلق است هر که اخلق پستتر و تصوف پستتر و گفته اند محبت آثار

ایشانست بر آن محبوب و گفته اند بتن در دنیا باش و بدل در آخرت و گفته اند شکر آن
 در موضع استغفار گناه است و استغفار در موضع شکر گناه وفات ایشان در سال ص
 و بست و دو هجری بوده قبر در کوه عظمت حضرت شیخ ابراهیم بن داود
 کینت ایشان ابو اسحق است و از اجله مشایخ شام اند ذوالنون مصری و الطائفة
 و ابو عبد الله جلدار دیده اند و عمر بسیار یافته اند ایشان گفته اند عاجز ضعیف ترین خلق
 آنست که عاجز بود از دست داشتن شهوات و قوی ترین آن بود که قادر بود بر ترک
 آن و گفته اند آنچه کفایت تو میرسد ببارنج اما مشغول در پنج در زیاده طلبی است گفته
 اند کفایت در ایشان توکل است و کفایت تو نگران اعتماد بر اهلک و اسباب
 و گفته اند بس است از دنیا ترا و چیزی که صحبت درویش و دوم حرمت ولی و ف
 ایشان در سال سه صد و بست و شش هجری بوده حضرت شیخ ابو الحسن
 بن محمد مزین نام ایشان علی است و از مشایخ نبغداد اند با سید الطائفة و سید
 بن عبد الله تستری صحبت داشته اند و مجاور که عظمت بودند مزین دو اند یکی
 مزین صغیر و دیگری کبیر ایشان مزین صغیر اند شیخ الاسلام گفته اند مزین
 بشیری رسید گفت ثم امانه فاقره شیر بر جای خود بود چون بر سر کوه
 رفت گفت ثم اذن الشرة شیر بر پایی خاتم و زنده شد و ف

ایشان در سال سه صد و پست و هشت هجری و بقول سه صد و پست
و هفت هجری بوده و قبر در کوه معظمه است حضرت شیخ ابوعلی ثقفی
رحمه الله تعالی نام ایشان محمد بن عبد الوهاب است ابو حفص حداد
و حمدون قصار را دیده بودند وفات ایشان در سال سه صد و پست
و هشت هجری بوده حضرت شیخ ابو محمد تعش قدس سره
نام ایشان عبد الله بن محمد شاپور است متوطن بوده اند بمجا در مدینه شیخ
ابو حفص حداد اندو سید الطایفه را دیده بودند شیخ ابو حفص ایشانرا
سیاحت فرمودند بر سال هزار فرسنگ کوفه میکردند پای برهنه و سر برهنه
و بی هیچ شهری زیاده از ده روز توقف نمیکردند گاه بود که سه روز
می بودند ایشان گفته اند هرگز خوشین را باطن خاص ندیدم تا خود را بظنا
عام ندیدم شخصی بایشان گفت فلان بروی آب میرود و شمر مودند
نزد من شخصی که می گفت نفس کند بزرگتر است از آنکه در هوا بروی آب رود
وفات ایشان در سال سه صد و پست و هشت هجری بوده حضرت
شیخ ابو یعقوب نهر جویری رحمه الله نام ایشان اسحق است بن
محمد از علماء اشباح بوده اند با سید الطایفه و عمر بن عثمان یکی صحبت

صحبت داشته اند و سالها در کوه معطره مجاورت کوه مرید ابو یعقوب صوفی اند
 ایشان گفته اند دنیا درایت و کناره آن آخرت است و کشتی آن تقوی و
 مردم همه سازد گفته اند ذوال نعمته را که شکر آن نکنی و پایدار نیست آخر اگر کفر
 آن کنی و گفته اند هر که اسیری بطعام بود همیشه گرسنه بود هر که توکل
 بمال بود همیشه در دیش بود هر که حاجت خود مقصد خلق کند همیشه محروم
 بود و هر که در کار خود یاری از خدای نخواهد همیشه مخدول بود و فات ایشان
 در سال سه صد و سی و هجده بوده و قبر در کوه معطره است حضرت شیخ
 ابو الحسن صالح دینوری نام ایشان علی بن محمد بن حسین
 است از کبار مشایخ دین و از مسکن بودند مبعرید شیخ ابو جعفر صلی الله
 علیه و آله و سلم ابو الحسن فرافی و ابو عثمان بن سعید اند و فات ایشان شب
 شنبه پانزدهم رجب سال سه صد و سی و یک هجده و بقوله سه صد
 سی بوده و قبر ایشان در مصر است حضرت شیخ ابو بکر بن طاہر
 دینوری نام ایشان عبد الله بن حارث طائی است و از کبار مشایخ
 جبل دوازدهم شبلی اند ابو یوسف بن حسین صحبت داشته اند و فات
 ایشان در سال سه صد و سی و هجده بوده حضرت عبد الله بن ساری

قدس سره بکانه روزگار و صاحب اسرار بود عالم معلوم ظاهر و باطن
 و محدث بوده اند و مرید حمدون قصار گفته اند بچکس فریضه از فریض
 صنایع نکند الا که مبتلا گردد بصنایع کردن سنتها و هر که بزرگ سنت
 برگردد زود باشد که در بهجت افتد و گفته اند ما بادب محتاج ترمیم که
 به بسیار علم و گفته اند حقیقت فقر انقطاع است از دنیا و آخرت و منتفی
 شدن بجاوند دنیا و آخرت و گفته اند عارف آلتی که از بیچ خبرش
 عجب نیاید وفات ایشان در سال سه صد و سی و یک هجری بوده
 حضرت شیخ ابراهیم بن شیبان الکرمانی شامی
 کنت ایشان ابواسحق و از مشایخ جبل دوازده صاحب ابو عبد الله مغز
 و ابراهیم خواص بودند و گفته اند هر که حرمت مشایخ نگاه ندارد و بد
 نامی دروغ و کزافهای بیسود و بیگردد و باطن خفیت کرد و وفات
 ایشان در سال سه صد و سی و هفت هجری بوده حضرت شیخ
 ابوعلی مشغولی قدس سره نام ایشان حسن بن علی بن سنان
 است و مشغول دومی است برده فرسینا سمرقند کرد ابوعلی کاتب
 ابو یعقوب موسی اند وفات ایشان در سال سه صد و چهل و هفت هجری

دیگری بوده و قبر در مشول است حضرت شیخ ابوسعید اوابی قدس
 سره اصل ایشان از فارس بوده در نیشابور سکونت داشتند
 از بزرگان شیخ و معتقدی این طایفه بودند مشاگرد شیخ ابوبکر شبلی اند
 و شیخ ایشانرا بزرگ میداشتند وفات ایشان به نیشابور بوده در سال
 سه صد و چهل و هجده بوده حضرت شیخ جعفر الخزاز رحمه الله
 نام ایشان احمد بن محمد است در اصل ایشان از نیره و ساکن بودند
 بکوه مظفر در وقت خود شیخ حرم بودند ایشانرا تعالیف بسیار است
 و یا سید الطایفه صحبت داشته اند وفات ایشان در سال سه صد
 و چهل و یکم عجمی بوده حضرت شیخ ابراهیم بن احمد
 مولد القنوی کتبت ایشان ابو محمد است و صحبت داشته اند
 با سید الطایفه وفات ایشان در سال سه صد و چهل و یکم عجمی
 بوده و قبر در شیراز است حضرت شیخ ابوالقاسم الحکیم
 السمرقندی کتبت ایشان ابواسحق از کبار مشایخ طریقه اند با
 ابوعبدالله جلا و ابراهیم خوارزمی صحبت داشته اند وفات ایشان
 در سال سه صد و چهل و دو عجمی بوده حضرت شیخ ابوالقاسم بن

عیسی البغدادی نام ایشان اسحق بن محمد بن اسمعیل است
 بابو بکر دراق صحبت داشته اند و ایشانرا فقیر است بر بعضی آیتها
 کلام مجید و فرقان حمید بسی نکات و اشارات مشایخ سلف در آن
 جمع کرده اند و زری میان خلق نشسته بودند و حکم میکردند یکی از بزرگان
 بزیارت آمد و ایشانرا در همانکار مشغول دید سجاده بر او حوض انداخت
 و نماز کردند چون فارغ گشت مراد را گفتند ای برادر این خود کودکان
 کنند مرد آنت که در میان چندین شغل دل با خدا می بخورجل نگاه تواند
 داشت وفات ایشان در روز عا ثوره سال سه صد و چهل و دو بود
 بوده قبر در موضع جاگردیز سمرقند است حضرت شیخ
 نام ایشان فارس است از خلفای حسین بن منصور
 صلاح و سعادت امام ابو منصور تارمدی بوده اند وفات ایشان روز
 عا ثوره سال سه صد و چهل و دو بود و قبر در جاگردیز سمرقند
 است حضرت شیخ ابو العباس سیاری دخترزاده احمد
 بن سیار اند و نام ایشان قاسم بن قاسم بن مهدی است و اصل
 از مرو و مرید ابو بکر و اسلمی اند و طریقه سیاره منسوب بایشان است

است و بنای این طریقه بر حیح و تقفزه است و صاحب علوم ظاهر و باطن
 بودند و فات ایشان در سال سه صد و چهل و سه بوده و در حیح و تاریخ شده
 و قبر در سمت حضرت شیخ ابوالخیر تینانی الاقطع
 نام ایشان حماد است و باصل از ده تینات بوده اند که از توابع مصر است
 گویند تینات از مصصه است از ولایت سونب و شیخ زینیل میباشند
 و ایشان را بدست نیز دیده اند با شیر موالت و صاحب کرامات
 و مقامات بودند با سید الطایفه شیخ جیند و ابو عبد الله جلا صحبت داشتند
 اند و در طریق توکل یکانه بودند روزی یکی را دیدند که بر آب می رود و گفتند
 ای چه بدعت است در خشکی بیا و راه برو دیگر را دیدند که بر هوا می رود و گفتند
 ای چه بدعت است که جای روی گفت بچ منم سووند و در آبی راه برو
 کیفیت معتبرین ایشان در لغات الانسند کور است و فات
 ایشان در سال سه صد و چهل و سه بوده حضرت شیخ ابوال
 بکر مصری قدس سره نام ایشان محمد بن ابیماهم و استاد ابوبکر
 دققی و قبر اخی اند و مشاکره و ذاق کبیر با سید الطایفه و نوری صحبت
 داشته اند و فات ایشان در سال سه صد و چهل و پنج بوده

حضرت شیخ ابو عمر الشیرازی قدس سره نام ایشان

ابراہیم دیوبندی بن ابراہیم التی اصل ازینجا بود با سید العظیم
 درویم دابو عثمان حیرتی ابراہیم خاص صحبت داشتند و چهل سال

مجاور که معظّمه بودند در یمت در رحم بول نکردند بجهت تعظیم کعبه و
 حج گزارده بودند پوسته میفرمودند که من سی سال خدای حمید

بدست خود پاک کرده ام و با این خونیکردند چون مشایخ دقت حلقه
 میزدند صدر همه ایشان بودند گویند در موسم حج عجمی اند که برات من

ده که حج گزارده ام بدو رخ نخواهم رفت یاران تو مرا بتواشادت
 داده اند که برات بستام شیخ سادکی اورا دیده دانستند که یاران

با وسطایه کرده اند بلزم که محل استجابت دعایست اشارت کردند
 و گفته انجا رفته بگوی یارب اعطینی البراه یعنی ای پروردگار من

عطا کن مرا نجات از دوزخ ساعی نگذشته بود که با ملکوت خدمت
 او کاغذی بخط سبزه بر آن نوشته بودند بسم الله الرحمن الرحیم

ده برات فلان بن فلان من النار یعنی این است نجات ما را فلان
 پسر فلان از آتش دفات ایشان در سال سه صد و چهل و هشت

هشت مجسمه بوده حضرت شیخ ابو عمر و زجاجی قدس سره
 کنت ایشان ابو محمد است و اصل از بغداد و خلد محل ایت از
 بغداد و ساگرد سید الطایفه و ابراهیم خواص و پسر شیخ ابو العباس
 نهادندی اند و با نوری درویش و سنون و حریری صحبت داشته اند
 و ایشان بویابان بوده اند گفته اند دو سر از پسر ایشان نام ازین طایفه
 بجاه و شمش حج گذارده بودند و گفته اند که روزی نزد جنید رقتم و ایشان را
 چاره یافتیم گفتیم ای استاد با حق بگوی ترا عاقبت دهد گفتند دوش
 می گفتیم به سر مندا اند که تن ملک مات خواهیم درت و دریم و خواهیم چاره
 تو گیتی که میان ما و ملک ما دخل کنی تعرف دور کن تا بنده باشی و گفت
 ایشان در سال سه صد و چهل و هشت مجسمه بوده و قبر ایشان
 در ثوبوزیه بعد اداست نزدیک قبر سری سقلی و شیخ جنید است و در
 عمر نو و پنج سال حضرت شیخ جعفر بن محمد بن نصیر الحنبله
 الخواص قدس سره نام ایشان علی بن احمد بن سهیل
 است و اصل ایشان از پوشنگ که در فوجی است است از جوار
 سبایخ جزایر است ابو عثمان حریری را دیده بودند و با ابو العباس

عطا و حیرری و ظاہر مقدسی و ابو عمرو دمشقی صحبت داشته اند
 ایشان گفته اند مردم ستم کرده اند اولیا که باطن ایشان بهتر است
 از ظاہر ایشان و علما که ظاہر و باطن ایشان یکسان است و جهال که ظاہر
 ایشان بهتر است از باطن ایشان خود انصاف نمیدهند و از دیگران
 انصاف می طلبند یکی از ایشان طلب دعا کرد گفتند حق تعالی
 ترا از فتنه تو نگاهدارد وفات ایشان در سال سه صد و چهل و شش
 هجری بوده گویند بعد از وفات درویشی بسر خاک ایشان میرفت
 و از حق دنیا میخواست شبی بچوایب دید که می گفتند ای درویش چون
 بسر خاک با آئی دنیا نخواه اگر دنیا خواهی بسر خاک دنیا دار
 رو چون بسر خاک با آئی هست از دو کون برین حوزه حضرت
 شیخ ابو الحسین الصوفی القوشجی قدس سره متوطن بودند
 بشام و با عبد الله بن جلا صحبت داشته اند وفات ایشان در
 سال سه صد و پنجاه هجری بوده حضرت شیخ ابو بکر بن
 داؤد دینوری کنت ایشان ابو محمد و نام پدر محمد بن عبد الله
 است اصل ایشان از ری سوله و شاغریش پور بوده از مشایخ

از مشایخ کبار و عالم علوم ظاهر بودند با سید الطائفه و محمد بن فضال و شیخ و محمد
 و سمنون و ابو علی جرجانی و محمد بن عابد و غیر هم صحبت داشته اند و از کبار
 اصحاب ابو عثمان جیری بودند و ما در وفات ایشان نور سال سه صد و پنجاه و پنج
 رویداده حضرت شیخ محمد ابن حسین بن محمد بن اهل بیت شیراز
 کتبت ایشان ابو الحسین است و اهل از شیراز مرید شیخ شبلی و
 استاد ابو عبد الله خفیف اند و ابو جعفر صفار صحبت داشته اند
 از ایشان پرسیدند که تصوف چیست گفتند فاجبه شیخ الاسلام گفته اند
 معانی آنست که هر چه بدول گذشت که در ۱۵۵۱ و کینی آنرا کینی دفای
 در آن زمان سال صد و پنجاه و سه بحسب شیخ ابو زرع و طبری ایشان را
 حاکم داده شیخ عبد الملک بن علی بن عبد الملک بن عمر بن
 زین العابدین که کتبت ایشان ابو محمد اصل ایشان روزگار زود
 ما کس نیست استجاب الی الله و ذلک انما یستلزمه الای و ص
 کتبت که از آن وفات ایشان در کتبت بنویسند و کتبت و شیخ
 کتبت بنویسند و پنجاه و سه بحسب شیخ ابو زرع و طبری ایشان را
 کتبت بنویسند و پنجاه و سه بحسب شیخ ابو زرع و طبری ایشان را

بزکان مشایخ نیشابور را که با سید الطائفة و در فقه و اصول و کلام و این احاطه
 و حریر صحبت و دانشش تا در کسب یاد از مشایخ را و بعد یافت و در حدیث
 فقه و تفسیر این گفتند و در نامشید از مشوخی کمالی که امروز در
 مشوخی خلق نمودن نامشید است و در نامشید از مشوخی کمالی که امروز در
 بی رسیدن مشوخی بود و در این که گفت پیش روای ابو الحسن گفتند
 و سببش در مشوخی بود که گفتند از مشوخی چندین و بیرون و من
 در حدیث ام و این در آنکه گفتند که در یاد مشایخ نبی است بزرگ
 انبیا فقه را و در حدیث بلند این قوم را که گویند این مرد است فلاحی بسیار
 در حدیث و باطلان مشیخ صحبت و در حدیث و فغان انسان در مسائل حدیث
 و در حدیث بود و حضرت شیخ ابوبکر الدقاقی رحمة الله علیه
 محمد بن داود مشوخی است و گفتند و در حدیث و اصول انبیا است که بود
 تمام مزاج فغان کبر اند حضرت سید الطائفة را در حدیث و فغان در حدیث و در حدیث
 بسیارند و گفتند این از حدیث خود که در حدیث و در حدیث و در حدیث و در حدیث
 است که در حدیث و در حدیث و در حدیث و در حدیث و در حدیث و در حدیث
 افتاد و در حدیث و در حدیث و در حدیث و در حدیث و در حدیث و در حدیث

از او چون شصت و نه سال در شام سال شصت و نه سال در بغداد و پنجاه و نه سال در
 مدینه و شصت و نه سال در کربلا و شصت و نه سال در نجف و شصت و نه سال در
 بصره می آید استاد ابو طالب کوفی و مرید اسمعیل بن عبد الله تستری اند و
 کسی که از مریدان اسمعیل بن عبد الله کوفی است که در این شهر وفات یافته
 در سال شصت و شصت و پنج بوده حضرت شیخ ابو بکر
 معتقد قدس سره نام ایشان محمد بن احمد بن ابراهیم است و اصل
 از بصره است که از بزرگان شیخ بود و سید الطائفة دیوف بن حسین
 را دیده اند و ابو عثمان جری صحبت داشته اند و وفات ایشان در
 سال شصت و شصت و پنج بوده حضرت شیخ اسمعیل
 بن ابی بکر قدس سره نام ایشان اسمعیل بن محمد بن احمد است
 است شیخ عبد الرحمن سلمی انداز قاضی در آراضی ابو عثمان جری
 و سید الطائفة را دیده بودند در حدیث گفته اند و وفات ایشان در
 سال شصت و شصت و پنج بوده حضرت شیخ ابو عمر و بن محمد
 نام ایشان محمد بن احمد الموصی دیوف بن حسین و عبد الله فرزند او است
 و منظر کرمان شریف از اویم و در بصره و این شهر صحبت داشته اند که

چنانچه هزار و دینار میراث با ایشان رسید محمد را بر خرقه انفق کرد و بود
 و تجرید او را جمیع بستند و فوات ایشان در سال سصد و شصت و شش
 بحسب بوده شیخ ابو عبد الله مفسر کرام رحمه الله ملاحظ
 و نام بخدا و بود مذکور در حدیث شاکر و عبد الله بن احمد بن حنبل رضی الله
 عنهم سید الطائفة شیخ صغیر را دیده بود مذورات ایشان در روزی
 سال سصد و شصت بحسب بوده و بقدر بخدا و است حضرت
 شیخ ابو بکر قطیعی رحمه الله نام پدر ایشان محمد بن علی بن ابراهیم
 است جامع بود و ذمیان نظامری و باطنی حاکم ابو عبد الله گفته اند
 بعیت و چند سال با ایشان صحبت داشته ام کمان میبرم که در
 بروکنای نوشته باشند فوات ایشان در سال سصد و شصت
 و هشت بحسب بوده حضرت شیخ الواحده قدس الله تعالی اثره
 نام ایشان احمد بن مطاس از کبار شیخ نام اند و ساکن بودند بصوم
 ایشان گفته اند که در حدیث نوشته است جمله از مردی بود در و شکی کرد و فوات
 ایشان در سال سصد و شصت و نه بحسب است و بقدر محمد بود که
 المالک آن زمین را آب گرفته شیخ ابو عبد الله بود و با شیخ

ترجمه نامه نام ایشان محمد بن سلیمان صلواتی الفقیه و اصل از نیشابور
 است و در شریعت و طریقت دارالم و قریب بود و اندک ناشایق و ترش
 و ابوی نقی صحبت و شسته اند و صاحب ابن عباد گفتند که ابو سهل
 مثل خود ندیده و مانند مثل او ندیدیم و لادت ایشان در سال ۳۵۰
 و نود و هجرت و وفات در سال ۴۰۰ و شصت و نه هجری بود و
 مدت عمرش دو سال **شیخ ابوسعید صلواتی** کنیه اش
 ابواسحق است ماسید الطالقه صحبت و دو شسته اند شیخ ابو عبد الرحمن
 گفته اند ایشانرا گفتیم مرا وصیتی کن گفتند نگاری بکن که اذن ایشان
 شوی و وفات ایشان در سال ۳۰۰ و شصت و نه هجری بود
 حضرت **شیخ ابراهیم بن ثابت** نام ایشان محمد بن ابراهیم است
 و اصل از نیشابور و شیخ می بود ندیدیم محمد بن علی حکیم نیشابوری
 حضرت و صحبت و مانند بود و در قضایف اندوخت و در اهل نیشابور
 و کاتب استمانی خوانده بودند و دیوان ایشان نرسد و در نیشابور
 از طبع را بیست که پدر تو گوی که بد شک در مقهور و اگر که نیشابور
 صحبت که گوی که بیرون ذراع حاری و اگر که نیشابور صحبت که گوی

نویسنده و فاضل ایشان در سال سصد و هفتاد و هجده بود و بقدر
 است شیخ ابو بکر و از رجحان اسم ایشان فرین نمودن بقدر
 از جمله شیخ نیشاپور بود و با ابو علی نقی و محمد بن مبارک ابو بکر
 و ابو بکر طاهر ابروی و فرخنده صحبت داشته اند شیخ ابو بکر
 ابو بکر و از او نمیدانم موافق نبوده و وفات ایشان در سال سصد و
 هفتاد و هجده واقع شده حضرت شیخ ابو الحسن محمد بن علی نام
 ایشان علی ابن ابراهیم است و اصل از بصره و مسکن بود نزد بغداد
 جنلی در مذهب اند و در پیش شیخ بشیرلی میفرمودند که هر که شمس سبزواری
 من طلوع کرده و کفنه اند سحر کاسی مناجات کردم که الهی از من را
 هستی که من از تو را منی ام خداوند که ای کذاب اگر تو از من باضی
 رضا ما طلب نمیکردی وفات ایشان در روز جمعه ماه ذی الحجه سال سصد و
 هفتاد و یکت هجری بود و حضرت شیخ ابو القاسم نصر آبادی
 نام ایشان ابراهیم بن محمد بن محمود است و مولد و مقام نیشاپور در پیش
 بشیرلی اند و جامع بود در میان علوم ظاهر و باطن در حدیث و فقه فقه
 و اسطی را دیده بود و در زمان ابو علی رود و باره میفرمود ابو بکر طاهر ابروی

از یکی صحبت درشته اند و در آنجا بود که معظمه کشتند و فات ایشان
 در نفقات الانس مذکور است بخط مو لا نا عبد الرحمن جامی قدس سره
 که در سال ۱۰۰۰ هجری قمری نوشته اند و بقول امام باقری و
 کتاب محاسن الاخبار و در سال ۱۰۰۰ هجری قمری در ماه ربیع الاول سال
 شصت و هفت است و قول صحیحین است حضرت شیخ ابو بکر
 ظرسوسی الحرفی نام ایشان علی بن احمد بن محمد طرسوسی است
 سال چهارم که معظمه بود بنام ایشان در اطاوس سن الحریفین مخرج اندند
 شاکر بن ابی الحسن بن ابی ابراهیم سیان که انجلی صحبت درشته اند
 و ایشان نسبت درستی می کردند و فات ایشان در سال ۱۰۰۰ هجری قمری
 چهارم بود و در آنجا که معظمه است حضرت شیخ محمد الواحد علی
 شمار ایشان کرده و خواهر بنام او ابوالعباس سبیلی اند و در
 صفیاء و غیره کتابها در آنجا که معظمه است مخرج اندند یکی از این مسائرها
 در میان یکدیگر است و هر که بنام ایشان است که خود را بر صورت این مخرج کردند
 در میان کارهای آنجا که معظمه است در سال ۱۰۰۰ هجری قمری در آنجا که
 حضرت شیخ عبدالمجید برقی اصل ایشان از برقی و صفات خانوارم

خوازم است و در مجازات متوطن شده اند و در فقه و شریعت و حقوق
 معرفت امام بودند و وفات ایشان در سال سیصد و هفتاد و شش هجری
 بود و پادشاه حضرت شیخ ابوالنور سراج نام ایشان عبداللہ بن علی
 الطوسی است و لغت طائوس الفکر او تصانیف بسیار دارند و در کلام
 کتاب لمع است در علم تصوف مرید ابوالعزیز خراسانی در سلسلہ قطبی و
 سلسلہ سمری را دیده بود و در کتب دستاویز ایشان شیخ میوه
 معارف سخن معرفت ایشان را حلقی بدید آمد و در محافلش خداوند خود
 و روی ایشان را از آفتاب استیسی در سیدان سوال کرد و گفت که کلمه
 او است و می نمود و حقیقت باشد از روی او را نخواهد سوخت و جان ایشان
 در سال سیصد و هفتاد و شش هجری بوده و قبر آن در طوس است گفتند
 بجایزه که از پیش خاک من بگذرد اند و منور بود و حکم این کتاب را در طوس
 را از علی بن ابی طالب میکنند حضرت شیخ ابوالنور را اسم زاری می کردند
 بیشتره نام ایشان طوس بن محمد بن محمد متوطن ایشان بود و در طوس
 و کتب کجاری و ابوالعلی رود و در کتب و در کتب شیخ میوه گفتند
 چهار مرتبه از ابوالنور است که در کتب کجاری و ابوالعلی در کتب

و سخاوت کمال و فات ایشان در سال سه صد و هفتاد و هشت هجری بود
 حضرت شیخ ابوالقاسم المقری نام ایشان جعفر بن احمد بن محمد
 المقری است برادر ابو عبد الله مقوی اند از مشایخ حرسان بودند و بارین عطا
 و حریری و ابوبکر بن ابی سعدان و ابو علی رودباری و ابوبکر مشاد و دیگر
 صحبت داشته اند و فات ایشان نیشابور در سال سه صد و هفتاد و هشت
 هجری واقع شده است حضرت شیخ ابوبکر کلابادی قدس سره
 نام ایشان محمد بن ابراهیم بن یعقوب اسکلاباد النجاری است کتاب تعرف
 از تصانیف ایشان است در بعضی از بزرگان گفته اند اگر تعرف نبود
 نقیض دانسته شد و فات ایشان در بخارا در جمعه نوزدهم جماد
 الاول سال سه صد و هشتاد و هفتاد و چهار هجری رویداده
 حضرت شیخ ابوالخیر حبشی قدس سره نام ایشان اقبال
 بوده و لقب ایشان طاووس الحرمین گویند هرگاه بروضه مقدسه حضرت
 رسالت پناه صلعم در آمدی و گفتی السلام علیک یا رسول الثقلین جواب
 آمدی و علیک السلام یا طاووس الحرمین و ایشان غلامی بودند شیخی
 الاصل در وقت بندگی نیز بندگی حق سبحانه تعالی استحقاق تمام داشتند

همیشه خواجه ایشان سلیقت از من چیزی بخواه هیچ نمی خواستند روزی
 الحاج بسیار کرد گفتند اگر میخواهی برای خدا مرا آزاد کن خواجه گفت که
 چندین سال است که ترا آزاد کردم در حقیقت تو خواجه بودی و من بنده پس
 خواجه خود را دواغ کرده روی بچداد آوردند شصت سال مجاور حرمین
 شریفین بودند و هرگز از بچکس چیزی طلب نکردند هرگاه میخواستند از
 کسی سوال کنند تا نفی آواز میداد که شرم نمیداری روی که آن پیش ما
 بجهد میکنی آنرا پیش غیر ما حواز گردانی شیخ محمود شیخ ابوالعباس بدیدار ایشان
 غمخیز میکردند وفات ایشان بکسوف منتهی است در سال ۳۰۰ صد و هشتاد
 و سه هجری حضرت شیخ احمد بن ابراهیم کسبوجی قدس
 سره کینت ایشان ابوالغلی است و از اجل مستقدمان مشایخ بچداد
 بودند با شیخ سهری قطعی صحبت داشته اند گفته اند ایشان با یک
 پیرهن و ردای و فعلی بنی آنکه زکوة و کوزه بردارند چ میکند دارند
 و در تمام راه بچداد تا که منتهی بوی سببی میگفتند میزند وفات ایشان
 در شعبان سال ۳۰۰ صد و هشتاد و شش هجری بوده و مدت عمر
 هشتاد و سی سال حضرت شیخ ابوالحسین بن سمعون نام ایشان

ایشان محمد است و لقب ناطق با حکمت و مشهور اند زبان سمون از شاخ
 بعد او و معاصر شیخ شبلی بودند این سمون گفته اند هر سخنی که از ذکر خالی
 است لغوات و هر خاموشی که از فکر خالیست سهو است و هر نظر که از غیرت
 خالیست لهوت و شیخ الاسلام گفته اند زبان سمون نیک نیم چرا که هر
 استاد را میرنجایند و هر که استاد را بجانند و تو او را زنجی سگ از تو
 بود و ولادت ایشان در سال سه صد و هجده بوده و وفات روز جمعه
 پانزدهم ذی قعدة یا دومی جمعه در سال سه صد و هشتاد و شش یا هفت هجری است
 و ایشان را در خانه که می بودند دفن کردند بعد از سی و نه سال خواستند
 که بگورستان نقل کنند گفتن ایشان همچنان مانده بود حضرت شیخ
 ابو طالب مکی نام ایشان محمد بن علی بن عطیه الحارثی است و منشاء
 و که منصف است مرید شیخ ابوالحسن محمد بن ابی عبد الله احمد بن سالم
 البصری اند و وفات ایشان در جمادی الآخر سال سه صد و هشتاد
 و شش هجری بوده حضرت شیخ ابوبکر السوسی قدس سره
 نام ایشان محمد بن ابراهیم العوفی السوسی است در شام متوطن بوده
 اند و صاحب حواشی و کرامات و وفات ایشان بدمشق در ماه

ذی‌حجه سال سه صد و هشتاد و شش واقع شده حضرت
 شیخ ابو القاسم دینوری و اعظما نام ایشان عبد الصمد بن
 عمر بن اسحق است در رفقه و حدیث در بند دروغ و مجاهده نفس و صفت
 امام وقت خود بودند قوت ایشان از اجزه کوفتن ادریه عطاران
 بود و وفات ایشان روز سه شنبه پست و چهارم ذی‌حجه سال سه صد
 و هفت و هشت بحسب کس واقع شده و قبر نزدیک قبر امام احمد جنبل است
 قدس الله سره حضرت خواجه محیی بن عمار الشیبانی قدس سره
 اصل ایشان از سخاوت شیخ عبد الله خیف رادیده بودند و شیخ الاسلام
 حضرت خواجه عبد الله الصغاری در ایام طفولیت ایشان را دیده اند
 و خواجه محیی منسوبه اند که بعد از نابجای ما عمید الله بنشیند و محمد بن
 دیند عازرا ابراه آورد هم شیخ الاسلام گفته اند که رسوم علم را بهرات
 خواجه محیی آورد و وفات ایشان در سال چهار صد و دو و هجده بوده
 حضرت شیخ عثمان بن ابو عمر باقلانی از بزرگان این قوم
 بوده اند گویند که بچگانه از خانه خود بیرون نیامدند مگر بهای نماز جمعه
 در رختی چند از خود در خانه داشتند که قوت ایشان از آن بود و وفات

وفات ایشان در حجب سال چهار صد و دو روئاده مدت عمر هشتاد
 و چهار سال حضرت شیخ ابو علی دقاق نام ایشان حسین
 محمد بن دقاق است مرید شیخ ابوالقاسم نضر آبادی بودند بسیار
 از مشایخ را دریافته بودند استاد ابوالقاسم قشیری دامادش که
 ایشان بودند روزی بجمع مجلس ایشان درآمد بیست آنکه از توکل چیز
 پرسید و شیخ دستاری نیکو بر سر داشتند دل آن پیر آن میل کرد
 گفت ایها الاستاد توکل چه باشد گفت آنکه طبع از دستار مردم کوتاه
 کنی دستار را باد دادند وفات ایشان پیشاپور بوده در ماه رمضان
 سال چهار صد و پنج و بقول چهار صد و شش بحسب حضرت شیخ
 ابوجعفر محمد بن سلمی نام ایشان محمد بن حسین بن محمد بن موسی
 سلمی است صاحب تفسیر حقایق و طبقات مشایخ اندک تصانیف ایشان
 بعد رسیده مرید شیخ ابوالقاسم نضر آبادی مرید شیخ شبلی و شیخ ابوجعفر
 ابویحیی قدس البترة بعد از وفات پیر ابوالفضل از دست شیخ ابوجعفر
 حسره پوشیده اند و حضرت مولانا عبد الرحمن جامی که در لغات
 الالبس در ذکر بعضی از مشایخ آورده اند که فلان از طبقه اولی است و

فلان در هجرت نامی از کتاب طبقات ایشان است دفات ایشان در ماه
 شعبان سال چهار صد و دوازده هجریه واقع شده حضرت شیخ
 ابو سعید مالینی نام ایشان احمد بن محمد بن اسمعیل بن حفص است
 و اصل از نابلین و آن موضع است از توابع هرات از بزرگان ایقوم اند
 و در حدیث نقله بودند و کثرت عالم را سیر نموده اند و صحبت بسیار
 از شاخ رسیده اند و دفات ایشان در مصر در ثوال سال چهار صد
 و دوازده هجریه رو داده است حضرت شیخ ابو الحسین بن
 جهمم عدالی نام ایشان علی است شاگرد کوفی و جعفر خندی
 اند از شاخ حرم بودند و ایشان از کتابی است معتبر بجهت الاسرار
 که در آن خوارق و احوال حضرت غوث اعظم شیخ عبدالقادر جیلی
 نوشته اند و دفات ایشان در سال چهار صد و چهار هجریه بوده
 حضرت شیخ عبدالهد طاقی نام ایشان محمد بن فضیل بن عطاء
 السجستانی الهروی است مرید موسی بن عمران حیرتی و از استادان و
 پیران شیخ الاسلام اند و دفات ایشان در غزه ماه سال چهار صد
 و شانزده هجریه است و قبر در هرات واقع است حضرت شیخ

شیخ ابو عبد الله داستانی نام ایشان محمد بن علی دستانانی
 و لقب شیخ المشایخ نسبت ارادت ایشان به واسطه شیخ عمر بطلمی
 که برادرزاده در سید حضرت سلطان بایریند بطلمی اند میرسد و از اقربان شیخ
 ابو الحسن حر قالی اند وفات ایشان در ماه رجب سال چهار صد و
 هفتاد و هجده است و مدت عمر پینجاه و نه سال حضرت شیخ ابو
 منصور اصفهانی قدس سره از کبار مشایخ زمان و بزرگان
 صوفیه بودند وفات ایشان در ماه رمضان سال چهار صد و هشتاد و
 هجده بوده شیخ سالار محمود غازی قدس سره شیخ عبدالحق
 دهلوی نوشته اند که از سرداران و غازیان لشکر سلطان محمود غزنوی
 اند در اوایل اسلام در هندستان فتوحات بسیار نموده بدرجه
 شهادت رسیده اند و خوارق و کرامات بسیار بعد از وفات از
 ایشان ظاهر گشته و میگردد خلق اینو به معتقد ایشانند شهادت
 ایشان در سال چهار صد و نوزده هجری بوده و قبر در قصبه پراچ است
 و جمع کثیری هر سال در روز عرس زیارت روضه ایشان میبایست
 بسیار از اطراف و کناف هندوستان جمع میشوند و نذر نیاز بسیار

می‌برند حضرت شیخ ابوعلی سیاه قدس سره از کبار مشایخ
 مرواند و باباشیخ ابو العباس قصاب و احمد نضر معاصر بودند و باستان
 ابوعلی دقاق صحبت داشته اند در ابتدا می‌دهفتانی می‌کردند
 سی سال روزه داشتند چنانچه کسی مطلع نشد شخصی بایشان گفت
 بچکس باشد که عیب خلق داند گفتند باشد گفت پس اله تعالی
 سائر العیوب بنود شیخ گفتند خویش را از من پوشش نه الحال هرگز
 اناس کرد و جامه ادبانه شد دیرینه کشت تضرع و زاری نمودند تا
 دعا کردند آنمرد بحال خود باز آمد وفات ایشان به فروردین شعبان
 سال چهارصد و پست و چهار هجری بوده حضرت شیخ ابو اسحاق
 بن شهریار کارزرونی نام ایشان ابراهیم و اصل ایشان از
 فارس است و انتساب ایشان در مصنفات شیخ ابوعلی حسین بن
 محمد الفیروز آبادی الاکارت و ابو حسین جیضم را دیده اند و در حدیث
 نقل بودند معاصر بودند با صاحب کشف المحجوب لیکن ملاقات واقع
 نشده یکی از روزها باباشیخ ارادت تمام داشت هر چند جهد کرد شیخ از
 چیزی قبول نکردند پس نام شیخ فرستاد که چون چیزی قبول میکنی از

از برای تو چند بنده را آزاد کردم و ثواب آنرا بخواهشیدم شیخ فرمودند که
 پنجاه من بن سیده و شکر شکوئی تو آدا کردم لیکن آزاد کردن بنده گان منیب
 من نیت منیب من بنده گردانیدن از ادا نیت بمراتبی در حسان و خات
 ایشان در ذی قعدة سال چهار صد و هفت و شش هجری بوده است
حضرت شیخ ابو منصور محمد الانصاری قدس سره
 پدر شیخ الاسلام خواهر عبد الله انصاری اند و مرید شریف حمزه عقیلی و
 خدمت ابو الطغر ترمذی کرده بودند شیخ الاسلام گفته اند که شیخ احمد کوفی
 مرا گفت که در سه عالم کشتی چون بر خود نیزی دویم گفته اند که هفتاد و چند سال
 علم آموختم و نوشتم در پنج بروم در اعتقاد و آئینه از پدر خود آموختم و دوم و خات ایشان
 در ماه شعبان سال چهار صد و سی هجری بوده و قبر ایشان در بلخ نزدیک شیخ
حمزه عقیلی است حضرت شیخ ابو سعید بن ابوالخیر قدس سره
 نام ایشان فضل الهی است و اصل از هشته خراسان سلطان وقت در سرد
 اهل طریقت و پیشوای زمره حقیقت بودند و صاحب علوم ظاهر و باطن و مشرف
 القلوب و همه اهل آن زمان سخاوتشان بودند نسبت ارادت ایشان شیخ ابو
 الفضل بن حسن سرخسی است و ایشان مرید ابوالفضل سراج و ایشان مرید ابوالفضل

مرتضی و ایشان می رسید الطایفه حضرت شیخ جنید بغدادی و بعد از فوت
 پیر ابو افضل خرد از شیخ عبد الرحمن سلمی پوشیده اند و بجهت صل ^{شکایت} بعضی
 یکسال با شیخ ابو العباس مصاب آملی بودند گویند شبی شیخ ابو العباس از
 صومعه بیرون آمدند چون قصد کرده بودند رک گذاشته بود شیخ ابو
 سعید از آن حال خبردار شدند از زادی خود پیش شیخ رفتند دوست ایشان
 شسته بستند و جامه را در فرود آورده جامه خود پیش ایشان داشتند شیخ
 گرفته پوشیدند و شیخ ابو سعید جامه را شسته و خشک کرده پیش شیخ
 آوردند شیخ اشارت کردند که بپوش شیخ ابو سعید پوشیده برادری
 خود رفتند چون با ادا صحاب حاضر شدند جامه شیخ ابو العباس را در
 شیخ ابو سعید و جامه شیخ ابو سعید را در بر شیخ ابو العباس دیده سجده نمودند
 ابو العباس فرمودند دوست من را رفت در همه نصیب این جوان نهنگی گشت
 مبارکش باد و حضرت شیخ ابو سعید را اشعار نیکو در تصوف بسیار است و
 این از جمله است رباعی چشم همه اشک گشت و چشمم بگرفت در عشق
 تو بے چشم همه باید زیت : از من اثری نماند این عشق از جیب و چون
 من بے معشوق شدم عشق کین نه در راه یگانگی نه کوهت و نه دین بیکه

یک کام ز خود برون نه در راه به بین ای جان جهان تو راه اسلام کزین
 با ما سیه نشین و با خود نشین نه تاروی ترا بدیدم ای شیخ طرازه نه کار کنم
 نه روزه دلم نه نماز چون با تو بوم مجاز من جمله نماز چون بے تو بوم
 نماز من جمله مجاز و این رباعی نیز از حضرت ایشان است بحیثیت جبرئیل
 که بر کاغذ نوشته به بند و رباعی ای در صفت ذات تو حیران کرده
 در جمله جهان خدمت درگاه توبه علت توستانی و شفا هم تو دپی نه
 یارب تو بفضل خویش بستان دیده و از حضرت شیخ پرسیدند که تصوف
 چیست فرمودند آنچه در سر داری بینی و آنچه در کف داری بدی و از آنچه
 بر تو آید بچی و بایشان گفتند که فلان کس برود آب میزند و به سلامت بر می
 و صحوه نیز بر آب ما برود گفتند فلان کس در هوا میرود گفتند زغنی و گیسو نیز
 در هوا میرود گفتند فلان در یک لحظه از شهر به شهر میرود گفتند شیطان
 در کیفی از مشرق به غرب میرود و اینچنین چیزها را بس فحشیت منت مردوست
 که در میان خلق نشیند و داد و ستد کند وزن خواهد و با مردم در آمیزد و
 یک لحظه از خدای خود غافل نباشد ولادت حضرت شیخ روز یکشنبه
 محرم سال سه صد و پنجاه و هفت وفات ایشان در شب جمعه چهارم

شعبان سال چهارصد و چهل و پنجمی و مدت عمر شریف ایشان هزار ماه
 است حضرت شیخ وصیت کرده بودند که این ابیات را پیش خیاره ناما
 بخوانند ابیات خوشتر اندر جهان از پنجه بود کاره دوست بر دوست رفت
 یاربیلد آن همه اندوه بود اینمنه شادی نه در اینمنه گفتار بود اینمنه کردار
 و قبر در اینمنه است حضرت شیخ عموقدس سره کینت ایشان
 ابو اسمعیل است و نام احمد بن محمد بن حمزه صوفی شیخ ابوالعباس نهاوندی
 لقب ایشان عموقدس بسیار را خدمت کرده بودند و با شیخ
 الاسلام محبت داشته اند و کمال یگانگی در میان یکدیگر بوده وفات
 ایشان در ربیع سال چهارصد و چهل و یکم هجری است و مدت عمر او
 دو سال و قبر در کازکاه هرات است نزدیک مسجد جامع حضرت
 شیخ ابو عبد الله ماکور رحمه الله نام ایشان علی محمد بن عبد الله است
 و سرودن این با گوید در جوانی شیخ ابو عبد الله خفیف را دیده اند و با استاد ابو
 العباس قمی و شیخ ابوسعید و شیخ ابوالعباس نهاوندی ملاقات
 کرده بودند وفات ایشان در شیراز سال چهارصد و چهل و دو هجری
 است حضرت شیخ ابوالحسن روزی نام ایشان علی بن محمود بن ابراهیم است

است از کبار مشایخ وقت بودند مرید شیخ ابوالحسن حسری اندو با شیخ عبدالحق
 سلمی صحبت داشته اند و ایشان فرموده اند که با هزار شیخ صحبت داشته
 ام و از هر یکی حکایتی یاد دارم رباط روزی با ایشان منسوب است که بر آس
 پیر خود ابوالحسن حسری بنا کرده بودند وفات ایشان در رمضان
 سال چهارصد و پنجاه و یک هجری روی داده و مدت عمر شهادت و پنج سال
 حضرت شیخ پیر علی بجزو پیری قدس شهره گینت ایشان ابوالحسن
 داماد پیر عثمان ابن ابی علی الجلالی الغزنوی دایشان صاحب صحو بودند
 چنانچه در نیاب سفر مابند که شیخ من چند می نذیب بود و میگفت که سکر
 بازیگاه کوه کانت و صحو فناگاه مردان و منکه علی بن عثمان الجلالی ام
 بر موافقت شیخ خودم که کمال حال صاحب سکر صحو باشد و کمترین درجه
 اندر صحو از دیت باز ماند که بشهیت بود بس صحوی که آفت نماید بهتر از
 سگری که عین آن است بود مرید شیخ ابوالفضل بن حسن الحسلی اندو
 مرید حسری دایشان مرید شیخ شبلی اندو شیخ ابوالقاسم کرکافی و شیخ ابوسید
 ابوالخیر و شیخ ابوالقاسم قشیری و بسیار از مشایخ را دیده اند و ضعیف
 بوده و وصل ایشان از غزنین است و جلاب و بجزویر دو محل است از حلا

شهر از غزنین است که انتقال کرده اند از یکی بدگری و قبر و آله بگوا
 ایشان در غزنین است و مسجدی که خود ساخته بودند محراب آن نسبت به
 دیگر مایل نسبت جنوب است گویند علما آنوقت بر شیخ درین باب اعتراض کردند
 روزی همه را جمع نموده خود امام شده در آن مسجد نماز گذاردند و بعد از نماز
 بمحضران گفتند که نگاه کنید که کعبه بکدام سمت است جایها از میان برخت
 و کعبه مجازی نمود اگرشت و قبر ایشان موافق مسجد ایشانست و قبر و آله
 ماجده نیز در غزنین است متصل تاج الاولیا که حال پیر علی چچویری اند
 و خانواده ایشان خانواده نهند تقوی بوده و حضرت پیر علی چچویری
 نقایب بسیار است اما کشف المحجوب مشهور و معروف است و بچکس را
 بر آن سخن نیست و مرشدی است کامل در کتب تصوف بخوبی آن در زبان فارسی
 کتابی تصنیف شده و حواری و کرامات زیاده از حد و نهایت و بارها
 بر قدم تجرید و توکل سفر کرده اند و بعد از سیاحت بسیار در دار السلطنت
 رسیده اقامت در زینند اهل آن دیار همه مرید و معتقد او گشتند و لایق
 شهرت معظم و شبرک نقایب ریح مسکون درین شهر هم میرسد
 امروز جمیع اولیاء و صلحاء و علما و فضیلت و مزارات شبرک بسیار دارد و از

دارم و صحیح القول شنیده شد در یک محله طلا که از محلات این شهر است
 بس هزار حافظ قرآن مجید از مرد و زن و صغیر و کبیر پیش از و بائی که در این
 شهر شده بوده اند و اکنون نیز در آن محله حافظ بسیارند و فوات ایشان
 در سال چهار صد و پنجاه و شش و بقولی شصت و چهار هجری بوده و قبر درین
 شهر لاهور مغربی قلعه واقع شده و خلقی ایمنه بر شب جمعه زیارت آن حضرت
 منوره مشرف میکردند و شهرت است که هر که چهل شب جمعه یا چهل روز بپایم
 طواف روضه شریفه ایشان بکند هر حاجتی که داشته باشد محجول می انجامد
 فقیر نیز زیارت روضه منوره ایشان دو الدین و خال ایشان مشرف
 گشته حضرت شیخ ابوالقاسم قشیری قدس سره نام ایشان
 عبدالکریم بن هوزن القشیری است از مشایخ خراسانند در سوره تشریه و
 تغییر لطائف الاشارات از تصانیف ایشان است مرید دو امام شیخ ابوال
 زقاق و استاد شیخ ابوعلی فارابی و صاحب کشف المحجوب گفته است
 که امام قشیری را از ابتدا می شناسم پرسیدم گفت وقتی مرا شنیدی با
 از بهر روزن خانه هر سنگ که میکردم میشدی انداختم و فوات ایشان
 در بیج الاخر سال چهار صد و شصت و پنج هجری بوده شیخ الاسلام

حضرت خواجه عبداله الصاری قدس سره کنت این
 ابواسمعیل است و نام پدر ایشان ابو منصور محمد الاصلی و لقب شیخ الاسلام
 و هر جا که در نفعات الانس در این کتاب شیخ الاسلام مطلق مذکور شده مراد
 ایشانند مرید پدر خود اند و اصل ایشان ابرهات است و از فرزندان
 ابو منصور است الصاری ابن ابویوب الصاری که صاحب اصل رسول صلعم
 بوده اند دست الصاری در زمان خلافت حضرت امیر المومنین عثمان رضی
 با احتفابن قیس بخراسان آمده در هرات ساکن شدند شیخ الاسلام
 از بزرگان و محدثان و صاحب مقامات بلند و کرامات ارجمند و در زمانه
 خود یگانه بوده اند فرمودند که اول مراد در پیرستان زنی گردند چون چهار
 ساله شدم مراد در پیرستان بالینی گردند چون نه ساله شدم امانه شدم
 از قاضی با منصور و از چهار روزی و چهارده ساله بودم بر مجلس نشاندند
 و من در پیرستان ادب حمزه بودم که شعر عربی میگفتم چنانچه دیگران حد
 می بردند و اشعار ایشان از پیش هزار بیت عربی پیش است و گفته اند یک
 بیت اشعار عربی یاد دارم و گفته اند که من سه صد هزار حدیث یاد دارم هزار
 هزار اسناد و گفته اند که بچگی بروزگار من آن نکرده که من اگر دست بر اندام

بر اندام خود بنهادم می گفتند این چیست آنرا حدیثی داشتم و گفته این
 از تصدق حدیث نوشته ام همه سنی و شیخ و صاحب حدیث فرموده اند که قاضی
 ابوالیم باخرزی می گفت الله تعالی را بخواه دیدم گفتم خداوند اینده
 کی بتو رسد گفت انگاه که اورا هیچ مانع نماند که اورا از من بازدارد و ولادت
 ایشان روز جمعه وقت غروب آفتاب ماه شعبان در فصل بهار سال صد
 و نود و شش هجری بود و وفات ایشان در نهم ربیع الآخر سال چهار صد و
 یک هجری بوده و مدت عمر شریف ایشان هشتاد و پنج سال و قبری
 کا در گاه هراتت حضرت شیخ ابوالحسن بخارا از بزرگان شیخ
 بوده اند در دو گری میگردند و در هفتاد و نهمی بودند هر دو شی که ایشانرا
 کسی نیشناخت وفات ایشان روز جمعه دوم ماه ذی حجه سال چهار
 صد و هشتاد و یک هجری بوده و مدت عمر هشتاد و چهار سال حضرت
 شیخ ابونور الهروی الخاچه باومی نام ایشان محمد بن محمد بن
 ابی جعفر است و اصل از کرمانت گویند که سه صد پیرا خدمت کرده صحبت
 در خضر بودند علیه السلام در جرین و بیت المقدس و غیره ریاضتها کشیده
 اند و وفات ایشان در سال ناپصد هجری بوده و قبری در خانچه بادیه است

مدت عمر نکصد و بست و چهار سال حجة الاسلام حضرت امام
 محمد بن محمد الغضری الی الطوسی کینت ایشان ابو جاهد است و عقب
 زین الدین اصل ایشان از طوس بوده و انتساب ایشان در تصوف
 شیخ ابو علی فارسی است جامع بودند در علوم ظاهری و باطنی در وقت
 خود اعلم العلماء و مجتهد بودند در مذہب امام شافعی رحمۃ اللہ و صاحب
 تصانیف بسیار مثل تفسیر یاقوت التاویل که جعل مجلد است و احیاء
 العلوم و جواهر القرآن و کیماهی سعادت و غیر هم و برادر امام احمد غزالی اند
 گویند چون کتاب تحول تصنیف کرده پیش حضرت امام الحرمین که استاد
 ایشان بودند بر نه امام الحرمین گفتند تو زنده در گور کردی یعنی این کتاب
 تو مصنفات مراد پوشید و ولادت ایشان در سال چهار صد و پنجاه و هفت
 در چهارم جمادی الآخر سال پانصد و پنجاه و پنج بحری و مدت عمر شریف
 پنجاه و چهار سال و قبر در بغداد است حضرت شیخ ابو العباس
 خرمی نام ایشان احمد بن جعفر است با بسیار ادب شیخ صاحب دست
 اند و صاحب مقامات بلند و کرامات آرجمند بوده اند گویند در سال که
 ایشان حج می رفتند نیز ایشان هزارم در دعوات میدیدند و دعوات

وفات ایشان در سال پانصد و هفت هجری روئ داده است حضرت
حکیم سنائی غزنوی رحمه الله کنیت ایشان و نام ابو
 المجد محمد و بن آدم است از بزرگای شاعرای صوفیه و مرید خواجہ بوعلی سینا
 اند و با پدر شیخ رضی الدین علی لالا ابنای عم اند چون در حدیث حکیم بعضی
 ابیات نامستول و الحاقی است و از استماع آن در دل این فقیر انکار
 بمرسیده بود روزیکه بغزنین داخل شد بخود قرار داده بود که زیارت جمیع
 آنجا مشرف گردد الا حکیم همان شب پیش از آنکه داخل شود بخواب دید که
 در زیارت مرادت مشایخ غزنین است شخصی میگوید که این قبر حکیم سنائی
 است چون با بخار رسید قبری از سنگ سعید دید که بر آن نوشته اند هذا
 قبر حکیم سنائی و درین شبه دارد که سنی نیز نوشته بود یانه چون چنین
 شد فهمیده که اشارت بانست که حکیم سنی اند چون صباح آن زیارت
 کرد همان قبر بسنگ سعید بروشی که در خواب دیده بود مشاهده نمود بعین
 شد که آن ابیات الحاقی بر عهد بیان مبتدع است وفات ایشان در سال
 بست و پنج هجری است و بین تاریخ برقرار ایشان نوشته اند
حضرت شیخ ابو عبد الله جوئی قدس سره نام ایشان محمد

بن حمویه است از جمله شیخان خراسانند و از اصحاب شیخ ابو الحسن است
 و معلوم ظاهر در باطن آواسته بودند وفات ایشان در سان پابند و
 سی و هجری بوده و مدت عمر شریف نود سال حضرت عکین
القضاة محمد الی قدس سره نام دکنت ایشان ابو القضاة
 عبد اله بن محمد البیاضی است و لقب عین القضاة و اصل ایشان از
 بدان است و با شیخ محمد بن حمویه و امام احمد غنیه الی صحبت داشته و
 حواشی و کرامات عجیبه مثل احیاء و امانت بسیار از ایشان بطور
 رسیده و مضامیل و کمالات از تصانیف عربی و فارسی ایشان ظاهر
 است وفات ایشان در سان پابند و سی و سه هجری بوده و
حضرت حجتة الانام شیخ الاسلام حضرت شیخ
احمد جام قدس سره کینت ایشان حجتة الانام ابو
 نصر است و نام پدر ایشان ابو الحسن و اصل ایشان از موضع نامق
 که از توابع جام است قطب و غوث وقت معتدای اهل طریقت در آنجا
 ساکن حقیقت و یگانه زمانه خود بودند و از فرزندون حریرین
 عبد اله الجلی اند که ایشانرا حضرت امیر المومنین عمر ابن الخطاب

رضایوسف ابن است نام کرده بودند حضرت شیخ امی بودند و در سن
 دود سالگی توفیق یافته بکوه رشتند و بعد از پانزده سال بیاضت
 در چهل سالگی ایشان از میان خلق فرستادند و ابواب علم لدنی بر
 ایشان گشاده گشت زیادها ز سه حمد کاغذ در علم توحید و معرفت و علم
 سه و حکمت تصنیف کرده اند که بیچ عالم و حکیم بر این اعتراف نموده است
 و این تصانیف همه بآیات و احادیث موید و موافق است و اشعار عالی
 در تصوف نیز دارند و چهل و دو نفر زنده حق سبحانه تعالی بجهت شیخ گرامی
 فسر نموده بود سی و نهم پسر و سه دختر و الهه اکبر بادشاه که جد و اله
 ماجد این فقیر اند از اولاد حضرت شیخ بودند و بعد از وفات شیخ چهار
 پسر و سه دختر ماند و این چهارده لیسه عالم و کامل و صاحب تصانیف
 و کرامات بوده اند و در شصت و دو سالگی میفرمودند که تا حال صد استاد
 هزار مرد بردت من توبه کرده اند و شیخ ظهیر الدین عیسی که از فرزندان
 ایشانند در کتاب رموز مخفایین آورده که تا آخر عمر بردت پریم
 کس توبه کرده اند و شیخ ابوسعید الوائلی نیز فرموده است که از حضرت صد
 اکبر ایشان رسیده بود در آن طاعت میکردند و ما سوگستند که آن

در آنحضرت شیخ جام رسانند و فرزند خود شیخ ابوطاهر را وصیت کردند
 که بعد از وفات بچند سال جوانی نوحظ بلند بالایی از ذوق چشم
 احمد نام بخانقاه نودرآید و نودر میان یاران نشسته باشی البته آن حقه
 را با دیده بعد از وفات حضرت شیخ ابوسعید ابوالخیر شیخ ابوطاهر جوان
 دیدند که والد ایشان با جمعی از یاران بتخیل میروند و پرسیدند یا شیخ
 چه تخیل است فرمودند تو نیز برو که قطب اولیا میرسد چون روز دیگر
 شیخ ابوطاهر در خانقاه خود نشسته بودند جوانی بان صفت که شیخ
 فرموده بودند درآمد شیخ ابوطاهر در حال دریافت اعراز و اکرام
 تمام نمودند اما چنانچه مقتضای بشریت است متفکر گشتند که
 حسره پدر را چون از دست بدم حضرت شیخ جام گفتند ای جوان چه
 در امانت حیانت او نباشد شیخ ابوطاهر را وقت خوش شد رخسار
 آن حرقه را بدست خویش بحضرت شیخ جام پوشانیدند گویند که آن حرقه را
 ببت و دو تن از مشایخ پوشیده بودند آخر حضرت شیخ حواله شده
 بعد از آن کس ندانست که آن حسره چه شد ایشان با شیخ ابوطاهر کرد
 صحبت داشته اند خواه بود و چشتی را البته ارادت بخدمت حضرت

شیخ بوده از حضرت شیخ پرسیدند که مقامات مشایخ شنیده ایم
 و کتب ایشان دیده از پیکس مثل اجملات که از شما ظاهر میشود
 فرمودند که مادر وقت ریاضت هر ریاضتی که داشتیم که ادبیای خدا کرده اند
 بجا آوردیم و بران برینیز کردیم حق سبحانه تعالی بفضل و کرم خود هر چه
 بسمه ایشان داده بود یکبار با حمد و اولاد ایشان در سال چهار
 چهل و یک عمری و وفات در سال با پند و سی و شش هجری
 بوده مدت عمر شریف نمود و بحال و قبر حضرت شیخ در موضع خرم
 و جام است حضرت شیخ ابو العباس بن علی نام ایشان
 احمد بن محمد الصنهاجی اندلسی است جامع بود و بیان علوم ظاهری
 و باطنی چون بریدان و مقدامی ایشان بسیار شد و سلطان وقت
 را بر اسی در اول پدید آمد ایشانرا محصور طلب حوث در راه کش
 رحلت نمودند سال با پند و سی و شش هجری شیخ عبد
 السلام بن عبد الرحمن بن ابی الرمال شیخ محم
 الاشبلی کتبت ایشان ابو حکیم است کتب علوم صوری و منو
 منووه بودند و کتاب شرح اسماء الحنیفه از نو لغات ایشان است

وفات ایشان در سال پانصد و پنجاه و شش هجری بوده و قبر در کربلا
 برابر قبر شیخ ابوالعباس بن عیاف حضرت شیخ ابوالسین
 بن محفوظ القزنی معروف اند با بن الحواری صاحب
 مقامات و حالات علیه در علم ظاهر و باطن کامل بودند و مرید بسیار داشتند
 وفات ایشان در سال پانصد و پنجاه و یک هجری است
 شیخ الشیوخ عبدالاول بن شعب السنحری الهودی
 قدس سره کتبت ایشان ابو الوفاست مقبول خواص و عام
 و جامع ظاهر و باطن بوده و در حدیث شاکر در مجال اسلام داودی ۱۱
 و بصحبت حضرت شیخ ابوالاسلام حواجه عبداله انصاری رسیده اند
 و از خراسان میخورد و مستند ولادت ایشان در ماه ذی القعدة سال
 چهارصد و پنجاه و هشت وفات در رباط فقیر از بغداد ذی القعدة سال
 پانصد و پنجاه و سه هجری بوده و قبر ایشان در شوشنیزه متصل
 بغداد متصل قبر شیخ رویم است و حضرت قطب ربانی محبوب سجانی
 عوث الثقلین سید عبدالقادر جیلانی رضی الله عنه امامت نماز جبارانه
 ایشان کردند حضرت تاج العارفين ابو الوفا قدس سره

در کربلا پانصد و پنجاه

سته نام ایشان کاکیش است از بکار مشایخ و بزرگان این قوم و قدوه
 اولیا اکمل و برید شیخ محمد شبنکی اند و در ارشاد طالبان آیتی بودند شیخ علی
 پتی و شیخ بقای بن بطوش عبد الرحمن طغوسخی و شیخ مطربا البازرانی و
 شیخ ماجد کروی و شیخ جاگیر و شیخ احمد بن نقلی از سرداران ایشانند
 نقل است از شیخ علی پتی و شیخ ماجد کروی رحمها الله که روزی شیخ
 تاج العارفين بالای مسرود و عطا بودند که حضرت شیخ عبد القادر رضی الله
 عنه در مجلس ایشان حاضر شدند در همان ایام بجداد آمده بودند و اهل آن
 جوانی ایشان بوده شیخ تاج العارفين قطع کلام کردند و گفتند اینچنان را
 از مجلس بیرون برید بچنان کردند باز درو عطا شدند شیخ عبد القادر باز در آن
 باز تاج العارفين بیرون کردند عوشت اعظم امر نمودند باز آنحضرت در آمدند و
 سوم تاج العارفين از مسرود آمده اند شیخ عبد القادر را در کنار گرفته میان
 دو چشم ایشان بوسه دادند و حاضران مجلس را گفتند بر خیزید و تعظیم کنید که
 این ولی خدا می است و گفتند ای اهل بجزاد امر با خراج اونه از پیران است
 کردم بلکه از برای آنکه شما ادراب شناسید و بعزت مجود که بر سره اولاد
 می بزم که شوع از مشرق و مغرب گذشته است بعد از این فرمودند که

شیخ عبد العادہ اللہ اور وقت نامت و درین نزدیکی وقت تو خواہد شد
 ہر یکے بانگ کند و خاموشش کرد و مگر خردس تو کہ تا قیامت در بانگ
 خوابد بود دست آنحضرت را گرفتہ گفتند اسی شیخ عبد العادہ خردستی خواہ
 بود چون آن وقت بیاید مرا یاد کنی و سجاده و پیراہن و نسبیج و کاسہ
 عسلکہ خود شیخ عبد العادہ داوند شیخ عمر براز گفتہ نسبیج کہ شیخ تاج العارین
 نبوت الثقلین دادہ بودند چون آنرا بر زمین سے بنادند یکان یکان دانہ
 خود میکشد آن کاسہ را چون کسی سچاوت کہ بدست گیرد خودی بہت
 و بزور دست آن شخص سے آمد وفات ایشان بعد از پانصد ہجری بودہ و قدر
 مروض قلبینا کہ از مصافحات بعد از دست واقع شدہ مدت عمر ستادان
 سجادہت حضرت شیخ عدی ابن مسافر الشامی الکبار
 قدس سرہ با حضرت عوث الثقلین سید عبد العادہ جیلانی رضی اللہ
 عنہم شیخ جاد دیاس کہ بہر حضرت عوث الثقلین و با شیخ عقبیل مسیحی صحبت
 داشتہ اند کہ امارت و خلاق حالہ از ایشان بظہر آندہ و چون در شام
 خلق بر ایشان جمع شدند از انجا بچیل مکاری کہ از توابع موصل بہت را وہ
 بنا کردہ عزت گردیدہ و ہر دم آن دیار ہمہ برد و معتقد گشتند و حضرت عوث

الثقلین شیخ عبد العزیز رضی اللہ عنہ فرمودند اجل باریکه بقدم تجرید افتاد
 عزیت حج کردم جوان بودم تنها میرفتم شیخ عدی بن مسافر پیش آمد
 دینزد جوان بود پرسید کجا میروی گفتیم بگفت پس صحبت و ادبی گفتیم
 من رفتم تجریدم گفت من نیز بر قدم تجریدم باهم ادانه شدیم روزی بهم
 که جاریه حبشیه رحما اللہ پیدا شد بر صمی بر سه پیش من بایستاد و تیز
 تیز در روی من نگریت پس گفت ای جوان از کجائی گفتیم از عم گفت ای مرد
 سرا در پنج اگنه بی گفتیم چرا گفت همین لحظه در بلاد حبشه بودم مرشد آمده
 که خدا ایستالی بردن تو بخلی کرد و عطا فرمود ترا آنچه عطا فرمود مثل آن غیر
 ترا از اینها که من دارم خواستم که ترا به پنجم و ششم نام و گفت امر در صحبت شما
 و اشب با شما نظر را خواهم کرد و روان شد او در یک طرف و ادوی میرفت
 و ما یک طرف و چون بن شد طبعی از هر طرف آمد بر آن شش مان با سه که
 و پیری آن جاریه گفت شکر خدا را که اگر ام کرد مراد همانان مرا بر شب
 دو مان فرود می آمد اشب برای بر یک دو مان بعد از آن سه ابروی آب
 فرود آمد بیانش میدیم در لذت و خلوت با بهای زمین مانده نبود پس
 بهانش آن جاریه از ما جدا شد و بر رفت چون بگریه رسیدیم شیخ عدی فرمود

تجلی واقع شد و چون در این جا که بعضی می گفتند که هر دو ناگاه دیدیم
 آن جاریه پیش سرور ایستاده است و میگوید زنده کرد ما در آن مجلس که
 بر اینده بعد از این در طوافت مرا تجلی واقع شد و از باطن خود خطابی شنیدم
 و در آن زمان با من گفتند که ای عبد العاد و تجربه ظاهر را بگذرد و تفرید تو حید را
 لازم دارد و برای نفع مردم بشین که ما را بنده نامی خدا هستند که بخوابیم بنابر
 بر تو بودست تو بشرفی خود بر سایریم ناگاه آن جاریه گفت ای جوان بخانی
 بر آنم امروز چه نشان است ترا که بر سر تو از نور خیمه زده اند و نا آسمانها بر
 تو در آمده اند و چشم بر اوین از معاصیها خود در تو خیره مانده است و پیش
 آنچه مراد او اندر میداند بعد از آن جاریه بر رفت دیگر اورا ندیدم و فات شیخ
 عدلی در سال پانصد و پنجاه و هفت حج کرده و قبر ایشان در
 جبل منکابیه است حضرت شیخ ماجد کردی رحمه الله مریشیخ
 تاج العارفین ابوالوفاء صاحب کشف و کرامات بودند جمع کثیری از
 ایشان بهره مند شدند و از معتقدان حضرت غوث الثقلین بودند و
 شیخ ماجد گفت اراده که معطره دارم بر قدم تجرید شیخ
 گفته خود را و عطا نمودند نمودند هر گاه تشنه شوی آب شیرین و بگواه

هرگاه که سینه کردی همان باشد که آینه ازین کوه بیداید دفات
 ایشان در سال پانصد و شصت و یک هجری بوده و فرود می‌جایند
 است حضرت شیخ سیدی احمد بن ابوالحسن الرضاعی
 قدس سره از اولاد اجداد حضرت امام موسی کاظم اند و نسبت بر
 ایشان پنج واسطه حضرت شیخ شبلی میرسد حضرت غوث الاعظمین
 دیده اند در ایام عبیده بطایع سکونت داشته صاحب کشف در اوقات
 و مقامات علیه بسیار بزرگ و شافی مذنب بودند ابوالحسن علی
 که خواهرزاده ایشانند گفتند روزی بر در خلوت ایشان نشسته
 بودم که آواز کسی شنیدم چون نظر کردم پیش خالی من شخصی نشسته بود
 که آنرا برگزیده بودم ساعتی با هم سخن گفتند پس آن شخص از روزی که در
 دیوار حضرت شیخ بود بیرون آمد و چون برق در هوا بگذشت پیش رسید
 در آیدم و پرسیدم که این فرد که بود منم سوخته او را دیدی گفتم دیدم گفتند
 که کسی است که خدا تعالی بحسب محیط را بوی محافظت میکند و یکی از رجال
 را بر دست گرفته از آنست که بپوشیده است اما جزو وارد گفتیم یا سید
 سبب بپوشیدن او چیست گفتند یکی از جزایر محیط معقیم است آنجا است

شبانروز متصل مابین باریه بخاطر او گذشت که کاش این مابین حد با او
 می باریه بعد از آن استغفار کرد بسبب این اعراض میجو شد من کفتم یا سید
 او را بگو بوری جز در اساختی گفتند شرم دوستم کفتم لکن فراموشی من او در
 کتم گفتند یکنی کفتم آری گفتند سر بر میان خود فروکش چنان کردم که او از
 بگو شرم سید که یا علی سر بر آس بر آوردم خود را در یکی از جزایر بحر مجید
 چندان شدم بر خاستم و اندو گین بر فتم و آن فردا دیدم و برو سلام کردم
 مقصد را بگفتم بگو گند من داد که هر چه ترا بگویم چنان کن قبول کردم و گفت حرفه
 را در که در آن سن و در برابر وی در زمین سیکش و بنادای سگین که نیست
 ستره که سیک بر خدا بیجا اعراض کند حرفه در کردن او کردم خود شرم که شرم
 تا نفعی آورد داد که ای علی بگذار که تلایک آسمان برای او بر آری در آمده اند
 و گریان شده اند حدایتجا از دشمنی گشت بعد از شنیدن آن آواز
 بچو دم شدم و چون بچو باز آدم خود را پیش حال خود دیدم و بلند شدم
 که چون آدم و چون شرم از وی در مجلس شیخ احمد رفاعی متنا
 حضرت شیخ عبد القادر رضی الله عنه مذکور می شد شخصی بطریق انکار گفت
 بس کن سیدی بجانب او بغضب نگاه کردند فی الحال آن شخص برود

بزرگ سیدی فرمودند که گوا قدرت است که ساقب شیخ عبدالحق در زمان
 بیان میکرد که جز نبه او نواند رسید او شخصی است که در یکجا با ما دریا
 شد میت دور یکجا با ما در یابی حقیقت است هر جا که میخواهد غوطه
 بزند در برادران و بریدان خود را وصیت میکردند که چون بر بندگان دید پیش
 از شیخ عبدالحق کسی را نه بیند چه در ایام حیات و چه بعد از وفات
 که او از حق تعالی عهد گرفته است هر که بگذارد در آید در از یارت گننا حل
 او سلوب گردد و میفرمودند که حسرت بر کسی که حضرت شیخ عبدالحق
 را ندیده وفات ایشان روز پنجشنبه دوازدهم جمادی الاول سال پانصد
 و هفتاد و هشت هجری بوده و بعضی گفته اند که در سماع از دنیا رفته اند و
 پیر هشتاد سال تجاوز بود در قبر در قریه ام عبده بطایع است حضرت
 شیخ حیوة بن قیس الحرالی قدس سره صاحب اوصاف
 جمیله در مقامات جلیله و از اجله اکابر و مرجع مشایخ کبار بودند و حضرت
 عوف اعظم را در یافت شیخ ابو الحسن قریشی فرموده اند چهار کس میدنم
 از کبار مشایخ که در صورت خود تصرف میکنند چنانکه او چنان شیخ معروف کردنی
 و سعید محی الدین عبد القادر جیلی و شیخ عقیل سنجی و شیخ حیوة حرالی

در شصت و سه روز وفات ایشان در سلج جمادی الاخری سال ۱۱۸۵
 و پشته و یک مجری بوده و قبر در موضع ۷۰۰ پست حضرت شیخ
 شهاب الدین سهروردی المقبول رحمه الله نام
 ایشان یحیی بن جبرئیل در حکمت مشایخ ایشان در شاه اقیان سهروردی
 بعضی از مشایخ ایشان از منسوب بعلم سمیاء و بعضی بحبل در عقیده و اعتقاد
 خلافت مبین میداشتند چون بحلب رسیدند علماء بقتل ایشان فتوی دادند
 و بعضی گویند در حبس خفه کردند و بعضی گویند قتل و صلب کردند و بعضی
 گویند بخیر ساخته میان انواع قتل چون زیارت عادت داشتند
 اختیار کردند که بکبر سنگی بکشند و اهل حلب در شان ایشان مختلف
 بودند بعضی با لحاد و زندقه نسبت میکردند و بعضی بکرامات و معانیات
 می ستودند و مولانا عبد الرحمن جامی قدس سره فرمودند علم بر عقل
 غالب بود باید که عقل بر علم غالب باشد وفات ایشان در سال ۱۱۸۵
 و پشته و هفت مجریه مدت عمر شریف سی و هفت و بیسی و
 شش سال بود حضرت شیخ جاگیر قدس سره اصل ایشان
 از کرمانستان و متوطن نواحی ساره بودند شیخ تاج العارفین ابو یوسف

ابو الوفا طایفه خود را بدست شیخ علی بن ابی حمزه ایشان در ستاوه بودند و تکلیف
 حضور نکردند و گفتند که من از خدا استخاره در خواستم که جایگزین از جمله مریدان من
 گرداند خدای عزوجل او را بمن بخشید حضرت عوث الثقیفی را دریافتند
 بودند و صاحب کرامات عالیله بودند وفات ایشان در سال پانصد
 و نود و هجری و قبر در لواجی ساره است شیخ عبید الرحیم مغربی قدس
 سره کینت ایشان ابو محمد و اصل از مغرب زمین است از سادات
 حسنی و اعیان مشایخ مصر و صاحب کرامات و مقامات علیه بودند
 روزی شیخ طهارت میگردد شخصی بخدمت ایشان آمد و التماس نمود
 که شیخ بابلی که طهارت نموده بودند اشارت کردند و از آن آب بخورد
 حالیکه از سلب شده بود بازیافت و ایشان میفرمودند که شیخ عبدالقادر
 از اعیان دنیا و ابداد و وجود است وفات ایشان در سال پانصد
 و نود و دو هجری بوده است و مدت عمر هفتاد و سال و قبر در موضع قنی
 واقع شده که از توابع مصر است حضرت شیخ ابو علی بن مسلم
 قدس سره از کبار مشایخ عراقند و صاحب تاریخ یاغنی نوشته که
 ایشان از جمله ابدالان بودند و ترک و بجزید کمال داشتند و بیست مرتب

و گریبان سپودند و فات ایشان در سال پانصد و نود و چهار هجری بود
 و مدت عمر نود سال حضرت شیخ نظام گنجدی قدس سره
 مولد ایشان کنجست و عالم بوده اند معلوم ظاهر و باطن و از مریدان اخوی
 فرخ ریجانی اند و عمر گرگنایه از اول تا آخر بقناعت و تقوی و عزت گذرانیده
 اند و صاحب کشف و کرامات بوده اند و از ملاقات سلاطین اجتناب
 داشته اند بلك سلاطین را بخدمت ایشان رجوع بود و حق تعالی
 شیخ را در سخن قدرت تمام داده بود و اشعار ایشان تمام حقیقت کشف
 و بیان معارف است و این از جمله اشعار شیخ است ایسات
 چون بجهت جوانی از بر تو نه بد کس ز فرم از در تو نه
 همه را بر درم فرستادی من نمی خواستم تو میدادی نه
 چون که بر در که تو گشتم پیر نه را آنچه ترسیدیت دستم گیر نه
 و فات ایشان در سال پانصد و نود و شش هجری بوده و قبر
 در کنجست حضرت شیخ عبد اللہ القرشی الهامی قدس سره
 نام ایشان محمد بن ابراهیم است صاحب کرامات و مقامات بلند عالم العباد
 ظاهری و باطنی بوده اند و در زمان خود تصرف تمام داشتند و صحبت شیخ

شیخ صباح رسیده بودند وفات ایشان در سال پانصد و نود و نه
 هجری روئاده حضرت شیخ کینت ایشان اله
 محمد بن ابی نصر است برید سراج الدین محمود بن حلیفه اند و با شیخ
 ابو النجیب سپهر وردی در سماع صحیح بخاری شریک بودند و تصانیف
 بسیار دارند از جمله تفسیر و ایست که در آن بس نکتهای دقیق و
 اشارتها لطیف مندرج است و در وجد و ذوق و استغراق حالت نامی داشتند
 و پنجاه سال در جامع عتیق شیشه از وعظ گفتند و مجلس نهادند گویند در او آخر
 عمر از وجد و سماع باز ایستادند شیخ ابو الحسن کرد و دیده گفته در دعوت بعضی
 صوفیه با شیخ روز بهمان گنجاشدم در حقیقت حال او مطلع بنوم در خاطر
 اند که در علم و حال او زیاده ام بر سه من مطلع شد گفت ای ابو الحسن
 این خطر را از خود دور کن که امروز پیکس با روز بهمان برابر نیست و او گمان
 زمان خود است وفات ایشان در نصف محرم سال شصت و شش هجری
 روئاده حضرت شیخ روز بهمان بقلی صحبت دار خضر بودند و
 شصت سال از خانه که در شیراز داشتند جز با اسی نماز جمعه و کفایت
 بهات بیرون نیامدند و در علم و تقوی کامل بودند وفات در آخر محرم

سال شصده و شش هجری حضرت شیخ ابوالاسحق اعزب قدس
 سره نام ایشان ابراهیم بن علی است و از اعیان مشایخ بطایع و صاحب
 کرامات و مقامات عالیه و جامع میان علوم ظاهری و باطنی و شافعی
 مذہب بودند بجهت غلبه استغراق اکثر اقب می نشستند گویند سال
 در حیات آسمان کردند اگر شیری آمد و سر برایش میمالید ایشان سوزون
 که شیخ عبد القادر سید مات امام صدیقان و محب عارفان و متوجه
 سالکان است دفات ایشان در سال شصده و نه هجری بوده و متبر
 در بطایع است حضرت شیخ ابوالحسن کرد و دیده قدس سره کتبت
 ایشان ابوالحسن و نام علی بن حمید و الصجدی خوارق بسیار در کرامات
 بشماره ایشان ظاهر شده پیر ایشان رنگریز بوده و میخواست که پیر
 نیز رنگریزی کند ایشان را اگر آن آمد و بخدمت صوفیه رفت و آمد داشتند
 روزی پیر ایشان آمده دید که جامها مردم را رنگ نموده اند و غضب شد
 و در دوکان تقار نامی بسیار بود در هر یکی ازگی چون غضب پدید آمد
 همه جامها را گرفته در یک تقار نهادند غضب پدید آمده شد گفت جامها
 مردم را مضایع کردی هر یکی ازگی حواشته بودند تو همه را در یک رنگ

رنگ کردی شیخ ابوالحسن دین در آن تقار کرده همه را به یکبار سپردن آوردند
 هر یکی را آن رنگ شده بود که صاحبش خواسته بود چون پدر آن برید
 بسوگ راه صوفیه بازگذاشت و از رنگریزی محذور داشت وفات ایشان
 در پانزدهم شعبان سال شصت و دو دارد بحسب آنچه بوده و فرمودی است از
 توابع سحر حضرت شیخ ابن صبیح رضی الله عنه کینت این شیخ
 ابو محمد است صاحب اسرار و سحارف و کرامات و خوارق در زمان خود
 از شاهیره بودند بصحبت حضرت غوث الثقلین شیخ عبدالقادر جیلی
 رسیده اند و فایده ناگرفته اند مرید شیخ علی متهی بودند و ایشان مرید
 تاج العارفین ابوالوفاء ایشان مرید شیخ ابومحمد سنبلکی و ایشان مرید
 شیخ ابوبکر بطایحی قدس الله اسرار هم در خزانه حضرت صدیق اکبر رضی
 و احوال شیخ ابوبکر بطایحی داده بودند و از شیخ علی بن متهی بایشان رسیده
 از ایشان نایبش وفات ایشان در سلجوق بعد و سال شصت و دو
 هجری بوده و قبر در باطبعوبی است حضرت شیخ یونس بن
 یوسف شیبانی طایفه یونس بایشان منسوب است صاحب
 کرامات و مقامات عالی بود و وفات ایشان در سال شصت و دو

نوزدهم بحسب بوده حضرت شیخ علی بن ادریس یعقوبی رحمة
 کینت ایشان ابو الحسن است و نام علی صاحب معارف و مفسر او
 احوال و صفات عالی بودند ایشان اند که گفته اند چهار کس را شناس
 از اولیا کذا می که قبور خود تصرف میکنند چنانکه زند ما شیخ محی الدین عبدالقادر
 جیلی و شیخ معدون کرخی و شیخ عقیل سنبلی و شیخ حیوة بن قیس خراسانی
 این مقدمه در ذکر شیخ حیوة نیز مذکور شد و فیات ایشان در سال شصت و
 بست و یک پیری او داده حضرت شیخ فرید الدین عطار
 اصل ایشان نزد قریه که کن است از صفات ایشان پور و بهشتاد و پنج سال
 در نیشابور بوده مرید شیخ محمد الدین بغدادی اند و در ابتدا توبه بردست
 شیخ رکن الدین اکاف کرده اند بصحبت بسیار از اکابر مشایخ را در یافته اند
 و بعضی گفته اند که او سی بود صاحب وجد و سماع و از بزرگان صوفیه
 اند مولانا جلال الدین رومی فرموده اند که نور منصور بعد از صد و پنجاه
 سال بر روح و نبد الدین عطار تجلی کرد و مربی او شد و حضرت مولانا
 عبد الرحمن جامی گفت اند القدر اسرار تو حید و صابق و ذوق که
 در مشنویات و غزلیات عطار است در سخنان هیچ یک از خطایف نیامده

مولانا عطار
 حضرت شیخ عطار
 با نوزدهم از حرم کوه پور

یافته نمی شود کتاب تذکرة الاولیاء در این نامه دویست و نهم و منطلق الطیر از
 تقایف ایشان است ولادت ایشان در شعبان سال پانصد و بیست و
 وفات در سال شصت و هفت و هفت و هشت بوده در دست کفار در
 سن یکصد و بیست و یک الکی بدرجه شهادت رسیده اند حضرت
 شیخ ابن خارض المصری کینت ایشان ابو حفص است لقب
 شرف الدین دنام عمر بن خارض المحوی ولادت ایشان در شهر
 ارقبیل بنی سعد اند و قصیده ناسیه فارصینه از ایشان است چون این
 قصیده را تمام کردند شیخ مغیر را صلعم بخواب دیدند که از ایشان می پرسیدند
 قصیده خود را تمام کرده چه نام کردی گفتند لواج الجنان درود لواج الجنان
 نه بوده اند نظم السلوک نام کنی همچنان کردند که حضرت رسالت پناه
 صلعم فرموده بودند وفات ایشان در دردم جمادی الاولی سال
 دسی و دو و هجده رویداده حضرت شیخ اوصد الدین الکرمانی
 قدس سره مرید شیخ رکن الدین سجاسی اند و ایشان مرید شیخ
 قطب الدین ابهری و ایشان مرید شیخ ابوالنجیب عبد القادر سهروردی
 اند قدس الله اسرارهم و بصحبت شیخ محی الدین عربی رسیده اند گویند

ایشان از شاه به جمال ظاهری سبیل تمام بود شیخ شمس الدین تبریزی
 از ایشان پرسیدند که در چه کاری گفتند ماه را در پشت آب می چم فرمودند
 اگر بر تفادیل نزاری چرا بر آسمان نمی بینی و پیش مولانا جلال الدین
 رومی گفتند شیخ ادصد الدین شاهد باز بود اما پاکباز بود و مولوی
 فرموده کاش کردی و گذشته و فوات ایشان در سال شصت و سی پنجم
 هجری بوده حضرت مولانا شمس الدین تبریزی نام ایشان
 محمد بن علی بن ملک و ادوات گفته اند که هنوز در مکتب بودم پیش از
 بلوغ اگر چه بی روزی من میگذاشت از عشق سیرت محمدی مرا از روزه
 طعام میشد و اگر سخن طعام می گفتند بدست دسر منع آن میکردم همیشه
 ابوبکر سله باف تبریزی اند و بعضی گویند که هر یک با باکمال خجندی بودند
 و بعضی گویند همیشه رکن الدین سجاسی اند و حضرت مولانا عبد الرحمن
 جامی شعر موده اند احتمال دارد که بصحبت همه رسیده اند و از همه
 تربیت یافته باشند مولانا جلال الدین رومی را کمال یگانگی و یک چگونگی
 با ایشان بوده و همیشه با هم صحبت میداشته اند و در اشعار خود همه جا
 ستایش ایشان کرده اند و اکثر در خلوت از ذوق بصرم حاصل

وصال می نشسته اند و فات ایشان در سال شصده و چهل و پنج هجری بود
 شیخ ابو الغيث جمیل پنهی قدس سره از کبار مشایخ و بزرگان
 این قوم صاحب کشف و کرامات اند در او اهل از قطاع الطریق بودند روز
 در کین قافلہ نشسته می کشیدند شنیدند که ماتی میگوید ای آنکه چشمم بر
 قافلہ داری و دیگر بر چشمم برت در ایشان این اثر عظیم کرده توبه نمودند
 از آن عمل باز ایستادند و بصحبت شیخ ابن الاطلح یمنی رسیده بمرتبہ ولایت
 فایزگردیدند بعد از آن بشیخ کبیر علی امدلی رسیده التماس صحبت کردند
 شیخ قبول فرمودند روزی برآینرم بصحرا رفتند در از گوش با خود بردند چون
 بجمع کردن بزیم مشغول شد شیر در از گوش را برید چون بزیم آوردند
 که بار کنند دیدند که شیر در از گوش را کشته روی بشیر کرده گفته که بزیم خود
 بر چه بار کنم سو کند بعزت معبود که بر پشت تو بار خواهم کرد بزیم را جمع کرده بر
 شیر نهادند و او را از آنه تا نزدیک شهر آوردند بعد از آن گفتند هر جا خواهی
 برو و فات ایشان در سال شصده و پنجاه و یک هجری روئاده
 حضرت شیخ ابو الحسن شاولی نام ایشان علی بن عبد الله
 در اصل از مغرب از سادات حسینی اند و ساکن بودند در اسکندریه بجمع

کثیری انجا بصحبت ایشان پوسته انداز کبار ادبیه و عظامی شایخ بودند
 گفته اند یکبار هشتاد روز کرسنه بودم در خاطر مگذاشت که مرا از اینکار بصیبه
 شد ناگاه زنی دیدم که از غاری بیرون آمد بغایت خوب روی گوئیاروی
 نور آفتاب بود و یکفخت نحسی هشتاد روز کرسنه بود ایستاده ناز مرخص است
 میکند بعمل خود و ششماه بر سر گذاشته که طعامی بخشیده ام گویند اول کسیکه
 هتوه خورد ایشان بودند و فوات ایشان در سال ششصد و پنجاه و چهار
 یا شش هجری بوده در راه مکه معظمه در صومالی که آب نورد داشت چون ایشان
 انجا دفن کردند برکت ایشان آب آنس زمین شیرین گشت حضرت
 شیخ علی الخیار قدس سره از شایخ کبار عاقد و صاحب
 مقامات جلیبه شهادت ایشان در سال ششصد و پنجاه و شش هجری
 بوده حضرت شیخ عبد الله بلیانی قدس سره لقب القدره
 ادبیا اکل احدث الدین و نام پدر ایشان صیاد الدین مسعود بن محمد بن علی
 بن احمد بن عمر بن اسمعیل بن شیخ ابو علی و فاق است قدس الله روحه
 و شیخ عبد الله بلیانی حرقه را از پدر خود دارند و پدر ایشان چهارده واسطه از
 شیخ ابوالمحب سهروردی و بصحبت زاهد ابو بکر محمدانی پوسته انداز ایشان نیز

نیز بزره تمام حاصل نموده اند و پدر ایشان میگفته اند که من آنچه از خدا
 خود خواسته بودم بجهت اله داده و آنچه بر من بمقتدار در آنچه کشتادم بر او
 در دوازه کشتادم و شیخ از بزرگان و موهودان اینطایفه و صاحب کرامات
 بلند مقامات از جمله بودند فرموده اند که بیک آه که برادم صد هزار چون
 منصور حسین پدایم و شیخ فرموده اند که درویشی نه نماز و روزه و احیای
 شب است اینچنین اسباب بندگی است درویشی نه بچیدن است اگر اینچنان
 کنی در اصل کردی و این رباعی از اشعار ایشان است رباعی
 ناحق بدو چشم سرنه بنم مردم از پایی طلب می شینم مردم گویند
 خدا بر چشم سرتوان دیدن آن ایشانند من چشم مردم و وفات
 ایشان در عاشر سال شصدهشتاد و شش هجری واقع شد
 حضرت شیخ لیس المنعربی السو قدس سره ایشان
 کب حجامی را استر حال خود ساخته بودند اما از اهل کرامت و ولایت
 بوده اند امام محی الدین نودوی از جمله مریدان و موحدان ایشان بودند و
 بصفت و خدمت ایشان بزرگ میبستند وفات ایشان در ربیع الاول
 سال شصدهشتاد و هفت هجری بوده و مدت عمر هشتاد و سال

حضرت شیخ عقیف الدین نلمسانی نام ایشان سلیمان
 علی است بعضی از فقهای ایشانرا بر تئذ و الحاد منسوب داشتند اما صوفیه
 بزرگ داشتند و حضرت مولانا می عبد الرحمن جابی نسر بوده اند که هر که
 اندک چاشنی از شرب این طایفه باشد داند که سخن او در شرح مسائل
 سایرین که لعینف شیخ الاسلام است جقدر سنی بر فواید علم و عرفات است
 گویند که مجلس سماع حاضر می شدند در عبت تمام بآن داشتند و خودی
 نمودند و فات ایشان در سال شصده و نود و هجری بوده است حضرت
 شیخ سعدی شیرازی رحمه الله لقب ایشان مشرف الدین
 و نام صلح الدین بن عبد اله است و تخلص سعدی در علوم ظاهر و باطن و نظم و نثر
 جامع و کامل و مجاد و بقیه شریفه شیخ ابو عبد اله خفیف بوده اند قدس الله سره
 بار بار زیارت حرمین بزیارین پیاده رفته اند و اکثر اقامت را گشته اند و پس از گشتن
 رسیده بت سونات را گشته اند و صحبت شیخ شهاب الدین سپهری
 و بسیاری از اکابر را در یافته اند و در بیت المقدس و بلاد شام مدتی سقا
 کرده اند و قتی با یکی از اکابر سادات شام مجد گفت و گوئی واقع شد آن شه
 حضرت رسالت پناه صلح با کجواب دید که او را عتاب کردند چون بیدار شد

شد پیش شیخ آمد و عذر خویش و تصایف ایشان همه شنید و مقبول آن
 و این از جمله شواهد است **عشر** من زانم از اول که تو میبرد
 و فای نه عهد نایستن از آن بگردد بندی و نه پای نه گفته بودم هر بیایی
 با تو بگویم نه چه بگویم که غم از دل برد و چون تو بیایی نه دوستان عیب کنندم که
 چرا دل نبودم نه باید اول بر تو گفتن که چنین خوب چرا می نه شمع را باید
 ازین خانه برون بردن و گفتن نه تا که بسایه ندانند که تو چنان نامی نه و فای
 ایشان شب جمعه ماه ثواب سال ششصد و نود و یک همه بوده و فرود
 بردن شهر شیراز است حضرت شیخ حسن بلخاری قدس
 سره اصل ایشان از نجوان است و صاحب جذب و مقامات عالیه
 بوده اند و نسبت ارادت ایشان به واسطه شیخ ابوالنجیب همدردی سید
 در سن بی سالگی نایب شده در نیگار در آمده اند و کائنات عالم را سیر
 اند و فای ایشان در سال ششصد و نود و هشت هجری بوده و مدت عمر
 نود و سه سال و فرود سه خاب تبریز است حضرت شیخ ابوالمحمد
 مرجانی نام ایشان عبداله بن محمد است و اصل از رجبان مذهب زین
 ابودب علوم آبی و نوار به بانی همدردی ایشان گشاده بود و از بزرگان

اینقوم اند وفات ایشان تونس سال هفتصد و نود و نه هجری بوده
 حضرت ابن مطرف اندلسی کیت ایشان ابو عبد الله است
 و مجاور که معظمه بوده اند و زود داشته اند که شبان روزی بجایه اسیوع طاعت
 میکردند وفات ایشان در رمضان سال هفتصد و هفت هجری بوده است
 عمر ایشان مانود سال مجاور پادشاه عصر از سواد مندی و کمال اخلاص
 که بخدمت ایشان در وقت جازه شیخ را بردوش خود گرفت حضرت
 شیخ شمس الدین قدس سره نام ایشان محمد بن احمد نامی
 صوفی است جنلی نهب بوده اند وفات ایشان در سال هفتصد
 یازده هجری روم داده حضرت شیخ عماد الدین رح نام ایشان احمد
 بن شیخ الحراسیه ابرهیم بن عبد الرحمن است در اصل از واسط در علم تصوف
 تصایف بسیار دارند وفات ایشان در هفتصد و یازده هجری بوده
 مدت عمر بجایه و چهار سال حضرت شیخ سلمان ترکمان قدس
 سره در دمشق بوده اند که می گفتند دکم از جایی برینجا ستمد دکم می
 و علما ظاهر با جدالت و بزرگی نیاز سندان سلوک ایشان میکردند با وجود آنکه
 در ماه رمضان چیزی میخوردند و نماز نمیکردند اما کشف و اطلاع بر سنیات

مینبات بسیار داشتند در میناب فیض استرحال خود ساختند و وفات
 ایشان در سال هفتصد و چهارده هجری حضرت شیخ نجم الدین
 قدس سره نام ایشان عبداله بن احمد بن محمد الاصفهانی است صاحب
 مقامات و مناقب عابدی است که در ابوالعباس المرسی اشاذنی دیده
 مجاور که سطره بودند وفات ایشان بکوه سطره در جمادی الاخر سال
 هفتصد و بیست و یک هجری بوده و مدت عمر هفتاد و هشت سال است
 حضرت شیخ اوحدی اصفهانی گویند ایشان از جمله اصحاب
 شیخ اوحده الدین کرمانی اند در سرسپای حله داشتند جام جم از ایشان است
 و اکثر اشعار ایشان در تصوف در حقیقت است و این بیت نیز از ایشان است
 بیت اوحدی شصت سال سختی دید تا شبی روی انیک بختی دید
 وفات ایشان در سال هفتصد و سی و هفت هجری بوده و قبر در راه
 تبریز است حضرت مولانا محمود زاهد مرغانی قدس سره
 لقب ایشان جلال الدین است در علوم ظاهر ظاهرش اگر مولانا نظام الدین
 بودی اندو بجهت متابعت سنت و شریعت بر تبه عالی رسیده بودند
 در تقوی و در عجب طبع مینمودند وفات ایشان در ماه ذی القعدة سال

و به عقاد و هشت بجزری بوده و قبر در رغاب هرات است حضرت مولانا
 زاهد سرغانی رحمه الله نام پدر ایشان شیخ علی بن شیخ ابوبکر بن
 شیخ احمد بن شیخ محمد شاه بن شیخ محمود بن شیخ سهیل تایمادی است
 و تایمادی هم است از توابع جام در علوم ظاهرش اگر مولانا نظام الدین بود
 بوده اند اما بواسطه متابعت سنت و ادب شریعت ابواب علم باطن بر ایشان
 مفتوح گشت و کرامات و معانات عالیه از ایشان بظهور آمد و او کسی
 بودند از روحانیت شیخ احمد جام و پیروسته زیارت روضه حضرت می نمودند
 و در مدت هفت سال پیاده دیاری برهنه از تایمادی بروضه مبرکه ایشان
 قرآن خوانده می رفتند و از بزرگت روحانیت حضرت شیخ مطرب اقصی او
 مرتبه اعلی فایز گشته حضرت خواجه بیاد الدین نقشبند قدس الله سره
 چون مجلس ایشان رسیدند مولانا حضرت خواجه پرسیدند که چه نام دارید
 خواجه فرمودند که بیاد الدین نقشبند ^{می گفتند} این برای ما نقشی به بندید خواجه فرموده اند
 که آیدیم که نقشی ببریم و دو روز باجم صحبت داشتند و حضرت تیمور صاحب
 انار ابله برمانه کمال اخلاص و ارادت در خدمت مولانا داشتند بلکه مولانا
 مرگی صاحبقران بودند و فات ایشان نمیدادند و پیشینه سلج محرم الحرام سال

سال هفتصد و نود و یک هجری بوده و بر قدس موضع تا بیادست حضرت خواججه
حافظ شیرازی نام ایشان محمد است و لقب شمس الدین حضرت مولانا
 عبد الرحمن جامی منتهی بودند ما وجود آنکه معلوم نیست که بظاہر دست ارادت بر پی
 داده باشند اما ایشانرا سان العیب گفته اند و آثار معاین و معارف در دیوان
 ایشان بسیار است و در تذکره عبد القادر بر اولی از خدمت شیخ نظام الدین
 اشتهی نقل کرده است که خواججه حافظ مرید حضرت خواججه بیار الدین نقشبند اند و
 اکثر نقادلی که از دیوان حقیقت بیان ایشان نموده میشود موافق سلطان بری آید
 چنانچه جیبا نیکر بادشاه که در ایام شاهزاده ملی سبب آرزوگی از والد خود جدا شده در
 الہ آبادی بودند و تردد داشتند در اینکه مملکت پیر عالیقدر بودند یانه دیوان حافظ
 را طلب نموده فال کشادند و این غزل بر آمده

غزل

چرا نه در پی غم نه دیار خود باشم	چرا نه خاک که کوئی یار خود باشم
غم غم می و غربت جو بر منی تا بم	بشهر خود روم و شهر یار خود باشم
ز محمان سه پرده وصال شوم	ز بنندگان خداوند کار خود باشم
چو کار عمر نپید است باری ان اولی	که روز واقعه پیش نگار خود باشم
بود که لطف لزل بر منون شود حافظ	و گر نه تا بجا بشمار خود باشم

و بموجب این فال بی‌نامل و اجمال بساعت اروا شد و بملازمت ایشان
 مشرف گشتند و قضا را بعد از شش ماه اکبر بادشاه فوت کردند و ایشان
 بادشاه شدند این تغییر بسخط حضرت جهانگیر بادشاه دیده که در حاشیه
 دیوان حافظ این مقدمه را نوشته اند وفات ایشان در سال هفتصد و نود
 و دو هجری بوده و قبر در شیراز است حضرت مولانا طهیر الدین
خلوتی قدس سره جامع بودند میان علوم ظاهر و باطن مولانا زین الدین
 ابابکر تاییدی مغرب بودند امروز در زیر فلک مثل طهیر الدین کس پیدا نمیرد
 شیخ سیف الدین خلوتی اند وفات شیخ سیف الدین در سال هفتصد و هشتاد
 و سه هجری بوده و قبر شیخ در مرز خلوتیان بر سر مل کاژ کاه است
حضرت شیخ کمال محمدی قدس سره بسیار بزرگ و صاحب حال
 بودند و خود را در لباس شورشاعوی پوشیده میداشتند و ترک و تخریب ایشان کمال
 بوده چنانچه گویند در تبریز او دیده داشتند که در آنجا بسے بودند چون بعد از فوت ایشان
 آنجا دیدند بغیر از بومی که بر آن می نشستند و سینه که بر سر نهادند چیز دیگر نبودند
 ایشان در هفتصد و سه هجری بوده و قبر در تبریز است و بر قبر ایشان این
 بیت نقش کرده اند **میت کمال** از کعبه رفتی بر در ماره هزارت آفرین مردانه

وفات ایشان در سال هفتصد و نود و دو هجری است

سردانه رفتی حضرت مولانا محمد شیرین تخلص ایشان مغزلی است بر
 شیخ اسمعیل سبی اند و شیخ اسمعیل از اصحاب شیخ نورالدین عبدالرحمن البغوی
 و از معاصران و مصاحبان شیخ کمال خجندی بوده اند وفات ایشان در
 سال مئتمنه و نه هجری است و مدت عمر نصبت سال و دین غزل نیز از جمله

اسرار ایشان است غزل

از جنبش بر قدم برخاست موج بجد
 و ز موج بحر بگران صحرا و دریا شد عیان
 اندر جهان بجد و واحد احد بنود ولی
 لیکن جهان جسم و جان که پر شد از عیان
 اندر سر آلم نزل باشد ابد عین نمل
 اندر یکی صدمین نهان در صد یکی را بین عیان
 سن بر شمال ما هم افتاده از دیار برون
 وقت کان خورشید ماوان ماه فان بید
 آن آفتاب شرفی پیدا شود در مغرب
 حضرت شاه قاسم الوار

در موج دریای ازل برکت صحابی بی
 صحرا یقین دریا شود چون یابد از دریا رود
 در خط ملک صمد احمد بود عین احد
 بر او بحر بگران باشد چو در دریا رود
 سر در هم آرد دایره از پیش بر خیزد
 از یکی کفتم بن صدر از یک یک راز صد
 باشد که موجی در رسد باز هم بر یاد کند
 از موج دل طالع شود از اندرون سبز برزند
 که مغزلی را آینه جهان نباشد در بند

قدم سره اصل آن سیادت ناب از اذربایجان است مولود کشتار

تبریز و باوایل حال نسبت ابروت شیخ صدر الدین اردبیلی داشتند بعد از آن صحبت
 صدر الدین علی یسینی که از مریدان او صدر الدین کرمانی بودند رسیده اند و در نواحی
 انپوره حضرت خواجہ بیارالدین نقشبند را دیدند و با ایشان صحبت داشتند
 دیوان اشعار ایشان مشتمل بر حقایق و معانی و اسرار است و در باب مریدان
 ایشان حضرت مولانا عبدالرحمن جامی قدس سره فرمودند که فقیر بعضی از ایشان
 را دیده و در احوال بعضی را شنیده اکثری از بقیه دین اسلام غایب بودند و با ائمه
 ابا حجت و بنامین بشر و سنت داخل فرموده اند که میتوان بود که چون فتوح و فتوح
 بسیار می رسیده و همه را صرف ننگ و مریدان و ذریشان میشده و اصحاب
 نفس و بهار اقصود در اینجا حاصل بوده بیخیت جماعه بیباک نیز خود را
 در زمره مریدان ایشان داخل ساخته باشند و آن سیادت منزلت اینهمه
 بیباک بودند و مریدان حضرت شاه مدار نیز در هندوستان ایماحان دارند و اکثر
 بیباک اند و فاعل ایشان در سال شصت و سی و هفت هجری بوده و قبر
 در خنجر و جام است شیخ زین الدین خوانی رحمه الله علیه ایشان
 ابو بکر است جامع بوده اند میان علوم ظاهری و باطنی و در ذلول تا آخر توغی
 استقامت بر جاده شریعت و متابعت سنت یافته بودند و حضرت مولانا

مولانا عبد الرحمن جامی فرموده اند که متابعت سنت بزرگترین کرامتی است پیش
 اینطایفه و شیخ محمد بن الدین خوانی مرید شیخ نور الدین عبد الرحمن قریشی مصری اند
 و ایشان مرید شیخ سیف کورالی و ایشان مرید شیخ تاج الدین حسن شمیری
 و ایشان مرید شیخ محمود اصغفانی و ایشان مرید شیخ عبد الصمد نظیری و ایشان
 شیخ علی برنوس و ایشان مرید شیخ شهاب الدین سهروردی گویند در آخر حیات
 ایشان از ادوی رسید که شبانه روز با کل از خود غایب بودند و چون
 از آن غیبت ایشان باز آوردند فریب یکسال خاموشی بر ایشان غالب گشت
 و سخن کم میگفتند و فات ایشان در شب یکشنبه دوم ثوال سال شتصد و
 سی و هشت هجری بوده بعد از وفات ایشان سه جانشین کرده الحال
 قبر شیخ در هرات است نزدیک نیمه گاه و عمارت عالی بر آن ساخته اند
 حضرت سید بدیع الدین قدس سره لقب ایشان شاه است
 و مرید شیخ محمد طیفور شامی نسبت امدات ایشان بسبب که رسن باجبت
 دیگر برینج یانشش واسطه بجزت رسالت پناه صلعم میرسد و از این احوال
 و عجایب اطوار و معامات بلند و کرامات او چنانچه در پیشته بند و بزرگی
 حضرت شاه در در زبده از آنست که در کتبخبر و تقریر آید گویند و نوشته اند

طعام نخوردند و با سیکه کیمباری پوشیدند دیگر احتیاج نشستن نداشتند همیشه
 سعید و پاکیزه میمانند و شیخ عبدالحق دهلوی نوشته اند که ایشان در مقام
 صمدیت بودند و آنزبته سالکان است و از جهت جمال کیمباری که حق تعالی بایشان
 عطا فرموده بود هرگز آنقدر بر روی مبارک ایشان افتادی بس خستار
 سجود کردی از نجهت همیشه برقع بر روی خود می انداختند وفات ایشان
 پنجاهم جمادی الاولی سال شصت و چهل هجری بوده و قبر ایشان در مکه
 مکن بود که در تواریخ قنوج است واقع شده در سال در ماه جمادی الاولی
 که علس ایشان است قریب بسبع شش لک آدم مردوزن صغیر و کبر از
 اطراف و حیوان هندوستان در آنروز زیارت روضه شریفه ایشان
 با علیها بسیار جمع میشوند و همه نذر و نیاز می آرند و کرامات و حواری و غیره
 الحان نیز نقل میکنند و از چهار حصه اهل هندوستان از صنیع و شریف و غیره
 برید حضرت پیر دستگیر خوش الثقلین شاه محی الدین سید عبد القادر جیلانی
 اند اما اشراون بیشتر و یک حصه برید شاه مدار اما اجلاو بیشتر و نیم
 حصه برید حضرت خواجه معین الدین حسینی دینم حصه برید مخدوم بهادر الدین
 زکریای طسانی قدس الله سره در هم حضرت مولانا جلال الدین

الدین یورانی کیت ایشان البریدت بعد از کتب علوم ظاهر برکت
 ساجت کنت در عایت شرمین بر تہ اعلیٰ رسیدند اکثر کجفایت ممتاز
 مسلمانان بقدر امکان کوشش نمودند بہر کہ رجوع بایستی کرد خود با کجا میرفتند
 اگر چه بظاہر دست ارادت بہ پیر نادہ اند اما ادیسی بودہ چنانچہ میفرمودند
 ہر گاہ ہر اشکالی سے افتد روحانیت حضرت رسالت پناہ صلعم پور صلعم
 رخص آن میکنہ گویند روزی از اصحاب خود شانہ طلبیدہ اند و گفتند حضرت
 رسالت پناہ صلعم فرمودہ اند کہ تزیید کای محاسن خود را شانہ میکن و ایشان
 بصحبت مولانا حضرت ظہیر الدین خلوتی رسیدہ اند و مستحق طریقہ ایشان
 بودند حضرت مولانا عبدالرحمن جامی اکثر پیش ایشان میرفتند چنانچہ
 گفتند روزی با جماعتی بزیمارت مولانا جلال الدین یورانی رفتیم وقت
 باز کہ نشستن یک از ایشان را در خاطر گذشتہ بود کہ اگر مولانا را کہ امتی بہت
 میاید کہ بارہ کشمش تبرک بمن بیہ چون ادانہ شدیم اشخص را آواز دادند
 کہ یکاعت باش نجانبہ درون رفت یک طبق مویز بیرون آوردند و با او
 و گفتند معذور دار کہ در باغبانہای ما کشمش نمی باشد وفات ایشان در شب
 دوشنبہ دہم ماہ ذیقعدہ سال ہشتصد و شصت و دو ہجری بودہ

حضرت خواجه شمس الدین محمد الکوٹوی الحامی قدس سره
 کوسوفیه است از توابع ہرات کہ ولادت ایشان در اینجا واقع شده و از
 اولاد بزرگوار حضرت شیخ الاسلام احمد الجانی النامقی اند قدس اللہ
 سرہ جامع بودند بعلوم ظاہر و باطن و بخدمت شیخ زین الدین خانی
 بسیار میرفتند و بصحبت شیخ بہا الدین عمر نیز بسیار می رسیدہ اند مولانا
 سعد الدین کاشغری و مولانا شمس الدین محمد اسد و مولانا جلال الدین
 وغیر ہم از عزیزای کہ در الوقت بودند بمجلس ایشان حاضر میشدند و سوا
 و لطایف خواجہ را استخوان میکردند در اشامی و عطا و مجلس سماع خواجہ
 را و جدی عظیم می رسید و صحیحہای بسیار میزدند و مجلس بانرا اثر میکرد و اکثر
 در صحبت ایشان چیزی کہ در خاطر کسی میگذاشت آنرا بردہ می کہ غیر اوست
 نہ انستی اظهار مینمود دفات ایشان در روز شب نہ بہت دشمن جماد الاول
 سال ہفتصد و شصت دستہ ہجری بودہ و قبر در ہرات نزدیک مسجد جامع
 در تب از رفیقہ ابو یزید مرعوی ہست مولانا شمس الدین محمد اسد
 اصل ایشان از قریہ روج بہت و آن بر نہ فرستہ ہرات واقع شدہ از
 کبار مریدان مولانا سعد الدین کاشغری اند ہم پیرہ حضرت مولانا حامی

جامی ایشان گفتند که مرا همیشه آرزوی آن میبود که پیغمبر صلعم را بجاوب پنجم و در
 خدمت والدہ خود رقم ایشان کتاب در پیش داشته و میخوانند که هر کس این
 دعا را شب جمعه چند بار بخواند پیغمبر صلعم را بجاوب بند اتفاق آتش آینه شب
 جمعه بود رخصت فرزند دعا از والدہ خود گرفته بخانو خود رقم و مشغول شده
 باشد الطینزد دعا را خواندم و نیز شیشه بودم که هر کس شب جمعه سه هزار مرتبه
 درود بر رسول علیه الصلوٰۃ والسلام بفرستد آن سرور بجاوب بند این عمل
 نیز کردم چون بجاوب رقم در واقعہ دیدم که از در سایه خود درآمد و دلہ
 من ایستاده مرا گفت من انتظار تومی بروم اینک رسول صلعم بخانه ما آمده اند
 بیات ترا در خدمت آنحضرت برم پس دست مرا گرفته بجائی که آنحضرت
 نشسته بودند برویدم که آنحضرت نشسته اند و جمعی کثیر در گرد و پیش آن سرور
 نشسته و ایستاده اند و مکاتبات نوشته بر اطراف عالم میفرستند و کوی
 ایا حضرت رسول سیکند و سولانا مشرف الدین عثمان زیارتگاہی که از علماء
 ربانی بودند بنویسند و مادر مرا برده عرض کرد که بار رسول الله پسری که وعده
 کرده بودی که در از عمر دو و نیمند خواهد شد این آن پسر است یا نہ آن سرور
 بجانب من دیده تبسم کردند و فرمودند که همان فرزند است چه وقتی که مادر

پس دانت صاحب جمال فوت کرد و بسیار متالم شد شب حضرت رستا
 پناه صلعم را بخواب دید که میفرمایند غمگین مباش که خدا بجزای تو چه حساب
 دولت و دراز عمر خواهد عطا فرمود مرا حدای عزوجل بایشاداد پس آنحضرت
 بمولانا عثمان فرستاد که مکتوبی برای این پسر بنویس مولانا کاغذی
 نوشت مثل برتبه سطر و در زیر آن سطر مثل گواهی که مردم در قضا بکار
 جدا جدا چیزی نوشت پیچیده بدست من داد و من روان شدم با خود گفتم که
 مضمون مکتوب را ندانستم باز گشته بخدمت آنحضرت آمدم و عرض کردم
 ندانستم یا رسول الله که درین کاغذ چه نوشته شده حضرت آن مکتوب را
 از دست من گرفته بخواند و من بیک خواندن مضمون آن سطر را یاد گرفتم
 و باز پیچیده بدست من دادند میخواستم که باز چیزی بر پرسم ناگاه آواز در
 برآمد از خواب بیدار شدم دیدم که مادرم می آید و شمع در دست دارد و
 گفت ای محمد چیزی در خواب دیدی گفتم آری گفت من خوابی دیده ام
 و آنچه من مشاهده نموده بودم بعین آنرا نقل کرد و ولادت ایشان در شب برات
 سال هشتصد و سیست و هجده بوده و وفات روز شنبه شانزدهم ماه رمضان
 سال هشتصد و چهارم هجری بوده و قبر در کا درگاه نزدیک مرز شیخ الاسلام

ایسلام خواجہ عبداللہ انصاری است قدس اللہ سرہ حضرت شیخ
 صوفی علی قدس سرہ اصل ایشان از ولایت جام است و
 مرید شیخ زین الدین جوزنی اند و سبب در آمدن ایشان باین راه
 بود کہ روزی جمعی از درویشان بزیارت مزار بزرگ میرفتند و ایشان
 در صحرائی بزرگت مشغول بودند چون نظر ایشان بر درویشان افتاد
 اثری در دل شیخ بہر سیدہ و با درویشان ہمراہ شدند بزیارت آن
 مزار رفتند و از برکت متابعت درویشان در زیارت نمودن مزار
 آن بزرگوار دل لذت بسیار دہل دنیا برکنند و درین راہ در آمدہ اند و غایت
 ایشان در سال ہفتم دہشت ہجری حضرت امیر سید علی
 قوام رحمتہ اللہ از سادات سوانہ اند کہ در ترکی سہ ہزار است و
 از بزرگان ارباب کمال و سکر و وجد و حال و از کبار مشائخ ہند و سمان
 بودہ اند لباس ایشان سبین بود کاہی خرقہ سپوشیدند و کاہ لباس
 شکرین دہر میکردند در اوایل طلب الہی بچو پور رفتہ بخدمت شیخ
 بہاء الدین جوہدی رسیدہ ہم پیر شدند و ابواب فتوحات بر ایشان
 کشادہ گشت کہینہ تا چہل سال بہر خادمی امر میکردند و خدمت نمودند

میگفتند که پیغمبر صلعم را بخواب دیدم که میفرمودند علی دلیلی بود خود میرسد
 و از احوال خلق خبر دار نمی شوی گفتیم یا رسول الله اگر دلی است ازین است
 علی بخاره در میان چیست فرمودند برای خلق خداداد کن که دعای تو در
 حق ایشان استجاب است و فایده ایشان در سال هفتاد و پنجاه هجری بوده
 و قبر در حوالی جوین بود در موضعی است که نوطن داشته اند و آن پسرایی بر آن
 مشهور است بزاد تبرک حضرت محمد و می شیخ حسین خوارزمی
 ایشان مرید حضرت محمد و می اعظم حاجی محمد جنوستانی که از کبار متاخرین
 و بزرگان دین و صاحب کرامات از جمله دشمنان بلند بوده اند محمد
 اعظم در سلسله کبری مرید شاه علی پادری و ایشان مرید شیخ رشید الدین
 محمد اسفرانی و ایشان مرید عبداللہ برادر شادری و ایشان مرید شیخ
 اسحق قتلانی و ایشان مرید سید علی مهدانی اند قدس الله اسرارهم و فایده
 محمد و می اعظم در سال هفتاد و سی و هفت هجری بوده و فایده شیخ
 حسین بشام بوده در هفتاد و پنجاه و شش سال هجری حضرت شیخ
 علی متقی قدس سره نام پدر ایشان عبد الملک بن خافض بن
 المتقی القادر بن الباقی الدین الحسینی است از کبار اولیای وقت است

هندوستان اند ابای کرام ایشان از جوپور بودند و مولد ایشان در
 برهانپور است در سیع هفت سالگی والد ایشان در خدمت شاه باجن
 چشتی که در برهانپور بودند مرید ساختند و بعد از آن از شیخ عبدالحکیم بن شاه
 باجن حنفی مشایخ چشت پوشیدند و بجانب دیار ملتان سفر کرده بجهت
 بسیار از مشایخ آنجا رسیدند و تحقیق علوم نموده و عزیمت حرمین شریفین
 کردند و با آنجا رسیدند از شیخ محمد بن سخاوی حرقه بستر که قادریه و شاذلیه که
 منسوب است بشیخ نورالدین ابوالحسن علی الحسینی شاذلی پوشیده و در تبر
 کمال رسیدند و تصانیف مشهور بسیار دارند و فات ایشان دوم شهر
 جمادی الاولی سال پنصد و هفتاد و پنج هجریه بوده و مدت عمر او سالها
 و ولادت شیخ در سال شتصد و هشتاد و پنج هجریه بوده و قبر در مدینه مطهره
حضرت شیخ ادومین جوپوری نام پدر ایشان شیخ بهار الدین
 است در وقت خود از بزرگان مشایخ هندوستان بودند با وجود آنکه چنان
 سن و عمر گشته بودند که قادر کس ایشانرا میگردانند نمیتوانستند ایستاد
 اما چون بسماع می درآیدند ایشانرا در کس نمیتوانستند نگهدارند و فات
 شیخ در سال پنصد و هفتاد و شش هجریه است و عمر ایشان پنصد و هفتاد

بوده و برادر چو پیرست حضرت شیخ سلیم فتحپوری قدس سره
 نام پدر ایشان شیخ بهارالدین است و اصل از اهالی دمرید خواجه ابراهیم
 که از اولاد حضرت خواجه فضیل عیاض در سلسله چیت بودند و شیخ از اولاد
 گنجشکر اند در مدت عمر او زه طے پیدا شده اند در ادب ایل حال بطریق بسیار
 می بودند چون در نیگار در آمده اند بر یارت حرمین بشه یعنی مشرف گشته
 و سلطنت عرب و عجم را سیر کرده و مشایخ آنوقت را دریافته باز بهند و ستان
 آمده و در کوه سیکری که در آنوقت دیرانه بود توطن گزیدند و حضرت ابراهیم
 از اخلاص و ابعادای که بشیخ داشتند شهری در اینجا آباد کردند و قلعه ستین
 بر آن کوه ساختند و فتحپور نام نهادند چون پادشاه را فرزند می نامند در هر گاه
 که از ارباب کمال و صاحب حال شخصی را می شنیدند رجوع باو نموده التماس
 فرزند میکردند شخصی بعرض رسانید که غرنیزی درین نزدیکی از خانه مبارک آمده
 در کوه سیکری میگردد پادشاه خود بزرگوید به شیخ رفتن التماس فرزند نمود
 شیخ گفتند فردا جواب خواهیم داد چون دیگر پادشاه رفتند شیخ فرمودند
 حق تعالی بشما فرزند خواهد عطا فرمود فرزند کلان خود را با خواهر داد که
 تربیت نمایم چون مدت حمل چهارمیکز پادشاه نزدیک رسید ابراهیم پادشاه

بادشاه بجانده شیخ فرستادند جهانگیر بادشاه بجانده شیخ متولد شدند و شیخ
 جوهر ابرایشان گذارشته سلطان سلیم نام کردند وصیه خود را بشیخ
 دادند مقرر نمودند و گفتند وقتی که این پسر بسخن در آید ما رحلت خواهیم نمود
 و همچنین شد ولادت شیخ در سال هشتصد و نود و هفت هجری بود و وفات
 در سبت و نهم رمضان سال نهصد و هفتاد و نه و قبر در مسجد کلان فتحپور است
 که اگر بادشاه بجهت حضرت شیخ بنا کرده اند بس عالی ساخته اند حضرت
شیخ نظام انبتهی قدس سره از بزرگان مشایخ هندوستان اند
 و اصل از قبه انبتهی که از توابع لکنوت مرید شیخ معروف جوهری اند
 و شیخ معروف مرید شیخ ابداد شارح کافیه و هدایه اند که سلسله ایشان بچند
 واسطه شیخ نور قبه عالم که در بنگاله آسوده اند میرسد ریاضتیهای شاد کشیده
 صاحب کشف و کرامات گشته بودند و از سماع پر پیز می نمودند و میگفتند چاره
 اختلاف باید افتاد و وفات ایشان در سال نهصد و هفتاد و نه هجری بوده و
 قبر در قبه انبتهی است **حضرت شیخ داود جهنی** و **وال قدس سره**
 جهنی قبه البیت از مصافات لاهور ابایی کرام ایشان از عرب هندوستان
 آمده اند و تولد ایشان در سبت پور شده مآثره ایشان پیش از ولادت

شیخ فوت کرده اند در اوایل حال پیش مولانا اسمعیل آجبه که از شاگردان
 حضرت مولانا عبدالرحمن جامی قدس الله سره اشامی بودند کتب علوم
 می نمودند در ایام طفولیت اصعبانی را بقدرت تمام میخوانند و منسوب اند
 بسلسله علی قاضی در ادب سلوک ادیبی بودند از دو حمایت حضرت
 قطب ربانی عوث صمدانی سید عبدالعزیز جیلانی رضی الله عنه و باشاره حضرت
 عوث اعظم ^{نظام} دینت ارادت بشیخ حامد قادری ولد شیخ محمد العاد ربانی دادند
 و از بزرگان مشایخ متأخرین صاحب سعادت بلند و حوارق ارجسند
 گشته وفات ایشان در سال ۱۱۵۷ هجری بود و دو بجزی بوده و قبر
 در شیرگده نواحی جهنمی است حضرت شیخ نظام مار نونی قدس سره
 سره مار نون از شهرهای مشهوره هندوستان است مرید شیخ خانو
 چستی اند که در گویار توطن داشتند و از کبار مشایخ وقت خود بودند
 و شیخ نظام تا چهل سال بارشاد طالبان مشغول بودند و جمع کثیری برکت
 ایشان بهره عالی رسیدند گویند همیشه پاینده از مار نون حضرت خواجه قطب الدین
 ادیبی قدس روحه بودند و ذوق و جذبیه تمام میرفتند و ولادت شیخ خانو
 در سال ۱۱۵۷ هجری بود و وفات ایشان در سال ۱۱۷۷ هجری

و بخت بجزی رود داده حضرت شیخ و جیهه الدین گجراتی زبانشان
 علویت از کبار شیخ متاخرین اند و در علوم ظاهری قدرت ایشان برتر
 بود که بر اکثر کتب درسی حاشیه یا شرحی نوشته اند خلقی ابنه بخدمت شیخ
 رسیده مستفیض و سفید میگشتند و حالت باطنی نیز بر کمال داشته اند در احمد آباد
 سکونت در زیده بودند و بهیچ جای رفت و آمد نمیکردند اگر چه ارادت بجای دیگر
 داشتند اما ارشاد از شیخ محمد عوث اعظم یافته اند و در ادب طریقت تابع ایشان
 بودند و کار را نزد شیخ محمد عوث با تمام رسانیده اند و چون شیخ محمد عوث گجرات
 رفتند شیخ علی متقی که صاحب علوم ظاهر و باطن بودند با جمعی از علمای ظاهر
 بعضی سخنان بلند فتوی بر قتل ایشان نوشتند و حاکم انجلی فتوی را موقوف
 نوشتن شیخ و جیهه الدین داشت چون ایشان بجان شیخ محمد عوث رفتند در وید
 اول در بینه شیخ گشتند و کاغذ فتوی را پاره کردند و شیخ علی متقی گفتند که ضم شما
 بکلمات شیخ نرسیده و بگفتند که در ظاهر شریعت چنان باید بود که شیخ علی متقی
 است و در حقیقت آنچه که مرشد است و آنچه از اکثر مردم سخته تحقیق نموده است
 که شیخ محمد عوث از اهل دعوت بودند اما آنرا بکمال رسانیده بودند و ذات شیخ
 و جیهه الدین در عهده صنوسان تمهید و نمود و هشت بجزی بوده و قبر در میان

احمد آباد است و فات شیخ محمد غوث اعظم ما پزدهم رمضان سال نهصد و هفتاد
 هجری در اکبر آباد واقع شده و مدت عمر هشتاد سال و فیر در گو ایار است حضرت
 شیخ علاء الدین اووهی قدس صهره صاحب کرامات و مقامات
 عالیه بودند گاه کاهی حقایق و معارف را بصورت نظم در می آوردند چنانچه این مطلع
 از ایشانست **حیث** ندانم آن کل خود رو چه رنگ و بودار و نه که مرغ هر چمنی
 گفتگوی او دار و نه دار میران ایشان بسیار کمال رسیده اند گویند همیشه دعا
 میکردند که شهادت نصیب ایشان گردد و شبی در وان بجای ایشان در آمدند و
 با وجود آنکه سن شیخ به نود رسیده بود ششیری بدت گرفت و چندی گذشته
 خود بدرجه شهادت رسیدند و شهادت ایشان در سال نهصد و نود و هشت
 هجری بوده است **حضرت شیخ محمد بن فضل الله قدس سره** از
 اولاد امجاد حضرت شیخ الاسلام احمد جام الله قدس سره در موضع **زنجابان**
 که از توابع هرات است می بوده اند صاحب مقامات بلند و کرامات ارجمند در
 ریاضت و مجاهدت یکانه زمانه و اگر ضایع می بوده اند و نظار بشو بای می کرده و
 بالای آن صاحبون آب میخوردند تا در شود و از حضرت اخوند خود شنیده ام که میفرمودند
 چون عبد الله خان اوزبک از ما در این شهر شیخ خراسان روانه شد و در زند جان **بچه**

بخدمت ایشان رسیدند و بخدمت او بنامی حذار بگشتن بده و صبر کن که قلعه
 هرات بعد از آن ماه و نه روز در ساعت فتح خواهد شد بعد از بگشتن مدت مذکور
 به بچیان نشد که خواجه فرموده بودند و نیز حضرت اخوند از زبان والد ماجد خود شیخ
 فصیح الدین نقل میگرداند که ایشان میفرمودند شبی بخدمت خواجه عبدالحق رفتم آنجا
 اراده زیارت حضرت خواجه عبد الله انصاری گردیدم و چون شب تاریک بود خواجه
 که چراغی روشن کند روغن چراغ بهم نرسید چراغ و آنرا بآب تبر پر کردند و قنداق
 بآب دهن خود تر نموده در آن گذاشته روشن ساختند و آنرا بدست مبارک خود
 متوجه شدند و راه قریب یک فرسنگ بود و باد آلود میبود و چراغ روشن بود
 تا بمرقد حضرت خواجه رسیدند بجز رسیدن چراغ خاموش شد بعد از زیارت باز
 چراغ را روشن کرده تا منزل خود همانقدر بقی آمدند و نیز اخوند میفرمودند که قریب است
 خواجه وصیت کردند که جانه مرا خوانید بگمده است تا ابلق سواری رسد و امامت جانه
 من کند چون خواجه بر حمت حق پوستند چنین کردند و انتظار میکشیدند که در همانوقت
 والد من شیخ فصیح الدین بر ابلق سواری رسیدند و امامت جانه ایشان کردند
 وفات خواجه در سال هزار و پنجاه و هجری بوده و قبر در زند جان است و وفات شیخ فصیح
 بالدین در روز پنجشنبه است و دو م رصحن سال هزار و نوزده و هجری بوده و قبر در لاهور

حضرت شاه ابوالمعالی قدس سره از سادات صحیح النسب صاحب
 کرامت و خوارق بوده اند در سلسله علییه نظیر میر شیخ داود جهنی دال اند و بعد
 از سی سال ریاضت و مجاهدت در شهر لاهور سکونت در زینده حضرت اخوند
 بفرمودند که روزی همراه اخوند خود ملائمت الهی که عالم و عامل بودند بدین ایستاد
 رفتم و آنجا نشسته بودیم که شخصی تسبیح شاه آورد و در دل من گذاشت که اگر شاه را
 کراتی باشد باید که این تسبیح را بمن بدهند وقت حضرت مرا طلبیده و همان تسبیح
 بمن دادند گفتند هر وقت تسبیح تو بشما ببرد صد مرتبه صلوات بخوانند و از
 اخوند ملائمت الهی منقول است که روزی در خاطر من گذاشت که من اراده و اعتقاد
 بحضرت عنوث الثقلین دارم آیا آنحضرت از من خبردار خواهند بود و در خواب
 دیدم که بجهت امری در مانده ام و سه سن برینده است فی الحال عنوث الثقلین حاضر
 شدند و دستاری سفید بخاک کردند فرمودند که ملائمت الهی ما در چنین جا با ان شما
 خبرداریم خود ای آن شاه ابوالمعالی طلبیده اند و دستاری سفید دادند و گفتند
 که این دستار است ولادت شاه روز دوشنبه دهم ذی حجه سال نهصد و سیست
 هجری وفات شانزدهم ربیع الاول سال یک هزار و سیست و چهار هجری بود
 و فروردین شهر لاهور است تحفه القادریه که بدان تمام احوال حضرت عنوث اعظم است

است ایشان جمع کرده اند و کمال ارادت و اخلاص با آنحضرت داشتند و
 آنحضرت را اینترکال عنایت و شفقت بشیخ بود و اندک اوزره حایت آنحضرت
 بشاه میرسید حضرت خواجہ عبدالحق جامی قدس سترہ نام
 جد ایشان شیخ محمد صدرست از فرزندان حضرت صدیق اکبر اندر رضی اللہ عنہ
 و ابای ایشان در جوپور میبودند اما مولد شیخ در احمد اباد گجرات است و شیخ صغیر
 بودند کہ والد ایشان بر حمت حق ہوست در ابتدای جوانی بخدمت شیخ صفی
 گجراتی رسیدہ خرقہ اجازت پوشیدند و شیخ ایشانرا رخصت کہ معطرہ دادند
 و بقدم تجرید و تغذیہ زیارت حرمین شریفین کردہ تا دو اوزرہ سال در مکہ شریفہ
 در صحبت شیخ علی متقی گذرانیدہ اند و از اینجا باز معاودت نمودہ با احمد اباد رسیدہ
 متاہل شدند تا دو اوزرہ سال دیگر پیش شیخ وجیہ الدین گجراتی تحصیل علوم ظاہر
 استخوان بودند و در ہمین ایام بصحبت شیخ ماہ جوپوری ہم کہ در گجرات بود بر سرینہ
 شیخ ماہ چون از زبان والد ماجد ایشان شنیدہ بودند کہ پسر خود واقف بہ
 وقت خواہد شد ایشانرا محترم میداشتند و شیخ ابو محمد حضر بیسی کہ بریدہ والد
 ایشان بودند از قلعہ اسپرکتانی قبیلہ وجیہ الدین و شیخ ماہ نوشتند کہ ایشانرا
 با چسرا پرواز نمی آید ایشان در جواب نوشتند کہ بدست شہادت و شیخ

و شیخ را حضرت اسپر کردند شیخ مبارکت شیخ ابو محمد رسیده و منتهی را که والد
 ایشان شیخ ابو محمد امانت سپرده بودند گرفتند و در بر با پنور توطن گرفته بدین
 اشتغال داشتند و بعد از آن ترک تدریس نموده به هدایت خلق مشغول
 گشتند و جمع کثیری برکت صحبت ایشان صاحب کمالات ظاهری و باطنی
 شدند و شیخ در زمان خویش یکانه و مرجع مشایخ کبار و از بزرگان متأخرین
 سلسله چیست بودند و ضمیمه و شرحین و لامیت خاندیس و آن حوالی را روی
 ارادت با ایشان بود و مقبولی عظیم داشتند و شیخ را محبت و اخلاص حضرت
 حضرت سید انام صلی الله علیه و علی آله الکرام و اصحاب العظام میرسد بود که
 بکفایت و شنیدار است نیاید چنانچه هر چند گاه از ذوق و اشتیاق و از بی اختیار
 متوجه بدین مکتب میگشتند و بعد از رفتن چند منزل بموجب اشاره آنسور
 باز مراجعت می نمودند و طریق ایشان تمام مطابق شرع و سنت بود و در آنچه متوجه
 سه حصه میکردند یک حصه بجهت فوت عیال میدادند و حصه دیگر صرف خانقاه
 و فقرا می نمودند و یک حصه دیگر نزد حضرت سرور کائنات صلعم نموده بجهت
 میفرستادند و خوارق و کرامات ایشان بسیار و بی شمار است و ذات ایشان
 در بر با پنور شب دوشنبه دوم ماه رمضان سال یکپنور زلیت و نه سحری بود

بوده چنانچه خواهد نامش رحمه الله تاریخ فوت ایشان ابن فضل الله یافته اند
 و مدت عمر هشتاد و شش سال و قبر در شیخ پور بر بناپورست که خود آباد کرده بودند
 برادر و تبرک حضرت احمد کابلی و السمرهندی قدس سره از اولاد
 حضرت امیرالمومنین عمر فاروق رضی الله عنه حنفی مذهب بوده اند و در سمرهند
 سکونت ورزیدند در سلسله نقشبندیه مرید خواهد باقی بودند و ایشان مرید مولانا
 خواجگی الکنکی و ایشان مرید پدر خود مولانا درویش محمد و از مشایخ قادریه و چشتیه
 نیز اجازت ارشاد حاصل کرده بودند از مشایخ و صاحب ریاضت و
 مجاهدت و حواری و تصایف اند در اواخر حال بعضی بر شیخ بهمت کردند که
 شیخ میگویی مرتبه من زیاده است از خلفای اشدین رضی الله عنهم اما این محض
 بهتان و دروغ است برخلاف آنست که این فقیر خود شیشه از سیادت و تقا
 بناه و فضایل و کمالات دستگاه حقایق و معارف اکا و افضل فضیلهای عصر
 علمای فہامی استادی حضرت میرک شیخ بن شیخ نصیر الدین که میفرمودند و گفته
 ما را عبور بسر بند واقع شد و کیف ما التقی ملاقات شیخ احمد رومی داد و در آن
 ملاقات بجا طرک نشد که اگر شیخ زاکر امنی است باید که مردم آنچه از ایشان بیان کنند
 حلقه شان من سازند و دیگر آنکه شیشه بودم که خواهد باقی که بر ایشان است

بی اجازت مولانا خواجگی الملکی مرید سیکر گشت دیگر آنکه نخواهد خواندند محمود و عتیق
 دارند چون ساعتی پیش شیخ ششم جزویکه از زیر سرسند خود بنین دادند که طالع بد
 چون آنرا تمام بدیم من گفتند این چیزی ظاهر شود کفتم این خود هیچ ظاهر شود
 آنچه در اینجا است درست است گفتند پس بدانند که آنچه از ما واقع شده همین است
 و باقی اقر است و باز بعد از ساعتی گفتند که روزی خواهد خواندند محمود و با نیجا آند
 بودند گفتند که خواهد باقی اجازت صبح از پیر خود نذر و بجهت آنکه روزی مولانا
 خواجگی الملکی خرزوزه بخوردند و قاج قاج را خود بریده بدست حاضران در میدان
 میدادند و بخواجه باقی ندادند اصحاب گفتند خواهد نیز حاضر اند مولانا خواجگی
 الملکی منم سوودنما خرزوزه باد درست دادیم خواهد باقی این استنباط کردند
 که مراد اجازت ارشاد دادند من کفتم این چنین نیست چرا که ما هرگز پنجین سخن
 از پیر خود و از دیگر مردم شنیده ایم بلکه خواهد باقی ابا سیکر و مذ که این کار درست
 نمی آید و این بار را من میتوانم برداشتم و مولانا خواجگی میفرمودند که ما اجازت
 دادیم و ترا انکار را باید کرد درین اثنا چندی اندیش سیند ان نیز گفته اند که
 ما بعد ان مجلس حاضر بودیم که مولانا خواجگی اجازت ارشاد بخواجه باقی دادند
 خواهد خواندند محمود گفتند پس ما غلط شنیده بودیم و بعد از ان شیخ احمد فرمودند

فرمودند که آنچه از مریدان خواجہ خاوند محمود باباشان اعتقاد دار خواجہ انجنان
 نیستند و من آن اعتقاد بخواجہ ندارم ہر سہ سوا یک در خاطر حضرت اخوند گلاشتہ
 بود شیخ جواب دادند وفات ایشان در سال یکزار و سی و چہار ہجری بودہ
 و مدت عمر شصت و سہ سال و فرزند سہ ہند بہت حضرت شاہ
 بلاول قدس سرہ ولادت ایشان در قصبہ شیخو آہن کہ از مفتاح
 پنجاب است واقع شدہ و در لاہور سکونت داشتند و عظیم ظاہری و باطنی
 بنویسند و در سلسلہ علیہ قادریہ مرید شیخ شمس اندو ایشان مزید شیخ ابو
 اسحق و ایشان مرید شیخ داؤد چینی دال کہ ذکر ایشان بلاگوشہ شیخ
 بلاول صایم الدہر و قایم اللیل سیو بند در رند و درع امیاز داشتند این فقیر
 یک مرتبہ بخدمت ایشان رسیدہ آثار یافت و مجاہدت بسیار از
 بشہ شیخ ظاہر شد ہر روز جمع و کثری بخدمت ایشان آمد و رفت می نمود
 و ہر کس ہر وقت کہ بخدمت شیخ میرفت البتہ برای او ماحضری میکشیدند و
 مردم ہمیشہ بچہت شفاعی بچاران کوزہ آبی بخدمت شیخ می پرورندہ ایشان
 دعا خوانندہ بر آن باب میدیدند و اکثری شفاعی یافتند وفات ایشان
 بد وقت عشا سی شب و در شب بیست و ہفتم شعبان سال یکزار و چہل

و شش مجری بوده مدت عمر شریف هفتاد سال و قبر در لایبورت بموضع که
 سکونت داشتند الحمد لله والمنة که با تمام رسید ذکر مشایخ متفرقه که تاریخ
 وفات و ولادت و محل قبور اکثری در کتاب نجات الانس و تاریخ یا
 و طبقات سلمی نبود و این خادم فقرا بعد از انقضای پنجس بسید از کتابها
 معتبره متقدمین دستاخرین پیدا نموده بقیده ضبط در آورده امید که ارواح طیبه
 ایشان مدس الله اسرلهم اینین فقیر حشود کرده ذکر نماید
العارفات الصالحات الکاملات الواصلات
 رضی الله عنهنین به انکه افضل سال العالمین پیش از عهد حضرت
 رسول صلعم آسیه بنت مزاحم زن فرعون و سمریم بنت عمران است و بعد
 ازان سرور ازواج مطهره خدیجه کبری و عایشه صدیقہ و از جنات
 فاطمه زهرا رضی الله عنهنین ذکر ازواج مطهرات حضرت سرور
 عالم صلی الله علیه و سلم برودیت که آن حضرت فرموده اند من سنی
 خواستم هیچ یک از دختران خود بترقی بکند و او هم بگراند که جبرئیل آمد از پروردگار
 و مرا بیان این نمود ازواج مطهرات دوازده بودند که آنحضرت بایشان فریاد
 فرموده اند از آنکه ما زده استغنی علیهم لاند و یکی مختلف نمید که زوجه بود و یا سید

حضرت خدیجه کبری رضی الله عنهما کینت ایشان ام بند است فنام
 پدر ایشان خویله بن اسد بن عبد الغری بن قحی بن کلاب و نسب ایشان
 در قحی به نسب آنحضرت صلعم متصل میشود و نام والده ایشان فاطمه بنت زبده
 بن اللاحم که از بنی عامر بن لوی بوده اول زنی که پیغمبر صلعم خواستند اند حضرت
 خدیجه اند و پیش از خواستگاری آنسر در خوابی دیده بودند که آفتابی از آسمان
 در خانه ایشان فرود آمد و نور آن از خانه ایشان منتشر شد چنانکه در هر کسعه
 و بیخ خانه مانند الکا که بان نور منور گشت حرران زمان که در عهد آنسر وارد
 آمدند سن مبارک ایشان چهل سال بود و سن آنحضرت بست و بیخ ال
 و مهر ایشان بیست شتر مایه بود و اولاد آنحضرت از دختر دوسر تمام از ایشان
 بود و سید عالم صلعم حجت رعایت خاطر ایشان تا ایشان در حیات بودند
 و بیخ زن خواستند و اول کسیکه از زنان با اتفاق بشرف اسلام مشرک گشت
 حضرت خدیجه کبری بودند و زوی جبرئیل علیه السلام سید عالم صلعم گفت
 یا رسول الله صلعم این خدیجه است که می آید برای تو طرفی بر ادا دم و طعام می آرد
 چون توبه داد او از پروردگار او و از من سلام رسان و بشارت ده
 او را بخانه و رحمت از یک مرد و از یک جوان که در آن خانه بیخ خدمت در آن

بنود گویند چون حضرت سید بن ابی طالب از حضرت پروردگار خود دانید جبرئیل سلام
 رسانید حضرت حدیقه جواب سلام فرمودند دفات ایشان اصح آنست که
 سوره دهم ماه رمضان سال دهم از بعثت آنسور واقع شده بدت عمر مرتضی
 شصت و پنج سال و قبر ایشان در مقبره حجرون است بنوعی صلعم خود مقبره ایشان
 رفته دعای خیر کردند و بعد از رحلت آنسور بسیار یاد میکردند حضرت
 عائشه صدیقہ رضی اللہ عنہا کینت ایشان ام عبدالمطلب
 ایشان از فضیلت و فقہاء و علماء و فصحاء و بلجای صحابه بودند چنانچه
 حضرت رسالت پناه صلعم در شان ایشان فرموده اند که خدوشی در کلم
 عن خیر الخیر یعنی بیکر میدود و حسادت خصمه دین خود تا ما ازین سرخ پوش
 دار حضرت عائشه صدیقہ مرویست که گفتند بر افضلیت و برت داد
 اند بر سایر از و ارج پنج صلعم بدو چیز افضل بگری غیر از من نخواسته شد
 انام دوم آنکه هیچ خواسته آنحضرت که پروردگارداد محبت کرده باشند از
 خدا بخیر ازین سوم آنکه در پاکی من آیات کریمه از دشمنان مانند شد چنانکه
 آنکه پیش از آنکه در اصول صلعم بخواند جبرئیل علیه السلام صورت مرا بر او بریزد
 با آنسور نمود و گفت این را از من کن پنجم آنکه من در پیغمبر صلعم انیکه در من

غسل میکردیم و با هیچ زنی این امر بجای نمی آوردند ششم آنکه آنحضرت نماز میکردند
 و من پیش نماز آنحضرت به پیشو خوابیده بودم و این امر مخصوص من بودیم
 آنکه در جمله خوب هیچ زن وحی با آنحضرت نازل نمیشد مگر در جامه خواب من
 هشتم آنکه در حالی که روزه مسطر آنسور در راقبض کردند سه مبارک آنحضرت
 میان سینه و شش من بودیم آنکه آنسور در صلعم روز نوبت من رحلت
 نمودند دهم آنکه آنحضرت در حالت مدفون گشتند و صحبت پوسته که از رسول
 صلعم پرسیدند که دوست ترین آدمیان نزدیک تو کیست فرمودند عایشه
 گفته از مردان فرمودند پسر ادان بن مالک رضی الله عنه مردیت
 که اول دوستی که در اسلام پیدا شد دوستی منجیب بود صلعم با عایشه
 صدیقه و مردم به ایای خود را در روز نوبت عایشه صدیقه بخدمت آنحضرت
 میفرستادند و مقصود ایشان ازین امر طلب رضای آنسور بود و
 آنحضرت بفاطمه زهرا میفرمودند که ای دختر من دوست منند ای تو
 آنچه من دوست میدارم حضرت فاطمه گفته آری دوست میدارم فرمودند
 پس دوست دور عایشه را از حضرت عایشه منقول است که گفتند منجیب
 البته صلعم و سلم بمن فرمودند که میدانم که تو از من سگ خوشنودی و سگ در غضب

کفتم یا رسول الله از کجا میدانی نسبه بودند چون خوشنوی قسم بخوری که لا اله الا الله
 محمد برگاه حسنا کی میگوئی لا ادب ابراهیم کفتم آری چنین است گویند عایشه
 صد بقره رضی الله عنها شش سال بودند که سید امام بعد خویش در آوردند
 و بعد ایشان متاعی که بود بجاه ورم می آورید و بر دیتی با نصد دویم بود
 آنحضرت آنرا قرض نموده تسلیم ایشان کردند و فات حضرت عایشه
 صد بقره رضی الله عنها شش بقره ماه رمضان سال بجاه و هشت بقره
 بوده و مدت عمرش یعنی شصت و شش سال و قبر در بقیع است و اکثر
 امالی مدینه مشرفه حاضر شدند و ابو بره رضی الله عنه بر جازه ایشان
 نماز گذاردند حضرت زینب رضی الله عنها نام پدر ایشان خرمیه
 بن عمارت بن عبد الله بن عمر بن عبد مناف بن هلال بن عامر بن صعصعه
 است در رمضان سال سوم از هجرت پنجمه صلعم ایشان را در عقد نکاح
 خویش در آوردند و هشت ماه در خانه مبارک آنحضرت بودند و بعضی
 بر آند که شش ماه و ایشانرا ام الماسکین میگفته اند بجهت رحم و شفقت
 و کثرت طعام و حسالی که بر مساکین داشته اند و فات ایشان در
 بیح الاخر سال چهارم از هجرت بوده و قبر در بقیع است حضرت

حضرت زینت بنت جحش رضی اللہ عنہا کینت ایشان ام
 الحکم و نام پدر ایشان امینہ بنت عبدالمطلب کہ عمر رسول صلعم بودند و نام
 اول ایشان برہ بود حضرت سیدنامام ایشانرا تغزداہ زینت گذار
 اند و در ماہ ذیقعدہ سال پنجم از ہجرت ایشانرا در عقد خود در آوردند و در
 خواستگاری ایشان بر آنحضرت آیات کریمہ نیز وارد شد مردیست کہ رسول
 بی اذن بخاند زینت رفتند در حالی کہ ایشان سر بر نہ بودند گفتند
 یا رسول اللہ بی خطبہ و بی کوفہ نمودند اللہ المذوح و جبرئیل الشاہ
 از زینت رضی اللہ عنہا روایت کرد وزی بحضرت سید المرسلین کفتم کہ
 مرا چند فضیلت بہت کہ بیچگونہم از ازدواج ترا میت یکی انکہ نکاح من در
 آسمان واقع شدہ و دیگر در ان قصیدہ جبرئیل میآید بخوبی بود و گواہ اول
 زنی کہ از ازدواج مطہرات بعد از پیغمبر صلعم فوت کرد ایشان بودند و فاطمہ
 ایشان در سال ہجرت و بقولی بنت و بکم بودست عمر پنجباہ
 و سال حضرت فاطمہ و اعظم رضی اللہ عنہا این سینه مشرفہ را حاضر
 ساختہ بر ایشان نماز گزارند و قبر در بقیع بہت حضرت سودہ
 رضی اللہ عنہا ایشان ام الامم و نام پدر ایشان زینب بنت

بن عبد شمس بن عبد دود بن نصر بن مالک بن حسن بن لوی بن فایز
 قرشیہ العاصریہ است و نسب ایشان بانب سرور کائنات در لوی
 متصل شود و نام ملود ایشان بنت قیس بن عمرو بوده مدینه منوره
 او ایل بعیت مسلمان شدند در سال دهم از نبوت بعد از وفات حضرت
 عذیبه کبری رضا و پیش از تزوج حضرت عائشہ صدیقہ رضی حضرت
 سید نام ایشان از در نکاح خود آوردند و هم ایشان چهار صد و دهم
 بود و چون کبر سن ایشان از در یافت و آنحضرت اراده طلاق ایشان
 کردند شبی بر سر راه آنسه در نشسته وقتی که بجانہ عائشہ صدیقہ میرفتند
 گفتند یا رسول اللہ مرا طلاق بده و من هیچ طبع ندارم لیکن سخوام که
 نشه دو قیامت با آنراج تو خوشتر سوم و من لوبت خود را بجاریت بخشیم
 حضرت رسالت پناه صلعم از ان اراده مکر گرفته و وفات ایشان
 در اواخر خلافت امیر المومنین عمر فاروق رضی اللہ عنہ بوده و بقول
 در زمان حکومت معاویہ رحلت نموده اند و چون اولی شهریست و فر
 بیجمع است حضرت صدیق رضی اللہ عنہما اللهم جز ایشان حیا
 بن حنبل بن قلاب بن نبله بنت عامر بن ابی اسحاق بن صغیر

رضی الله عنهما از نسبای خیر بودند چون سیدانام صلعم ایشانرا بنجر ساخته که از او
 و بقوم ایشان ملحق سازند با آنکه اسلام آورند و حضرت رسول خود استکباری نمایند و
 گفته یارب رسول الله تحقیق که از روی اسلام دارم و تصدیق تو کرده ام پیش از آنکه
 دعوت کنی و اکنون که بمنزل تو آمدم مراد بر میسر هیچ حاجت نیست نه پذیری و نه
 برادری در میان بود و دارم یارب رسول الله مراد در میان کفر و اسلام بنجر میکردنی و بهر
 که خدا در اول وی اجب اندر نزد من از آزادی و حقوق بقوم خود پس حضرت
 خوش آمد و ایشانرا برای خود نگاه داشتند و از او کردند و از آزادی ایشانرا بهر
 ایشان ساخته و فات ایشان در سال سی و شش و بقولی در سال پنجاه
 و بقولی پنجاه و دو در محبت و بقولی در ایام خلافت امیر المومنین عمر رضی الله
 بوده و ایشان نماز گزارده اند و قبر در بقیع است حضرت ام حبیبه رضی
 الله عنهما نام پدرا ایشان ابو سفیان است و نام ملود ایشان صفیه بنت
 ابی العاص بن امیه بن عبد شمس است و عمر حضرت امیر المومنین عثمان بود
 ام حبیبه فرمودند که در وقت دیدم که شخصی من خطاب میکند که ایام المومنین
 دیدار شدیم و تعمیر و تجدیدش بان نمودم و پیوسته صلعم مرا خواهد خواند حضرت
 عثمان ایشانرا از صفیه سال هفتاد و پنج مرتبه در عالم دیدار در وقت

ایشان سی و پنج سال بودند و پدر ایشان چهار صد و بیست و نه ساله بود و در سن
 چهار هزار و هشتاد و دو ساله بود و وفات ایشان در سال چهل و دوم یا چهل و چهارم
 از هجرت واقع شده و قبر در بقیع است حضرت حفصه رضی الله عنها
 ایشان دختر حضرت امیر المومنین عمر بن خطاب اندر ضعیف و در سنه و مادر ایشان
 زینب بنت سلون بن حبیب بن وهب است در سال سوم یا دوم از
 هجرت حضرت سیدنا مسلم ایشان را در عقد خویش در آوردند و ولادت
 ایشان پنج سال پیش از بعثت بوده وفات در سال چهل و پنج یا چهل و یک
 یا چهل و هفت هجری واقع شده و قبر در بقیع است حضرت جویریہ رضی
 الله عنها نام پدر ایشان عمار بن ابی صرار بن حبیب بن عابد بن
 مالک است و آنست که در صلح ایشان در کربلا در سال پنجم یا ششم از هجرت در
 عقد خویش در آوردند وفات ایشان در مدینه سال پنجاه و پنج یا پنجاه و
 شش هجری واقع شده و در سن شصت و پنج سال بوده و قبر در بقیع است
 حضرت سیمونه رضی الله عنها نام پدر ایشان عمار بن حزن بن یحیی
 بن ابراهیم است و نام مادر حضرت عوف بن زینب بن ابی العوب است در سال
 پنجم از هجرت سیدنا مسلم در سن چهل و پنج یا چهل و شش از هجرت

در آوردند از ایشان مردیست که فتنه سوده اند شبی بوقت سن بود رسول
 صلعم از پیش سن بیرون رفتند بر فاستم و در راه بستم بعد از لحظه آمده در راه
 بزدند بگوشه سوم سوکنه دادند که در راه بگشای گفتم یا رسول الله در شب بوقت
 سن در خانه زمان دیگر میروی فرمودند نکرده ام لیکن بعضیهای حاجت رفته
 بودم و وفات ایشان در سال بچاه و یک بچس و بقولی شصت و یک یا سه
 یا شش بوده و نیز در بقیع است حضرت ام سلمه رضی الله عنهما نام
 ایشان سیدنت ابی امیه است در رسول صلعم در ماه شوال سال چهارم از هجرت
 ایشان را در عقد خود آوردند و مهر ایشان سماعی بود که قیمت آن ده درم
 بود در آن سن زنی که از ازدواج مطهرات بر حمت حق چو بت ایشان بودند
 وفات ایشان در سوم ربیع الآخر سال شصت و یک یا بچاه و نه بچس
 بوده و ابوهریره رضی الله عنه بر ایشان نماز گذارده اند و مدت عمر هشتاد و
 چهار سال نیز در بقیع است ذکر نباتات طاهرات از اکبات حضرت
 صلعم حضرت فاطمه زهرا رضی الله عنهما کتبت ایشان نام محمد و
 العاقب مبارک ایشان طاهره در آنکه در حینه و در حینه و بنویسند اگر
 فاطمه زهرا بس خودترین باشد آنکه صلعم اند اما در حمت و شفقت

را بایشان بود بزرگترین همه اند و جمیع اولاد او مجاد سیدانام صلعم از ایشان
 است حضرت امیرالمومنین علی کرم الله وجهه در رمضان سال دهم از هجرت
 بعد از مراجعت از غزه پریشان از خواستگاری نمودند و در آنوقت حضرت
 فاطمه بانزدن یا پیروزه سال بودند و سه پسر که حضرت امیرالمومنین حسن
 و حسین و محسن و سه دختر که زینب و ام کلثوم در قیبه باشند از ایشان
 متولد شده اند و محسن در قیبه در طعوبت بر حمت حق هستند و از زینب که
 بعد از جعفر و ام کلثیم که بجز حضرت امیرالمومنین عمر فاروق نزوح کرده اند
 فرزند نماند از حضرت عایشه رضی الله عنها پرسیدند که از آدمیان که دوست
 بود رسول صلعم چه نمودند فاطمه گفتند از مردان فرمودند شوهر و سه
 روزی پیغمبر صلعم با حضرت علی و فاطمه بنوا سها سلطت میفرمودند و
 بهر دو تعلق مینمودند حضرت ^{علیه السلام} گفتند یا رسول الله او دست ترش تو از من
 با من آنست و فرمودند که ای احب الی منک و انت اعز علی منهایین
 فاطمه دست ترش بسوی من ای تو و تو عزیزتری بر من اند او ز سه
 حضرت سیدانام صلعم بجز حضرت فاطمه سه نمودند این شخص که در راه
 پیش آمد دیدی گفتند یا رسول الله آری چه نمودند علی بود که بر کمر پیش

ازین بر زمین نیامده امروز از پروردگار خود مستوری خوات که برین سلام
 کند و بشارت مرگ فاطمه سید زان اهل بیت و حسن و حسین سید جوانان
 اهل بیت خواهند بود ولادت با سعادت حضرت فاطمه زهرا در سال
 پنجم و بقولی چهل و یکم از او اتمه فیل بحیال پشتر از نبوت حضرت سید
 امینا صلعم واقع شده وفات در شب ریشنه سوم ماه رمضان بعد از
 وفات آنسر در صلعم و بقول اصح نیش ماه رومی نموده مدت عمر نیش
 بیست و هشت سال بوده و قبر در بقیع است و نماز بر ایشان حضرت علی
 گذارده اند و بقولی عباس رضی الله عنهما حضرت زینب رضی
 الله عنهما ایشان بزرگترین بنات آنسر در صلعم بقول اصح ایشان را
 بابسه خاله ایشان ابوالمعاص بن الربیع عقد کرده بودند و بعد از ایشان
 آمدون ابوالمعاص آنسر در زینب را تجدید نکاح کردند و بقول
 سلمان نکاح با دوبار گردانیدند و از ایشان یک پسر علی نام و یک دختر
 اما نام تولدش پسر چون بسره صد بلذیع رسید از دنیا برفت و اما را
 حضرت امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه بعد از وفات حضرت فاطمه زهرا بود
 و وصیت ایشان بمقد خورش در آوردند و ولادت ایشان پیش از نبوت

در سال سوم اردو فقه فیل بوده وفات در سال هشتم از هجرت واقع شده
 حضرت رقیه رضی الله عنهما ایشان بعد از حضرت زینب تولد
 شده اند و سید انام علیه الصلوٰه والسلام ایشان را با میرالموسین عثمان رضی
 علیه السلام دیده اند و از ایشان پسری شد و آن پسر در سن دوسالگی وفات
 یافت و بعد از آن دیگر فرزندان شد و ولادت حضرت رقیه پیش از نبوت
 در سال سی و سوم اردو فقه فیل بوده وفات در سال دوم از هجرت که
 آنسور و نغزوه بدرفته بودند واقع شد و قبر در بقیع است حضرت
 ام کلثوم رضی الله عنهما بعد از رقیه و پیش از فاطمه زهرا رضی الله عنهما
 متولد شده اند نام ایشان آمنه بود آنسور در صلعم بعد از وفات حضرت
 رقیه در سال سوم از هجرت ایشان را بعد از کفاح امیرالموسین عثمان رضی
 علیه السلام دادند و در محله با حضرت عثمان بودند وفات ایشان در سال نهم از هجرت
 بوده بنف و کرماء العارفات الصالحات رحمته الله سبحانه
 حضرت زایده رحمها الله تعالی ایشان کیزی حضرت امیر
 الموسین عمر فاروق اند رضی الله عنهما گویند روزی بجلازمت حضرت است
 پناه صلعم آمده سلام کردند آنسور در صلعم نشسته بودند ای زایده چرا پیش

پیش من دیر دیر می آئی تو موقوفه من ترا دوست میدارم و زایده گفت یا رسول
 الله صلعم امروزه تعجبی آمده ام فرمودند آن چیست گفتند با دعا و بطلب پیغمبر
 می رفتیم چون پشتاره پیغمبر بستیم و بر سنگ نهادیم تا برگیریم سواری دیدیم که از آسمان
 بر زمین آمد و برین سلام گفت و گفت سید انبیا را از من سلام کوی
 و بگویی رضوان خازن بهشت گفت بشارت مبرتر از آنکه بهشت بر آستان تو
 است و جنت کرده اند گروهی بچهاب بهشت روند و گروهی حساب آسان کنند
 و گروهی را شفاعت تو ببخشند این که گفت و قصد آسمان کرد و از میان آسمان
 و زمین بمن التفات کرد مرادید که آن پشتاره را بر بنی تو استم برداشت گفت
 یا زایده این پشتاره را بر سنگ بگذار و مر سنگ را گفت آن پشتاره را با زاید
 بخانه عمر رضی الله عنه روان شد و پشتاره پیغمبر می آورد تا بدر خانه حضرت
 عمر رضی الله عنه و رسول صلعم بر خاستند و با زایده بدر خانه حضرت عمر رضی الله عنه رفتند و اثر آن
 شد سنگ بیدند سید کونین صلعم گفتند الحمد لله که خدا این ستم را از دنیا برد
 ببرد تا رضوان مرا بامرتش امت من بشارت بداد و خدا این تازی را از امت
 من ببرد مریم رسانید حضرت شعوانه رحمها الله تعالی از عجم
 بوده اند و در ابله نشسته و بنجات بخش و عظیم میفرمودند و آواز خوش داشتند

خارفان و عابدان در این در مجلس ایشان حاضر می شدند ایشانرا گفتند
 بیشترم که از گریه بسیار چشم توانیاشود گفتند در دنیا کور شدن از گریه بسیار
 هادوست ترست از کور شدن عذاب دوزخ در آخرت و گفتند چشمی
 که از نقای محبوب بازماند دیدار او مستیاق باشد بی گریه نیک نمی نماید
 گویند چون بر شدند شیخ فضیل عیاض نزد ایشان آمدند و طلب دعا کردند
 گفتند ای فضیل میان تو و خدا اتفاقا چیزی هست که اگر دعا کنم مستجاب شود
 عیاض نحوه بزدند و هموشش افتادند وفات ایشان در سان یکصد و هفتاد
 و پنج مجسمه بوده حضرت غفره العابد رجمها الله از ابن عمر
 بود و معاذه عدویه محبت داشته اند چندان بگریستند که چشم ایشان نابینا
 گشت کسی گفت چه دشوار است نابینائی ایشان گفتند محجوب بودن از خدا
 از آن دشوار ترست وفات ایشان در سان یکصد و هشتاد و هجده
 بوده حضرت را ابو بصیر رحمة الله تعالی اصل ایشان
 از بصره است بزرگی وفات فقور زیاده بر آن داشتند که در تحریر کعبه سخنان
 ثوری رضی الله عنه بجهت پرسیدن سبب بجهت ایشان میفرستند و عظمت
 و دعای حضرت را ابو رزین داشتند حضرت را ابو هرثمه نماز میکردند و تواتر

تا چهارده سال بگردد رسیدند و خانه را دیدند و گفتند سبحان الله مگر چشم
 مرا خطا رسیده مانقی آواز داد که چشم ترا خطلی نرسیده اما کعبه استقبل
 ضعیفه رفته است که روی باین خانه دارد درین اثنا سلطان دیدند که حضرت
 رابعه می آید و کعبه بجای خویش باز آمد گفتند ای رابعه این چه ثور است که در جهان
 انگنده رابعه گفتند که تو ثور در جهان انگنده که چهارده سال درنگ کرده تا اینجا
 رسیده گفتند چنین است چهارده سال در نماز با دیده راقطع کردم رابعه گفتند
 تو در نماز قطع کردی دهن دنیا از حضرت رابعه پرسیدند که حق سبحان و تعالی
 را دوست داری گفتند دردم گفتند شیطان را دشمن داری خسر سود نداردستی
 رحمان بعبادت شیطان نمی پردازم گویند فضل بسیاری در خانه رفتند و بیرون
 نمی آمدند خادمه گفت ای سیده بیرون آئی تا آثار ضعیف منی گفتند باری تو در دنیا
 آئی تا صنایع منی بزرگ بجزنت ایشان رفت و لباس ایشان بسیار بگنجد و بد
 گفتن گمان باشند که اگر اشارت کنی جامه حاضر سازند گفتند سیدم ارم که دنیا
 خوارم از کسیکه دنیا ملک اوست پس چگونه خوارم از کسی که دنیا در دست او عاقل
 است و سیف موهنه که الهی ما را از دنیا پر چه قسمت کرده بر دشمنان خود که ما را
 توبیسی چون وفات ایشان نزدیک رسیده اکابر بر بالین ایشان حاضر شدند

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند
زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدیند بر نذ اهل مصر در عزت نمودند
که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نمودند و بموضعی که بامین قاهره مصر
است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پیشاپوش
رحمها الله از قدما می نسا و حرسان و کبار عارفان بوده اند مجاور
مکه معظمه گشتند و کاهی بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ یارین
بطحامی قدس الله سره بر ایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه پیشاپوش است از هیچ مقام
خبر نکردم که آن خبر ادر اعیان بخوده یکی از شیخ ذوالنون مصری را دیدند
و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکه ادر فاطمه
میشاپوشه میگفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان میگفت که مرعجب
گویند روزی برای حضرت شیخ ذوالنون چربی در ستاوند شیخ قبول کردند
و گفته اند نسوان گرفتن بدلت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفی در
دنیا بزرگتر از ان نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال
دو صد و بیست و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند

از کبار و اشراف و عارفان کلمات و اصوات بودند از شیخ سر سی سقلی
قدس سره منقول است که فرمودند شبی اضطراب داشتم و خوابم نمی آمد
چنانچه بجهت خودت شد چون نماز با دعا و بگذاردم و بیرون آمدم بجهت حصول
تسکین آن اضطراب پیر جا که رفتم هیچ فایده نکرد آخر گفتم به پارستان
روم و اهل ابتلار اینم شاید که از بیم آن بحال آیم چون به پارستان
آمدم دل من تسکین یافت و سینۀ من منشرح گشت ناگاه کینز که
دیدم جماعه بگودشت و جا های پوشیده بوسی خوش از دوش نام
اسید بر دوت و هر دو پای در بند بود چون مرادید بگریست و شعری چند
بخواند صاحب بیمارستان را پرسیدم که این کیت گفت کینز کی است دیدار شد
خواجۀ اورا بنده کرده باینجا فرستاد مگر بحال آمد چون این سخن بشنید بسیار
بگریست و اشعار عربی بخواند که سنی آن این است که اسی گروه مردم کنایه نام
ولیکن بظاہرستم دل من بسیار است مراد بنده کرده اید و بغیر از محبت او
کنایه در خود نمی آیم و من شیفته محبت دوستی ام که اندر کاه ادلی فرمانی نمودند
کرد پس آنچه صلاح من انگار شده اید فساد منست و آنچه فساد من سید اید صلاح
منست و شخصی که خداوند خود را دوست دارد از او رضی باشد بر او کنایه نام

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق پوستان
 زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدین برز اهل مصر در عزت نمودند
 که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نمودند و بموضع که بامین قاهره مصر
 است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پوریه
 رحمها الله از قدما می نسا و حزان و کبار عارفان بوده اند مجاور
 که منظم گشتند و کاهی بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ پوریه
 بطامی قدس الله سره برایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
 یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه می پوریه است از هیچ مقام
 خیر نگردم که آن خبر ادر اعیان بخود یکی از شیخ ذوالنون مصری را دیدند
 و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکه ادر فاطمه
 میشا پوریه میگفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان میگفت که مرعوب
 گویند روزی برای حضرت شیخ ذوالنون چربی در ستاوند شیخ قبول کردند
 و گفته اند نسوان گرفتن بدلت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفی در
 دنیا بزرگتر از آن نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال
 دو صد و هشت و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق پوستان زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدین برز اهل مصر در عزت نمودند که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نمودند و بموضع که بامین قاهره مصر است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پوریه رحمها الله از قدما می نسا و حزان و کبار عارفان بوده اند مجاور که منظم گشتند و کاهی بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ پوریه بطامی قدس الله سره برایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه می پوریه است از هیچ مقام خیر نگردم که آن خبر ادر اعیان بخود یکی از شیخ ذوالنون مصری را دیدند و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکه ادر فاطمه میشا پوریه میگفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان میگفت که مرعوب گویند روزی برای حضرت شیخ ذوالنون چربی در ستاوند شیخ قبول کردند و گفته اند نسوان گرفتن بدلت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفی در دنیا بزرگتر از آن نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال دو صد و هشت و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

دنی خوابد و میگذارد که ما خواب کنیم فکر و کردیه بسیار میکند تمام بضاعت
 این است و تمام مال خود که پست هزار درم باشد جزیده ام طامید داشتم
 که مثل آن بود کم از جهت کمالی که در هر خود دارد گفتم صفت بهیچیت گفتم
 مطربه است گفتم چندگاه است که باین حال مبتلا است گفتم یک سال گفتم
 ابتدای این اثوب چه بود گفتم عود در کنار داشت و باین ابیات سرود سینود
 که حاصل این است سو کند بجن تو که نشکتم عهدی که با تو دویم دمکد نکره انم دست
 بعد از آنکه صفا یافته پر شده اطراف دل من از وجد پس چگونه تسلی دهم در کن
 سازم آنرا را پس ای آنکسی که مرا صاحبی میت بغیر از خود تو نگذاشته
 در مردم به بندگی بعد از آن برخاست و عود بشکت و بگریه و آه تصور کردم که
 بحجت کسی مبتلا است و ظاهر شد که چنین میت از تحفه پرسیدم حال چنین
 با دل بریان دیده گریان می چند بر خواند که معنی این است خطاب کرد در حق
 از دل من دو عطر من بر زبان من بود نزدیک شدم با و بعد از دیری و مخصوص
 گردانید مرا الله شفا و برگزید مرا و اجابت کردم و فنی که خوانده شد هم یک
 گویان از روی خواهش مرا آنکسی را که مرا خوانده بعد از آن صاحب تحفه را
 گفتم که بهای او بر زنده منت در یادت میدهم فریاد بر آورد گفتم تو مرد درویش

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند
 زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدیند بر نذ اهل مصر در عزت نمودند
 که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نموده و بموضعی که بامین قاهره مصر
 است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پیشاپوش
 رحمها الله از قدما می نسا و حرسان و کبار عارفان بوده اند مجاور
 که منظم گشتند و کاهی بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ یازده
 بطامی قدس الله سره برایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
 یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه پیشاپوش است از هیچ مقام
 خیر نگردم که آن خبر ادر اعیان بخوده یکی از شیخ ذوالنون مصری را دیدند
 و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکة ادر فاطمه
 پیشاپوش بیکهفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان بیکهفت که مرعوب
 گویند روزی برای حضرت شیخ ذوالنون چربی در ستاوند شیخ قبول کردند
 و گفته اند نسوان گرفتن بدلت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفی در
 دنیا بزرگتر از آن نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال
 دو صد و بیست و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند
 زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدیند بر نذ اهل مصر در عزت نمودند
 که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نموده و بموضعی که بامین قاهره مصر
 است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پیشاپوش
 رحمها الله از قدما می نسا و حرسان و کبار عارفان بوده اند مجاور
 که منظم گشتند و کاهی بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ یازده
 بطامی قدس الله سره برایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
 یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه پیشاپوش است از هیچ مقام
 خیر نگردم که آن خبر ادر اعیان بخوده یکی از شیخ ذوالنون مصری را دیدند
 و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکة ادر فاطمه
 پیشاپوش بیکهفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان بیکهفت که مرعوب
 گویند روزی برای حضرت شیخ ذوالنون چربی در ستاوند شیخ قبول کردند
 و گفته اند نسوان گرفتن بدلت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفی در
 دنیا بزرگتر از آن نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال
 دو صد و بیست و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

سود گفت بخوابم گفتم مثل قیمت سود گفت ای سهری الرحمه دنیا زمین
 دبی قبول نکند تخمه ازادنت در راه خدا کفتم قصه چیست گفت ای استاد
 دوش بر اسب سز نش کردند ترا گواه میگیرم که از همه مال خود بیرون آیدم و
 در خدایتجا کریمت اوی این سنی کردم او نیز میگفت کفتم چرا میگویی
 گفت گوینا خدایتجا با آنچه را خواند بان از من را منی نیست ترا گواه میگرم
 همه مال خود را در راه خدا نیالی صدقه کردم کفتم سبحان الله چه بزرگت
 برکت تخمه بر همه بعد از آن تخمه بر خابیت و جا بهای گدازت بیرون کرد
 و پلاسی پوشیده بیرون رفت دیگر گفتم خدا ایتالی ترا ثانی
 داد که بر از بر چیست بیته چند خواند که معنی آن اینست میگردم از دلجوی
 کریم میگرم از دزدان سو کند بچی او که اوست خونت من همیشه ام پیش او تا
 برساند مرا و مخطوط گرداند بجزیکه امید دارم از بعد از آن بیرون آیدم و چند
 تخمه را بستیم یا فتم برت غنیمت کعبه کردیم احمد سنی در راه بگردم من حساب
 تخمه بگو سطره رسیدیم در وقت طواف آواز مجروحی شنیدیم که این ایات
 بخواند که معنی آن اینست در دست خدا در دنیا چارست و در از دست چارگی
 او پس اوی بلو در دودست نوشتا بنده دست خود را جام محبت خود

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند
زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدیند بر نذ اهل مصر در عزت نمودند
که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نمودند و بموضعى که بامین قاهره مصر
است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پوریه
رحمها الله از قدماى سائر احرسان و کبار عارفان بوده اند مجاور
مکه معظمه گشتند و کاهى بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ با این
بطامى قدس الله سره برایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه میا پوریه است از هیچ مقام
خبر نکردم که آن خبر ادر اعیان بخوده یکی از شیخ ذوالنون مصرى را دیدند
و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکه ادر فاطمه
میشا پوریه میگفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان میگفت که مرعوب
گویند روزى برای حضرت شیخ ذوالنون چهرى در ستا هد شیخ قبول کردند
و گفته اند نسوان گرفتن بدلت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفى در
دنیا بزرگتر از ان نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال
دو صد و بیست و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند
زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدیند بر نذ اهل مصر در عزت نمودند
که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نمودند و بموضعى که بامین قاهره مصر
است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پوریه
رحمها الله از قدماى سائر احرسان و کبار عارفان بوده اند مجاور
مکه معظمه گشتند و کاهى بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ با این
بطامى قدس الله سره برایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه میا پوریه است از هیچ مقام
خبر نکردم که آن خبر ادر اعیان بخوده یکی از شیخ ذوالنون مصرى را دیدند
و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکه ادر فاطمه
میشا پوریه میگفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان میگفت که مرعوب
گویند روزى برای حضرت شیخ ذوالنون چهرى در ستا هد شیخ قبول کردند
و گفته اند نسوان گرفتن بدلت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفى در
دنیا بزرگتر از ان نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال
دو صد و بیست و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

هشتاد و نه سال بود و قبر نزدیک قبر والد ایشان حضرت ام
 محمد رحمهما الله تعالی داله ما جده شیخ ابی عبد الله خفیف
 قدس الله سره از کبرای عبادات قانات بوده اند و ایشان از اشراف
 و سکا شفات بسیار است همراه پسر خود از راه بحر بسفر مجامعه فتند گویند
 که شیخ ابو عبد الله در گذشته اجیز رمضان احوالی نب میکردند تا شب قدر
 در یابند بام برانده نماز میکردند و داله ایشان ام محمد در درون می نشستند
 بودند ناگاه الوارث قدر بر ایشان ظاهر شدن گرفت آواز دادند که
 ای محمد ای سرزند آنچه تو از ما طلبی اینجا است شیخ فرود آمدند و آن الوارث
 دیدند و در قدم داله خود افتادند شیخ می سرسودند از الوقت قدر داله
 خود دانستم حضرت امته الواحد رحمهما الله نام ایشان
 سین و نام پدر حسین بن اسمعیل حاکمی است هم علم ذات و حدیث فقه
 و فرائض و هم حساب و نحو را خوب میدانستند و صدقه بسیار میدادند
 وفات ایشان در ماه رمضان سال صد و هفتاد و هفت هجری
 بودت عمر آنان شان چهاراد بود حضرت امته اسلام نام پدر
 ایشان تاضی ابو بکر بن کلان بن جعفر است مشهور محمد بن اسمعیل

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند
زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدیند بر نذ اهل مصر در عزت نمودند
که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نمودند و بموضعی که بامین قاهره مصر
است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پیشاپوش
رحمها الله از قدما می نسا و حزان و کبار عارفان بوده اند مجاور
که منظم گشتند و کاهی بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ یارین
بطامی قدس الله سره بر ایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه پیشاپوش است از هیچ مقام
خبر نکردم که آن خبر ادر اعیان بخوده یکی از شیخ ذوالنون مصری را دیدند
و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکة ادر فاطمه
میشاپوشه میگفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان میگفت که مرعوب
گویند روزی برای حضرت شیخ ذوالنون چربی در ستاوند شیخ قبول کردند
و گفته اند نسوان گزشتن دولت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفی در
دنیا بزرگتر از ان نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال
دو صد و بیست و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند

که با او مشا و عمارات صالحات و عمده حضرت قطب ربانی محبوب جهانی
 عارف اثنی عشری شیخ عبدالقادر جیلانی اندر منی الهی عینا گویند یکبار در جیلانی
 حنک سال شد مردم بجهت طلب باران بیرون رفته باران نیاید
 همه بجزنت ام محمد آمدند و در عزت دعای نزول باران نمودند ایشان
 سخن خانه خود را گفتند و گفتند خداوند ما من جاروب کردم و تو آب
 پاش در میان نمودی باران در گرفت و چندین بارید که کوی همه
 شکها کشاوند حضرت ام محمد رحمها الله نام پدر ایشان محمد
 بن علی بن عبدالله است با این سمون صحبت داشته اند و در صدق و
 صلاح و بند و وزع بلی نظر بوده اند و لادت ایشان در سال صد و
 هفتاد و چهار هجری و وفات در سال چهار صد و شصت بود و مدت عمر
 ششاد و شش سال و هفتاد و یک روز و یک شب این سمون است حضرت
 کریمه هر و زید نام پدر ایشان احمد بن محمد بن ابی هاشم پیغمبر
 ظاهری و باطنی را جمع کرده بودند و حدیث و رس می گفتند و وفات
 ایشان در سال چهار صد و شصت و شصت هجری بوده حضرت
 ظاهر و باطن رحمها الله تعالی نام پدر ایشان حسین بن حسن

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند
زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدیند بر نذ اهل مصر در عزت نمودند
که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نموده و بموضعی که بامین قاهره مصر
است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پیشاپوش
رحمها الله از قدما می نسا و حزان و کبار عارفان بوده اند مجاور
مکه معظمه گشتند و کاهی بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ یارین
بطحامی قدس الله سره بر ایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه پیشاپوش است از هیچ مقام
خبر نکردم که آن خبر ادر اعیان بخوده یکی از شیخ ذوالنون مصری را دیدند
و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکه ادر فاطمه
میشاپوشه میگفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان میگفت که مرعجب
گویند روزی برای حضرت شیخ ذوالنون چربی در ستاوند شیخ قبول کردند
و گفته اند نسوان گرفتن بدلت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفی در
دنیا بزرگتر از ان نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال
دو صد و بیست و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند

آنکه در آنست سال هیچ نخورده و هیچ نیاشاید و حضرت سید
از حسن جمالی در سن الله شکره در لغات الانس نوشته اند که حضرت
سید ابوسعید بن علی الخدری قدس الله تعالی روحه فرموده اند که در مرد پیره زنی بود
که او را بیک می گفتند نزد من آمد و گفت ای ابوسعید بظلم آمده ام بگویم
بکوی گفت مردم دعا میکنند که ما را بیک نفس بیاوردند از سی سال است
که میگویم که ما بیک طرفه العین بمن بازگردانیدیم که من کیم با من خودستم
هنوز اتفاق نیفتاده است حضرت بی بی جمال خاتون نام
پدر ایشان قاضی سائده است خواهر حضرت میان میرانه که در
ایشان در ذکر سلسله علیه قادریه مذکور شده بی بی جمال خاتون
از کارها و عارفات قائمات اند و در ترک و تحریر راجحه وقت
طریقه شغل ^{از} بجمده خود و از برادر بزرگوار دارند و کرامات بسیار
از ایشان بظهور رسیده و میرسد چنانچه وقتی قریب بد من گندم
در ظرف بسته مبارک خود انداخته بودند در هر روز ازین گندم بیرون
صرف و ابستان و فقرا میروند و گندم بجای خود بود و تا یکسال کفایت
کند گویند روزی با بی بی جمال ایشان آمدند و وقت ایشان خوش بود

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق پوستاند
 زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدیند بر نذ اهل مصر در عزت نمودند
 که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نمودند و بموضعی که بامین قاهره مصر
 است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پیشاپوش
 رحمها الله از قدما می نسا و حرسان و کبار عارفان بوده اند مجاور
 مکه معظمه گشتند و کاهی بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ یارین
 بطامی قدس الله سره بر ایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
 یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه پیشاپوش است از هیچ مقام
 خیر نگردم که آن خبر ادر اعیان بخوده یکی از شیخ ذوالنون مصری را دیدند
 و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکه ادر فاطمه
 پیشاپوش بیکهفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان میگفت که مرعجب
 گویند روزی برای حضرت شیخ ذوالنون چربی در ستاوند شیخ قبول کردند
 و گفته اند نسوان گرفتن بدلت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفی در
 دنیا بزرگتر از آن نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال
 دو صد و هشت و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق پوستاند

از چه بیات این کتابت بر است است و در عبارات آرائی
مفید شده و فارسی ساده عام فهم نوشته لیکن بعضی جا اقتدا
بعبات نجات الیانس قطب الایقادوة التقیایة اسماء و بحور شید
ملک ایقان حضرت مولانا می و الملت والذین عبدالرحمن جامی
قدس سره استامی که کما ان فصاحت و متانت در دوایش اثر
اسرار نور میدند کرده در بار و نزه خود را نیز ترک ساخته
اگر چه میخواست که بعضی از سخنان خوش و احوال و خوارق شایخی
که بحال و قید حیات اند و این فقیر خود ایشان را نمیدانست نموده
و کرامت از ایشان مشابه کرده دخل این کتاب سازد
لیکن چون وقت تقاضا نیل در نوشت و بهین سبب سخنان
عالی و نکته دار قیاسی اکابر سلف را که عام نبود نیز داخل حد

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند
زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدیند بر نذ اهل مصر در عزت نمودند
که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نموده و بموضعی که بامین قاهره مصر
است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پیشاپوش
رحمها الله از قدما می نسا و حزان و کبار عارفان بوده اند مجاور
که منظم گشتند و کاهی بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ یارین
بطامی قدس الله سره بر ایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه پیشاپوش است از هیچ مقام
خبر نکردم که آن خبر ادر اعیان بخوده یکی از شیخ ذوالنون مصری را دیدند
و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکة ادر فاطمه
میشاپوشه میگفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان میگفت که مرعجب
گویند روزی برای حضرت شیخ ذوالنون چربی در ستاوند شیخ قبول کردند
و گفته اند نسوان گرفتن بدلت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفی در
دنیا بزرگتر از ان نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال
دو صد و بیست و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند
 زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدیند بر نذ اهل مصر در عزت نمودند
 که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نموده و بموضعى که بامین قاهره مصر
 است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پوریه
 رحمها الله از قدماى سائر احرسان و کبار عارفان بوده اند مجاور
 مکه معظمه گشتند و کاهى بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ با این
 بطامى قدس الله سره برایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
 یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه میا پوریه است از هیچ مقام
 خیر نگردم که آن خبر ادر اعیان بخوده یکی از شیخ ذوالنون مصرى را دیدند
 و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکه ادر فاطمه
 میا پوریه میگفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان میگفت که مرعوب
 گویند روزی برای حضرت شیخ ذوالنون چهری در ستاوند شیخ قبول کردند
 و گفته اند نسوان گرفتن بدلت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفی در
 دنیا بزرگتر از ان نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال
 دو صد و بیست و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند
 زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدیند بر نذ اهل مصر در عزت نمودند
 که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نموده و بموضعى که بامین قاهره مصر
 است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پوریه
 رحمها الله از قدماى سائر احرسان و کبار عارفان بوده اند مجاور
 مکه معظمه گشتند و کاهى بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ با این
 بطامى قدس الله سره برایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
 یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه میا پوریه است از هیچ مقام
 خیر نگردم که آن خبر ادر اعیان بخوده یکی از شیخ ذوالنون مصرى را دیدند
 و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکه ادر فاطمه
 میا پوریه میگفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان میگفت که مرعوب
 گویند روزی برای حضرت شیخ ذوالنون چهری در ستاوند شیخ قبول کردند
 و گفته اند نسوان گرفتن بدلت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفی در
 دنیا بزرگتر از ان نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال
 دو صد و بیست و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند
زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدیند بر نذ اهل مصر در عزت نمودند
که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نمودند و بموضعی که بامین قاهره مصر
است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پیشاپوش
رحمها الله از قدما می نسا و حرسان و کبار عارفان بوده اند مجاور
مکه معظمه گشتند و کاهی بنیارت بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ یازده
بطامی قدس الله سره بر ایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه پیشاپوش است از هیچ مقام
خبر نکردم که آن خبر ادر اعیان بخوده یکی از شیخ ذوالنون مصری را دیدند
و پرسید که گرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکه ادر فاطمه
میشاپوشه میگفتند در فهم معانی قرآن مجید سخنان میگفت که مرعوب
گویند روزی برای حضرت شیخ ذوالنون چربی در ستاوند شیخ قبول کردند
و گفته اند نسوان گرفتن بدلت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفی در
دنیا بزرگتر از آن نیست که سب در میان نه چند وفات ایشان در سال
دو صد و بیست و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بودند

در ماه رمضان سال دو صد و هشت هجری بوده و چون بر حمت حق بستند
 زوج ایشان اسحق بن جعفر خواستند که بدیند بر نذ اهل مصر در حوزت نمودند
 که مرقد ایشان همین جا باشد قبول نمودند و بموضعی که بامین قاهره و مصر
 است و آنرا درب سباع گویند دفن کردند حضرت فاطمه پیشا پور
 رحمها الله از قدما می سنار حزان و کبار عارفان بوده اند مجاور
 مکه منکره گشتند و کاهی بنیاد بیت المقدس میرفتند حضرت شیخ یار
 بطامی قدس الله سره بر ایشان ثنا گفته اند و فرموده اند در عمر خود
 یک مرد و یک زن دیده ام آن زن فاطمه پیشا پوریه است از هیچ مقام
 خبر نکردم که آن خبر او را عیان بوزد یکی از مشایخ ذوالنون مصری را دیدند
 و پرسید که کرا بزرگتر دیدی از این نظایفه فرمودند زنی بود در مکه او را فاطمه
 پیشا پوریه می گفتند و در فم معانی قرآن مجید سخنان می گفت که هر عجب
 گویند روزی برای حضرت شیخ ذوالنون چیزی در ستاوند شیخ قبول نکردند
 و گفته اند نسوان گرفتن بدت و نقصان است ایشان گفته هیچ صوفی در
 دنیا بزرگتر از آن نیست که کسب در میان نه چند دفعات ایشان در سال
 دو صد و هشت و سه هجری بوده است حضرت کتفه رحمها الله

The Asiatic Society

1 Park Street Calcutta-700 018

Books are returned to the District Stationer

Date

Value

7/6/11

7 MAR 1897

10/0/11